

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt = 12 korona

Fél évre . . 3 frt = 6 korona

...

Jelen szám ára 30 kr.

...

Kéziratok vissza nem adtnak.

...

Hirdetések a kiadóhivatalban
fölvételnek.

Sport-Világ

Minden sportot felölelő szaklap.

Megjelenik minden hónap
1-én és 15-én.Május, június, augusztus,
szeptember és október (ha
szükséges, más hónapokban
is) hónapokban minden va-
sárnap.

Szerkesztői záróra a január
1-én megjelenő száma e hó
27-én déli 12 órakor.

Szerkesztő és laptulajdonos:

BALOGH HUGÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, II. kerület, Tölgyfa-utca 17. szám alatt.

Főmunkatárs:

TATICH PÉTER.

Lapunk I. előfizetői részére a szerkesztői posta és a sportközönséget érdeklő (kocsi, ló, kerékpár, korcsolya stb. kézalatti eladása) cím nélküli hirdetések 10 szó erejéig díj nélkül rendelkezésre állanak.

Lapunk tisztelt olvasóihoz.

A magyar sportközönség régóta érzi hiányát egy szaklapnak, mely hátramaradt sportügyünket felkarolná, a sportegyleteinkben előforduló mozgalmakat és az azokban nyilvánuló irányt éber figyelemmel kísérené, hogy így pártolhassa a jót és szükségessé és rámutathasson a helytelenre. Átérezve mi is ennek szükségességét és bántva attól a tudattól, hogy nemcsak külföldi dolgokban vagyunk ráutalva az idegen sportrodalomra, de a hazánkban folyó sportéletet sem látjuk sehol megörökítve, elhatároztuk lapunk megindítását. Főcélul tűztük magunk elé a hazai sportanyag lehetőleg teljes feldolgozását és e mellett természetesen figyelemmel fogjuk kíséreni a külföld nevezetes sportmozgalmait is, így igyekezővén ellen-súlyozni a külföldi sportujságok jelenlegi nélkülözhetlenségét. Lapunk kiállításánál a sport szaklaphoz méltó komolyság lebegett szemek előtt, belső felosztásánál pedig a czélszerűség. Az egyes sportirányokat külön választottuk, de ebben az elkülönítésben a rokondolgokat csoportosítottuk, hogy az olvasóközönség minden őt érdeklőt hamar megtalálhasson.

Lapunk keretében feldolgozunk minden magyar sportirányt, nem adunk előnyt egyiknek sem a másik előtt, legfeljebb időnként terjedelmesebben és behatóbban fogunk egyes sportágakkal foglalkozni, melyek a közfigyelmet különösen magukra vonják.

Rajta leszünk, hogy a magyar sportot minden irányban erőnkől telhetőleg fejlesszük és folyton hangoztatni fogjuk, hogy az egyes sportágak művelői, ha külön egyletekben is, de mindig egy közös és hazafias irány felé törekedjenek.

A mi czélunk örökké a magyar sportágak tökéletesítése marad, és hogy e nemes czélt elérhessük, számítunk a magyar sportközönség szellemi és anyagi támogatására, melyről különben is eleve meg vagyunk győződve.

A szerkesztőség.

Athletika és torna.

Mikor Eszterházy Miksa gróf megalapította a Magyar Athletikai Clubot, a magyar sport fejlesztése lebegett szemek előtt és bizonyára nem volt czélja azon áldatlan villongás előidézése az angol atletika és német tornarendszer hívei közt, mely csak nem rég ért véget. A harc sportunk fejlődésére felette káros hatású volt, mert a két ellentábor nemcsak elveit vitte a küzdelemben, hanem rendesen személyek iránt nyilvánuló rokon- és ellenszenvét, káros pedig mindig a magyar testedzés nemes és hasznos sportja maradt. Pedig ha meggondoljuk, mennyire hiábavaló volt a sok elfecsérelt szó és munkáság, mert p. o. az atletika hívei sikra szállva eszméjük mellett, elfeledték, hogy a mit maguk rendesen üznek, a torna és vívás tulajdonképpen nem az atletika keretébe tartoznak, a mit természetesen a tornászati hívei felhasználva érzékenyen sujhatták amazokat, arra meg ők nem gondolva, hogy az általuk melegen felkarolt és rendesen üzött birkózás, ugrás és rövid futások, az igazi atletikának képezik legsarkalatosabb pontjait. Ily viszonyok közt értük meg az elmult esztendő, mikor az eredménytelen tusa-kodás, melynek inkább személyes éle, mint elvi értelme volt, hirtelen megszűnt. A tavalyi december hóban tartott házi viadalok a Magyar Athletikai Clubban, a Nemzeti és Budai Torna-Egyletekben mindmegannyi zálogait képezték a kibékülésnek és ennek őszinteségében kételkedni sem lehet, mert azóta az ellenséges hangok mindkét oldalról elnémultak, hogy mindegyik fél saját körében végezhesse inkább munkáját. Helyes is ez így, hiszen a mi viszonyainkat nem lehet azonosítani sem az angollal, sem a némettel; nálunk sem az utóbbi tornarendszerét, sem

az előbbi atletikáját meghonosítani a maga eredetiségében nem lehet. Fajunk, természetes közelségünk Németországhoz, helyi, vagyoni és társadalmi viszonyaink nem alkalmasak arra, hogy bármelyiket is elfogadjuk. Az atletika a testedzést oly módon eszközli, hogy kiki saját egyéniségének kiváló tulajdonságát egy bizonyos irányban igyekszik kiképezni és ebben óhajtja elérni az ember által elérhető legmagasabb fokot, mely czél elérésére versenyeket rendez, melyeken díjak kitűzésével akarja az illető ambícióját serkenteni.

Sikeres versenyzéshez azonban szigorú training szükséges, melynek helyes keresztülvitele megint külön tanulmányt és tapasztalatokat igényel, nehogy az elhibázott training a helyett, hogy használna, káros hatású legyen. Mi jelenleg kellő és megbízható tapasztalatokkal nem rendelkezvén, kénytelenek vagyunk az idegen irodalomra támaszkodni, mert egy tapasztalt trainer hozatala és tartása oly áldozatokat igényel, melyeket jelenlegi sportegyleteink közül csak két evezős egyletünk tudott evisezni.

Ezen körülmények okozzák, hogy az angol atletika nem lehet még jelenleg nemzeti testedző irányunk, szükség van egy kiegészítő társra, melyet a tornában találunk fel, mert a torna a maga száraz ridegségében az egyeseket tömegenként egyszerre fejleszti, nem is egyoldalúlag, hanem minden irányban és ott, hol erre természetes eszközök hiányoznak, azokat mesterségesekkel pótolja.

Igy származott tehát minálunk a két testedző irányból egy speciális egyveleg, mely fajunknak és körülményeinknek leginkább látszik megfelelni. Ennélfogva természetes, hogy nagyon nehéz különbséget tennünk az atletikai és torna egyletek működése közt, mert a torna a szertornázás mellett elfogadja a futást, ha megszorításokkal is, a különféle ugrásokat, súlydobást, súlyemelést, birkózást, kard-, vítór- és szuronyvívást; viszont az atletika nálunk nagyrészt szertornázásból és vívásból áll és ezekhez viszonyítva meglehetősen elhanyagolja az ökölvívást, birkózást, úszást stb. Valóban érthetetlen ezek után a hosszú időn keresztül folytatott ellenségeskedés és minden magyar ember szívét örömmel tölthette el a kibékülés, mert az ellenségeskedésnek az esetben sincs helye, ha a két testgyakorlati irány nálunk is élesebb határvonalakkal fog rendelkezni, mert kell egy közös czél felé törekednünk, és ez, hogy mihamarabb arra a magasságra emelkedjünk testedző sportjaink tágas mezején, melyen a nyugati államok kifejlődött sportjai nyugszanak.

Jelszavunk legyen: egysült erővel előre!

B. H.

Szükséges-e trainirozni?

A »L'industrie velocipedique« után futóknak és bicyklistáknak.

Bregand nemrégén igen érdekes megfigyelésekről értekezett a »Figaro«-ban, melyeket Jules Marey a kísérleti phisiologia tanára a »College de France«-on az emberi erők legelőnyösebb kihasználását a most művelteni szokott sportágakat illetőleg eszközölte. Marey tanár sok éve fáradozik azon, hogy használható eszközöket találjon fel, a melyekkel az életműködés, a léleketvitel és az izomerőnek külső jeleit tanulmányozhassa. Különösen a fényképezés volt az, melynek segítségével az élettani működések ismeretét bővíthette és most már az állati mechanizmus számos problémái könnyen megfejthetők.

A phisiologiai megfigyelőhely Auteuilben a czéltől alapítottat, hogy az emberek és állatok élettana e sportműködések szempontjából tanulmányoztassék. Egy fákkal beültetett kertben két egymást érintő körpálya van, az egyik az emberek, a másik a lovak számára. Minden 50-ik méternél egy oszlop van, s valahányszor a gyalogló vagy futó a mellett elhalad, egy villanyos csengő ezt a központban levő házban jelezi.

E készülék segítségével a gyalogló minden pillanatban megfigyelés alatt áll; látjuk, mikor fárad, látjuk, mikor siet.

A pálya külső részén vezet egy sínpar, a melyen egy kis kocsi gurul; valahányszor a gyalogló egy sötét háttér mellett halad el, a kocsi-ban elhelyezett fényképező készülék lefotografálja a menőt vagy lovat, ha annak »stylusát«, menési módját közelebbről óhajtjuk részletezni. Végül még különös apparatusokkal erőpróbák tételnek, a melyek a különböző izomműködések-nél felhasználandó munkát mérik. Egy készülék az »Odograph« mutatja a befutott tér nagyságát s az időt, mely ahhoz szükséges volt. Ez a készülék mindenkor alkalmazása vezetett arra a tapasztalatra, hogy a rendesnél hosszabb talpú és alacsony sarkú cipők a gyaloglást gyorsítják.

Érdekesek Mareynek a katonai gyaloglásokra vonatkozó azon tapasztalati, hogy mily előnyös a rytmus, az ütem, melyet a trombitás vagy dobos előir, s azon észlelete, hogy a lépések mindaddig hosszúak, míg percenkint 75 lépést tesz a gyalogló; azon túl rövidülnek, de gyorsak egész addig, míg 85 lépést tesznek percenkint; de ha az ütem percenkint 85-nél is gyorsabb, ez már a menés gyorsaságának rovására történik.

Kiválóan érdekesek és minket is közelről érintenek a tüdőt illetőleg tett megfigyelései. Csupán csak szaladni, sőt a jól szaladni tudás egyedül nem elégséges, ha egyszersmind a léleketvitelt meg nem tanultuk. Tényleg a kimerülést a futó nem a lábizmokban, hanem annak kell, hogy tulajdonítsa, hogy nem tud eleget belelekezni; és ebből következik, hogy a trainingben éppoly fontos a tüdőnek fejlesztése, mint az izmok megerősítése.

Marey rendkívül érdekes kísérleteket tett e czéltől Vincennesben az »École de gymnastique«-ben, a melyek — mint e phisiologus minden vizsgálódása — kiváló pontosságokkal tűnnek ki.

Öt fiatal embert szemelt ki, kik éppen akkor jöttek az intézetbe és még gyakorlatokon részt nem vettek. Ezek egy 600 méter hosszú pályát első ízben 4 perc alatt tettek meg szabályos gyaloglással. Az ugyancsak ekkor működésbe

tett pneumographa lélekezés tetemes meggyorsulását mutatta.

Egy hónap elteltével embereink újra megvizsgáltattak s az intézetbeli gyakorlások eredményeként a lélekezés tetemes változása állott be, noha még mindig gyorsabb volt a rendesnél.

Öt havi training után azután megállapítá Marey, hogy míg az első időben a lélegzés a gyaloglás alatt nagyon meggyorsult, ez idő eltelte után alig vehető észre abban a gyorsulás. És mégis a pályát sokkal rövidebb idő alatt 3 1/2 perc alatt tették meg. Semmi nyoma nincs a nehéz lélekezésnek és percenkint ezek száma mintegy 20—22-re apadt le. Ebből következtethetjük azt, — mondja Marey — hogy a fiatal csapat gyakorlatai után körülbelül kétszer annyi levegőt lehel be egyszerre mint azelőtt.

Marey azután a kerékpározásról tett néhány észrevételt. »Még nem volt érkezésem ezen mozgás eredményeit tanulmányozni, de legközelebb azzal is foglalkozni fogok, annál inkább, mert a kérdés megoldása az élettani megfigyelő hely programjaként szerepel már.«

»Egy háromkerékű gépre fogok oly készüléket alkalmazni, mikkel megállapítom, mily nagy a lábakkal kifejtett erő mennyisége, mely tartás a legelőnyösebb; és főkérdést az fog képezni, hova tegyék a gyárosok a nyeret, előre-e vagy hátra: ez lesz első kutatásaim tárgya.

Ha hátul alkalmazzuk a nyeret, ez csunya tartásra készíttet bennünket s e tartás egyszersmint a mellkast fárasztja, de a kerékpáros kevésbé van a levegő ellentállásának kitéve. Az előlalkalmazott nyereg — eltekintve attól, hogy sokkal szebb — úgy látszik oly helyzetet teremt, mely a lábizmok teljesebb kihasználását, a pedálok erősebb hajthatását teszi lehetővé; azonkívül nagyon ajánlatos lenne egy könnyű készüléket alkalmazni, a mely a levegőt hasítani és a kerékpárost a szél ellen oltalmazni volna hivatva.

Ezek azon kérdések, melyekkel a tudománynak foglalkoznia kell és a melyek megoldása haladást fog jelenteni e téren.«

Továbbá mit kell tennünk, hogy bárminő sportra is magunkat előkészítsük? Trainirozunk kell.

Csak fokozatos gyakorlás által lehetünk ügyesek vagy szívósak; csakis komoly, rendszeres gyakorlás vezet a gyorsaság vagy kitartás azon fokához, a mely a bajnokot jellemzi.

A legjobb táplálkozás: sok tápanyagot kevés étel által venni magunkhoz; marha-, ürü- vagy borjúhús, de minden fűszer és zsír nélkül; nyers vagy lágy tojás, kevés zöld főzelék, igen kevés kenyér, végül és főleg az italok minimális mennyisége; ezek a legfőbb mozzanatai a training táplálkozásnak.

A gyakorlatok maguk kétfélék. Az egyik vonatkozik a testsúly kisebbítésére. Ezt elérjük az izzasztás által, mi esetleg azzal is fokozható, hogy az illetőt gyakorlás után meleg flanell és gyapjuszövetekbe burkoljuk. Az izzasztást hideg zuhany esetleg massage követi.

A gyakorlatok másik része az izmok fejlesztését célozza és ezek annál erősebbek, minél inkább közeledik a verseny. A haladást a trainingben a súlyvesztés mutatja.

Ezen soványodást a fölösleges zsír- és vízmennyiség eltávolodása okozza; egy bizonyos súlynagyságot azonban az izmok keményedése s így nehezebbé válása idéz elő.

Egy fiatal ember egy havi training után 70—80 kilójából 15 kilót veszített el.

Ezek az eredmények, melyeket Marey felmutatott és remélhető, hogy tapasztalatai gyümölcsként legközelebb theoretice meg fogjuk állapíthatni, hogy aránylag legkisebb erő kifejtés mellett mikor és mily körülmények közt érhető el maximális eredmény.

Sportegyleteink szereplése idegen kerékpár versenyeken.

Egy sportegylet életképességét minden esetre az bizonyítja legjobban, hogy minő szerepet játszanak egyes tagjai idegen egyletek versenyein, meg bírnak-e más erővel, nem megszokott körülmények közt, kellő eredménnyel küzdeni. E tekintetben az idegi szereplés nem a legkiválóbb régi sportegyleteink részéről, és különösen az év első felében azt tapasztalhattuk, hogy egyleteink versenyzői nem nagy buzgalommal keresték fel az idegen egyletek versenyeit. A tavaly elért eredménnyel szemben határozott, habár kis visszaesést mutat a M. A. C. és erős emelkedést mutat a M. T. K. Örvedetes esemény azonban két új egylet szereplése, egyik a Nemzeti Kerékpár-Egylet, másik a Pécsi Kerékpár-Egylet, mindegyik kitett meglehetősen magáért, különösen az utóbbi, mely vidéki egyleteinktől teljesen elütő módon lépett a nyilvánosság elé és mindenütt, a hol megjelent, csak elismerést és tiszteletet vívott ki magának. Eredmény gyanánt oda concludálhatunk, hogy nincs még versenyzőinkben kellő sportszellem, ha csak kissé kétesebb versenynyel állanak szemben, már visszariadnak a küzdelemtől, különösen ha távolabb eső helyre kell ezért menniök. Pedig sportunk csak úgy fog fejlődni, ha közös érdekünket felkarolva, versenyünket támogatjuk tömeges részvételünkkel és különösen az ország jelesebb erőinek minél gyakoribb találkozása kívánatos. Nézzük csak a külföldet, alig van verseny az ország bármely részében, hogy a legkiválóbb versenyzők ne kerüljenek össze. Igaz ugyan, hogy náluk ez könnyebben lehetséges, mert az egyletek külön erre szánt alpból anyagi tekintetben minden gond alól felmentik a versenyzőket. E tekintetben azonban már nálunk is történtek lépések és pl. a »Hunniá« Magyar Bicycle Club az elmúlt esztendőben a versenyzők úti költségeit már teljesen megtérítette, a példa megvan, csak jó akarat kell hozzá és minden egylet ezt megteheti. Különben is nálunk oly csekély a vidéki versenyek száma és a versenyzőket oly vendégszeretettel fogadja, hogy az anyagi kiadás egy versenyzőt sem riaszthat vissza a részvételtől. Az idegen versenyeken való részvétel elhanyagolása azonban kevésbé illeti meg fővárosi egyleteinket, melyek közt egészen kiválik e tekintetben a H. M. B. C., mely minden vidéki versenyen, sőt még több külföldin is hivatalosan képviseltette magát. Ezzel szemben azonban állíthatjuk, hogy a Pécsi Kerékpár-Egyletet kivéve, egyetlen más vidéki sportegylet sem jött a fővárosi sportünnepelekre, kiktől minden esetre több kölcsönös jó akaratot várhatnánk.

A következő oldalon közöljük az idegen versenyeken legtöbb eredményt elért hat hazai egylet eredményeit.

Sam Kerkpár

Egylet neve	Első díj	Második díj	Harmadik díj	Negyedik díj	Record-díj	Összesen
Magyar Athletikai Club ...	16	5	3	—	1	25
Nemzeti Kerékpár-Egylet..	2	10	6	—	1	19
Hunnia magyar bicycle club	4	4	3	—	6	17
Magyar testgyakorlók köre	9	4	1	—	1	15
Pécsi kerékpár-egylet... ..	2	5	1	—	—	8
Budai kerékpár-egylet... ..	2	2	—	—	—	4

Egy ambitiosushoz.

Mondád, hogy nincs időd sportot művelni,
A gyermekeségeden túl vagy te már;
Komolyan felveszed a lét küzdelmét
S reád tengeri munka vár.
A vak homály alá rejtett jövőnek
Beláts titkos, rejtelmes mélyibe;
Eléd ragyog aransugárként pályád,
A mely kincscsel, hírnévvel van tele.
Mondád, időd csak a munkára van, mert
Megértetted a kor hívó szavát,
Mely gözzel s villanynyal halad előre
S jutalmat csak az élelmesnek ad,
A ki már megszünt gyarló ember lenni,
A ki küzdést vesz fel küzdés után,
A ki mint gép nem ismer fáradságot
S halad előre nagy példák nyomán.
Heves ifjú! Ragyogó képzelmednek
Beteg szülőttit nem czáfolgatom;
De jer velem, korodon átvezetlek
S sokszor megállunk fontos pontokon.
Nézd azt a nagyképűt, azt mondja, mit te,
Csakhogy nagynak tartásák az emberek;
S elrejtőzik megunt tétlen magányban
S előtton a munkáról szeneleg.
Nézd azt a férfit ott kúszált hajával,
Tekintete oly bárgyun révedez.
Miként te, úgy beszélt ifjú korában,
Ma egyet tud s rögeszme ez.
Látod amott a vézna, sápadt embert?
Tekintély ő, nagy tudomány s genie;
De felesége esőköpönyegét,
Látod, minő nehezen czipeli;
S neje miként mulat a délczeg tisztel...
Többet mondhatnék, szólnom nem lehet.
Miként te, szolt az is s ma visszasírja
A rosszul használt ifjú éveket.
Vagy nézd e fényes, büszke palotában
Csak egy ember lakik s vagyona van,
Mint Croesusnak van a görög mesékben
Alig képzelhető, határtalan.
Ezt összehozta óriás küzdelemben
És annyi testi bajt, mint vagyona,
A melyek vérrel szerzett millióit
Nyugton élvezni nem hagyják soha.
Engedd, hogy én nézzek sorsod könyvébe,
Egészen mást mutat az énnekem...
Ifjú korokban azok is azt mondták,
A mit te válaszoltál élesen:
Hogy nincs időd már a sportot művelni,
Túlélted már a gyermekeség korát.
Komolyan felveszed a lét küzdelmét
Tengeri munka vár és így tovább.

Mantuano.

A nyolczadik nemzetközi közegészségi és demographiai congressus november hó 27-én tartotta Budapesten alakuló ülését, melyen minden a közegészséget érintő dolgot tárgyaltak. A congressus szeptember 1-étől 9-ig lesz megtartva, a mikor is felolvasások fognak tartatni, melyeknek gyakorlati értékét is akarják bemutatni. Hogy ez lehető legyen, természetesen minden sportágban versenyeket kell tartani, melyek rendezésével következők bizattak meg: Porzsolt Ernő (játékok); Porzsolt Gyula (úszás); Gerenday György dr. (athletica); Schmidtó Ferencz (lovaglás); Hudomel József dr. (kerékpár); Asbóth Jenő (evezés); Vecsey István dr. (torna).

ÜNNEPÉLYEK.

A lefolyt napokban egész sorozata volt a sportegyletek ünnepélyeinek, melyek sorát e hó 7-én a »Budapesti (budai) Torna-Egyesület« nyitotta meg évi rendes díztornájával.

Az említett napon szorongásig megtelt az Attila-utcai tornacsarnok nézőkkel, a kik mindannyian gyönyörködni akartak a tornászok együttes gyakorlataiban.

Valóban érdekes egylet ez, csak itt láthatjuk együtt tornázni az ezüstös hajú öreg tagokat a fiatalokkal és az ő látható frissességük képezi egyik leg-szebb bizonyítékát a testgyakorlás jogosultságának.

A díztornázást szabadgyakorlattal kezdték meg, melyben mintegy 40 tag vett részt. A gyakorlatok Bély Mihály vezetése alatt igen jól sikerültek, de az e fölötti örömet elkeserítette az a szomorú tény, hogy nem láttuk a 10 év óta megszokott helyen a mindenkinek kedves Zsinger Mihályt vezényelni. Nem lehetett jelen, súlyos betegsége akadályozta; adja isten, hogy mielőbb folytathassa hivatását.

A szabadgyakorlatokat szertornázás követte négy szerez: lovon, bakon, rohamdeszkán és korláton; majd az iskolatornázást mutatták be magas nyújtón. Legérdekesebb pontja az estnek azonban az ugróasztalon végzett mutatványok voltak, melyeket az összes tagok igen sikerülten mutattak be.

Kevésbé volt kielégítő úgy a magas ugrás, mint a nyújtó-verseny. Ezeknél bizonyos láz volt észlelhető a versenyzőkön, kik nem bírták megmutatni azt, a mit valójában tudtak.

Nyújtó-versenytornázás:

Alkér Ernő I.
Wein Dezső II.

hármán versenyeztek; első nagy ezüst-, második kis ezüst-érmét nyert.

Magas ugrás:

Fleischer Károly ... I. rec. 1 m. 65 cm.
Beranek József... .. II. rec. 1 m. 60 cm.

négyen versenyeztek; első nagy ezüst-, második kis ezüst-érmét nyert.

A díjakat Kollár Lajos dr., az egylet elnöke nyújtotta át buzdító szavak kíséretében a versenyzőknek, egyszersmind köszönetét nyilvánította a közönségnek az érdeklődésért, mely ezután eloszlott.

Az ünnepélyt 120 terítékű vacsora fejezte be, melyen megjelentek a házigazda-egyleten kívül a »Magyar Athletikai Club«, a »Nemzeti Tornaegylet«, a »Budapesti Torna-Club« és a »Magyar Testgyakorlók Köre«. A vacsora igen kedélyesen folyt le, meg-megszakítva dicitóktól. Ilyeneket mondtak dr. Kollár Lajos a vendégegyletekre, Czölder János ugyanazokra, Vecsey István dr. a »Budai Torna-Egylet«-re és Zsinger Mihályra, Andor Endre dr. az összetartásra, és végül Porteleky László dr. az elnökre és Bély Mihályra

*

Deczember 9-én, szombaton, a »Budapesti Torna-Club« tartotta díszestélyét a Markó-utcai reáliskola tornatermében. Összegyűltek a club tagjai vagy huszan erre az alkalomra, hogy bemutassák régi jó hírnevükhöz méltó ügyességüket a szép számmal egybegyűlt közönségnek, mely leginkább hölgyekből és különféle sportegyletek tagjaiból állott.

A díszestély 1/8 órákor vette kezdetét igen complikált, de annál kevésbé betanult társasgyakorlatokkal, melyeket Lassl Gyula vezényelt. Ezt szertornázás követte korláton, bakon és lovon, mely

ugyan igen jól folyt le, de mintha hanyatlás állott volna be ennek az érdemes clubnak működő erőiben. Bemutatták még a tagok ügyességüket a lovon ugródeszkával, majd kezdetét vette a verseny-tornázás.

Kezdők súlydobása.

Súly: 9 kiló.

Deszka: 12 1/2 cm. magas és 2 m. távolságban van a mérczétől felállítva.

I. Tóth Jenő ... record: 3 m. 50 cm.

II. Pap László,

négyen versenyeztek.

Kezdők magas ugrása.

Deszka: 12 1/2 cm. magas és 1 m. 50 cm. távolságban van a mérczétől felállítva.

I. Fennesz József ... rec.: 1 m. 75 cm.

II. Reichardt József,

négyen versenyeztek.

Haladók összetett versenye lovon és nyújtón. 1 köteles, 2 szabadon választott gyakorlat mindkét szerez.

I. Weinwurm Rezső ... 27 1/2 ponttal.

II. Boronkay Dénes ... 20 1/2 ponttal.

A díszestélyt az összes tagok szabad tornázása fejezte be magas nyújtón. Ez volt az est legsikerültebb pontja, mely a néző elé varázsolta egy pillanatra az igazi Torna-Club-ot. Itt részt vett a régi gárda több oszlopos tagja és a fiatalabbakkal együtt valóban gyönyörű gyakorlatokat végeztek. Leginkább kitűnt itt erőkörletaival Weinwurm Rezső és ügyességével Szógy Béla meg a fiatal Boronkay Dénes.

Miután megemlékezünk még a két nagy függőlámpa miseriáról, melyek megadták a komikumot az est kedélyes sikeréhez és dr. Ottó József lelkes szavairól, melyek kíséretében átadta a csinos tiszteletdíjakat a győzteseknek; úgy hisszük, hű képét adtuk az estélynek. Mindenesetre éreztük hiányát a B. T. C. több kiváló erejének, de azon reményben távoztunk, hogy az egylet legközelebbi ünnepélyén megint a régi tornászati remekekben fogunk gyönyörködhetni.

*

Et nunc venimus ad fortissimum. Vasárnap, deczember 10-én, a »Magyar Athletikai Club« viadala alkalmával nagy és előkelő közönség töltötte meg a nemzeti lovarda tágas helyiségét. A program fellette érdekesnek ígérkezett és várakozáson felül jól is sikerült. A M. A. C. tagjain kívül résztvettek még a »Budai Torna-Egylet«, a »Nemzeti Torna-Egylet«, a »Budapesti Torna-Club« és a »Testgyakorlók Köre« válogatott csapatjaikkal. A felvonulás igen szép képet nyújtott kigyózó futás alakjában, majd Zsinger Árpád vezénylete alatt szabad gyakorlatok következtek, melyet szertornázás váltott fel egyletek szerint csoportosítva a korláton (M. A. C.); lovon rúgódeszkával (B. T. C.); rohamdeszkán (B. T. E.); bakon (N. T. E.); nyújtón (M. T. K.). Itt határozottan kivált kicsiny, de kitűnő csapatával a Budapesti Torna-Club, mely a legválogatottabb gyakorlatokat végezte kitűnő kivitelben. E szertornázás után Halász Zsiga vívómester mutatta be dr. Andor Endre úrral az iskola-ökölvívást, majd gyors ütemben Tatics Péter és Záborszky István végezték el az iskola-ökölvívást és szabadon is több tust váltottak. Kétségkívül igen szép látványt nyújtottak a jól begyakorlott ökölvívók gyakorlatai, melyek betanítása Halász Zsiga érdeme. Megérdemelné ez az edző és férfias sport, hogy nálunk felkarolják és lehetőleg általánossá tegyék. A program szerint a műbicyclizésre került a sor, melyet a két Gyulay testvér (M. A. C. és H. M. B. C. tagjai) mutatott be alacsony és magas gépen. Ez alkalommal megint kitétek magukért és bátran elmondhatjuk, hogy magyar amateur-bicyclista még ilyen gyakorlatokat nem mutatott be nyilvánosság előtt.

A gátfutásban győztek Csiky, Záborszky, Faragó és Szilágyi; a győztesek döntő küzdelmében pedig Záborszky István ragadta el feltűnő könnyedséggel a diadal pálmáját ellenfelei elől. Ezután a közönség nagy érdeklődése mellett a birkózásra került a sor. Először egy tréfas színezetű birkózást mutatott be a M. A. C. két jókedélyű tagja és vagy öt perc múlva helyet adtak a komoly birkózónak. Jól betanult pár volt Tatics Péter és Höberth Arzen, meg is mutatták majdnem az összes fogásokat, de talán mégis szebb lett volna egy igazán komoly birkózás a franciaia methodus szerint. Iskolát látott a mi közönségünk eleget, de komoly birkózást vajmi keveset. Meg kell itt emlékeznünk, a nyáron Buda-

pesten szerepelt Pitlasinszky Lászlóról, a kinek köszönhető a francia birkózás betanítása úgy a M. A. C., mint a B. T. C. tagjai közt.

A házi viadal nyolczadik számát verseny-magasugrás képezte 10 cm. ugródeszkáról, melyet 2 m. távolságban állítottak a mércétől. Résztvettek vagy harminczan, közöttük a közelmúlt összes legjobb ugrói a résztvevő öt egyetből. A verseny sensatiós meglepetéssel végződött, a mennyiben híresebb ugróink, egy kivételével, mint leverettek és hárman lettek első holtversenyben, ú. m.: Donhoffer Szilárd (M. A. C.), Boronkay Dénes (B. T. C.), Sachs Lipót (M. T. K.). Az eredmény nagyon kielégítő, a mennyiben 2 m. távolságból 1 m. 77 cm. mindhárman tisztán átugrottak és 1 m. 70 cm. is nyolczan ugrottak át. Láttunk plasztikus ugrásokat, melyek közt talán a legtetszőbbek voltak Donhoffer Szilárd (M. A. C.) és Kakas Gyula (M. T. K.) ugrásai.

A háromlábás versenyfutásban legjobbnak bizonyult a Réthy Pálból és Dáni Nándorból álló pár. A viadalt az összes résztvevők közreműködésével kötélhúzás fejezte be, melyben feszültek az izmok, csurgott a verejték, hangzott a biztató szó és végül — segített a közönség is. A viadal kitűnően sikerült, a M. A. C. büszkén emlékezhet vissza erre a napra.

Este 8 órakor a vigadóban társas-vacsora vette kezdetét, mely nyomott hangulatban kezdődött, hogy — mint szélszél után a vihar — annál hangosabban végződjék.

Vizsgálatásra 16-án a »Nemzeti Torna-Egylet«-ben.
Hugues.

FUTÁS. UGRÁS. LABDÁZÁS.

4000 ember jelenlétében november 25-én tartották meg Northamptonban a »County Ground«-on a nagy ötmérföldes versenyt. Sid Thomas (a tízmérföldes champion) és C. Pearce (négy mérföldes champion) voltak a versenyzők. Kitűnően volt mindkettő fitelve. Egymás mellett szorosan futottak három mérföldnyit (15 perc, 44 $\frac{1}{2}$ másodperc alatt), akkor Pearce előre tört; de csakhamar visszaesett s az utolsó fordulónál már ismét együtt tartottak a cél felé. 300 yarddal a cél előtt ismét előre tört Pearce s a másiknak erőlködése dacára be is jött 15 yard előnnyel. Az egész öt mérföldet (angol mérföld értendő) 26 perc, 23 $\frac{1}{2}$ másodperc alatt futotta meg.

M. Arthur Williams, a »Notts Incorporated Football Club« kitűnő tagja és főtámasza múlt héten meghalt.

BIRKOZÁS. ÖKÖLVIVÁS.

A birkozásról.

Van abban valami gyönyörű, midőn két tagba szakadt férfi minden eszköz nélkül, úgy a hogy a természet őket alkotta, összemegy és küzd. Az izmok duzzadnak, a mell liheg, majd az egyik, majd a másik van felül, míg végre — legtöbbszörre nem az erősebb — de az ügyesebb győz.

Fenséges látvány ez, mely elragadta az embereket a legrégibb korban és most — egyaránt.

Már a népek hősmundáiban és énekeiben a dicsőített férfierő mértékéül eme küzdelem szolgált — a birok. És most is, midőn a civilizatio számtalan eszközt adott az ember kezébe, melynek segítségével küzdhet, még mindig a legérdekesebb és legvonzóbb neme két fél közti küzdelemnek a birkozás maradt.

Természetes ez, hisz az élet maga is egy nagy birokverseny az ember és

sorsa között, az ember pedig mindent szívesen lát, a miben magával rokon vonásokra talál. Az ember eszközei sorával szemben elenyészők s a birkózó feleknek is, ha szabad összehasonlítást tenni, semminemű más eszközeik sincsenek, mint karjaik és lábaik, testük izomereje s rettenhetetlen akaraterjük. S valamint az életben annak nagyobb a dicsősége, ki mentől kevesebb segéd-eszközzel minél többet ér el úgy — folytatva a megengedett hasonlatot — az egymással való testi küzdelemnél is annak nagyobb az érdeme s az kelt nagyobb érdeklődést, ki minél kevesebb eszközzel minél többet produkál.

Ezért volt és jelenleg is oly általánosan kedvelt dolog a birkozás.

Az ókorban sportszerűleg a régi görögök, a testgyakorlat ezen legnagyobb szakértői üzték kiváló előszeretettel. Voltak külön iskoláik a birkozás oktatására, a híres olympiai viadalokon pedig az képezte a pentatheon koronáját. Ők a birkozásnak két fő nemét ismerték. Az egyiknél a küzdelem álló helyzetből történt s véget ért, mihelyt az egyik fél a földön volt, a másik birkozási módnál azonban a küzdelmet még a földön is folytatták, melynek vége akkor szakadt, mikor az egyik vagy beismerte legyőzetését, vagy két válla a földet érintette.

Mind e két neme a birkozásnak szobron és régi vázákön van megörökítve s vannak egész birkozó csoportok, melyek a görög plastika mintaképei.

A rendes fogások közé tartozott: az ellenfél lábát megkapni s így lerántani vagy pedig háta mögé kerülve térdét hirtelen behajlítani, az ellenfél kezét úgy megszorítani, hogy fájdalmában leveretését beismerje, neki menni egymásnak fejfel és más egyéb ütések és nagyobb fájdalmat okozó fogások, kivéve az említetteket, ki voltak zárva.

A birkozás előtt a mérkőzők olajjal kenték be testüket, részint, hogy ez által nehezebben legyenek hozzáférhetőkké, részint pedig, hogy az izzadást csökkentsék.

A későbbi időkben a birkozást összekötötték az ökölharczsal, mit pankrationnak neveztek el. Ezen felette nehéz testgyakorlat roppant ügyességet és bátorságot tételezett fel; a küzdőnek védenie kellett ellenfele csapásait és másrészt annak a veszélynek is ki volt téve, hogy az megragadja s valami műfogással a földhöz vágja. Ilyen küzdelem alkalmával nem volt megengedve a kéznek teljesen ökölbe való szoritása, csak ujjait hajlították be. Később ez a sport is elfajult, miként az ökölvívás.

A mai korban a birkozásnak különféle módszerei szokásosak. Nálunk öt-öt óta dívik a birkozásnak legprimitívebb neme, melyet magyar birkozásnak nevezünk. A felek derékon átnyalábólják egymást s azután ebből a helyzetből indul meg a küzdelem.

A legyőzött az, a ki előbb van lenn

a földön, még pedig bármely helyzetben. Ezen küzdési mód roppant fárasztó s itt inkább az erő mint az ügyesség jó számításba.

A svájci birkozás abban áll, hogy a felek durva vászonból készült térdén felüli nadrágokat huznak, ezekbe kölcsönösen belefogózva igyekeznek egymást a földre dobni. A magyar birkozással szemben itt túlnyomólag az ügyesség használ. Legyőzött az, kit a földre dob ellenfele, kivéve, ha térdre esik vagy pedig magát hasra veti. Egy másik módja a birkozásnak a Kaukaszban dívik. A felek erős bőrmellényeket húznak fel, melyeknél fogva megragadják egymást s így küzdenek. Van olyan birkozás is, a hol a derék köré kötött övet szabad csak fogni s így lendületek felhasználásával egymást leteríteni. A kézre való birkozásnál nagynak kell lennie az erőt különbözetnek, különben eredmény nem jó létre.

Mind ezen említett birkozási módszereknél a gáncsolás nagy szerepet játszik.

Az amerikaiak, miként a régi görögök, többszörre egész testre birkoznak, náluk mindent szabad fogni, a lábakat sem véve ki, s legyőzött az, kinek vállai a földet érintik, vagy pedig egy másik szabály szerint, kinek egyik válla s az ellentétes láb sarka éri a földet.

Európában a francia birkozás van elterjedve, melyet világhírű professzionisták nálunk is bemutatnak.

Ennél semmiféle durva fogást használni nem szabad, azonkívül csak derékig megy a fogás, a lábához tehát nyúlani nem szabad. A gáncsolás szintén tiltva van.

— — — A felek kezét fognak, azután ki-ki használja cseleit s lehetőleg igyekszik ellenfelét fárasztani, míg végre alkalmas és gyorsan keresztülvitt fogással le nem dönti. Ha az ellenfél két válla érintette a földet, úgy ez le van győzve. De gyakorlott birkozóknál felette ritkán fordul ez elő, mert a földre rántott vagy hasra veti magát, vagy az u. n. »béka« (négykézláb való) állásba helyezkedik s csak ekkor kezdődik a tulajdonképpeni küzdelem. Számtalan fogás és ellenfogás jó ilyenkor alkalmazásba s ha az egyik ügyesen ki tudja a helyzetet használni, hiába nem fárasztja magát (a mi különben a birkozásnál fő elv), jó »fogással« felfordíthatja ellenfelét. De még ekkor sem következik be szükségképp a legyőzetés, mert ha a felfordított ügyes »híd« kivágja magát, azaz feje bubjára helyezkedve domború ívben emeli fel testét, úgy hogy fejével és lábaival érinti a földet a nélkül, hogy vállai is érintenék. Ezen helyzetből aztán hirtelen hasra fordul. Gyorsan kell ezt csinálnia, hogy ellenfele fel ne használja szorult helyzetét.

A földön való küzdelmet egyik fél sem köteles folytatni. Ha látja hogy hiábavaló fáradozása ellenfele hátára üt, jelezvén ezzel, hogy felhagyja a helyzetet.

Ilyenkor mindkettő feláll s újból kezdi a küzdelmet.

A francia birkozás a legérdekesítőbb sportok egyike még azon esetben is, ha nem komoly küzdelemről van szó. Gyönyörű plastikai látványt nyújt két jól iskolázott birkozónak mutatványa, mely igen sokszor nagyobb fáradságot s több művészetet igényel a határozott győzelemre irányuló birkozásnál.

Minálunk a birkozást eddigelé sport-szerűleg igen kevesen üzték, mióta azonban külföldi híres professionisták azt bemutatták, azóta nagy érdeklődést tanúsít iránta úgy a sportot űző, valamint a nagy közönség is.

Ezen birkozási nemnél az ügyesség, erő és kitartás egyaránt számításba jő. Sportszerű versenyek alkalmával csak egyenlő testsúlyyal bíró feleket engednek össze. A súlycsoportozatok ugyanazok itt is, mint az ökölvívásnál; van könnyű, közép és nehéz súly (60 kilóig könnyű, 60—80-ig közép és 80-tól felfelé nehéz súly). Azonban ezen súlycsoportozatokon belül is már úgy állítják össze a párokat, hogy lehetőleg kevés legyen közöttük a különbség.

A birkozás időre történik, melyen belül kell a győzelemnek eldőlni. A gyengébb fél ilyenkor kihasználhatja az alkalmat s különféle csel fogással és mozdulattal kihuzhatja az időt anélkül, hogy eredmény jönne létre.

A francia birkozást több sportegyesületünk igyekszik meghonosítani s már egyes kiválóbb erőink is vannak. Mindazonáltal ezen sport nálunk még csak fejlődőben van s idő kell még hozzá, hogy általánosan elterjedjen. Mi azt hisszük, hogy ezen idő tartamának minimumára lesz szükségünk, s hogy egyesületeink versenyek rendezése és az ügynek más módon való pártolása által is oda fognak hatni, hogy e szép, hasznos és a mellett igen egyszerű minden eszköz nélküli testgyakorlat minél nagyobb lendületet nyerjen.

A francia birkozás részletes szabályairól a jövőben fogunk megemlékezni.

Tatich Péter.

Világhírfő ökölharcz készül Amerikában. I. Corbett Amerika és C. Mitchell Anglia bajnoka fognak egymással a világbajnoki címért (champion of the Worlds) és 20,000 dollárért megküzdeni. Ezen leendő nagy küzdelem, melyet mindkét világrész sportközönsége a legnagyobb érdeklődéssel vár, eleinte akadályokba ütközött, a mennyiben az északamerikai Egyesült-Államok területén nem akarták előre látható kegyetlen volta miatt megengedni. Az utóbbi napokban mindazonáltal az ügy szerencsés fordulatot nyert. Florida állam Jackson Ville nevű városában fogják a viadalt megtartani január 25-én. A »Dival Athletic Club« syndikátusa már le is tett 10,000 dollárt (a versenydíj felét) cheque-ekben egy banknál, 5000 dollárt pedig a training költségeire utalványozott ki.

Mindkét versenyző nehéz súlyú; egyikük, az amerikai I. Corbett, verte le a közelmúltban Sullivant, a világbajnoki cím akkori birtokosát. Ez utóbbit, ki most Cincinatiban tartózkodik, már megkérdezték, véleményét kitudandó a Corbett és Mitchell közt végbemenendő harcáról. Sullivan ez alkalommal kijelentette, hogy véleménye szerint a küzdelem az angol champion, Mitchell győzelmével fog végződni, mert ez erősebb és lökései is hatalmasabbak. Egy-

szersmind kijelentette, hogy ő maga is a közel jövőben részt óhajt venni egy nagy ökölharczban, s célja Corbettet, egykori legyőzőjét leverni és ezt annál is inkább reméli, mert erejének a tetőpontján áll és egészsége is a lehető legjobb. Természetesen igen nagy az érdeklődés ily körülmények közt eme készlődő ökölharczok iránt, melyek eredményét, mihelyt azok végbementek, azonnal fogjuk közölni.

KARD- ÉS TÖRVÍVÁS.

A kardvívásról.

A lovagias középkor hagyománya modern jelenünkre a kard. Eltűntek a regényes idők, a midőn egy-egy tetterős férfi semmi egyébbe nem bírva, mint jó kardjával oldalán, képes volt vagyont, dicsőséget, néha még uralmat is szerezni, sőt a birói ítéletet is maga részére kedvezővé változtathatta, s mind ehhez csak bátor szív és erős kar kellett, ezekkel meg lehetett szerezni mindazt, a mit most észszel, furfanggal, kitartó szorgalommal sikerül csak egynehányanak a számos versenyző közül elnyerni.

A lovagok »sans peur et reproche«, a kik régenre kiváltságos osztályt képeztek, eltűntek s helyükbe demokratikus felfogásunknak megfelelőleg a gentleman-ek léptek, a mely névre igényt tarthat bárki, származzon a társadalom bármely osztályából, ha intelligenciája és tisztességes volta képesítik rá. A kard viselése régenre a nemességhez volt kötve s ezen arisztokratikus jellegét meg is tartotta, mert nemes fegyver s megemesíti azt, a ki bänni tud vele. Érdekes jelenség, hogy a jó kardvívók sohasem krakélerek, kerülnek a párbajt és óvakodnak megsérteni valakit, a kard megtanítja őket becsülni másban is az egyéniséget, másrészt tudja azt is, hogy a vívás tudománya még nem biztosít a sikerről, ott a véletlennek is nagy szerepe van s a jó vívó csak arról bizonyos, hogy ellenfelét megvágja, de saját teste sincs kivéve a megsebesülés lehetőségére alól.

Hazánkban a kardvívás meglehetősen el van terjedve, a minek oka nagyrészt a párbajok gyakori előfordulásában keresendő, s valóban tapasztaljuk, hogy a vívni tanulóknak jórészt önvédelemből kifolyólag adják magukat a vívás gyakorlására s csak idővel, midőn a vívást magáért megkedvelik, akkor válnak állandó híveivé. Mert a vívás, bár nagy előgyakorlatot igényel, de oly szép és hálás sport, hogy azt, a ki egyszer felismerte kellemes oldalait, képes állandóan lebilincselni. Legáltalánosabb kifogás és nem egészen alapelkülű a vívás ellen az, hogy némileg egyoldalún fejleszt a testet, de ezen úgy lehet és kell is segíteni, hogy mellette még egy más testgyakorlatot kell űzni, ilyenül ajánlható legmelegebben a vele rokon ökölvívás, valamint a torna is, a mint hogy, tapasztalat szerint a jó tornászok, ha megtanulnak vívni, ott is rövid idő alatt kiváló haladást tanúsítanak. Másrészt azonban a vívás oly tulajdonságokat is fejleszt, a melyeket más sportág nem igényel vagy legalább nem olyan nagy mértékben. Gyors felfogás, kitartó képesség, jó szemmérték, bizonyos elegancia, ezek azon tulajdonok, melyek a vívás gyakorlata által fejlesztetnek.

A kardvívás két ága van leginkább elterjedve, a vágó és szűrő vívás. Ez utóbbi a rapir vagy fleuret, általánosabban van elterjedve, a mint neve is mutatja, csupán a szúrásra szorítkozik s

ezen céljának megfelelő is fegyvere, míg a vágó vívásnak, a melynél a fősúly a vágásokra tehát éllel és lendülettel történő csapásokra van fektetve, fegyvere a mi fogalmaink szerinti kard vagy szablya. A szűrő vívást gyakorolják Francia-, Spanyol-, Angolországban, Amerikában, de leginkább Olaszországban, a hol a legmagasabb tökélyre is vitték, úgy hogy elmondhatjuk, hogy a legjobb törvívók: az amateur gróf Vizart, a professionista Pini, Pecoraro stb., mindannyian olaszok.

Nálunk Magyarországon a kardvívás van elterjedve, mint a mely természeténél fogva megfelel a magyar vérmérsékletnek és hajlamoknak. A nyílt, erélyes fellépés, nyugodt védés, utána gyors visszavágás, ezek jellemzik a kardvívást s ez magyarázza meg, hogy nálunk a törvívással szemben domináló szerepet visz, bár el kell ismernünk, hogy ez utóbbi nagyobb változatoságot és érdekességet nyújt s a szemnek is tetszetősebb. A mióta rendszeres vívástanításról szólhatunk, mestereink mindig a vágó vívást kultiválták s jó vívóink is mind ezen vívásban váltak ki. Az idők folyamán kifejlődött a fellállásnak egy oly módja is, mely erősen megkülönböztet bennünket a külföldön divó kiállási módtól, t. i. nálunk a kard magasból tartatik éllel felfelé, a hüvelykujj alól s a kardhegy a kosáron alul esik és az ellenfél bal vállának van irányítva, míg a külföldön az ú. n. terz kiállásból vívnak. Nem akarunk itt e két vívási mód fölött bővebb fejtegetésekbe bocsátkozni, csak annyit konstatálunk, hogy a nálunk divatos kiállási mód a védésnél nagyobb biztonságot nyújt.

Újabb időben különösen az olasz iskola behatása alatt némi változásokat észlelhetünk eddigi vívási modorunkon, a szúrás ugyanis, melyet eddig kizártunk a vívásnál, érvényt szerzett magának, a minek kifolyásaképp vívókardjaink is átalakuláson mennek át, lassanként alkalmasabbá tétetnek a szúrásra is. Sajnos körülmény, hogy bár a vívás nagy elterjedtségnek örvend, különösen a fővárosban, mégis nincs semmi egységre való törekvés, az egyes iskolák elzárkoznak egymástól s így nincs alkalmuk egymástól tanulni és egyöntetűen működni. Reméljük, hogy vívómestereink, kik első sorban vannak hivatva a vívás sportját ápolni, nem fognak elzárkozni ezen hovatovább szükségként mutatkozó jelenség elől s félretéve minden kicsinyes személyes ellentéteket, közös erővel fognak működni egy speciális magyar vívórendszer létesítésén, a melynek alapján meglevő erőinkre támaszkodva, bátran vehetjük fel a keztyűt a külföld bármely vívóival szemben.

T. A.

Nemzetközi vívó mérkőzés.

Ha hivatalos címe nem így hangzanék, egész más elnevezéssel illetük volna ezen mutatvány-szerű kard- és törvívó estélyt, mely ez évi november 30 án ment végbe a fővárosi Vigadó nagytermében, s mely első sorban nem volt nemzetközi, másodsorban pedig nem volt mérkőzés. Eleinte tulajdonképp vívó versenyről volt szó, melyet ismeretlen bizottság akart rendezni, melyen a világ híres mestereinek és amateurjeinek kellett volna pengéiket összemérni, de közbejött és köztudomású akadályok folytán vívó mérkőzés lett a neve és végre a valóságban egy-

nehány olasz mester tör- és kardvívási mutatóvá fokozódott le.

Mint ilyen azonban megérdemelte teljes figyelmünket. Azon kevesen is, a kik ott voltak, elegend tanulhattak azon az estén. Láttak ugyanis remek törvívást, gyönyörű és plasztikus testmozgást, mely tekintetben ugyancsak hátra vagyunk, s végre látták azt is, hogy a kardvívásban elsőrangú amateurjeink és mestereink nemcsak hogy bátran megállhatták volna helyüket az olaszokkal szemben, de igen sok tekintetben e téren fölényüket is bebizonyíthaták volna.

Az olaszok a kardnál semmiképp sem akarnak a törvívás formáitól emancipálódni. Vékony (négyes) pengéjük önkéntelenül is szúrásba hajlik át, puhaságánál fogva pedig folyton lapjával éri a testet, a mi okvetlenül nagy hiba. Néha az egész vívás azon benyomást teszi, mintha nem is karddal, hanem törrel történék. Egész testtel támadnak — többnyire — s meglehetősen egyformasággal, azonban igen sok felesleges kézmozdulattal és még feleslegesebb lármával. Ripostokra helyezik a fősúlyt s ez igen helyes, csak hogy — szerintünk — az első támadásnak lehetőleg a karra kell történnie s csak a ripostnak a testre, nem pedig, miként ők tették, rögtön a testet támadni, még pedig igen sokszor hatalmas beugrásokkal, melyek ellen a kardhegybe való beszalasztást ugyancsak nem nehéz sikerrel alkalmazni. Sikerültek is ilyenkor náluk a szúrások, melyekben tagadhatatlanul nagy mesterek. Még pedig a szúrás mindkét nemében úgy az említett beszalasztásban, miként a kardlelkötéssel történő direct szúrásokban. Ez utóbbiakat villámgyorsan s a biztossággal tudatával kezelik. Fő előnyeik a gyors kéz és a kitűnő láb. Ezen előnyöket azonban leginkább a törvívásnál mutatják ki. Törvívásuk valóban gyönyörű látványt nyújt; a pozitív védek egész sorát látjuk néha elmúlni, míg az egyik megkapja a szúrást, a gyors visszavonulást és ugrást pedig csaknem a tökélyre viszik.

A törvívásban a legjobb volt Pecoraro (ki Párisban a francia Merignacot legyőzte), utána Rossi s azután Sartorio és az öreg Perez. Karddal szépen verekedtek egymással Sartorio (a genuai verseny második győztese) és Rossi. Sartorio ezen alkalommal valamivel erősebbnek bizonyult, de már Pecoraroval összehasonlítva, meglehetősen egyformák.

Az olaszok mindenesetre megszolgálták hírnevüknek mutatójaikkal. Már honfitársuk BIASSE, kinek itt Budapesten van vívóterme, nagyon is mögöttük maradt művészetében. Karddal éppenséggel gyengén vívott, meglehetősen sokat ambózza és utánvágva, Robelly, az egyedül résztvevő magyar vívó még is verte.

A produktiókból minden körülmények között nagy tanulást vonhattunk le s csak egyet kellett sajnálnunk, hogy a magyar kard mestereit nem láthattuk mérközni kiváló külföldi kollégáikkal. Közismeretű, kellemetlen események akadályozták meg őket ebben.

De nem kell abbahagyni a dolgot. Sportegyleteink vannak hivatva arra, hogy kezükbe vegyék az ügyet s ők csinálják meg előbb vagy utóbb a nemzetközi vívóversenyt. Elvégre is még most — minthogy az idegenekkel nem mérkőztünk, a mi az olaszokkal szemben való előnyeinket illeti, csak kombinálunk a látottak után és valószínűség szerint következtetünk —

egy nyilvános nagy viadal volna hivatva mindent be is bizonyítani. Ne csak a szó, de beszéljen a kard!

T. P.

KERÉKPÁROZÁS.

Kerékpárszövetség.

Régóta hangoztatott óhaj kezd a megvalósulás küszöbéhez érni és reméljük, hogy tavaszra a magyar országos kerékpárszövetség terve helyett, annak létező valójával fogunk szemben állani. A kerékpárszövetség eszméjét újabban a vas megyei kerékpáros egyletek hangoztatják és úgy látszik eredménytel. Örömmel kell üdvözlőnk azt a gyors elhatározást, a mivel a szövetség ügyét felkarolták és különösen azt a ténnyt, hogy fennhangoztatott tireshozzavétel helyett kész tervezettel lépnek a nyilvánosság elé.

Igen okos gondolat volt, hogy nem akarván előidézni más egyletek féltékenységét, nem országos szövetséget alkotnak, hanem dunántúli szövetséget, melybe belevonják Horvátországot. Ez a belevonás valóban szükséges, mert igazán bosszantó, hogy a hozzánk tartozó Horvátország mennyire gravitál Austria felé, bennünket pedig tudomásul se vesz.

Értesülésünk szerint az országos kerékpárszövetség megalkotására a Hunnia magyar bicycle-club készül és az alakuló közgyűlés összehívását a tavaszra tervezi. Áttérve a kerékpárszövetség szükségességére, elmondhatjuk, hogy minden magyar kerékpáros érzi ennek hiányát, mert a palicsi aszfaltpályát kivéve nincs valamire való versenypályánk, nincsenek kerékpáros úti térképeink és legfőképpen érezzük a szövetség hiányát Austriával szemben.

Erről az oldalról ki vagyunk téve megbántságnak, megaláztatásnak, mely ellen annál kevésbé léphetünk fel, mert egyleteinkben bizonyos fejlettség tapasztalható. Így létezik Austriában egy »Bund Deutscher Radfahrer Oesterreich-Ungarns«, mely kedveskedni akarván, a deutscher szót a czimből kihagyta. Honnan szerezte ez az egylet a jogot címére? úgy tudjuk, nem volt alakulása idejében még kerékpárszövetség Magyarországban és az akkoriban vezérszerepet játszó »Budapesti Kerékpár-Egylet« sem egyezett bele. De ha lett volna szövetség, még úgy is kétkedhetünk abban, vajjon illetékes lehet-e egy szövetség arra, hogy ily magasabb nemzeti érzelmeket érintő mozzanatoknál beleegyező vagy nem egyező nyilatkozatát nyilváníthassa.

Rá kell utalnunk arra a visszásságra is, melyet Gerger és Lurion eseteiben észleltünk. Szerintünk minden magyar sport-egylet tagsági jogainak főkövetelése, hogy az illető magyar állampolgár legyen és ha ez alapszabályban nem foglaltatik, úgy az alapszabály hibás, mert ha idegen állam tagjai is az egylet kötelékébe felvehetők, úgy ezek jogait is szabályozni kell, mert ezeknek ugyanazon jogok nem adhatók, p. o. ilyenek egy magyar egylet vezetői talán még sem lehetnek. Ha az idegenek jogait nem szabályozzuk, úgy visszaéltünk hazánk fainak jogaival, mert p. o. országos versenyek fő tulajdonsága, hogy abban csak magyar állampolgár indulhat, de proposícióink mindenütt úgy szólnak, hogy bármely magyar sportegylet tagjai résztvehetnek.

Igy tehát megtörténhetett az az eset a múlt évben kétszer, hogy a bár magyar születésű, de nem magyar állampolgár, magyarul nem tudó Gerger Ferenc országos versenyben indulhatott, de megtörténhet az az abnormitás is, hogy ezt megteheti a teljesen bécsi Lurion, a kit egy tekintélyes fővárosi sport-egyletünk tagjai sorába felvett. Így haladva, oda is eljuthatunk, a hová a »Wiener Bicycle-Club«, hogy az összes versenyekben jóformán két tagja szerepelt csak és ez a kettő is frankfurti (Beyschlag és Opel H.). Ezek nem egészséges viszonyok, ezeken segíteni, változtatni kell és erre van hivatva az országos kerékpárszövetség, mely nem egyesek, hanem egyletek szövetsége lenne és egyeseket csak onnan fogadna tagjával, a hol még kerékpáregylet nincs, ha azonban az illető helyen ilyen alakulna, akkor az illető tagsági joga megszűnnék.

Bővebb részletezésbe jelen számunkban nem bocsátkozhatunk, a tél folyamán azonban ezt a kérdést elaludni nem hagyjuk, hanem sürgetni fogjuk, hogy a tavaszra egy országos kerékpárszövetségre támaszkodva, a kerékpársportnak menő előkelőbb helyet biztosíthassunk, nem szorulva kedves osztrák sógorajnk rátartós közlekedésére, mely a magyar kerékpársportnak az osztrák kerékpársportba való beolvasztását célozza.

Minich Jenő.

A közönség kedvence, a bicyclisták személfénye ez a rokonszenves ifjú, ki itt ül vasparipáján, melyen annyi győzelmet aratott.

A mióta fellendült hazánkban a bicyclizés kellemes sportja, melynek fejlesztésére immár országszerte nagyszabású versenyeket rendeznek, nem jelent még meg a pályán oly nagymérvű képességgel bíró, oly szép reményekre jogosító ifjú, mint Minich Jenő.

Fiatal még. 1873-ban Budapesten született, tehát még csak 20 éves és eme kora dacára mégis hazánk kerékpárosai közt az első helyre küzdötte fel magát. Nem képzeltető már nélküle nagyobb szabású verseny, megjelenése várva várt, szinte elmaradhatlan úgy a fővárosi, mint vidéki versenypályákon.

A miért azonban példa gyanánt tekintheti őt mindenki, az nagy akarateréje, mely csak egy kitűzött célt ismer és azt elérni igyekszik. Alávetette magát egy szigorú trainingnek, mely a mi versenypályáink gyarlósága és kezdetleges berendezése dacára is lehetővé tette azt az eredményt, melyet elért.

Első feltűnést a békéscsabai tornaegylet 1891. augusztus 30-án tartott versenyén keltette, hol a junior-versenyben magas gépen első, az ezt követő 3000 méteres magas gépes főversenyben pedig az akkori időkben híres Dáni Nándor után második lett.

Még ugyanazon év őszén a Magyar Athletikai Club viadalán egy 3000 méteres handicapjében második lett Balogh Hugó után de maga mögött hagyta Dánit és Erlichet.

1892-ik évi szereplését a Magyar Athletikai Club őszi viadalán kezdte meg egy 1 angol mértföldes handicapban, hol csak második tudott lenni, de a 10,000 méteres főversenyben már első lett, levere uti gépen a versenygépen tő Bajnóczy Sándort. Az ezután egy héttel következő Magyar Testgyakorlók Körének ver-

senyén az 5000 méteres kerékpárversenyben könnyű szerrel győzött.

Dicsőségének tetőpontját azonban ez évben érte el. Tizenötösör startolt és tizenegyszer győzött, kétszer második lett, két ízben balserencse folytán helyet nem kapott.

Ez idei első debütje alkalmával a Hunnia Magyar Bicycle Club május 14-én tartott nemzetközi versenyén a 6000 méteres országos versenyben 11 p. 11 mp. alatt első lett, de meg kellett a második helyre lépnie az ugyanakkor tartott 15 kilométeres nemzetközi versenyben az osztrák bajnok Zachariades György után, kinek azonban versenygépe volt.

A május 23-án tartott athléta-viadal alkalmával megnyerte az 1 angol mértföldes handicapet (record 2 p. 52 mp.), dacára nagy handicapjének és győzött a 10 kilométeres versenyben (record 19 p. 25 1/2 mp.) Május 28-án a Testgyakorlók Köre országúti versenyén Aszódtól Budapestig (35 km.) szintén első lett 1 óra 20 p. 30 mp. alatt, maga mögött hagyván 19 ellenfelét.

Ezek után méltán nagy meglepetést kelthetett a békéscsabai verseny július 2-án, hol kemény ellenfélre akadt Modl Lajosban. Az első versenyben (3000 m.) Modl győzött erős küzdelem után egy kerékhosszal (record 5 p. 31 mp.), de már a második versenyben Minichet nagy energiája megint győzelemre segíté és elsőként haladt el a bírói páholy előtt. (5000 m. record 9 p. 44 mp.) Békéscsabai szereplésének okát úgy hisszük leginkább abban lehetjük fel, hogy versenygépe 3 kilóval volt nehezebb Modl gépénél.

Ezután augusztus 15-én Palicson az ottani asphalt-versenypályán versenyzett, természetesen nem voltak itt ellenfelei, de recordjai messze túlhaladták az eddig Magyarországon elért recordokat. Így az 5 kilométeres pályát 8 p. 42 mp., a 10 kilométeres pedig 16 p. 54 1/2 mp. alatt futotta be.

Szeptember 3-án a Nemzeti Kerékpár-Egylet Székesfehérvár-Budafok közötti országúti versenyében az 56 kilométer távolságot mint első 2 óra 6 p. alatt tette meg, maga mögött hagyván Schiffert Lajost és Littke Lenczit.

Szeptember 10-én a Hunnia Magyar Bicycle Club által rendezett nemzetközi versenyen az országos 5000 méteres versenyben 8 ellenfelétől formálisan megszaladt (record 8 p. 54 mp.), a nemzetközi handicapben pedig jó negyedik lett.

Szeptember 24-én a Magyar Testgyakorlók Köre viadalán az 5000 méter távolságú kerékpárversenyt 8 p. 51 1/2 mp. recorddal könnyen nyerte meg 9 társa, köztük Nagy Dénes és Módl Lajos ellen. Ez idei versenypályáját az október 22-iki athléta-viadalon fejezte be fényesen. Ezen versenyen különös fátum üldözte; a 3000 méteres kerékpárversenyen az utolsó körben gummija elpattant, a versenyt abba kellett hagynia, a 10,000 méteres recordversenyben ugyanez a

malheurje támadt, de hirtelen gépet cserélvén, megnyerte nagy fölényvel ezt a versenyt is (record 18 p. 20 mp.).

Minich Jenő sokoldalú athléta és vasszorgalma által a távfutásban és műkorcsolyázásban is kitűnt, ha első nem is tudott lenni.

Most harmadéve kezdte el a kerékpározást és így lehet mondani ritka eredményt ért el így rövid idő alatt, mert sikerült a kerékpározás terén az elsőseget magának hazánkban kivívni.

Érdekes lesz mindenesetre, ha Minich Jenő — a mint szándékszik — a külföld matadorjaival mérje össze erejét. Hogy milyen sikerrel fogja helyét megállani, az mindenesetre a jövő titka, de reméljük a legjobbat, bizzunk benne.

Minich Jenő.

Még egy pár szót. Élő czáfolata ő annak az állításnak, mely szerint a sporttal való beható foglalkozás a szellemi fejlődés rovására történék, mert fiatal kora dacára a jövő évben egyetemi tanulmányait is befejezi. Őszinte modora, kedves megjelenése minden ismerősének szemében csak növelik az irányában táplált jó véleményét.

T. P.

A „Hunnia”, mely tevékenységének és életrevalóságának annyi jelét adta — mint halljuk — azon fáradozik, hogy az iparcsarnokban téli bicyclipályát állítson fel. Gratulálunk az eszméhez és azt hisszük, hogy illetékes helyen semmi akadályt nem fognak a kivétel elé gördíteni. E hírt csak fentartással közöljük, mert még megerősítésre vár.

A „Hunnia” magyar bicycle-club tagjai kellesz szórakozással lepik meg a közönséget. Sylvester estéjén hangversenyt rendeznek tánczszal egybekötte az Europa-szálloda dísztermében. Nagyjában a programot is összeállították következőképpen: Énekszámok előadva Szilágyi Arabella magy. kir. operaénekesnő által Benkő Henrik karmester kíséretében; concertdarabok gordonkán, előadva Rózsa Imrétől; Böhme Vilmos, az egyet trombitása kürtön fog játszani; érdekes lesz a kis Watterich és a kis Revere kisasszony duettje, továbbá Schodl k. a. zongorajátéka és végül egy humoristikus quartett. Lesznek még apró meglepetések, melyeken a kiküldött vigalmi bizottság fáradhatatlanul dolgozik. Igazán érdemes, pártolásra méltó egyet a H. M. B. C., mely minden irányban a clubélet fentartására törekszik és kitűzött célja mellett még apró mulatságokkal is kedveskedik tagjainak.

A „Budai Kerékpár-Egylet” december 5-én tartotta rendkívüli közgyűlését, melyen Schwarzer Ottó dr.-t díszelnökül választották. Ezután megjelent Schwarzer Ottó dr., kijelentvén, hogy a megtiszteltetést elfogadja és beszédében hangsúlyozta, miszerint ő a kerékpározást egészséges sportnak tartja.

Az egyet jelenleg 30 tagot számlál és tisztikara a következő: Ary Pál dr. elnök; Eisvogel kapitány; Ujhelyi Sándor titkár; Steber Lothár pénztáros; Linsbauer ellenőr. Egyleti helység Karácsonyi-utca 17.

A „Magyar Athletikai Club” nem kapta meg az engedélyt, hogy az Orczy-kertben egy modern igényeknek megfelelő versenypályát építhessen.

A „Magyar testgyakorlók köre” szintén versenypálya készítésén fáradozik. A tevékeny egyesület részvények kibocsátásával akarja a telekvételhez és építéshez szükséges tőkét beszerezni. Sok szerencsét!

Dáni Nándor kitűnő bicyclistánk, mint halljuk, újból neki fog a versenyzésnek; valóban érdekes küzdelemre van így kilátás közte és Minich Jenő közt.

Sikerült megnyernünk egy kitűnő büntető jogászt, a ki francia mintá után a bicyclisták érdekeit védő büntetőtörvény tervezetét a magyar viszonyokhoz alkalmazni fogja. A tervet annak idején közöljük.

A nemzetközi kerékpárszövetség m. hó 22-én tartott értekezletén elhatározta, hogy az 1894. évben a világ-bajnokságot Antwerpenben tartja meg. Jelen voltak az értekezleten Angolország, Írland, Hollandia, Németország és Skótország képviselői és Franciaország nem hivatalos képviselője. Elhatározták, hogy amatőrök pénzdíjakat nem fogadhatnak el, s mihelyt elfogadják, nem amatőrök többé. Igen üdvös lenne, ha a Magyar kerékpárszövetség is belépne ezen nemzetközi egyesületbe, annál is inkább, mert alkalmas képviselőnk is volna már. *S mily eszményi dolog volna e hír: A világ-bajnokság 1896-ban Budapesten fog megtartatni.*

Versenyzőink közül a legtöbb eredménnyel az ideán a következők küzdöttek:

	I.	II.	III.	Record-díj
Minich Jenő M. A. C. tagja	11	2	—	—
Sváb Béla N. K. E.	—	8	3	1
Módl Lajos H. M. B. C.	2	5	3	1
Nagy Dénes M. A. C.	5	2	—	1

Versenynapok az 1894-iki időnyre. Gráci nemzetközi pályaverseny május 13-án és 14-én.

Mint az utóbbi években, úgy a jövő évben is meg fogják tartani a Paris-Bordeaux-i távversenyt (572 km.), melyet az idén Stéphane 25 óra 37 perc alatt nyert meg. A verseny napjára a május 19-ét határozza meg a »Velo Sport«, a mely a versenyt rendezi.

Lehr Ágost a jövő évben — mint halljuk — a Witworth gyárat fogja Németországban képviselni. Őt eddig »tisza amateur«-nek tekinthetjük, mert győzelmeivel nem szerzett egyszersmind reklámot gépeinek — mint ezt a nem tisza amateur-ök teszik. E megkülönböztetést különben az angol nemzetközi kerékpár-szövetség fogadták el és föltétlenül szabatosnak mondható.

Opel Henrik és Beyschlag Ottó képezik az idén a Wiener Bicycle-Club legsikeresebb erőt. Bizonyos gúnyt képez, hogy mindkettő tulajdonképpen frankfurti és csak egy éve laknak Bécsben.

Ki a leggyorsabb menő? Fölvethetjük a kérdést, ki a legjobb a négy amateur-matador közül, Zimmermann, Sanger, Tyler vagy Johnson? Ha győzelmeiket számítjuk, legjobb Tyler, ki Sangert 12 versenyben 7-szer győzte le, második Sanger, ki Zimmermannal 6-szor mérkőzött s 4-szer verte meg; s legutolsó a record-matador Johnson, kit legtöbbször vertek meg.

De valójában ezek a leveretések még nem bizonyítanak semmit.

Sanger az elmúlt saisonban 39 versenyben 22-szer lett első, 7-szer második és 4-szer harmadik, s míg 5 13,000 frt értékű tiszteletdíjakat nyert; rivalisa Zimmermann 120 versenyben nyert körülbelül ugyanannyit.

Johnson, az előnytelenül ismert recorder november 8-án Independence-ban az egy mérföldes világrecordot 1:53³/₅ mp. szállította le.

Legtöbb recordot az idén Angliában javítottak. Linton november 16 án 55 angol mérföldet (88 km. 513 m.) 2 óra 20' 12³/₅ alatt tette meg. Az 55-től a 63 a. mérföldig új angol recordokat teremtett. Linton ezzel egyszersmind hajszálalig megközelítette Dubois 100 km.-es idejét (2° 41' 56³/₅"), mert ő 62 angol mérföldet 99,780 métert 2° 41' 34" alatt tett meg.

A 63-tól egész a 100 angol mérföldig 160.9 km. is Linton tartja a világrecordokat 4° 29' 39¹/₅-nyi idővel.

A legközelebbi számunkban pontos világrecord-listát közlünk olvasóinkkal a pályán elért eredményeket illetőleg és megkezdjük a »stanley show« nevesítései négyének ismertetését.

A „Wiener Bicycle-Club“ e hó 8–10-én tartotta zászlófelszentelési ünnepélyét Bécsben, mely ünnepélyen megjelentek a »Münchener Vel. Club«, a »Frankfurter B. C.«, a »Berliner B. C. Germania«, a »Hunnia M. B. C.«, a »Linzer R. V.«, a »Berliner R. C. Borussia«, a »Magdeburger V. C.«, a »Kölner R. V. Colonia«, a »Züricher B. C.«, a »Brüner R. Bund«, a »Nemzeti K. E.« Budapest-ról, a »Kremsier R. V.«, a »Gau IX B. D. R. Ö. U.«, az »Akad. techn. R. V. Graz«, az »Akad. techn. R. V. Wien«, a »Mödlinger R. V.«, a »Krumauer R. V.«, a »Bund D. R. Ö. U.«, a »Gau 34 der D. R. B. Ö.«, a »Wiener Ciclysten C.«, a »Touren B. C.«, a »R. Union «Vorwärts«, a »R. am Schottenfeld«, a »R. V. Favorita«, a »W. Ciclysten von 1889«, a »R. V. Victoria«, a »W. R. W. IX. Bezirk«, a »Hietzinger R. V.«, a »Rudolfsheimer R. V.«, a »Margarethner R. C.«, a »Mariabilfer R. C.«, az »Aggersdorfer R. V. Eintracht« hivatalos küldöttjei, hogy egyleteiket képviseljék.

A zászlófelszentelés volt az ünnepély főpontja, melyeken keresztapák gyanánt a »Münchener V. C.«, a »Frankfurter B. C.«, a »Berliner B. C. Germania«, a »Hunnia M. B. C.« és a »Linzer R. V.« szerepeltek. A zászlófelszentelést fényes bankett követte, melyen nagyobb beszédeket mondtak Körper dr., a »Wiener Eislauf-Verein« elnöke, Pittner rendőrtanácsos és Silberer Victor. Ez utóbbi különösen

hangsúlyozta a jó egyetértést a sportegyletek között és szépen nyilatkozott a magyar sport fejlődéséről, melynek sok ágában — úgymond — a bécsiek mesterei vagyunk. Igen fontosnak tartja a német sportegyletek nagy részvételét, mert ez által a kapocs szorosabbá lesz a szomszédország sportegyleteivel. Különös dicsérrel emlékezett meg a »Frankfurter Bicycle-Club«-ról, mely képes volt rövid idő alatt egy Lebrt és egy Breitlinget nevelni.

Az ünnepély befejeztével a »Hunnia B. C.« Bécsben időző tagjai többeket meghittak Budapestre és ezen meghívás folytán pár napig körünkben üdvözölhetjük Voigt Rudolf és Fischer Friedrich urakat a »Münchener V. Club«-tól; Windpichler urat a »Frankfurter B. C.«-tól; Pariser, Frömer és Kukluk urakat, mint a »Berliner R. C. Borussia« tagjait.

Cody, a londoni »Sporting Life« szerkesztőjének írt levelében kijelenti, hogy reflectál az angol lapok kijelentésére, mely szerint az angol bicyclisták közt van olyan is, a ki a Mayerrel kiküzdött verseny feltételei szerint még előnyt is adhat neki. Ő kész a Mayerrel kiküzdött feltételek szerint bárkivel versenyezni és 500—1000 fontban fogadni. A versenyt ő bárhol kész megtartani. A »Sporting Life« szerkesztőségében erre jelentkezett egy névtelen bicyclista, ki 100 fontot, mint esetleges bánatpénz deponált.

Délafrikában a kerékpározás igen kifejlődött, és hogy az odavaló kerékpárosok milyen jók, azt megmutatta Amerikában Mentjes.

Hivatásos műkerékpározók bajnokságának feltételei. Lipcse, 1894. február 25-én vagy március 4-én.

Alólirottak Kaufmann E. és Gouget Ágost 1894. február 25-én vagy március 4-én Lipcsében az Albert-csarnokban kiküzdjük Európa műkerékpározó bajnokságát 1894-ik évre mindennemű keréken, és alávetjük magukat a következő megállapodásoknak és szabályoknak.

Megállapodások:
A vállalkozás vezetésével megbizzuk Schubert Möriz urat Lipcsében.

A fogadási összeg fejenként 1000 márka, melyet alólirottak következőleg deponáltak: kötelezzük magunkat rögtön fejenként 250 márkát, január 1-én újra 250 márkát elhelyezni a lipcsei »Stahrad« szerkesztőségében; továbbá a hátralevő 500 márkát a verseny megkezdése előtt 1 órával tesszük le. Ha egyikünk is nem állana ki, úgy befizetési bánatnak tekintetnek.

Szabályok:
1. A győztesnek jogában áll »Európa hivatásos műkerékpározó bajnoka 1894-ik évre« címet viselni és a befolyó bevételekből kap egy aranyérmét 300 márka értékben.

2. A győztes köteles címet megvédeni minden legalább három európai szaklapban közzétett kihívás ellen, de évente csak egyszer. A kihívás el nem fogadása maga után vonja a bajnoki cím elvesztését. Csak oly kihívásnak van helye, mely legalább 1000 mk. fogadási összeget és 300 mk. értékű aranyérmét ir elő.

3. A kihívás napjától számított hat hét alatt a cím birtokosának meg kell határozni a küzdelem helyét és idejét, de a kitűzött időnek 3 hónapon belül, a küzdelem helyének pedig Európában kell lenni.

4. Mindegyik versenyző megnevez egy választót, ezek egy felsőbb választót, kik együttesen választanak egy öttagú versenybírótságot, melybe egy választó sem juthat be.

5. A verseny csak oly teremben tartható meg, melynek versenyzési területe 60 × 40 láb.

6. Minden résztvevő köteles a gépek minőségét a verseny megkezdése előtt írásban a versenybírótság elé terjeszteni és csak bejelentett géppel concurrenthalat.

7. A versenyzők csak közönséges gépeket használhatnak; gépek, melyek a versenybírótság által a műkerékpározásra készülteknek jeleztenek, csak az összes versenyzők beleegyezésével használhatók.

8. Az osztályozás pontok szerint történik, de egy gyakorlat csak öt pontra osztható. A gyakorlatok lefolyása következőképpen történik: A kihívó elvág egy gyakorlatot, melyet az ellenfélnek utána

kell csinálni, ezután utóbbi mutat be egy gyakorlatot, melyet a kihívónak kell véghez vinni és így tovább. A versenybírók az egyes gyakorlatokat osztályozzák és 20 gyakorlat befejeztéig a pontokat jegyzik. Az így összejött pontok arithmetikai középárányosa kiszámítandó és a nézőközönség tudtára adandó, hogy az a verseny lefolyását követhesse. A legtöbb pontot elért versenyző a győztes.

9. A versenybírótság határozata végérvényes. Tilos oly gyakorlatot mutatni vagy utánozni, mely szerencsétlenséget okozhat. A verseny időmaximuma 4 óra.

10. Oly gyakorlatok, melyek nem tartoznak a tulajdonképeni műkerékpározás körébe, nem osztályoztatnak. A versenyzők a gyakorlatokat írásban azon állam nyelvében — melyben a verseny tartatik — a választóknak benyújtják, kik a választott gyakorlatokat a versenyzőkkel tudatják.

Versenyszöveg felmerülő kétségek a versenybírótság elé terjesztendők rögtön elintézés miatt.

11. A verseny költségeit a felek egyenlően viselik.

12. A részvétel a világ minden kerékpárosa számára ugyanezen szabályok alatt nyílt.

A belépti díjakból származó tiszta nyereség két harmada a győztesé, egy harmada a másodiké.

Ilyen tiszta nyereség kettőnél több versenyzőnél következőleg lesz felosztva:

a) három résztvevőnél 55% a győztesnek, 30% a másodiknak, 15% a harmadiknak.

b) Négy résztvevőnél 50% a győztesnek, 25% a másodiknak, 15% a harmadiknak, 10% a negyediknek.

c) Öt résztvevőnél 45% a győztesnek, 20% a másodiknak, 15% a harmadiknak, 12% a negyediknek, 8% az ötödiknek.

d) Ötnél több résztvevőnél az ötödik után jövőeknek semmi beszlásuk sincs a felosztásnál.

Lipcse, 1893. november 15.

Kaufmann E. N.,

Champion Bicycle trickrider of the World.

Gouget Ágost, Champion de France.

Schubert Mör, mint tanu.

KORCSOLYÁZÁS. SKI.

A korcsolyázásról.

A lóspört után egyedüli sport, mely nálunk el tudott úgy terjedni, mint a hogy azt kellemes testedző s szórakoztató voltáért meg is érdemi. De miért terjedt úgy el? Mennyit beszéltek el-lene orvosok egészségügyi szempontból s mégis képes volt ezeket elhallgattatni. Miért? Mert hölgyeink felkarolták, divattá tették s lassanként oly megszokássá vált, hogy most nem függ a divat szeszélyétől, nem kell már attól tartani, hogy aláhanyatlak.

A nők voltak, kik nálunk a korcsolyázást pártfogásukba vették, azt állandósították, de ők is öltek ki minden sportszerűséget belőle. Mert bizony hiába tagadjuk, nálunk a korcsolyázás nem sport, hanem olyan közönséges szórakozás, mint a bál, hangverseny, hová eljár, a ki szórakozni, mulatni akar. Arról, hogy a korcsolyázást sportszerűen üzzék, eltekintve a Budapesti Korcsolyázó Egylet két évi működésétől, szó sem volt.

Helyesen, de sajnos igen későn látta be a B. K. E., hogy egy életre való egyletnek a korcsolyázás sportja iránt is vannak kötelességei, hogy nem elég, ha sikerült tűzijátékot és lampionos ünnepélyeket rendez, de rendeznie kell kirándulásokat és versenyeket is.

Tudtommal még eddig idegen jégterületre a B. K. E. nem rendezett kirándulást, pedig a közelben van elég alkalmas terület, hová kirándulás volna tehető. Ott van a velencei tó, mely

már csekély fagy mellett is befagy, vagy ott van a Balaton, a palicsi tó, mindhárom a jó vasuti összeköttetés folytán közel, hogy igen könnyen lehetne sikeres kirándulásokot rendezni.

Vagy milyen érdekes lenne a közeli korcsolyázó egyletek meghívására az illető egylet jegére elrándulni. Tavaly jelesebb műkorcsolyázóink többfelé voltak s mindenütt a legnagyobb örömmel fogadták őket.

Bizony, ha ily kirándulások rendezését az egylet venné kezébe, nagyon jól sikerülnének azok s nagyon élénkítenék a sportéletet a jégen úgy a fővárosban, mint a vidéken. Versenyek dolgában a fővárosi egyletek igen nagy előnyben vannak a vidék fölött. Míg a vidék 40—50 korcsolyázó egylete közül alig rendez versenyt egy, kettő, addig a fővárosban az utóbbi években két verseny volt, ezek egyikét mindig az I. kerületi polgári kör, másikat a B. K. E. rendezte.

Nagy hiba volt azonban, hogy előre soha nem lehetett tudni, lesz-e vajjon verseny vagy sem. Pár nappal a verseny előtt jelentek meg a feltételek, úgy hogy trainirozni nem is lehetett és így nem is volt a versenynek komoly színe.

Vajjon nem lesz-e az idén is így? Itt vagyunk már a saison küszöbén, de a versenyeknek se híre, se hamva. Pedig igazán érthetetlen, miért nem adják ki előbb a propositiókat, hisz átlagos számítás szerint a mi éghajlatunk alatt január közepe táján rendszeren szokott jég lenni. Január egyik vasárnapjára már ősszel ki lehetne tűzni egy versenyt, a hogy azt külföldön szokták.

El lehetne várni az ország legtekintélyesebb és leggazdagabb egyletétől, a B. K. E.-től, hogy az idén legalább két versenyt rendezzen. Jövő évre lesz az egylet jubilauma, a mit fényes ünnepekkel, nemzetközi versenyekkel akar megülni. De hogy ezek jól sikerüljenek, szükséges volna már az idén ilyeneket, főként azonban egy nemzetközi versenyt rendezni. Hadd lássanak a mieink valódi versenyzőket, versenystylust, modern versenykorcsolyákat. Mert bizony eddig a mi versenyzőinknek nem volt alkalmuk látni, hogy is kell tulajdonképen gyorsan korcsolyázni, hogy kell a karokat tartani, hogyan kell fordulni. Mindenki maga alkotott egy rendszert, a mi tulajdonképen minden versenyző saját rendszertelensége volt. A versenykorcsolyák szintén a legkezdetlegesebbek voltak; olyan aluminium csöves »Modell Hagen« korcsolyák, melyeknek külföldön már rég versenyeznek, hozzánk csak a múlt évben jutott el.

Egy nemzetközi verseny rendezésével mind-ezeket segítené volna, de viszont, hogy ez jól sikerüljön, kellene előbb még egy országos versenyt tartani. Versenyzőink még most kevesen vannak, még most kell alkalmat nyújtanunk, hogy versenyek kitűzésével kedvet csináljunk és így mennél többen legyenek. A kezdőket azonban egyszerre egy nemzetközi versenyre vezetni nem lehet, kell nekik egy előpróba, hol lehetnek inkább kilátásaik a győzelemre.

Erre kellene egy akár országos, akár egyleti verseny. Ezen lenne versenyző elég s ezek közül a jelesebbek kiállhatnak a nemzetközi versenyekre is. A csak nemzetközi verseny rendezésénél előállhat még az a fiaskó is, hogy a nagyon is kétes győzelmi esélyek miatt majd egy korcsolyázó se adja fejét reá a fáradságos trainingre.

Az idei saison elé szép reményekkel nézhe-

tünk, a B. K. E.-ben megvan a hajlandóság nagyobb áldozatokra s nagyobb dolgok keresz-tülvitelére, a sportkedvelő ifjúságban pedig a kedv a trainirozásra. Így tehát csak a tett és az idő kedvezése szükséges, hogy a korcsolyázás sportja ezen a télen nálunk nagyot haladjon.

D. N.

A B. K. E. csarnoka 10—14 nap mulva, de az új évig minden biznnyal elkészül. Az új csarnok (melynek költségei 115,000 forintra rúgnak) Európa legszebb korcsolyacsarnoka lesz, mert sem Bécs, sem Berlin egyik egylete nem rendelkezik ilyenekkel, minnek egyszerű magyarázatát találjuk abban, hogy míg ama városokban több egylet vetekszik az első-ségért és így erjük szétforgácsolódik, addig Pesten csak egy egylet van.

Mint hiteles forrásból értesülünk, a B. K. E. választmánya ellen nagy az elégetlenség a tagok egy része közt. Az elégetlenség oka, hogy a »Jackson Haynes«-korcsolya tartási díját a választmány 1 frt 50 krról 7 frtra, illetőleg 6 frtra emelte fel, melyből 1 frt ugyan kulcsstartás címén tartatik meg a saison végéig, mindazonáltal ezt oly magasnak tartja a tagok »Jackson Haynes«-korcsolyát hordó része, hogy rendkívüli közgyűlés összehívását sürgetik.

Földváry Tibor legjobb műkorcsolyázóink és Dáni Nándor jeles gyorskorcsolyázóink részt vesznek a hannaui, illetőleg a bécsi korcsolyaversenyeken. Előbbi az »Európa műkorcsolyázó bajnoka« címért, utóbbi pedig gátversenyben fog indulni.

Érdekes korcsolya-kirándulást tettek e hó 8-án Földváry Tibor, Erlich János és Dáni Nándor ismert fővárosi korcsolyázóink. Kerékpáron kibajtottak a soroksári Dunaághoz, de ott nem találtak még elég erős jégre. A budai oldalon a Nádorkertnél a holt Dunaág gyönyörűen be volt fagyva, ott korcsolyát kötve, lefelé mentek, mindenütt kitűnő kemény jégre találván. Korcsolya-versenyzőinknek nem ajánlhatjuk eléggé e helyet a trainirozásra, könnyen megközelíthető s már csekély fagy mellett használható. Földváry ez alkalommal egy H. Hagen-féle aluminium fél versenykorcsolyát próbált ki s tényleg kitűnőnek bizonyult.

Alig állott be a hideg idő s tartott néhány napig, a fővárosi jégpályák sorra megnyitk. Az I. ker. Polgári Köré volt az idén is, mint mindig, először használható, azután a pesti mesterséges s az állatkerti jégpályák. Nem sokáig tartott a dicsőség, három napi korcsolyázás után az idő ismét esőre fordult s most ismét nincs jég.

Korcsolya-versenyzőink már jó eleve gondoskodtak versenykorcsolyákról, többen közülük egyenesen Christianiából a Larsens Vaben forrething cégétől hozattak H. Hagen-féle aluminium-korcsolyákat. E fajta pehely könnyű, késpenge vékonyságú korcsolyák, Huzella vácu-utcai kirakatában is nagy feltűnést keltek.

A berlini Korcsolya-Egylet versenyének feltételei. 1894. január 7-én, vasárnap.

1. *Megnyitó gyorskorcsolyás.* Táv 500 m, tét 5 mk. Nyitva minden országbeli úri versenyzőnek. Tiszteletdíj és érem az elsőnek, tiszteletdíj a második és harmadiknak.

2. *Gyorskorcsolyás az egylet bajnokságáért.* Táv 1500 m. Tét nincs. Nyitva a Berlini Korcsolya-Egylet tagjainak. Bajnoki vándordíj, érem, a »Berlini Korcsolya-Egylet gyorskorcsolyázó bajnoka 1894-ben« cím az elsőnek; tiszteletdíj és érem a másodiknak; tiszteletdíj a harmadiknak. A vándordíjat kétszer egymásután, vagy háromszor megszakítással kell megnyerni, hogy a győztes tulajdonába menjen át.

3. *Juniorok gyorskorcsolyása.* Táv 1000 m., tét 3 mk. Nyitva minden országbeli úri korcsolyázónak, a ki még korcsolyázásban első díjat nem nyert. Tiszteletdíj és érem az elsőnek; tiszteletdíj a második és harmadiknak.

4. *Gyorskorcsolyás télrelnnyel.* Táv 3000 m. Tét 5 mk. Nyitva bármely országbeli úri korcsolyázónak. Az előnyöket a választmány határozza meg. Elsőnek tiszteletdíj és érem; második és harmadiknak tiszteletdíj.

5. *Műkorcsolyás.* Tét 5 mk. Nyitva minden országbeli úri korcsolyázónak. Korcsolyázni lehet tetszés szerint. Idő 6 perc. Elsőnek tiszteletdíj és érem; második és harmadiknak tiszteletdíj.

6. *Iskolások gyorskorcsolyása.* Nyitva minden felsőbb tanintézet hallgatóinak. Tét nincs. I-ső rész. 800 m. 14—17 éveseknek. II-ik rész. 500 m. 11—14 éveseknek. Tiszteletdíj az elsőnek, másodiknak és harmadiknak.

Nevezések január 4-én esti 8 óráig Ehrentraut Hugó úrhoz (Mannsteinstrasse 9) küldendők. Utónevezés el nem fogadtatik. Hatnál több indulónál előversenyek tartatnak. Pálya kerülete 420 m. Kezdet 10 órakor délelőtt

Stockholm 1894. Gyorskorcsolyázás a világ-bajnokságért.

Első nap. Szombat február 10.

I. Nemzetközi korcsolyázás: táv 500 m.

II. Nemzetközi korcsolyázás: táv 10,000 m.

Második nap. Vasárnap február 11.

III. Nemzetközi korcsolyázás: táv 1500 m.

IV. Nemzetközi korcsolyázás: táv 5000 m.

Díjak minden egyes versenyszámnál: az elsőnek arany-érem; második és harmadiknak ezüst-érem; negyediknek bronz-érem.

A ki legalább 3 versenyből mint győztes kerül ki, megkapja a bajnoki arany-érmet, a »Világ gyorskorcsolyázó bajnoka 1894-ben« címet és a király tiszteletdíját.

Ha senki sem nyerné el a bajnoki címet, úgy a király tiszteletdíját az 1500 méteres verseny győztese kapja meg.

Tét valamennyi versenyre együttesen 10 korona; egy versenyre külön 5 korona.

A nevezések 8 nappal a verseny előtt Bernhard Alfred úr kezeihez juttatandók (Stockholm, Sibyllegatan 49).

Határidők.

Budapest január 14.

Bécs január 28.

Frankfurt december 31. és január 7.

Berlin január 7.

Stockholm (gyorskorcsolyázásban világ-bajnokság) február 10. és 11.

Hamar (gyorskorcsolyázásban európai bajnokság) február 25. és 26.

ÚSZÁS.

Az úszás.

»Κατα πινδαρον αριστων υδαρ.«

»Legjobb azonban a víz,« éneklé a görög költő évszázadokkal ezelőtt és e mondás mind e mai napig igazság gyanánt van elismerve.

De nemcsak mint ital követeli magának a víz az elsőséget, hanem a vízi sportok is igényt tartanak társaik között az elsőségre, mint a leg-egészségesebbek, legedzőbbek.

Azon sportágak közül, melyek a vízzel vannak összekötve, ismét ki kell emelnünk a legegyszerűbbet és leghasznosabbat és ez az úszás. Már magában véve azon körülmény, hogy az úszás gyakorlatában nem szorulunk semminemű rajtunk kívül álló segédeszközre, csupán saját testiinkre, már ez elegendő arra, hogy az úszást fölbé emeljük a vele rokon evezés, vitorlázás sportjának.

Az úszást ezen előnye mellett, hogy t. i. nem igényel semminemű külső eszközt, még nagy gyakorlati haszna is kitünteti az összes sportok között.

Bátran elmondhatjuk, hogy a tökéletes neveléshez okvetlenül megkívántatik az úszni tudás;

mert ha a nevelés az életre való előkészítés, akkor kell, hogy oly helyzetekben, mint pl. vízben való utazás, ne legyen az ember élete kitéve a véletlennek, hanem legyen önmagában olyan segédeszköz, a mely őt a vízbefulás veszélye fölé emeli.

Az úszás testfejlesztő és edző mivoltáról felesleges sokat beszélni. Mai nap már mindenki, ha körülményei engedik, tanul úszni, de itt is találkozunk hibás nézetekkel, a melyek közül a leggyakoribb az, hogy az úszni tanulók megelégedésnek az u. n. felszabadulás tényével, a mi megtörténik akkor, ha az uszodát végig bírja úszni.

Nem ajánlanám az ilyen felszabadultnak, hogy a Duna közepébe vesse magát, a habok és hullámok aligha respektálnák szabadúszói mivoltát és mihamar éreztetnék erejüket vele.

A felszabadulás után kell kezdődnie az úszás gyakorlásának s csak midőn már a tanuló hosszabb ideig, legalább félóráig képes egy huzamban erős tempóval úszni, akkor mondhatja magáról, hogy szabadúszó.

A sport egy ága sem veszi az ember összes testrészeit oly egyaránt igénybe, mint az úszás s éppen ebben rejlik hasznos volta. Tágul és erősödik a tüdő, a karok, derék, lábak egyaránt feszülnek és izmosodnak és a gyakorlat képessé tesz a víz hűsítő hatásának huzamosabban ellenállni, a mi az egész szervezetre szerfölött előnyös.

Sajnálattal kell konstatálnunk, hogy ezen oly hasznos sport nem talál nálunk kellő méltánylásra, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy mily kedvező helyzetben vagyunk mi budapestiek. Elmondhatjuk, hogy nincs Európában még egy nagy város, mely oly hatalmas folyó vízzel bírna, mint a mi Dunánk; és mégis, ha összehasonlítjuk az úszás fejlődését legközelebbi szomszédunkéval, Bécsnél, a mely pedig e tekintetben távol sincs oly kedvező helyzetben, el kell ismernünk, hogy nagyon elmaradtunk mögöttük.

Már évekkel ezelőtt az első vácz—budapesti távolúszást bécsi ember, Bachmayer nyerte meg. Ezen idő óta bár egyidejűleg a többi sportokkal az úszás is fejlődött, de nem áll még azon a fokon, a melyen állania kell. Hiányzik egy öntudatos törekvés, mely célt és irányt ad úszóinknak, buzdítja a kezdőket, fejleszti a már meglevő erőket.

S hogy vannak ily erőink, azt láttuk a múlt években, midőn néhány jobb úszónk Bécsbe felrándult s becsülettel megállta valamennyi helyét.

Az úszás barátai felismerték e szükségességet és már történtek lépések egy úszó-egyesület alakítására, a mely remélhetőleg a közel jövőben az akadályokat legyőzve létre jön és céljának megfelelően az úszás sportját azon fejlettségre fogja emelni, a mely hasznosságánál fogva méltán megilleti.

T. A.

EVEZÉS. VITORLÁZÁS.

A Neptun.

Az elmúlt evezős idényben tartott bécsi regattának kétségkívül legkiválóbb mozzanatát képezi az a szép győzelem, melyet a »Neptun« budapesti evezős-egyesület tag-

jai a nyolczas versenyben arattak, midőn Bécs reményét, a bécsi evezős egyesületek-ből összeválogatott legerősebb emberek-ből alakult csapatot legyőzve, másodsor is diadalmasan haladtak el a birói páholy előtt. S ezek a diadalok nem egyedül a magyar evezős sportnak, hanem egyúttal az egész magyar test-edzésnek, a magyar athletikának is dicsőséget szereznek, s alapjában megdöntik azt a kishitű, s még ma is uralkodó ferde felfogást, hogy a magyar ember nem trainingre való, a vérmérséklete nem engedi meg a nagyobb megerőltetést. Eltekintve attól, hogy a training nem megerőltetés, s training után a verseny esik legkönnyebben, a magyar evezősök számos, s határozott, könnyű győzelme eléggé bizonyítékot nyujt arra, hogy trainingre, versenyre valók vagyunk. Éppen az evezés az egyedüli sport, mely teljes kiképzést, s teljes rátermettséget igényel. Nos, ha a magyar embernek nem való a training, akkor a leghamarabb az evezésnél vallana balsikert, a hol láb, kar, mell, váll, szív, tüdő, még a nyak és hasizmok is igénybe vannak véve, inkább, mint bármely testedző foglalkozásnál. De ha egy sport is létezik, mely kitartást, türelmet és gyakorlatot igényel, úgy az evezés az. A »Neptun«, mely jelenleg első helyen áll a hazai és ausztriai evezős egyesületek közt, 1886-ban jelent meg először a bécsi regattán, s ott vereséget szenvedett. Volt itthon mit hallaniok! Voltak, a kik csodálkoztak, hogy a legyőzöttek egyáltalán visszajöttek. Sokan persze ilyen-től visszariadva belátják, s konstatálják, hogy »bizony nem való nekünk a training, a verseny«. (Persze a mi heves vérmérsékletünkhöz jobban illik a kanapé meg a »csöndes«.) A neptunisták szépen összebújtak, kimondták, hogy tovább eveznek, trainiroznak; most tanultak, tapasztaltak, majd megtanulnak győzni is. 1887-ben már szebb szerepet játszottak, 1888-ban már mind a három versenyt, melyben indultak, megnyerték, 1889-ben és 1890-ben változó eséllyel küzdöttek, míg 1891-ben először sikerült megnyerni a nagy bécsi vándordíjat, melyet a magyar és osztrák evezős egyesületek alapítottak. Ez a verseny képezi tulajdonképpen főpontját a bécsi regattának, mert az ebben kivívott győzelemhez van kötve az irányadó vezérszerep. E diadallal a »Neptun« a bécsi regatta, s általában úgy a magyar, mint az osztrák evezős-sport első képviselőjévé lett. A négyes-csapat (Mészáros Ferencz, Ádám Károly, Perger Ignác, Perger Ferencz) 1892-ben és az idén is megnyerte a díjat, mely alapítása óta a »Neptun« birtokát képezi, de mivel örökös vándordíj, végleg meg nem nyerhető. A másik bécsi vándordíj, melyet gróf Harrach Alfréd alapított, »nyolczas versenyre« van kiírva. A »Neptun« múlt évben először, s az idén másodsor nyerte meg. A végleges megnyerés a harmadik győzelemtől van füg-

gővé téve. A nyolczas csapat két négyes csapatból alakult, s a fent említett négy evezősön kívül tagjai: Dietzl Gusztáv, Nessi Ernő, Rauchbauer Antal, Szendey Béla. Kormányosuk: Kleiner Gyula.

Az idei nyolczas versenyben a bécsiek roppant nagy bizalommal indították az »Union« bécsi egyesület legénységét. Növelte reményöket az a körülmény, hogy a »Neptun« nyolczas első négy evezőse az »Union« első négyesétől, — mely a nyolczasban is evezett, — közvetlen a verseny előtt vereséget szenvedett. Igaz, hogy e legyőzetésnek főoka a rossz helyben rejlett, melyen a »Neptun« indult, t. i. a bécsi kissé hajlott pálya külső végén. Mellette indult az ulmi evezős-egyesület, s e mellett az »Union« négyes csapata, mely mindjárt az indítás után elrepült s egyenesen a forduló felé tartott, melyet annál is hamarabb ért el, mert nem volt, a ki akadályozza, s a szél a túlóldal felé fújván, ő a part mellett védett állapotban evezhetett. Az ulmiak részben a víz hiányos ismereténél, részben talán rossz kormányzásnál fogva, folyton beszorították a »Neptun«-t a szélbe s mikor 1000 méter után a versenyt feladták, a »Neptun«-nak már kevés ideje volt átvágni s utána evezni az »Union«-nak, mely már akkor nagy előnnyel a cél felé sietett. A négyesben aratott diadal után biztosra vették a nyolczas verseny győzelmét. A »Neptun« második csapata az »Union«-nak második legénységét szintén megelőző versenyben legyőzte, úgy hogy az esélyek ki voltak ugyan egyenlítve, de az »Union«-nak nagyobb előnye volt abban, hogy első csapata a »Neptun« első csapata ellen győzött.

Hatalmas szélben nagy nehezen sikerült a hosszú hajókat egy vonalba terelni, s indítani. Az »Union« hatalmas 38—40 csapást húzott percenkint, a »Neptun« hosszú 36-os stroke-ban evezett. 500 méter után a bécsiek még inkább gyorsítják az ütemet, s lassan-lassan túlnyomó erejükkel előre tolják hajójukat. 1000 méternél épp a pályabíró emelvényénél »Union« teljes háromgyed hosszal vezet, s kormányosa most már a kormányosok mesterfogásához készül: elvenni a vizet. A pályabírónál a partról sokan nézték a küzdelmet, s hatalmas »hopp auf« buzdította a két ellenfelet. »Union« teljes erejével húzott, »Neptun« könnyed, de jól kihúzott nyugodt tempóban evezett.

Ebben a válságos pillanatban a »Neptun« vezérevezőse (strokeman) még jobban előrenyulik, az ütem gyorsabbá válik, a nyolcz lapát törésig megfeszül, a víz zuhogva hull jobbra-balra, s a partról élénkebbé válik a lárma. »Neptun«! »Neptun«! Lassankint egyik ellenfele után a másikat látja újra a mármár elmaradt evezős, s ezzel új erőt nyer.

»Neptun« a mint elérte, egyszerre vilámgyorsan elhagyta ellenfelét; ez az

Ádám Károly
Mészáros Ferencz
Nessi Ernő

Rauchbauer Antal
Kleiner Gyula
Perger Ferencz

Perger Ignác
Dietzl Guszti
Szendey Béla

a „Neptun“ nyolczasa.

Tricot-sport-öltözékek Fraenkel Henriknél, Budapest, Calvin-tér 5. szám.

élet halál küzdelem húsz másodperczig tart, s az ellenfél, a túlerős, hatalmas ellenfél verve van.

Igy haladnak a czélig, melyet három s fél hajóhosszal, tehát 30—40 méter előnnyel érnek el.

Ez volt a »Neptun« utolsó versenye, s ezzel zárta be idej működését. Fennállása óta ez volt az ötvenedik indulása s 33-ik győzelme.

Kétségkívül ez a nyolczas verseny a legerősebb küzdelmek közé tartozott, melyet a bécsi pályán kivívtak. Igaz, hogy 1000 méter után a verseny eldőlt, de a versenyt oly hatalmas ütemben eveztek, hogy a kevésbbé szívós ellenfélnek engedni kellett a fél pályán, habár az ellenfelek minden egyes tagja volt oly erős mint a legerősebb neptunista. De a 2000 méterre terjedő versenyt csak a jobb evezéssel lehet megnyerni. S hogy Harding, a kis angol trainer, mily stylust tudott a magyar nyolczas csapatba önteni, azt a bécsiek szaklapja, az »Allg. Sport-Zeitung« a verseny leírásában röviden ekként jellemzi: »A Neptunisták ideális szépen eveztek«.

Az 1894. évben nagy feladat vár az egyletre, harmadszor megnyerni s ezzel tulajdonába hozni a nyolczas szép vándordíját, s talán végre külföldi evezős versenyen is képviselve látjuk az egylet lobogóját.

Sikerült s lelkiismeretes training után a »Neptun« győzelmeinek sorozatát remélhetőleg folytatni fogja, s régi jelszavában bizva, mely őt annyi küzdelemben bátorította: »Mindnyájan egyért, egy mindannyiért« győznie kell és győzni fog.

Bugó.

A „Hunnia“ csolnakázó-egylet december 1-én tartotta rendkívüli közgyűlését. A gyűlés egyedüli tárgya a csónakda feltelepítése volt a Lukács- és Császárfürdők tájékára. A tárgy fontossága igen sok tagot vonzott a gyűlésre, melyen a rendes közgyűlés által kiküldött 3 tagból álló bizottság referádája alapján a következő tervet fogadtak el nagy szótöbbséggel: A Császárfürdő előtt a körvasút és Duna közti rész feltöltetvén, az így nyert területen épülne a »Hunnia« épülete, tornyokkal, terrasszal és parkkal, mely különféle lapda- és efféle társasjátékokra lenne berendezve. A Dunán az épület előtt külön csolnakház lesz. Beszerez még az egylet 2 petroleum-motoros hajót. A költségvetés 38,000 forintra rúg, melynek könnyebb elviselése miatt a tagdíj 48 frtről 60 frtra, a beiratási díj pedig 20 frtről 100 frtra emeltetett. A közgyűlés, miután új titkárnak Lovrich István ügyvédet megválasztotta, lelkes hangulatban ért véget.

LOVAGLÁS. VADÁSZAT.

Apaméneink.

Emelkedő telivér-tenyésztésünk még nem érte el azt a fokot, hogy magánosok kezére hagyva, megtartsa posztóját és tovább haladjon. Szükség van az állam segítségére, a mit az lelkiismeretes is teljesít; importálta több-kevesebb szerencsével, de mindig a lehető legjobb akarattal és kellő szakértelemmel, az Angliában is sokra tartott kipróbálatlan és kipróbált apalovakat. Szinte könnyelműségnek mondható

azonban a francia tenyésztés elhanyagolása az apalovak beszerzésénél és a makacs ragaszkodás az angol másodrangú telivérekhez, miután az elsőrangú semmi áron sem kapható.

E mellett elszalasztotta az állam Kisbér megvételét, mely a kimult Buccaneert talán teljesen pótolhatná és a mi fő, belföldi tenyésztésünk legfőbb büszkesége méneink között. Kiváló lovaink, mint Stronzián és Aspirant külföldön végzik szolgálatukat, pedig beszerzésük jutányos áron nem lett volna nehéz.

Visszatérve állami méneseink szükségességéhez, látni fogjuk az állam sokirányú működését.

4 állami ménesünk van: Kisbér, Mezőhegyes, Bábolna, Fogaras, melyek közül bennünket csak a két első érdekel, lévén az első az angol telivér-, az utóbbi az angol félvértenyésztés számára felállítva. Kisbéren volt felállítva Buccaneer, melynek tenyésztésünk annyit köszönhet; minden lépten-nyomon találkozunk telivéreinknél a Buccaneer vérről és a tőle származott telivérek tulajdonságai oly szembeötlően jók, hogy méltán tarthatjuk Buccaneert tenyésztésünk főszlopának. Buccaneert pótlandó szerezte be kormányunk Doncastert, mely csődör eleinte a beléje helyezett bizalomnak absolute meg nem felelt, de az iránta táplált jó véleményt az utolsó négy év alatt, különösen az utolsó évben ivadékaik igazolták. Gyorsaság, kitartás egyaránt jellemezték ivadékaikat; lehet mondani most már pótolná elődjét tenyésztésünkben. Kimulásával külföldi jónak bizonyult apalovaink közül csak Gunnersbury maradt meg; de tőle átöröklök legkiválóbb lovaink orrvérzését, mitől eltekintve talán legjobb apalovunk lenne.

Ott vannak még régi külföldi csődöreink közül Craig Millar és Sweetbread; előbbinél csodálatos, hogy ivadékaik nem öröklök apjuk kitartását és jóságát, talán unokáiban inkább fognak azok érvényesülni. Sweetbread fényes versenypályája szintén több reményre jogosított, de mentségére szolgálhat, hogy fiatalon hozták át Angliából és mindjárt ménesbe tették. Ivadékaiknál minden rosszaságuk daczára némi javulás észlelhető, mert legalább versenyt már tudnak nyerni.

Érezve földmívelési kormányunk kisbéri ménesünknek ezen nem a legrözsásabb viszonyait, elhatározta, hogy új erővel fogja felfrissíteni a kisbéri állami ménest. Így vették meg Galaort Verneuil helyébe és Dunuret Doncaster helyébe. Dunure úgy hisszük, hogy utolsó kísérlet az angol részről vett apaméneket illetőleg, mert elsőrangú csődör Angliában vagy nem kapható, vagy csak oly horribilis áráért, melyeket lóért igazán nem érdemes adni. Olvastuk Dunure dicsőítését, de bizonyos kétkedéssel kell tekintenünk szereplése elé, mert versenycarrierje nagy reményekre egyáltalán fel nem jogosít. Sokkal nagyobb bizalommal viseltetünk a francia tenyésztésű Galaor és a legújabbban vett belföldi csődörök iránt. A régi Kisbéröccse, Bálvány, Pásztor mellett kitünő eredménnyel teljesítik kötelességüket Vinea és Abonnet, előbbi Kisbéren, utóbbi Pusztajajhalmon, bizonyítva azt, hogy belföldi tenyésztésünk hovatovább nélkülözheti a külföldi segítséget. Drága pénzen megvette a magyar kormány Primás II-őt és Gagát, a tőlük várható nagyarányú felfrissítése tenyésztésünknek nem is hisszük, hogy elmaradjon. Van még egy kiváló Buccaneer-ivadék, Fenék, mely az első évek sikertelenségei után Mezőhegyesre került, hol a telivértenyész-

tésre teljesen el volna veszve, miért is tétettek már lépések Kisbérre való áthelyezése érdekében.

A magánménesekben ténykedő csődörök közül legtöbb szót kétségkívül az Eleonora-udvarban felállított Pancake és az alsó-kemencei ménesben levő két francia ló, Insulaire és Beauminet érdemelnek. Utóbbiak azon kevés kanczákból, melyek hozzájuk vezettettek, képesek voltak oly csikókat létrehozni, mint Morisco, Crossbow, Szélvész, War-Horn, Lustkandl.

A rájuk kiszabott jutányos árért bizony több pártolást érdemelnének, különösen jobb klasszisú kanczáink részéről. Említést érdemel a magánménesekben levő két fiatal csődör: Espoir és War-Horn, előbbi a hugótelepi ménesben, az utóbbi a mándokiban; mindkettő próbálatlan, de nagy reményekre jogosít. Ennyit általában az apaménekről, részletesebb tárgyalásba jövő számunkban bocsátunk.

Kétéveseink.

A lezajlott versenyév igen különböző benyomásokat hagyott hátra egyesekben kétéveseink klasszisát illetőleg.

A mi véleményünk, hogy kétéveseink vannak oly jók, mint legközelebbi elődjeik és ezt a jó véleményt meg is érdemlik. Ne hagyjuk magunkat befolyásolni oly felállított szabályok által, melyek azt állítják, hogy nem lehet az az évjárat jó, melyben nincs egy igazán kiváló jó ló, mely a többiek fölött áll, mert valószínűbb, hogy egy vagy két igazán jó ló van egy évjáratban, mint sok jó ló. A theorának talán igaza van, de a gyakorlat sokszor ellene szól, p. o. az 1881-ik évjárat, mely kétségtelenül igen jó volt, nem mutatott fel kétéves korában, sőt hároméves korában sem egy föltétlen legjobbat sem, mert ugyancsak fejtörést okozna bebizonyítani, melyik volt jobb Vinea, Stronzián, Pásztor avagy Metallist? Ugyanígy vagyunk az 1884-ik évjáratnál, melyben Zsupán, Petrus, Bulgár, Sollich, Cintra, Hűség ugyancsak összevissza futottak. Jó évjárat volt Aspirant évjárata is, de a kétéves korokban uralkodó Adria és Masseur ugyancsak kis szerepet játszottak későbbben. Ezeket tekintetbe véve, úgy hisszük, csakugyan bajos pálczát törni kétévesek felett, mert kétéves lovaknál az idegesség vagy el nem készütség mind oly tényezők, melyek 3 éves szereplésüket nagyon megváltoztatják.

A mi különben kétéveseink szereplését illeti az öregebb évjáratnál szemben, az kielégítő, mert tavasszal a ménék kísérleti versenyében bár Kozma második lett Cerberus ellen, de Algebra fényesen megverte nemének idősebb képviselőit a kanczák kísérleti versenyében. Ősszel Kozma fényes revanchot vett a Gaga-versenyben korteher alatt Cerberuson, megvervén még a nagy formában levő Massen-et is, melyek kétéveseink (Álmos, Algebra) ellenében ugyanekkor helyet sem tudtak szerezni.

Úgy hisszük, ha megemlítjük még Perl d'or fényes győzelmeit legjobb hároméveseink ellenében és Magusnak az Ausztria-díjban kivívt győzelmét Benczur ellen, melyet még Lustkandl is ugyanekkor megelőzött, eleget tettünk arra nézve, hogy bebizonyítva lássuk kétéveseinknek jóságát, melyet oly sokan elvitatni igyekeznek.

Különösen Milchmann győzelmét emlegetik, mint legfontosabb bizonyítékát állításainknak.

El nem szabad azonban két dolgot feledni; az egyik az, hogy Milchmann folyton javult, miről bizonyosságot tesznek németországi futásai és a Henckel Memorial lefutásakor conditójának ama magas periódusát érte el, melyben ló hasonlóságot társai által alig verhető meg; a másik tény pedig három kitűnő lovunk távolléte volt, u. m. Van Dyck, Adonis, Gyöngyvér. Lustkandl, Algebra és Nem marad után számítva, igen kétesnek látszik Milchmann győzelme arra az esetre, ha ezek részt vesznek a küzdelemben.

Áttérve egyes kétéveseinkre, nehéz problema előtt állunk, nem tudván megállapítani, hogy melyik a legjobb kétévesünk. Egy ideig azt hitük, hogy Panama áll valamennyi felett, de utolsó futásai ugyancsak magyarázatra szorulnak. Méneink közül legszebb formát Lustkandl, Kapitán, Adonis, Magus, Kozma, Álmos, Nem marad és az orrvérző Van Dyck mutattak.

Ezek közül Van Dyck-et orrvérzése, Kozmát, Álmost és Nem marad-ot még sem elsőrangú szereplésük miatt nem vehetjük első sorban kombinációba jövő évi nagy tenyészversenyekre nézve; megmarad Lustkandl, Adonis, Kapitán, Magus, melyek közül utóbbi győzhetlen, legelső pedig még sohasem győzött, de mindig hűen és nagy stayerre valló módon futott. Kapitán határozott visszaesést mutatott, míg Adonis folyton javult és egyetlen, a mi benne aggodalmat kelthet, Craig Millartól való származása, mely még elsőrangú telivért nem tudott nevelni.

Magus kétszer futott, első győzelme fölötté könnyű volt egy közepes társaságban, másik győzelme azonban nagy értékűvé vált Lustkandl és Benczur leverése által; győzelme azonban azt a benyomást tette a nézőre, mintha hosszabb távolságon Lustkandl jött volna be előtte.

Kiváló kanczáink közül Panama a kimerültség és fáradtság jelei közt versenyzett utójára, formáját nehezen fogja visszanyerni. Jelesebb kanczáink kivülről Gyöngyvér, Ninette, Perl d'or, Algebra, Babery, Allegresse mindnyájan tudnak szép futásokat felmutatni, de állandóan kiválóan egy sem futott. Gyöngyvér igen jó, de orrvérző, számítani rá nem lehet; Ninette nyáron magas formában volt, megverte Allegresse-t, Panamát és utolsó veresége kedvezőtlen súlyviszonyok közt rövid distantiára történt, mi jövő évi chanceaiból semmit se von le; Allegresse általában kielégítőleg futott, de a criteriumban való győzelme nem reális, az inkább a nagy zavarban lovasa ügyességének köszönhető, különben is nem látszik nagyon kitartó lónak. Algebra tavaszi pályafutása fényes volt, de nyáron kiesett formájától és késő ősszel ismét visszanyerte azt, bizonyosságot szolgáltatván szívósságáról és kitartásáról. Fentemlített kanczák közül utójára hagytuk Perle d'ort és Baberyt, melyeknek mindegyike érdekes tanulmányt szolgáltat. Perle d'or mindig jól futott, de a bécsi pályán soha se tudott győzni, a pestin mindig győzött legkiválóbb lovaink ellenében. Tág teret nyújtanak futásai a kombinációknak, mi nem bocsátkozunk beléjük, mi egyszerűen véleményünket nyilvánítjuk, mikor kijelentjük Perl d'orról, hogy kitűnő flyer és rövid distantián nem igen fog akadni mesterére; nem mondjuk ezzel, hogy nem nyerheti meg egyik vagy másik oaksot, mint az Hiressel is megtörtént, de mindenesetre nagyon merésznék tartjuk azt a véleményt, mely bármelyik oaks-ra Perle d'ornak elsőrangú esélyt ad kétéves futásai alapján. Más benyo-

mást tett reánk Babery, eme Stronzián ivadék, melynek két kiváló futása tett kitartásáról és jóságáról tanuságot. Egyik második helye Adonis után, Gyöngyvér, Hendrick, Appetit, Ninette stb. előtt a Czinkotai díjban; másik pedig a Gunnersbury-versenyben kivívott győzelme 2¹/₂ kiló teherkülömbözet mellett Kapitán fölött. Ezen futásai és származása előttünk képesse teszik Babery-t arra, hogy jövő évre egyike legyen legkiválóbb kanczáinknak hosszú distantiára.

Mindent összevetve, lehetőleg ragaszkodva a bemutatott formákhoz, jövő évi nagy tenyészversenyekben legtöbb szerepet jósolunk méneink közül Adonis és Lustkandlnak, kanczáink közül pedig Algebra és Baberynek, melyek mellett a két orrvérző: Van Dycket és Gyöngyvért említjük, mint olyanokat, melyek méltók arra, hogy nagy díjainkban győztesek legyenek.

A megtért.

A downporti őszi meetinget különféle okokból október hó utolsó napjára halasztották el. Granville Hubert, ki egy nappal előbb utazott el Skóthónból a versenyre, s fiatal nevével együtt hajtott a versenypályára, rendkívül lázas és izgatott állapotban volt.

»Tudott Dorottyia,« ismételte vagy huszadszor, »Feilden kitűnő ember. Nem hiszem, hogy volna jockey Angliában, kinek nálánál jobb kezei volnának, és még hozzá kitűnő dolgokat írt Scapegraceről. A jó kezeiről beszélve, tevő hozzá, eszembe jut, járt velem a cambridgei egyetemen egy pajtásom, ki a legjobb lovas volt, a kit csak valaha ismertem. Hogy hol tanult lovagolni, s hogy kedvelte meg, nem tudom, mert szülei egyszerű, egyenes lelkű emberek voltak, kik szerint a ló a rossz találmánya, mely főleg az ember megrontására lett teremtve. Szegény Jack ugyancsak megerősítette őket ezen teoriáikban.«

»Barátod volt neked?« kérdé Dorottyia, látva, hogy férje arcát hirtelen sötét árny borította el.

»Bizony sokat voltunk együtt jóban és rosszban. Istenemre! néha ugyancsak nagy zavarban voltunk. Nekem ugyan szerencsém volt, eléggé jól kerültem ki belőlük s képes voltam őt is kiségni egyszer s másszor. Neki magának azonban sohasem volt szerencséje.«

»Mi lett belőle?«

»Nem tudom. Nagyon magasán kezdett fogadni és játszani, mely a turfón gyakran árnyoldalas üzemekkel van egybekötve, míg végre lesüllyedt, mint a hogy történt már sok más jó fiúval ő előtte is. Mindenki szerette őt nagyon, még te sem kerülhetted volna el, hogy meg ne szeresd Jack Bentont.«

»Nem,« felelt Dorottyia halkán.

Granville meglepetten fordult felé s kérdé: »Ismerted őt, Dot?«

»Igen, Bertie,« felelt felemelve megzavarodott arcát, hogy férje csodálkozó arcába tekintsen. »Ismertem őt, mikor még a cambridgei egyetemen járt.«

»Talán jó barátod volt, nemde?« és volt valami féltékeny gyanakvás Hubert hangjában.

»Nem hiszem, hogy azt mondhasam róla. Nem tagadom, eleinte tetszett nekem; de később nagyon bolondos lett s folyton czivódott velem.«

»Miért?«

»Én azt hiszem,« felelt Dorottyia egy kedves mosolylyal, a mint közelébb húzódott Hubert oldalához, hogy te miattad volt.«

Ezen beszélgetés után újra Scapegrace lett a beszéd tárgya, s annak tőkélyei.

»Bánom, hogy nem hagytam abba azokat a skótországi látogatásokat s inkább galoppjait figyeltem volna meg.«

»Már nem sokat javíthatnál volna rajta Bertie, hisz már pompásan galoppolt mielőtt elhagytad.«

»Igaz és Feilden azt állítja, hogy még Gamessterrel szemben is felveszi a harcot. Mondok valamit Dorottyia: ha győz, akkor ezen idényben egy pár valóban jó vadászatot fogunk részt venni. Úgy is láttam az öreg Neville lovai között egy szép barnát, mely már rég megnyerte tetszésemet, még ma éjjel írok neki s ajánlatot teszek, hogy adja el nekem.«

A mint az ifjú pár az elkerített helyre belépett, minden oldalról a legnagyobb szívélyességgel lett üdvözölve, s minden oldalon azon reménynek adtak kifejezést, hogy Scapegrace ma győzelmet fog nevéhez kapcsolni.

»Nemde ez az első lóva önnök?« szölt Lord Silverbridge, a falkanagy.

»Scapegrace nóm tulajdona,« felelt Hubert vígan; »nászajándéku kapta ugyan, érdemes keresztatyjától, hogy biztosan vigye a vadászatokon végig, ha majd egypárszor a falka után lovagol. De nem tudom mikép, azt vettük észre, hogy rendkívüli sebességű ló.«

»Hogyan, hisz elég reá nézni, kedvesem, s akárki egy pillanat alatt láthatja rajta, hogy született akadályverseny-ló« szakította félbe Lord Silverbridge.

»Akkor hát azt hiszi, hogy jó esélye van?«

»Biztos vagyok benne, bár nem sok más ló van, melynek kilátása volna Gamester vagy Victrix-xel szemben a győzelemre. De menjünk a paddockba és nézzük meg azután, ha kedve tartja, jöjjön kocsimra onnan kitűnően beláthatja az egész versenypályát.«

Ott állott a csodált, körülveve csodálótól, tüzes szemét nyugtalanul hordozva körül egyikről a másikra, s fénylő szőre aranybarnába játszott a napsugárban; egy kissé talán könnyű alkati, de erős kötési, jó alkotású és eléggé erős hátsó részekkel, melylyel sokkal nehezebb akadályokat képes könnyen legyőzni, mint a milyennel a downporti akadálypályán fog találkozni. Hubert és Dorottyia szeretetteljesen nézegették, ez utóbbi leplezetlen elragadtatással, előbbi pedig egy rendkívüli izgatottság hallgatagságával. Ő még egész gyerek volt kedélyére nézve, érdeklődése minden iránt, a miben résztvett, oly élénk volt, hogy szinte ragadós volt másokra is és Scapegrace is sokat járult tulajdonosa népszerűségéhez. Silverbridge és Dorottyia eltávoztak, hátrahagyva őt, ki Feilden keresésére indult.

Alig hagyta el a paddockot, midőn valaki háta megett csendesesen megszólította.

»Granville úr, indulni fog Scapegrace?«

Hubert alig fordítva hátra fejét felelt:

»Természetesen fog.«

»És nyerési szándékkal lesz indítva?« folytatá ugyanaz a hang.

Erre már Hubert szemközt fordult haragtól szikrázó szemekkel.

»Mi az ördögöt gondol ön? Tudja nevemet és úgy látszik ismeri lovamat. Kicsoda ön, és

hogy merészeli feltenni rólam, hogy én ily gyalázatos játékot fogok űzni?»

»Őn nem ismer engem?»

»Nem, én nem ismerem, de lesz rá gondom, hogy ezt a kérdést tisztába hozza.«

— »De megálljunk csak egy kicsit!«

— »Hollá! nem-e te vagy Jack-Jack?»

»Igen, Jack volt régi collégiumbeli barátja, tönkremenve egészségben, külsőben, félig kiéhezve; de még mindig megtartva tisztességes modorát és egy gentleman eltagadhatatlan jellegét viselve magán.«

»Nem szólítottalak volna meg,« mondá nyugodtan, miközben sötét pír borította el arcát; »de tisztába akartam jönni magammal. Tudtam, hogy nem tévedek; tudtam, hogy te nem változhattál meg. De nézd csak Granville, sokat vesztesz-e, ha Scapegrace nem nyer?»

»Bizony sokat, a mennyit csak elő tudtam teremteni; tán baj van Jack? mi okból kérdezed?»

»Éppen azért uralkodj magadon a mennyire lehet, mert lovad nem fog a bíró előtt elvágatni.«

Hubert összeszorítá ajkait.

»Magyarázd ki magad,« szólt.

»Te azt fogod gondolni, hogy bolondot beszélek össze, pedig nem, mert én sokat hallok itt is, ott is; szóval a tény az, hogy Feilden meg van vesztegetve, s veled tisztességtelen játékot űznek.«

»Jack te tréfálsz, ez az egyike régi mókáidnak.«

Benton keserűen nevetett. Én már megszüntem tréfálni. Óh én tudom, Feilden tisztességesen viselte magát eddig és én egy szegény ördög vagyok, ki egyik bajból a másikba jutok, de a mit mondtam, az igaz, s csak annyit mondhatok újra, bontsd fel fogadásaidat mindet, vagy legalább is annyit, a mennyit lehet.«

»Nem annyira a pénz teszi nálam; de a csalódás bántana nagyon, hisz szívvel lélekkel csügünk győzelmén.«

»Úgy hallottam, hogy nőd lova,« szólt Jack komolyabb hangon.

»Csakugyan az övé?»

»És ő mennyire várja győzelmét. De nem hittem ezt. Te tévedsz, vagy felültettek. Azonban most már akárhogy álljon is a dolog, már késő, mitsem tehetek. Itt az indulás ideje s már Feilden künn is van vele.«

»Én nem tévedek, jól megfigyeltem galoppjait. Tudsz-e arról, hogy valaha kitört volna a vizes ároknál?»

»Soha.«

»Azt hittem, hogy nem tudsz róla. De majd meglátod, ma ki fog törni.«

Hubert azonban nem igen akart hitelt adni szavainak. »Azt hiszem, tévedsz, hanem Jack, öregem, jöjj el ma estére hozzám, légy vendégem, elbeszélgetünk majd szivarozás közben a régi jó időről.«

Újra elborította Jack arcát a bíboros pír. »Te megfeledekezel nődről, ő alig fogna most rólam tudni akarni.«

S-mielőtt Hubert válaszolhatott volna, eltűnt a tömegben s a következő pillanatban minden szem az indulási pontra volt szegezve.

Egy nyolczas mezőny állott ki; pompás start. Victrix, nemének türelmetlenségével, alig várva, hogy az indító elbocsása őket, ugrott el a vezetéssel, Gamester erősebb lovása alatt az ötödik

helyen fekszik, közvetlen Scapegrace mögött, melyről látszott, hogy nagy formában van; Jack Benton — ki közvetlen a vizes árok mellett állott — az elragadtatásig fokozódó csodálattal szemlélte, Feilden iránti megvetése egész a gyűlölségig fokozódott. »Még ha rossz ló volna,« mondá magában. »De mily kitűnő futó!« milyen pompás szája van! és a gazember tudja, hogy könnyen győzhetne ha akarná. Az ő lova, szíve, lelke csüggyőzelmén! Mi lenne, ha, — ha — tegyük fel mindennek ellenére mégis győzne?»

Hubert balsejtelmei hamar elszórtak ez alatt, látva, hogy Feilden Scapegrace-el újabb és újabb akadályon könnyedén megy keresztül és megállja helyét nyugodt, mesterre valló módon. »Félig meddig szeretném,« mormogá magában, ha Jack Benton volna lovasom. Dorottya, meg kell csipnünk a szegény fiút és fel kell vidítanunk.«

A fordulónál az iram nagyon sebes volt már Quickstepnek, Victrix is visszaesett a mezőnyhöz, melyet a várásra lovagolt Carmelite és Mischief követtek. A post and railsnél Jungster elbukott, s a következő pillanatban Feilden és Gamester lovása is elhagyta maga mellett menni a többit. Jack még folyton figyelt és várt a vizesároknál. Hátha talán mégis meggondolta magát Feilden s becsületesen lovagol minden körülmény között. Közelednek már, a lovak patáinak dübörgése mind közelebb hallatszott, Carmelite hókáját mindinkább tisztábban lehetett kivenni s az ősi napfényben a selyem dressek ragyogó színben tündököltek.

Közlelébb, közlelébb. Vajjon meg fogja-e tenni, szabadon fogja-e bocsátani Scapegrace fejét, hogy biztosan kelhessen át az akadályon. — Csak a vizesárkon kerüljön át, akkor minden rendben van. — Mischief vezet — bravó! most jön a hókás! most ugrik! — Victrix majdnem mászva jutott keresztül! — Gamester rendes galoppugrásban vette az árkot és ügyesen vezette beérte az elsőket. — No most Scapegrace, no most!

Scapegrace, mely nem lett kedve szerint lovagolva, hatalmasan ragadt, nehezen túrva, hogy társai egymásután hagyják el, minden módon mellettük akart maradni. Feilden arca változatlan maradt, egy mozdulattal sem árulva el belső gondolatait; egyszerre csak megcsillámlott előtte a víz az árokban. Most vagy soha! A kísértés igen nagy volt s kaján irigység szállta meg lelkét. A régi fogás, csak egy könnyed fordítás a csuklóval, oly könnyű, hogy csak Jack éles és gyakorlott szeme vette azt észre. Ah, de Scapegrace már tűzben volt. Ez nem volt már rendes galopp és az oly közönséges felhívásnak későn engedelmesskedett, a helyett, hogy kitört volna, a mire Feilden számított, inkább az elugrásnál a felemelkedésben hibázott, keresztül ugrott, de rosszul számítva az ugrást, elbukott a tulsó oldalon, lovasát messze repítve feje felett.

Hubert lélekzete is elállott, Dorottya elfordult szomorúan az ijedtség és csalódás folytán. Általános volt az ijedtség körülálló barátaik körében.

És Jack?

Az ő szerepe most következett csak.

Feilden mozdulatlanul feküdt. Gondolatnál gyorsabban ragadta ki kezeiből a szárazakat. Scapegrace sértetlenül toporzékolva állott, egy ugrás s a nyeregben volt, kengyelek és ostor nélkül, de azért Anglia legjobb lovása előre

nézve az előtte vágató mezőnyre, mosolygott. Nem kellett biztatás, sem sarkantyú, sem ostor, elég volt a kéz, egy mester keze. Scapegrace előre ugrott, szakadó tajték repült nyomában, a mint vágatott, míg végre megnyugodva, hosszú, nyugodt, tértfoglaló galoppugrásokkal haladt tovább.

Megelégedés moraja fogadta a nézők sorából ezen új változást. A tett oly pontos és oly vakmerő volt, hogy a nézőközönség szívét rohammal hódította meg.

»Ügyes ember! és jó ló!« volt az ítélet.

Jack alig lélegzett. Utolsó aranyát tette Gamesterre. De mi ez most! Megtette ezt annak az asszonynak kedvéért, kit egykor oly szenvedélyesen szeretett, megtette azért a férfit, a ki baráti jobbát nyújtotta neki még most is. Igen! Ő érettük, a baleset előtt, de most már a derék ló iránti szeretetből melyen ült, és a sport iránti szenvedélyből. Ah! ez egy hatalmas ugrás volt! Hogy állunk? Mischief már bajban van és Scapegrace egyiket a másik után éri be és a nyerő oldalon a belső oldalra jutott.

»Brávo! Hurrá! Szorítsd, szorítsd!«

Már csak hárman vannak a mint az egyenes felé fordulnak, Gamester, Victrix és ő maga, és a kancza már fárad, kezd veszíteni a vezetésből.

Lovagold ki, szorítsd erősebben! akáki vagy, kiáltja az izgatott közönség.

És igen, ez hatalmas verseny volt, Gamester még erősen ment, fiatal lovása diadalittasan mosolygott, miért ne, hisz Victrix le volt verve és veszélyes ellenfele Scapegrace elbukván, kiesett a versenyből. A fiú azt hitte, megkoczkáztathat egy visszapillantást. Nagy egek! ott volt Scapegrace közvetlen nyomában. Csoda volt ez? A vér arcába szökött, s rögtön meglepetés folytán elvesztette bátorságát; hatalmasan dolgozott az ostor, Gamester fejét erőltetve nyújtotta előre, valamit veszített előnyéből.

Küzdelem volt ez, nemes küzdelem. Vajjon Jack mesteri lovaglása lesz-e a napi beszed tárgya? Mélyen tartott kezekkel szorosán feszülő térdekkel s a figyelemtől halálsápadt arccal ült Jack lován, minden perc élet vagy halál gondolá, nem szabad engednie, de nem is engedheti, hogy ez a derék ló verést szenvedjen, a mely kiemelte őt nyomorának lethargiájából az izgatottságnak eme elysiumába.

Az egyenesbe már a nyerőoszlop felé vágattak; már hallják a fülsikító zajt, mely a nézőközönség tömegéből visszhangzik. Dorottya férje karjába kapaszkodva áll. »Oh Bertie, vajjon elveszti-e? Győzhet-e még?»

Felállt a fiú a kengyelben ostor éssarkantyúval hajtva jó lovát és közvetlen mögötte, nem, oldala mellett Scapegrace feje volt a félelmes vetélytárs! Scapegrace! Scapegrace!

»Csak egy hossz van közöttük!« Hogy lesz a visszamázsalással a dolog? Ez a kérdés hallgattatta el a kiáltókat, hogy helyt adjon a legnagyobb csendnek.

De ni! felhúzzák a számokat.

Rekedtté kiabálja magát a közönség örömeiben és mindenki Jack körül csoportosul és szinte szívesen hordozták volna vállakon körül, de Hubert és ifjú neje kezét fogtak azzal az emberrel, a ki lovukat győzelemre vezette és Jack érezte, hogy eljött a megváltás ideje, hogy szegyeteljes s nyomorúságos élete el fog tűnni, mint egy rút álom. Angolból F. A.

Trick, a medvevadász.

— Humoristikus történet angolból. —

Cisco lakói közt nem csekély izgalmat okozott ama hirdetés, a melyen Mr. Trick, a nagyérdemű közönséggel tudatja, hogy... »vállalkozik grizzly medvék kiirtására azon föltétel alatt, ha a megölt szörnyeteg minden mancsa után 25 dollárt fizetnek neki és a felmerülő költségeket is fedezik.«

A ki ismeri a grizzlyk veszedelmes természetét, annak nem kell ez izgalmat bővebben megmagyaráznom.

A mely állat egy ütessel képes az embert leteríteni, szembeszállani a bivalylyal, bizonytalan tenni már pusztá megjelenésével egy egész vidéket; úgyannyira, hogy képzett vadászok, sőt egész indus hordák mértföldnyit kerülnek, csak hogy vele ne találkozzanak; ily állattal nem lehet oly nagyon könnyen elbánni, mint azt Mr. Trick plakátjain jelezte; s 25 dollár mancsont is igen csekély díja a megváltásnak.

»Csak bizzatok én reám!« mondá ő, ha e miatt csipkedtek.

Egy hét leforgása után már akadtak is olyanok, kik segítségét kikérték.

Egy indusoktól és fehérektől közösen mívelt bányaterületen, mely vagy két napi járásra feküdt San-Franciscotól, hirtelenül lárma, zűrzavar, lövöldözés támadt, s a telepen kívül dolgozó férfiak rögtön rá egész raj sivalkodó asszonyt és gyermeket látnak örült futásban maguk felé tódulni. Nyomukban két lópos szürke óriás grizzly a maga bestiális völjében.

Hiába volt tüzelés, hiába tomahawk, rövid idő alatt négy embert szedtek le a lábukról, s más hat is keservesen megsínylette a küzdelmet. Csak úgy szórták maguk körül az aranyásokat, — indus, fehéret vegyesen — mintha gyapjas zsákok lettek volna.

Utoljára mit volt mit tenni, az egész területet kénytelenek voltak kiüríteni és az immár háromra felszaporodott bestiák korlátlan hatalmába átengedni.

Az ezután tartott közös tanácskozáson az egyik nemrég Ciscoban járt digger* előhozakodott Trick úr ajánlatával; s erre elhatározták, hogy négytagú küldöttséget menesztenek a bátor vadászhoz, felszólítva őt, hogy ha volt bátorsága ama hirdetményt közzé tenni, most van rá alkalom, álljon is szavának és kockáztassa bőrét ebben a veszélyes vállalatban.

A küldöttség (fele fehér, fele indus) addig kutatott az aranyvárosban, míg végre rábukkant az érdemes férfi lakára.

Két póznára, jobban mondva két léczre erősítve fityegett a következő büszke felírás:

»Mr. Trick, grizzly-medve-vadász.«

Alatta olyanok kedvéért, a kik eseleg írni, olvasni nem tudnak (akadt ott akkoriban még elég), egy fametszet, a mely fölött a természet legbárgyúbb fia sem maradhatott kétségben.

Minthogy akkoriban Kaliforniában a fametszés ismeretlen volt, Trick úr valahol útközben szedhette fel ama képet, mely inkább bengáltigrist mint medvét ábrázolt, s mely körül egy óriás-kigyó tekerődött dugóhúzó módjára. Ez a jelenet az indusokat végtelen tisztelettel és félelemmel töltötte el Trick iránt.

* Aranyásó.

Bizonyára még jobban csodálkoznak, ha képesek az alája nyomott írást elolvasni, mely szót a következőképpen:

»Itt ruhák készíttetnek és javíttatnak legújabb divat szerint.«

Az aranyások úgy magyarázták ezt, hogy a nagy férfiú társaságba lépett egy szabóval

Az elfogult küldöttség belépett, jobban mondva bemászott a residentiába, mert egy létrán kellett először felkúszniok a tetőre, onnan egy nyíláson keresztül azután leereszkedhettek a lakásba.

Az egész lakás valamely hajóroncsról ide származott kabinból állott, melyet négy erős oszlopra helyeztek, úgy másfél méter magasságban. Az alatta támadt teret körülösvényezték, s ezt Mr. Trick úgy hívta, hogy »pincze«.

Egy deputatio megérkezésénél a legnagyobb hatást akkor érik el, ha egy tömögben állítanak be; sajna, ezt nélkülözniök kellett, mert csak egyenkint és háttal csöppentek be a megtisztelendőhöz, majd kiszakítva leugrásukkal a kabin fenekét.

Előttük egy kis púpos emberke ült keresztbe vetett lábakkal, a ki nagy kerek pápazemet viselt és egy nadrág javításán-buzgólkodott.

»S mit kívánnak tőlem az urak?« kérdé az emberke, egy nagy ollót emelve fel.

»A medveöltöt keressük« szolt végre a szónok miután bámulatából magához tért.

»Hol vannak a medvék?«

»Előbb szeretném tudni, hol a vadászuk?« felelt a vezető, minden szögletet végig fürkészve szemével.

»Teremtette!« csattant fel a kicsi és ott állt teljes négy láb magasságában a meghökkenett csoport előtt »hát nem én vagyok Mr. Trick, a ki azt a hirdetményt közzétette? Hol vannak a medvék? Vagy bolondot akartok velem üzni?«

És összezsappantotta a hatalmas ollót. Az indusok azt gondolták, hogy ez egy dupla bowiekésféle szerszám lehet és majom-ügyességgel iszkoltak a lyukon keresztül ki a tetőre.

Az aranyások ellenben hangos kacajba törtek ki e szavak hallatára. Az indusok nem tudták a dolgot mire vélni és tátott szájjal bámultak be az »ablakon«.

»Az Isten áldja meg,« szolt a vezér végre, »azok a bestiák 8 férfit öltek már meg; olyanokat, a kiknek testéből harminczkét Trick kerülne ki. És maga akarja azokat a medvéket megölni?«

»Hányan vannak?« kérdé a szabó közönyösen.

»Hárman.«

»Háromszáz dollár« mondogatta Trick magában. »Elhozták az úti költséget?«

»El. De hogy gondolja azokat a medvéket...«

»Hát Dávid és Goliát?«

»Dejszen Goliát nem volt grizzly!«

»Vagy kellek; vagy nem kellek!« pattant fel türelmetlenül Trick.

A vezérszónok hitetlenül bár, de mégis beleegyezett az alkuba, bár biztosította a szabót, hogy a legközelebbi foltozni valója a saját bőre lesz.

(Vége következik.)

Uj lovasegyesület. Örömmel veszünk tudomást egy új sportegyesület alakulásáról. Címe: Budapesti lovasegyesület részvénytársaság. Alakuló közgyűlést november hó 26 án tartotta Fodor Károly vivó-

termében. Megjelentek Ormódy Vilmos bankigazgató, Bedő Albert miniszteri tanácsos, Gajári Ödön, Posner Alfréd lovag, Szájbély Gyula orsz. képviselő, Székely Ferencz, Laufenauer Károly egy. tanár, Jeney Lajos, Széll Lajos stb. Elnökké Ormódy Vilmost választották. Megalakították az alapszabályokat és a választmányt, ez utóbbit 3 évre. Választmányi tagok lettek: Ormódy Vilmos, Bedő Albert, Gajári Ödön, Posner Alfréd lovag, Hevesi Ödön, Szájbély Gyula, Székely Ferencz, Jeney Lajos, Laufenauer Károly, Bedő Albertné, Hirsch Istvánné, Konhoff Leontina, Rémy Zsigmondné, Eörley Lajosné, Stróbl Zsófia. Ezen lovasegyesület alapításának egézséges eszméjét Fodor Károly vivómester és Ormódy Vilmos bankigazgató pendítették meg. Kívánjuk az egylet virágzását annál inkább, mert a lovaglás sportja nálunk úgysis nagyon elhanyagoltatott.

*

S. Loates, a mint hírlík, három évi pausa után újra megkapja lovaglási engedélyét.

*

Az öreg Gamecock, mely 1887-ben nyerte meg a Grandnationalt, január 1-én lesz 15 éves. Gamecock kora daczára egyik legjobb steepler; magas teher alatt rendszeren 3 mértföldön vezetve nyeri meg versenyeit, az idén őszszel is a Kempton-park meetingen már második versenyt nyeri. Az Uxbridge Steppelchaseben verte le három ellenfelét 12 st. 5 f. terhe daczára 30 hoszszal.

*

Atlantic angol fedezőmén ap. Thormanby, a. Hunicane, mely 1874-ben a kétezer Guineast nyerte meg, s a derbyben, hol Ld. Falmouth színeit viselte, véredény-pattanás miatt nem győzött; Martinvestban Cherbourg mellett Br. Schikler studjában kimult. Ivadécai híresek voltak; közülök felsorolhatjuk Le Sancyt, Fitz Royát a 3 év előtti Grand Prix nyerőt és Fousi Yamát, az idei legjobb 3 évest. Ivadécai az idén 221,650 frankot nyertek, s ez által a győztes apamének sorában a 4-ik helyen állott. Br. Schiklernek egyedül 840,000 franknál többet szereztek ivadécai. Atlantic egyike Thormanby utolsó élő ivadékaival s arról volt még nevezetes, hogy Fred. Archer rajta nyerte első classikus versenyt.

*

Az ausztráliai tavaszi meeting egyik legnagyobb handicapját a Caulfield Cupöt (Ért. 4000 f.) 2400 méteren 27 induló közl Mr. G. Davis 6 é. pej heréltje Tim Swiveller nyerte meg C. Moore alatt Mr. Carslake 5 é. Sainfoinge és Mr. W. Hall 5 é. Oxideje ellen. A győztes 40:1 ellen, a 2-ik 16:1 ellen, a 3-ik 7:1 ellen indult; a favorit Jeweller 7-ik lett. A győztes ellen nekilovaglás miatt emelt óvást a Stewardok visszautasították, azonban a 2-ik ló tulajdonosa felebbezett a Victoria Racing Clubhoz, s így az eredmény annak határozatáig még bizonytalan.

*

Coeruleus angol apamén a Baumber Park Studban Angliában kimult. Sir J. Hawley nevelte s Blue Gowa az 1868. évi derby-nyerőnek édes testvére volt. Késői csikó lévén, csak mint 3 éves futott először, megnyerte a Great Eastern Railway Handicapet 6 hoszszal 14 társa ellen a Great Shnepshire handicap 3 hoszszal 13 ellen; mint 4 éves megnyerte a Brethy Stakest Chaplet és 8 más ellen. 5 éves korában elvitte 17 társa ellen, melyek közt Wanderer volt második, az Earl Spencer Platet, a Bristol Platet stb. Ivadécai közül felémítendő: Blue Rose Corunna, Cirrus, Cöclia, Astrachan, Lisbon, Xarifa, True Blue II, Lottery, Peeler és sok más.

*

A Newmarket Grand Military Steeplechaseben 4 ló Why Not, The Midshipmite, Pickles, és Lemon Squash vettek részt. A versenyt, melyre 6:4 reával Midshipmite volt kedvenc Why Not nyerte meg küzdelem után 3/4 hoszszal. Bár a többinek esélye nem volt, Hamilton herczeg Pickles lovat győzelemre kétszer is megfogadta 1000:60 ellen, de mint az eredmény megmutatta hiába.

Igen újabban a december 12-én futandó 300 frt értékű Manchester december handicap steeplechasere lett nevezve a toposesight az 5 éves St. Marnoch viszi 12 st. 7 fonttal. Igen a 4-ik utána 12 st. 4 fonttal míg mögötte még 12 ló van, melyek közül a legkisebb terhet 10 st. 3 fontot G. Lambton Philoso; herje viszi. Ezenkívül még a Braxhills steeplechaseben is be van nevezve 15-öd magával, de ebben a terhek még nincsenek közölve.

Németországban az idén legtöbbet nyert ló Ilse. 70,496 mk-t nyert, míg a derby és union nyerő Geier 58,825 mk.-val az ötödik helyre szorult.

Trachenberg, Németország legsikeresebb apalova, melynek ivadékai 181,869 mk. nyereséggel első helyen állanak. Kivüle legsikeresebb apalónak bizonyultak Kisbér 176,113 mk., Flageolot 157,629 mk., Chamant 131,192 mk. nyereséggel.

Ballantine 160 lovaglása közül 41-szer győzött; E. Martin 148 közül 35-ször; Fr. Scharpe 179 közül 33-szor; W. Smith 113 közül 33-szor.

Intrigant a jövő szezónban a dylagóvkai ménésben fedez 20 frt igazán olcsó árért.

Domino, Amerika győzhetlen kétévese, versenydíjakban 192,000 dollárt nyert. Ekkora összeget még 10 év alatt schol sem nyert.

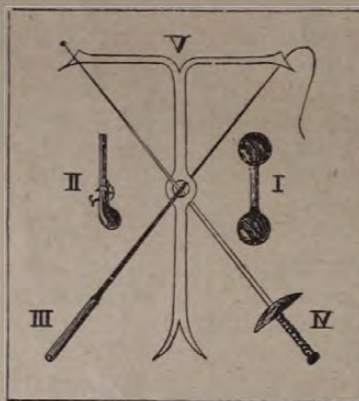
Matchbox az angol derbyre élénk kereslet tárgya és oddsa mind lejjebb száll.

Ritka esküvő tanui voltak sokan Danebury-ben. Ugyanis a híres danebury-i trainer, T. Cannon leányát vette el C. Martin steeplechase jockey a napokban. A vőlegény és a többi férfiak hunting dressben jelentek meg (piros frakk, fehér nadrág, fekete lakkeszima és czilinder), míg a menyasszony és a nők toilett-je szintén ilyen volt, csak a frakkot helyettesítette a piros derék. Az esküvő után az egész társaság lóra pattant, hogy egy 2 óráig tartó róka-hajszja után vig lunch-ön vehessen részt.

Sensatiós hírt hoz lapunk zártakor a táviró Ausztráliából. A Victoria derbyt W. R. Wilson 3 éves p. m. Carnage (lov. I. Gough) nyerte meg 10 társa ellen (odds 8:1 ellen). A következő versenynapon a 10,000 sov. értékű Melbourne Cup-öt

(2-iknak: 2000 sov., 3-iknak 1000 sov.) természetesen mindenki Carnage-nak szánta, daczára a 30-as mezőnynek, de a versenyt I. D. Lewis id. herélte Tarcoola (lov. Cripps) nyerte meg (odds 33:1 ellen). A verseny részletes eredményét a jövő számban fogjuk közölni.

TALÁNYOK.

I. NAP.

I. 3évesek eladó versenye. 1000 frt, 1400 méter.

		Forintért eladó	Kiló
1. Csernovits P. úr	Induló	1200	52 $\frac{1}{2}$
2. Dreher A. úr	Radieschenknabe	2200	57 $\frac{1}{2}$
3. Egyedi A. úr	Ármány	2800	59
4. Péchy A. úr	Bábob	1400	53 $\frac{1}{2}$
5. Schinder L. úr	Otero	2000	55
6. Szemere M. úr	Tulipán	3000	60
7. Mr. R. True	Minister	1600	54 $\frac{1}{2}$
8. Üchritz Zs. báró	Lady Anne	2200	56
9. Ugyanannak	Czobor	1000	51 $\frac{1}{2}$
10. Zichy E. úr	Artful	2400	57
11. Sir E. Paget	The Creole	2600	58

Hol fog es a verseny lefuttatni?

☛ Megfejtés a jövő számban. ☚

Dürkopp-féle „Diana“ cushion kerékpár jutányosan eladó.

Jó karban lévő Goldmann-féle fényképező-készülék 12×16 $\frac{1}{2}$ teljes felszereléssel jutányosan eladó. — Czim a kiadóhivatalban.

Figyelmeztetés!

MÜLLER DÁVID

előnyösen ismert tornász és bicyclista

a legközelebbi napokban

BICYCLI-

és egyéb sportárú üzletet nyit,

melyre már előre is felhívjuk a t. cz. közönség figyelmét.

☛ Bővebbet a legközelebbi hirdetések.

„SKI“
Norvég hócipők

Brömer-Elmerhausen és Reich

Legnagyobb angol

kerékpár-(velocipéd)gyár

Magyarországi képviselője:

FOGL JÓZSEF LAJOS
BUDAPEST

VI., Andrassy-út 48 (Octogon).

Mindennemű javítást pontosan és olcsón eszközöl.

Betanítás külön gyakorló helyen.

Karácsonyi és újévi ajándékok

1 Safety 1 $\frac{1}{4}$ vastag abronescsal frt 150.—.
Gyermek-háromkerék 8 frittól kezdve.

— KORCSOLYÁK —

eredeti Remscheid-Halifax frt 150.

Ujdonság: Hungaria-korcsolyák és leghiresebb norvég hócipők kaphatók.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt = 12 korona
Fél évre . . 3 frt = 6 korona

Jelen szám ára 30 kr.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések a kiadóhivatalban
fölvételnek.

Sport-Világ

Minden sportot felölelő szaklap.

Megjelenik minden hónap
1-én és 15-én.

Május, június, augusztus,
szeptember és október (ha
szükséges, más hónapokban
is) hónapokban minden va-
sárnap.

Szerkesztői záróra a január
15-én megjelenő számra e hó
11-én déli 12 órakor.

Szerkesztő és laptulajdonos:

BALOGH HUGÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, II. kerület, Tölgyfa-utca 17. szám alatt.

Főmunkatárs:

TATICH PÉTER.

Sporttársainkhoz.

Magunknak — nagyrészt sportéletünk működő tagjainak — kellett megindítanunk egy sportlapot, mely pótolja a már nagyon érezhető hiányokat.

Mi tudtuk legjobban, mennyire hiányzik egy igazi sportlap a magyar irodalomban, mert ha külföldi ujságok értesítettek is a messze idegenben élő sporttársaink nagy tetteiről, az ő mozgalmairól, a mi ügyünk sötét homályba burkolva tengődött tovább. Nem volt lap, mely hangoztatta volna érdekeinket, nem volt senki Magyarország publicistái között, a ki ügyünket ebből a homályból kisegíteni igyekezett volna.

Mult az idő, mindjobban éreztük hátramaradottságunkat; kellett létesülni egy organumnak, mely teljesen felkarolja ügyünket, hogy haladhassunk. Ezért kellett magunknak a tollat kezünkbe venni, mert hivatottabbak nem tették meg azt.

Igy született meg a »Sport-Világ«; meg akarjuk véle mutatni, miszerint nem vagyunk élehetetlenek, mert ki tudunk állítani egy modern igényeknek megfelelő, minden sporttal foglalkozó szaklapot.

Közöljük névsorát annak a kis gárdának, mely megteszi a kísérletet abban a reményben, hogy siker fogja koronázni vállalatát. *Andor Endre dr., Balogh Hugó, Bembo, Bezsilla Nándor dr., Bittó István, Boross Ernő dr., Burián Lajos, Dáni Nándor, Ehrlich János, Földváry Tibor, Füzesséry Árpád, Gulyás Gyula, Gyarmathy Zsigmond dr., Hosszú Nándor dr., Felffy Gyula, Kelényi Imre dr., Kende István, Kégl János, Ludvigh Gyula, Mantuano Rezső dr., Minich Jenő, Ottó József dr., Papp Zoltán, Pilch Béla, Pisút Kálmán, Philippovics Emil, Gerlóczy Tamás, Ráth István dr., Rudolf Béla, Skoff Zoltán, Stankovics Szilárd, Szabó István dr., Szendey Béla, Tasnády Endre, Tatich Péter, Temple Rezső, ifj. Tóth László, Vermes Lajos, Záborszky István és Zombory István képezik a »Sport-Világ« munkatársait. Mi akarjuk megmutatni, hogy igenis alkothatunk egy jó magyar sportlapot, mely nem fog szégyenünkre válni.*

Reméljük, hogy célunk elérésében segíteni fognak anyagilag úgy az összes fővárosi és vidéki sportegyletek, mint

lelkes sporttársaink és nem fogják sokalni a csekély előfizetési díjat, melyel hozzájárulnak egy komoly sportlap fennállásának megszilárdításához.

A VIII-ik nemzetközi és demographiai congressus.

Most tűnt fel sportunk fejlődésének egén ez a név, melyet egy hónap előtt alig ismert nálunk valaki. A mint megjelent, a mint némileg nyilvánosságra jutottak szép és nemes intenciói, népszerűvé vált az összes sportkörökben, mert megtudták, hogy a congressus a száraz teoriákat tényekkel akarja igazolni, melyek keresztülvitelére legalkalmasabbnak tartja az embersport különböző ágaiban tartandó versenyeket, hogy az ezekből levont consequentiák alapján állapítsák meg a theoretikus elméleteket.

Ezek folytán sokaknak bizalma fordult a congressus működése elé, mert a congressusban látták és látják azt az orvost, mely a mi ifjú sportunknak vajadását megszünteti.

Mi részünkről szintén ezek közé tartozunk, mert szerintünk szükség van mi nálunk egy ily nemzetközi tekintély közbejöttére, hogy a szép tervek megvalósuljanak és ne szenvedjenek hajótörést minduntalan a kivetel megkezdése előtt. Érdekes ez a mi sportunk, lelkesül érte mindenki, kezdve a kultusministertől a középiskolák növendékeig, de a lelkesedés lelohad, mert egy rideg felelet jön minden oldalról, sportegyletektől, fővárostól, államtól, és ez: nincs pénz. Szomorú valóság és talán nem is igaz, inkább hisszük, hogy nincs meg az igazi jóakarát, mert a hol van pénz ünnepélyekre, a hol van ingyen vagy jutányos telek hippodromra egy idegen cirkuszszármazóra, ott kell lenni a sportegyletek részére is.

Bizunk a congressus tagjaiban; ők nagyobbára tekintélyes, befolyásos emberek, emeljük fel szavukat és sürgezzék az ígéretek keresztülvitelét, ne kelljen tavasztól tavaszig mindig csak remélni, lehessen már egyszer örülni is. Felvette a congressus sport-alesztálya programjába az összes sportokat, mindegyikből akar versenyeket rendezni, megszavazta a tiszteletdíjakat és a különféle érmeiket. Ezt a gyors eljárást helyesljük, de itt felmerülnek aggodalmaink különösen két sportunk versenyének sikerével és pedig a kerékpározás és uszásával szemben. Felemeljük szavunkat már most — a mikor még segitenünk lehet — és rámutatunk a fenti két sportnak szükségeire, melyeken segíteni kell, ha nem akarjuk magunkat blamagenak kitenni a külföld világhírű tudósai előtt. Kell az intéző körökben annyi önértetnek és annyi nemzeti büszkeség-

nek lenni, hogy ezt megakadályozzák és ezt úgy tehetik meg legkönnyebben, ha megadják a lehetőséget a működő ifjúságnak, hogy bemutassa azt, a mi benne rejlik, a mit eddig kifejleszteni nem tudott.

Itt van a legelterjedtebb sport, a kerékpározás, melyet annyian íznek már nálunk is; vannak kisebb, nagyobb kerékpár-egyleteink, de a versenyzést nem fejleszthetjük, mert versenypálya az egész országban nincs. Építene akárhány, készített is tervet, meg volna már minden, csak a telek hiányzik. Erre kijelentik, hogy azt majd kapnak az államtól vagy várostól, ha ingyen nem is, de előnyös tőke-kamat törlesztésre. Elmegy a deputatio a polgármesterhez, a tanácsnokokhoz, meg is kapja a sok biztatást és büszkén tér vissza, de megjön a végzés, van rajta egy föltételes »megadjuk«, két »de« és négy »hanem«, egy szóval a vége az, hogy telek nincs, de majd lesz. Negyed év mulva új folyamodás, új deputatio, új végzés és ez így megy évszakra, mi pedig maradunk el mindjobban a külföldtől. Mindezekből kitünik egy bizonyos valami, hogy versenypályánk nincs, trainirozni nem lehet és így versenyen részt venni még kevésbé. Training nélküli versenyzés nem lehet a congressus tagjainak kívánsága, mert ez egészségtelen és a mellett a theoretikus elméletek czáfolata lenne. Az úszással másképp vagyunk, mert uszóversenyt rendezhetünk ugyan a Dunán, de egy folyami uszóverseny eredménye soha nem tekinthető realisnak, mert nem igazságos, sok függ a helyismerettől (az áram miatt) és a versenyző sebességéről sem vonhatunk le következtetést, a mennyiben a folyam gyorsasága szerint az igen különböző lehet. Miután azonban állóvizünk nincs, a versenyt megtarthatjuk a Dunában is, de baj van a traininget illetőleg, mert a Dunán a város területén nem trainirozhatnak a nagy forgalom miatt. Duna-uszodáink kicsinyek és a sok fürdőző miatt trainingre nem alkalmasak; a gyógyfürdők uszodái közül a Lukácsfürdő uszodája igen kicsiny, a császárfürdő elég nagy volna, de a sok fürdővendég és a víz lágsága, bágyasztó volta miatt, trainingre nem való. Kellene gondoskodnunk szép nagy uszodáról, mely úgy trainingre, mint versenyre alkalmas legyen. Ott van a közeli nagyobb városok közül Bécs 2 nagy uszodájával, melyek közül a Militár-Schwimmschule 68 m. hosszú basinjával mindig a trainirozók rendelkezésére áll; ott van a gyönyörű milánói katonai uszoda 100 m. hosszú basinjával; Hamburg meg éppen messze elhagyott bennünket az Alsteren épült 6 uszodájával. Nálunk a Császárfürdő 35 × 25 m. basinjával a legnagyobb uszoda, mely azonban fent említett okok miatt nem igen használható trainingre.

Úgy hisszük, kifejtettük mindazon okokat, melyek alapján kételkedhetünk ezen versenyek teljes sikerében, de az illetékes egyéneknek jóformán egy szavától függ, hogy ezen kívánságok — melyekre ugyancsak nem lehet ráfogni, hogy túlságosak — teljesüljenek. Elvégre is ezen kívánságok már nem is annyira kérések, mint jogos követelések, melyek elől sem az állam, sem a főváros el nem zárkozhatnak, mert kötelességük támogatni a hozzájuk tartozó társadalmi egyedeknek mindegyikét, ha szükséges. Jogunk van ahhoz, a mit kérésünk és különben is ily kedvező alkalom ritkán kínálkozik, a mikor egyszerre eleget tehetnek az illetékes körök a sportnak, egészségnek és egy nemzetközi ünnepélynek.

B. H.

EGYLETEINK.

A Nemzeti Torna-Egylet díszturnája.

December 16-án este 7 óra zsufozásig megtelt a nemzeti tornacsarnok feldíszített tornaterme érdeklődő közönséggel, hogy megláthassák az ország első tornaegyletének működését. Hatvannál több tornász vonult fel a szabadgyakorlatokhoz, melyek Maurer János, az egylet művezetőjének vezénylete alatt nagyszerűen sikerültek. Ezután szeryakorlatokat mutattak be a tagok lovon, bakon, ugróasztalon és gyűrűhintán, mely gyakorlatok után a mintacsapat működésében gyönyörködhattünk a lovon. A mintacsapat Kampis Lajos vezetése alatt kifogástalanul működött és felemlítendő különösen a szép testtartás, melylyel gyakorlataikat végezték. Az ezután következő magasugrással egybekötött gyűrűhinta-versenyen sokan vettek részt, de míg a gyűrűhintán elég jól dolgoztak, meglepően rosszul ugrottak. 1 m. 60 cm. öly minimális magasság, melynél kezdődik tulajdonképpen egy magasugrási (deszkával) verseny, nem hogy végződnie. Győztes Babel Rezső lett 48 erőponttal, második Pikler Ármin 47 $\frac{1}{2}$ erőponttal. A fokozatos korlátgyakorlatok nagy szorgalomra mutatnak a betanulásnál, de kissé hosszadalmasaknak tünnek fel. Itt különösen szépen dolgoztak Kampis Lajos, Müller Dávid és Babel Rezső. Az estélyt egy 34 emberből álló élő gúla bemutatásával fejezték be, mely igen imponans látványt nyújtott, annál is inkább, mert egyik ismert tornászunk, a kis Müller Dávid, a pyramis tetején kézálással helyezkedett, a mi a laikus közönségben ugyancsak nagy bámulatot keltett.

Az egész ünnepély igen jól sikerült, úgy a gyakorlatok összhangját és szépségét, mint a résztvevők és nézők nagy számát tekintve.

A vívóteremben 9 óraker kedélyes 100 terítékű vacsora következett, mi közben csak azon vettük magunkat észre, hogy éjfél után vagyunk. Azt igazán elmondhatjuk, hogy az ünnepély az előző hét házi viadalainak méltó befejezése volt.

Most jelent meg a Magyar Athleikai Club 1892—93. évkönyve, mely ezen kiváló egyletünk életéből igen sok érdekes dolgot örökít meg. Fontosabb és általánosan érdeklődő dolgokat mi is közlünk az évkönyvből.

Az egylet két nyilvános versenyén az 1892. évi őszi és az 1893. évi tavaszi viadalán idegen egylettől résztvevők 7-en és nyertek két ezüstérmét, mint első díjat; három bronzérmét, mint második díjat; két bronzérmét mint harmadik díjat és egy tiszteletdíjat (vigaszverseny), tehát összesen nyolc díjat vittek el. Ezzel szemben a M. A. C. 13 tagja nyert két bajnokságot, 12 tiszteletdíjat, 9 aranyérmét, 26 ezüstérmét, 10 bronzérmét, 9 okiratot mint 36 első, 9 második, 2 harmadik és 1 recorddíj díjazását (összesen 48 díj). Elérték a versenyzők összesen 13 új hazai recordot, ú. m.

a club 1892. évi őszi viadalán
Záborszky István 402 $\frac{1}{4}$ m. síkfutás 58 mp.
Réthy Pál 402 $\frac{1}{4}$ m. gátverseny 12 db. 95 cm.
gáttal 1 p. 4 mp.

A club 1893. évi tavaszi viadalán:
Réthy Pál 1609 m. síkfutás 4 p. 56 $\frac{2}{5}$ mp.
Továbbá

150 m. gátv. 20 mp. Sajtos Samu, Szegeden, 1892. július 3-án.

200 m. síkfutás 24 mp. Sajtos Samu Szegeden, 1892. július 3-án.

1609 m. korcsolyaverseny 3 p. 44 $\frac{1}{4}$ mp. Dáni Nándor, Buda, 1893. január 6.

6 km. kerékpárverseny 11 p. 9 mp. Minich Jenő, »Hunnia« viadalán, Budapest, 1893. május 14.

2 km. kerékpárverseny 3 p. 42 mp. Nagy Dénes, Pálics, 1893. augusztus 15.

35 km. országúti kerékpárverseny 1 óra 20 p. 30 mp. Minich Jenő, M. T. K. 1893. június 28.

10 km. kerékpárverseny 16 p. 54 $\frac{1}{2}$ mp. Minich Jenő, Pálics, 1893. augusztus 15.

5 km. kerékpárverseny 8 p. 42 mp. Minich Jenő, Pálics, 1893. augusztus 15.

56 km. országúti kerékpárverseny 2 óra 6 p. Minich Jenő, Budapest. N. K. E. 1893. szeptember 3.

Örvendetes gyarapodást mutat a tagok látogatása a clubban, mert 392 órán 8808 clubtag látogatott el, mi 22 $\frac{5}{8}$ átlagnak felel meg.

A clubnak volt az elmúlt évben 10 tiszteletbeli, 306 alapító, 2 pártoló és 300 rendes, összesen 618 tagja. Kilépett 58 tag, nem fizetés miatt 30 tag végleg töröltetett, így tehát maradt a clubnak 530 tagja.

Vagyoni helyzete a clubnak: van 34,614 frt 70 kr. vagyona, melyből készpénz 8944 frt 50 kr. A könyvecske többi része hű képét nyújtja a M. A. C. tavalyi működésének és minden legkisebb mozzanat benne hűen fel van sorolva.

BIRKOZÁS. ÖKÖLVIVÁS.

I.

Nálunk még mindig igen sokan vannak, kik félnek a versenytől s azt minden áron kerülik. Nehány sportot — a kerékpározást, futást, ugrást stb. — kivéve, mely téren azután haladtunk is nagyot, a többi sportágak terén jelesebb erőink (különösen kardvívóink) elzárkóznak egymás elől és semmiképpen sem akarnak nyilvánosan megmérkőzni, féltve renoméjukat s esetleg nem is létező nymbusukat.

Nem így van ez külföldön. Ott az amatőrök legjobbjai számtalan versenyen találkoznak évenként egymással, ez által óriási lendületet adva a sportügynek. Egymást érik azonkívül — a mi nálunk még teljesen hiányzik — a privát vagy nyilvános mérkőzésre való kölcsönös kihívások, mi által az illetők a jó készség, önbizalom és bátorság tanujelét adják.

Egy ilyen mérkőzésre való kihívásról akarunk itt megemlékezni, mely Amerikában történt, mely azonban az önbizalom és bátorság legszelésebb határain is túlmegy. Professionistáról van ugyan szó, nem amateurról, de meg lehetünk arról győződve, hogy e tekintetben az ottani amatőrök — kik számtalan esetben felülmúlják a professionistákat — sem maradnak hátra.

Pensylvaniában lakik a birkozásnak középsúlyú világbajnoka. Legalább annak mondja magát Joel Karrol, a ki kihívja Harry Comstockot az észak-kelet birkozó bajnokát egy nagy díjhoz kötött mérkőzésre, azon feltétel mellett, hogy az illetőnek 160 fontnál nehezebbnek lennie nem szabad. Ezen utóbbi feltétel teszi kissé nehézé a dolgot, mivel Harry Comstock — portretjáról ítélve — jóval többnek látszik 180 fontnál is s így aligha lesz kedve ellenfele kívánalmához képest magát, 160 fontra letrainorozni. (Ámbár nem lehetetlen, hogy a bő jutalom és dicsőség kedvéért még ezt is megtegye.)

Harry Comstocknak legyőzetését Joel Karrol a birkozó bajnok még súlyhoz köti, de már a többi birkozók, a kiknek neveit elősorolja s vannak legalább vagy tizen — bár soha sem látta őket, — tetszés szerinti súlyúak lehetnek. A legérdekesebb az, hogy ő kötelezi magát, miszerint egyeseket (meg is nevezi őket) egy óra alatt háromszor, másokat meg ötször fog a földhöz vágni. Ezen versenyeket minden áron meg akarja tartani s a bánatpénzt is kész azonnal — mihielyt akad jelentkező — valamely sportlapnál letenni.

Megemlítjük itt még azt, hogy a birkozásnak amerikai módszer szerint kellene végbe menni, a mi annyit jelent, hogy a fogás nem csak övíg van megengedve, mint a francia birkozásnál, hanem foghatni a lábat is; úgy is nevezik el e módszert: »fogd a hol bírod« birkozás (»catch-as-catch can wrestling«).

II.

Nagyon tévednek azok, a kik azt hiszik, hogy a birkozáshoz vagy az ökölvíváshoz okvetlenül megkivántatik a herkulési termet, óriási izomzat és nehéz testsúly. Nálunk ezen téves nézetből indul ki a legtöbb s mihielyt valaki — bár csak relative — gyengébb testalkattal bir, már nem tartja lehetőnek azt, hogy eme sportokkal foglalkozzék. Pedig ez téves nézet, mert bárki, legyen az gyenge és pehelykönnyű súlylyal bíró is, üzheti eme sportokat, sőt kiváló képességre is tehet szert e téren. Azért létezik az úgynevezett súlycsoportok — a könnyű, közép és nehéz súly szerinti beosztás, hogy mindenki magához hasonló súlylyal boxolhasson vagy birkozhassék. Angliában és Amerikában minden súlylyal megvannak a maga amateur és professionalista bajnokai. Nálunk minden esetre kinevetnének egy professionalista birkozót, a ki a Robinetti és Pytlasinszky testi ereje és súlya nélkül merné magát produkálni. Mindenképpen szokatlanul hangzanék, ha egy hivatásos középsúlyú birkozó csak a vele hasonló súlylyal bírókat hívná fel mérkőzésre.

A külföldön ez pedig így van. Ott csakis az egy és ugyanazon súlycsoportozatba tartozók szoktak egymással mérkőzni, habár kivételek is vannak. Onnét van azután az, hogy könnyű testűlylyal bíró (60 kilón alul) egyének is nagy dolgokat tudnak művelni.

Példa erre a limiai Athletikai Clubban (Amerikában) november 24-én Charley Yokes és Charley Slusher professionalisták között végbe ment ökölharcz, melyet nagy díjért és Kentucky könnyű súlylyal bajnokságáért vívtak.

A két félnek rendkívüli szívósságát mutatja leginkább az, hogy a küzdelem éjjeli 11 órától reggeli 4 óra 30 perczig tartott. Ekkor dőlt ki csak Yokes 79 összemenettel (round) után.

III.

A világ két leghíresebb ökölharczosa az amerikai Corbett s az angol Mitchell közötti ökölharcz, bár eleinte nehézségek merültek föl, úgy látszik, mégis csak végbe fog menni, még pedig január 25-én, miként mult számunkban már említettük Jakson Villeben. A Jakson Villei Duval Athletic Club minden lehetőt elkövet hogy az akadályokat, melyek a küzdelem, megtartásának útjában állanak, elhárítsa. Így a legnagyobb akadályt, a rendőrséget, az által óhajtja távol tartani, hogy a viadal napján előfordul

mindennemű rendetlenségért és kihágásért felelősséget vállal.

A küzdelem kimenetele iránti kombinációk és fogadások óriási mérveket öltenek.

Corbett mellett különösen az szól, hogy ő volt Sullivannak a volt világbajnoknak legyőzője. Mitchell azonban roppant szívósságáról ismeretes. Midőn ugyanis pár év előtt Páris mellett Sulivannal verekedett, a harcztot semmiképp sem akarta abba hagyni s valahányszor azt hitték, hogy már tovább nem folytathatja, mindig kijelentette minden egyes round után, hogy tovább akar küzdeni. Ennek következtében azután a mérkőzés eldöntetlen maradt.

A most megtartandó ökölharcz azért is kelt nagy érdeklődést, mert — az általános vélemény szerint — mindkét fél, Mitchell és Corbett is nem brutális verekedő, hanem inkább az ügyességre s a művészi öklözésre fekteti a fősúlyt.

Még ha ez így is áll, kemény és hatalmas összecsapásokban hiány nem lesz, de a fájdalmakat, melyeket a verekedés alkalmával érezni fognak, szívesen eltűri azon fél, a ki a »világ bajnoka« dicsőségteljes címét és a 20,000 dollárt meg fogja nyerni.

*

A bécsi »Hercules« athleta-club kihívja Bécs összes amateur és professionista birkozóit, hogy azok a club tagjával, Wetasa Cyrillel megmérkőzzenek. A győztes, a ki a másikat szabályszerűen a görög-római birkozás systemája szerint legyőzi. A birkozás addig folyik, míg egyik fél legyőzve nincs, jogában van azonban bármelyiknek a birkozást abbahagyni, de akkor legyőzöttnek tekintetik.

Véleményünk szerint bajosan fog akadni a czászárváros lakói közt valaki, a ki a fél kézzel való súlyemelés világrekordjának (96 1/2 kg.) recorderjét, a ki különben igen ügyes birkozó is, legyőzze.

~~~~~

KARD- ÉS TÖRVÍVÁS.

A szúrás a vívásnál.

A kardvívás nálunk ez ideig tisztán a vágásokra szorított s a szúrás egyáltalában kizárta fogásai közül. Ezen felfogásnak megfelelően alakultak tehát vívószereink is. Vívókardjaink nehezebb fajtájúak, fej- és karvédeink erősek és masszívabbak mint a külföldön, különösen az Olaszországban használatban lévők.

Kénytelenek vagyunk a vívás terén szüntelen Olaszországra hivatkozni, mert a jelenben épp úgy mint a középkor vége felé ezen országban művelik és művelték a vívást a legáltalánosabban és itt emelték a legmagasabb fokra is, úgy hogy az olasz vívók és ennél fogva az olasz iskola mint legelsőek vannak elismerve.

Az olasz vívók és vívómesterek két évvel ezelőtt, midőn Franciaországban jártak, nagy fölényt mutattak latin fajrokonaiuk felett s ugyan ezen eset állt elő tavaly is, midőn Hartl bécsi jeles vívómester jubileumán mérkőztek bécsi kollegáikkal. A nálunk ez idén tartott nemzetközinek hirdett vívóverseny személyes differenciák következtében nem adhatott képet azon viszonyról, a melyben a mi vívási módunk az olaszokéval szemben áll, mert az egyetlen magyar vívó, a ki kiállott, bár szép tehetségű, de még nem oly fejlett képességű vívó, hogy

kitűnő ellenfeleivel szemben a magyar vívási módot érvényesíteni tudta volna.

Nem akarunk elbizakodottaknak látszani, de azt hisszük, hogy ha vívóink elitjét össze tudnók hozni egy közös mérkőzésre, úgy sikerrel megállanák helyüket és a győzelmet a mi vívóink vinnék el, értve természetesen a kardvívást úgy a mint az nálunk divatban van, mert a szűrő vívás — a vitor — terén nem mérkőzhetünk az olaszokkal. Szükségesnek tartjuk itt az olasz vívási módot nagyjában ecsetelni, a mennyiben az eltér a nálunk szokásostól. Mindenek előtt az olasz kard sokkal vékonyabb és könnyebb mint a miénk, hajlása sem oly erős, úgy hogy majdnem egészen egyenesnek látszik, ezen kívül a kosarat mindkét oldalról egy-egy vas-abroncs veszi körül, a kezét ily módon annyira megvédvén, hogy a manchett-vágásokra való utazást eleve kizárja. Az olaszok a fősúlyt a kardvívásnál is a szúrásra fektetik, a minek folytán nem iparkodnak egy helyben megmaradni, hanem előre-hátra szökdelnek s heves déli vérmérsékletük szenvedélyes kiáltásokban nyilatkozik.

A mi fegyvereink nem lévén szúrásra készítve átalakulás előtt állanak, a mi különösen áll védő fegyvereinkre nézve. Gondolható, hogy a fejevd vasrostélya, mely a vágás felfogására alkalmas, egy direkt a kardhegygyel intézett szúrásnak nem mindig tud ellenállani, s bár szúrás csak a nyaktól a derékig terjedő részre van megengedve, nincs kizárva az, hogy egy-egy eltévedt szúrás az arcot ne érje.

A szúrás helyességét a kardvívásnál sokáig kétségbe vonták, bár voltak, kik már régebben alkalmazták azon elvénél fogva, hogy mért ne használjuk ki a kard hegyét is előnyünkre, így gróf Vay Lajos jeles vívómesterünk, iskolájában elejétől fogva tanította. Bármint vélekedjünk azonban a szúrás helyes vagy nem helyes volta felett, azt el kell ismernünk, hogy polgárjogot nyert nálunk, tehát számolnunk kell vele. Eddig azonban nem észleltünk semminemű mozgalmat ezen kérdés tisztába hozása végett. Szomszédaink már megtették az első lépéseket Bécsben, a mennyiben a »Haudegen« vívóclub kezdeményezésére 14 vívó-egylet közös megállapodásaként kijelentette, hogy gyakorlataiknál hatos pengék-nél keskenyebbet nem használnak, ez által akarván elejét venni annak, hogy a vékony és könnyű kardok használata a szúrás a vágás rovására gyakoribbá tegye s viszont a tiszta él-vágások laposakká váljanak. Megjegyezzük, hogy nálunk 8—10 számú kardok vannak használatban, könnyebbek vagy nehezebbek csak elvétve fordulnak elő.

Azon kérdést állítva fel tehát, hogy vajjon szúrjunk-e vagy nem a vívásnál, tekintetbe véve azon körülményeket, hogy a szúrás külföldön el van fogadva s hogy a csupán vágásokra szorított vívó a szúrásban is gyakorlott ellenfelével szemben hátrányban van, nem zárkozhatunk el ama nézet elől, mely a szúrásat igenis megengedi, de csak bizonyos határok közé szorítja. Melyek ezen határok, azt eldönteni jelesebb vívóink és vívómestereink volnának hivatva és reméljük, hogy a tavasszal megtartandó nagyobb szerű vívómérkőzés alkalmával találkozni fog valaki, a ki e kérdést szóvá teszi, addig pedig fogadjuk el a szúrásat úgy a mint azt olasz vendégeinktől és nálunk tartózkodó idegen vívóktól eltanultuk s igyekezzünk hasznunkra fordítani. *Tas. A.*

KERÉKPÁROZÁS.

Pécseről a következő levelet kaptuk:

Becsés lapjuk mult számában a »Kerékpározás« rovat alatt közölt dolgokat magam is úgy helyes, mint helytelennek találom, helyesnek pedig azt, hogy idegen kerékpáros hazai egyesület tagja nem lehet, különösen akkor, ha a mint Gerger még most is osztráknak mondatik; dacára annak, hogy Budapesten létekor magyar-nak adta ki magát, ellene tanuskodik főnökének minden német sportlapban levő mostani hirdetése, a hol Gerger mint »Erster Österreicher« jött be harmadiknak a bécs-berlini versenyen, s nagyon helytelennek találom, hogy idegen kerékpáros hazai egyesület tagja is lehessen.

Magyar egyesület tagjai csak magyarországi lakosok lehetnek; leghelyesebben a Pécsi K. E. járt el nagy távversenye alkalmával, hol az országos verseny volt ugyan, de csak oly hazai egyesület tagjai vehettek részt, kik egyúttal magyarországi lakosok is voltak, s ez benn is állott nyomtatva a programmban; ez nem tévesztendő azonban össze a honpolgársággal.

Annak idején Gerger hajlandó volt részt venni a pécsi 121 km.-es versenyen, de értésére adatott, hogy azon csak magyarországi lakos vehet részt, ő pedig gráci lakos. Nagyon kívánom, hogy azon egyesület, mely tagjai sorába az idegeneket is felvenni óhajtotta, ezt ne tegye, még pedig az előbb említett okból.

Véleményem továbbá az, hogy nagyon elég, ha egyleteink megelégszenek azzal, hogy tagjaik csak hazánk lakosai lehetnek; nem kell megszorítani az állampolgársággal az igen áldatlan dolog, mert e szerint 3 évig nem vehet részt az illető semmiben sem, ha csak nem a nemzetközi versenyekben, ez pedig tudvalevőleg igen kevés rendeztetik s nagyon helyesen is, mert mi magyarok nem vagyunk még sportunkkal annyira előre, hogy felvehessük a versenyt a külföldiekkel.

Mit szólnának versenyzőink ahhoz, ha a hazai egyesületek tagjainak sorába felvinnék Luriont, Gergert, Opelt, Beyschlagot, Lehrt stb.-it, s azután ez urak minden országos versenyen az első díjakat elvinnék magyar versenyzőink orra elől, s otthon osztrák szomszédainknak esetleg eldicsekednének, »wir haben die Ungarn abgekocht«, s tán igazuk van?

Nem-e vesztenék el kedvüket ily esetben a mi versenyzőink? meglehet, hogy nem, de ez már azután mégis az ambitio rovására menne, nem szólnék semmit, ha ők jogukban volnának, de mert nincsenek, én is nyilvánítottam véleményemet.

Sporttársi üdvözléssel
Kerékpáros.

Valere találmánya.

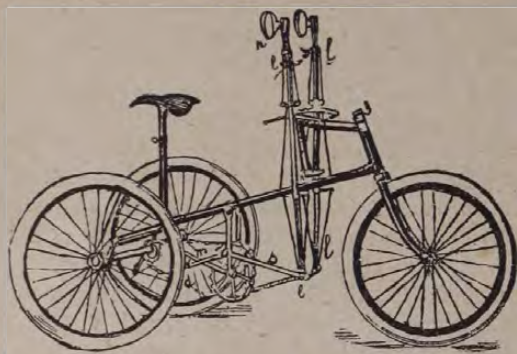
Valere-féle gép.

Az eszme a kar és láb izomerejét egyesítve a kerékpár hajtására felhasználni nem új és számtalan kísérlet tétetett ez irányban, de siker nélkül.

Az ok nem abban rejlik, mintha az elv magában hamis volna, mert az elmélet is elfogadja és kísérletileg is be van bizonyítva, hogy az ember használva kezeit és lábait majdnem még

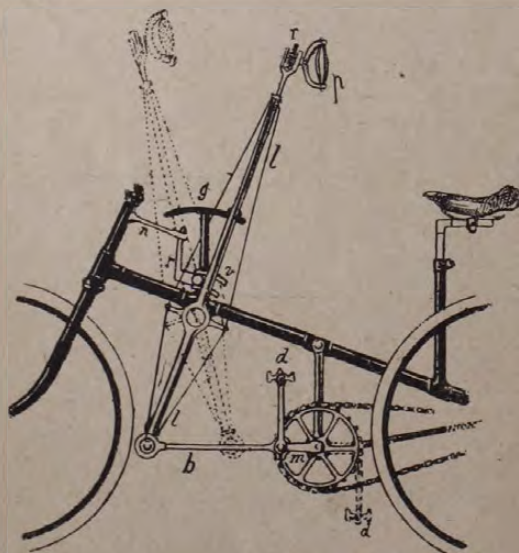
egyszer annyi erőt képes kifejteni, mintha ezen szerveinek csak egyikét használja.

A nélkül, hogy a dolog lényegébe mélyen bele bocsátkoznánk, könnyű elképzelni, hogy a karok és lábak váltakozó használata számos előnnyel jár hygienikus szempontból is, mivel az izmokat jobban elosztva fejleszti, mert a kifejtendő munkát ezek közt jobban felosztja és így egyes izmok túlfejlődését megakadályozza. Az akadály nem is az elvben volt, hanem a gép megfelelő szerkezetének hiányában. Ezen szükség megfejtését czélozta a futárgép legújabb alakjának feltalálója, a francia Valere és legyen bármilyen jövője és gyakorlati haszna ennek a gépnek, azt mondhatjuk bátran, hogy érdemes a batorításra és dicséretre.

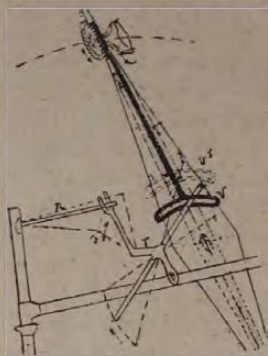
A Valere-féle gép nem egyéb, mint a tricycle egyik fajtája, melynek elő részén két nagy emeltyű *l* van alkalmazva, mely a bicycli gerinczén van ágyalva és *b* csukló segélyével az *m* forgattyút mozgatja.

Ezen emeltyűnek 90° alatt meghajlított részén van a hajtóka *d* alkalmazva és ez által el van érve az, hogy a lábak a hajtóka és a karok az emeltyű segélyével váltakozva hajtják a fogaskereket, még pedig, ha a bal láb a rajzon előtüntetett esetben előre mozog, a jobb kéz az ellenkező irányú mozgást végezi és tolja az ellenkező fogantyút, úgy hogy mindig két ellenkező végtag van működésben és így állandó nyomás van mindegyik fogantyúra az egész mozgás alatt, míg a mostani gépeknél csak a fordulat egyik felénél van nyomás gyakorolva a hajtókára. Ezekből természetesen a gép egyenletes járása és könnyebb megindíthatása következik.

A kormányzás igen különös módon történik, mely megérdemli a részletes leírást, különösen pedig azért, mert igen leleményesen van meg-

oldva. Úgy látszik azonban, hogy a kormányzás kérdése lesz az e fajta gépeknek a legkényesebb része. A két emeltyű *P* fogantyúi egy tengely körül forgathatók az ezen tengelyen alkalmazott fogaskerek segélyével egy a *v* hajtóék rúdjának végére helyezett fogasrúdra hat.

Bármelyik *p* fogantyú forgatására a *v* hajtóék ki lesz mozdítva helyzetéből, melyen az *r* villás emelő áll és ez egy rúd segélyével az előkerek irányítja ép úgy, mint a mostani kormányrúd.

Látható az egészéből, hogy a Valere-féle gép nem utopia, hanem létező valóság és az első minta szerint elkészítve, daczára 26 kg. nehéz súlyának elég jó eredményt mutatott fel arra, hogy jövőt jósolhatunk neki.

Feltalálója a jövő évben tartandó első francia bicycle-kiállításon szándékozik a nyilvánosság-nak bemutatni találmányát.

A Stanley Show.

Nem akarjuk mindazon gyárak névsorát adni, melyek a kiállításon részt vettek, hanem csak azokat fogjuk említeni, melyek akár valamely különösség, akár pedig gyártmányuk tökéletességével tűntek ki.

Az általános benyomás, mit a kiállítás a nézőben kelt, a Stanley Show nagyszerűsége mind a nagy, mondhatjuk óriási kiállított anyag, mind annak magas ipari tökéletessége folytán. Láttunk itt számtalan alacsony gépet, tricyklist, magas gépet, gép-alkatrészt, lámpát stb., de ha valaki valami különös újdonságot akart látni, valami messzeható találmányt, azt az idén hiába kereste.

A Stanley Show, mely a londoni »Agricultural Hall«-ban 7 napig tartott, nemcsak kerékpár-kiállítás volt, hanem egyszersmind nagyszerű fényképzési gépek és eszközök, phonographok, konyhaeszközök stb. kiállítása is.

Egyike a legnagyobb kiállítóknak *Whitworth Cycle Cy*, mely 31 gépet állított ki, köztük egy verseny tandemet, melynek hasonmása már 93 iki szezomban letette a próbát kitünő voltáról.

A *Rudge-társaság* egyike a legérdekesebb kiállítóknak. Itt látjuk Mac Cormick által kitalált giraffeot, egy verseny-tricyklist, mely csakugyan kifogástalan.

Kiállított még 1 verseny- és 1 országúti négyest (quadruplett), mindükről csak jót mondhatunk.

Itt van a nálunk is nagyon elterjedt *Humber gyár*, mely kiállította versenygépeit (9 kg. súlyban), félverseny, turagépeit, mindannyi legelső rangú. Újdonsága volt egy új fék és egy eredeti pedálszerkezet.

Bonnick and Cy Coventryből 40 gépet állított ki; más-más színüre emaillozott gépei igen jól fes-

tettek. Volt ott egy versenygép melynél a küllők fa-kerékialpba voltak erősítve.

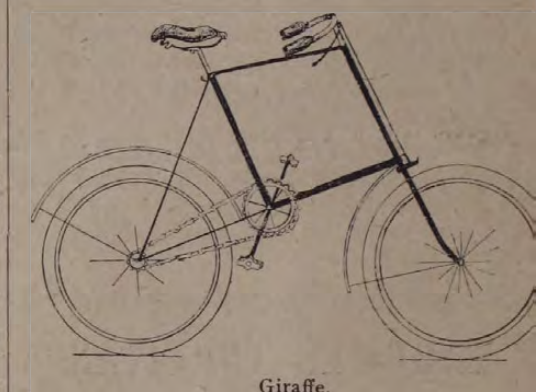
A *Continental Cycle Cy* bemutatót egy Ferdinand főherczegnek felajánlott gépet. Ezen a fogantyúk elefántcsontból készültek, arany czifrázattal. A váz csövei be voltak ezüstözve és az egész valami drága ékszernek tűnt föl.

A *Thames Cycle Co.* Barnesből (London) igen látogatott helylyel rendelkezik. A legelső tekintetre elárulja e gyár a nagy haladást, melyet tett és e mellett árai csak oly mérsékeltek maradtak. Szándéka legközelebb a continensre egy nagyszabású raktárt átteni. A kiállításon a legkönnyebb országúti versenygépet ők állították ki 9 és $1\frac{1}{2}$ kg. súlyban. Egyik igazgatóját a gyárnak a »Rudge« társaság szerződtette s ez igen jó ajánló levél a *Thames Cycle Co.*-nak.

A *Peregrin-gépek*, melyeket a *Leicester Cycle Co.* készít, igen jó hírnévnek örvendenek, s csakugyan ennek megfelelőleg voltak a kiállításon képviselve. Az új géptartó egy igen fontos alkatrész, melyet mindenki használhat.

Két súlyom, melyek a gyár jelvényét képezik, szintén ki voltak állítva.

A *Dorman Engineering Cy* Northamptonból bemutatót egy szétszedhető láncvédő tokot (gear case) a »Dover«-t, melynek praktikus voltát emeli, hogy minden gépre alkalmazható, azonkívül igen könnyű és nem zörög, mert papirosból készült (papier maché).

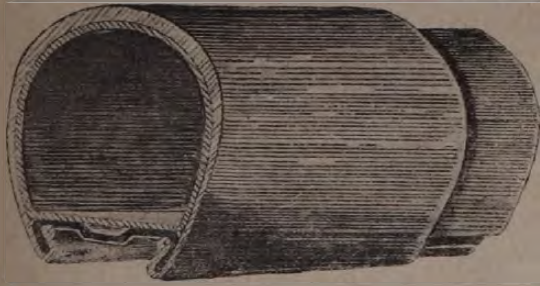
Giraffe.

A nagy gyár *Alldays et Union Limited* mutatja nekünk a kiállítás egyik érdekes újdonságát. A csövek az ő gépein egyáltalán nagyobbak, mint a többi kiállított gépen. Érdekes egy társas tricykli, a mely átváltoztatható egyes gépre, a mely határozottan elmésnek mondható (legközelebb még vissza fogunk reá térni).

William Brown. Std. 308, Summer Lane, Birmingham. Két helyen van a kiállításon képviselve, a gépek és a gépalkatrészek között. Az »Acolus« versenygép nem egész $8\frac{1}{2}$ kg. és egészen kielégíthetné azokat, kik pehelykönnyű versenygépet kedvelnek. A könnyű országúti versenygép 11 és $1\frac{1}{2}$ kg. (25 font), a könnyű női kerék pedig $13\frac{1}{3}$ kg. mindannyi igen csekély súlyú s általán a kiállított gépek gondos előállításról kitünő aczélról tesznek tanúságot.

A gépalkatrészek közt láttunk egy új verseny pedált, mely könnyűség dolgában előtte al valamennyinek, továbbá különböző fékeket, lámpát, melyek mind jó, könnyű anyagból készültek. A számtalan légabroncs közül nagy számú bámulója akad a *Palmer tire* állványának. Ezer pneumatik, melyet főleg Amerikában használtak a versenyzők nagy sikerrel, könnyen javítható, s mint mondják, a leggyorsabb. Nemcsak nagyszámú versenygumi, hanem könnyebb-ne-

hezebb fajta országúti abroncs van itt kiállítva; legközelebb ennek is fogjuk leírását és rajzát hozni.

Sydney.

A Seddon pneumatic tire szintén dicséretet érdemel, különben ez már eléggé ismeretes. Egész új a Sydney pneumatic, mely mint a rajzból is kitűnik, igen egyszerű és minden eszköz nélkül pusztán ujjal szétszedhető. A vasabroncs, melybe a küllők beerősítvék, oly alakú, hogy a külső boríték a felfújtatás után onnan le nem vehető. Ez egyike a legjobbaknak a pneumatikok között, melyek a Shown láthatók voltak.

Az »United Berlin-Frankfort-India Rubber Compagny« Veith-féle pneumatikjáról semmi különöst nem mondhatunk. Annál inkább részeseült közeliismerésben az új Clincher, melyet a »North British Rubber Compagny« készít Glasgowban. Elég rá utalnunk, hogy Terront ezen tette meg szt.-pétervár—párisi útját, bármí javítás híján. Az igazgatóság most azon fáradozik, hogy lehetőleg könnyűvé tegye ezen abroncsot.

A Grappler pneumatique tire kész eredményekkel állt a közönség elé: Linton világrekordja az 55. angol mértföldtől a 200-ikig azt bizonyítja, hogy ez abroncs csak jó lehet. Kis rézkapcsok erősítik a kerékfalba a külső borítékot és így kétszeresen biztosítva van kapcsokkal és a külső borítékkal; valóban ez minden kerékpáros igényének megfelelő.

Az angol és francia kerékpár-újságok is részt vettek a kiállításban eredeti rajzaikkal, melyek 1893-ban jelentek meg s ezeknek is voltak bámulói, kik el-elűnődtek, hogy e sport mily rengeteg haladását jelenti az a nagy irodalom, mely a körül megindult.

A Welcome Club az idén a Stanley Shown fáradságának megérdemelt jutalmában részeseült, mely fáradságot a kerékpár-ipar ügyének hozott áldozatul, s mindnyájan kik ott voltak, csak elismeréssel nyilatkoznak azon szíves fogadtatás felől, melyben az idegenek részeseültek.

Megjegyzések a mai világrekord-táblánkhoz.

Az első pillantásra, melyet a szíves olvasó a táblázatra vet, rögtön feltűnik, hogy mondhatni általában angol mértföldekben van a távolság számíttva, és csak arról történt a kilométerekre való átszámítás.

Ennek oka az, hogy az amerikaiak és angolok lévén a matadorok e kimutatásban az ő méreteiket kell alkalmaznunk.

A tábla csupa olyan időt mutat, mely az illető ország kerékpár-szövetségében fennálló bizottság által megvizsgáltatott és igaznak lón kijelentve.

E tekintetben azonban nem fog ártani némi megkülönböztetést tenni. Az angolok rekordjait

ugyanis mindig olyanoknak ismertük, a melyek előtt föltétlen meg kell hajolnunk — azokat el kell hinnunk. A francia recordok — a menyinyben egyáltalán léteznek — már nem érdemlik meg azt a föltétlen hitelt, hiszen nem régeben történt, hogy úgy 10, 12, 17, 19 és 24 óras recordokkal csapták be az egész világot a francziák. A mi pedig az amerikai idők igaz voltát illeti, ezek — noha kétségtelen, hogy ők a leggyorsabb menői a világnak — bizonyos tartózkodással fogadhatók, mert soha sem vagyunk biztosak, hogy esetleg maga a record-vizsgáló bizottság nem akarja-e Amerika hírért s dicsőségért ilyen csekély elnézéssel magasra emelni.

Csodálatosnak tartjuk azt a ragaszkodást, melylyel némely német lap Lehr Ágost record-jaihoz vonzódik. Így például láttunk oly táblázatot, a hol 10 km.-nyi távra világrekordul 14' 34" állt, melyet Lehr csinált, s közvetlen mellette J. W. Stocks és G. E. Osmond 6 angol mértföldnyi recordja állott (9654 m.) 13' 34", mely utóbbi tehát — tekintve, hogy perczenkint 700 m.-nyi sebességgel mentek — okvetlen kizárja annak világrekorddá tehetését.

Ugyanilyen vita folyt nem régeben Franciaországban. A vita tárgyát ugyanis az képezte, hogy Delansores 50 kilométernyi világrekordja 1 óra 17' megdöntöttnek tekintendő-e Stocks által teremtett 51 km. 489 m.-nyi — 32 angol mértföldnyi — recordja: 1 óra 16' 39" által. És akadtak olyanok, kik azt mondták: nem tekint-

hető megdöntöttnek, mert az 50-ik km.-t nem mérték, miután record szerintük annyit tesz, mint feljegyzés, tehát csak a feljegyzett idő tekinthető recordnak.

Azonban e felfogás, melynek félszepségét nem igen kell bizonyítani, rögtön megdő, ha tekintetbe vesszük, hogy minő világrekord-táblázat lenne e felfogás eredménye, a hol pl. az egy angol mértföldes Johnson-féle record mellett, az 1' 53" mellett, 1700 m.-re pl. a magyar 3' 8" record állana, miután mérés útján ez csak itt preciziroztatott.

Egységes világrekord-táblázat tehát csakis átszámítás útján lehetséges; s csak ott, hol az átszámítás oly közel esne a tényleg mért időhöz, hogy 1—2, vagy a körülmények szerint több másodperc volna a különbség, hogy pontosan megállapítani azt, hogy melyik jobb — nem lehetne, ott véleményünk szerint a tényleg mért idő előnyben részesül az átszámított felett.

Azonban legmulatságosabb a vitában az, hogy a fenti esetből indult ki, hol Stocks 1/2 km.-rel többet jóval kevesebb idő alatt tett meg, mint Delansores. Ilyen vitához csakugyan chauvinismus kell! De — természetesen — kisebbség volt az, mely a fenti álokoskodást hangoztatta, s mely utóbb meg is fogja magát adni.

Így történt tehát, hogy alapos rostálás után egy német record se maradt a kimutatásban és kevés francia record mellett a rövid távolságon amerikaiak s a középtávtól egész a 24 órai világrekordmennyig jobbara az angolok maradtak a

Világ-record táblázat.

Kilométer	Angol mértföld	Yard	Óra	Percz	Másodp.	A recorder neve	Amateur v. Profess.	Mily gép?	Nemzetiség	Hónap, nap	Pálya
0-402	1/4	—	—	—	24 1/5	E. C. Bald	A	S	amerikai	okt. 29.	Springfield
0-536	1/3	—	—	—	34 2/5	John S. Johnson	A	S	»	nov. 10.	Independence
0-894	1/2	—	—	—	54	Dirnberger	A	S	»	nov. 10.	Nahsville
1-000	—	1093	—	—	1 13	Fournier és Louvet	P	T	francia	okt. 22.	Páris (Buffalo)
1-809	1	—	—	—	1 53 3/5	John S. Johnson	A	S	amerikai	nov. 10.	Independence
2-011	1 1/4	—	—	—	2 47	W. W. Windle	A	S	»	szept. 30.	Springfield
3-218	3	—	—	—	4 20	W. Harris	A	S	angol	okt. 14.	London (Herne H.)
4-827	2	—	—	—	6 43	W. W. Windle	A	S	amerikai	okt. 17.	Springfield
6-437	4	—	—	—	8 57 8/5	L. S. Meintjes	A	S	délafrikai	szept. 11.	Springfield
8-046	5	—	—	—	11 09 2/5	»	A	S	»	»	»
9-655	6	—	—	—	13 34 3/5	G. E. Osmond J. W. Stocks	A	T	angol	szept. 1.	London, H. Hill.
11-265	7	—	—	—	15 52 2/5	»	»	»	»	»	»
12-875	8	—	—	—	18 09 2/5	»	»	»	»	»	»
14-484	9	—	—	—	20 26 2/5	»	»	»	»	»	»
16-093	10	—	—	—	22 42 1/5	»	»	»	»	»	»
20-921	13	—	—	—	29 42 3/5	»	»	»	»	»	»
30-577	19	—	—	—	43 45 3/5	»	»	»	»	»	»
40-233	25	—	—	—	57 38 3/5	»	»	»	»	»	»
41-984	26	156	1	—	—	»	»	»	»	»	»
50-000	31	120	1	14	19 4/5	J. W. Stocks	»	S	»	okt. 7.	»
100-000	62	244	2	41	56 3/5	J. Dubois	P	»	francia	92. szept. 16.	Páris (Buffalo)
150-000	93	365	4	13	38	Linton	A	»	angol	okt. 7.	London, H. H.
160-931	100	—	4	29	39 1/5	»	»	»	»	»	»
204-550	127	30	6	—	—	Desgranges	P	»	francia	okt. 3.	Páris, Buffalo
232-893	144	1260	7	—	—	C. Schwemmer	A	»	angol	okt. 7.	London, H. H.
263-836	163	1660	8	—	—	Wridgeway	»	»	»	»	»
291-427	181	185	9	—	—	»	»	»	»	»	»
321-444	199	1200	10	—	—	»	»	»	»	»	»
321-864	200	—	10	01	—	Linton	A	S	angol	okt. 7.	London (Herne H.)
353-936	219	1640	11	—	—	Wridgeway	»	»	»	»	»
370-143	230	—	11	29	30 3/5	»	»	»	»	»	»
386-848	240	670	12	—	—	»	»	»	»	»	»
402-330	250	—	13	17	07 1/5	F. W. Shorland	»	»	»	jul. 21.	»
482-796	300	—	16	29	38	Stephane	P	S	francia	92. jul. 26.	Páris (Buffalo)
643-728	400	—	22	43	04 4/5	F. W. Shorland	A	»	angol	jul. 21.	London, H. H.
685-968	426	—	24	—	—	»	»	»	»	»	»
750-620	466	107	30	—	—	Ch. Terront	P	S	francia	febr. 25.	Páris (Buffalo)
859-120	534	787	36	—	—	»	»	»	»	»	»
1.000	621	640	41	58	52 4/5	»	»	»	»	»	»

Williams legújabb rekordjai még nem lettek hitelesítve és így ezeket be nem vettük a táblázatba.

recorderek. Mindazáltal a francziák is tekintélyes helyet foglalnak el a listában: főkéességüket a 100 km.-es eredmény képezvén, melyet 92 óta próbáltak sokan megjavítani, de siker nélkül.

Mind e recordok, illetőleg kis kivétellel, pacemaker segítségével alkottattak, vagyis felváltva vezette a recordert más-más egyén. Ennek a nagy fontosságát és ezzel kapcsolatban az alább említendő kivétel nagyszerűségét rögtön belátjuk, ha visszaemlékezünk, hogy a rövid idő előtti lovas és bicyklista közti versenyben, hol nem volt megengedve a vezetetés, mily aránytalanul rossz eredményeket értek el (4 óra alatt körülbelül 110 km.), míg pl. ugyancsak Párisban a 100 km.-es bajnokságot, — pacemakerekkel — 2 óra 46 p. alatt tették meg.

Azért kell tehát kiemelnünk, hogy aránylag a legjobb eredményeknek G. E. Osmond és J. W. Stocks recordjait tekinthetjük a 6-tól a 26 angol mértföldig, melyeket pacemaker nélkül csináltak: és ez arra a reményre jogosít fel bennünket, hogy a jövő szezónban ezeket az eredményeket tetemesen javítani fogják.

Még egyet: magyarázatra csak az a rövidítés szorul, hogy S. betűsafetyt, alacsony gépet, Tandemet, kettős gépet jelent.

Új 24 órás record: 689 km. 666 m.

Páris, decz. 25. d. u. 5 óra.

Karácsony estjén 5 órakor vette kezdetét a nagy 24órás verseny, melynek célja lévén Shorland recordjának leverése, természetesen nagy érdeklődéssel tekintett eléje minden francia ember.

Nagyszámú közönséggel telt meg a Velodrome d'Hiver, mert érdeklődők sejtették, hogy a 2500 frank díj csábító lesz és Gallia legjobb versenyzői fognak sikra szállani. Elsőnek 2500 frank volt kitűzve és még 1000 frank, ha a világreord (Shorland 686 kilométer) le lesz verve. Nevezve voltak: Béau, Duanip, Masclat, G. Arlaud, Williams, Huret, Meline, Parmentier, Bazé, Hoden, Rivier, Pautrat, J. Allard, Grosjeau, Berthier, A. V. Linton. Fokozódott az érdeklődés a verseny megkezdése előtt és tetőpontját érte el, mikor a 10 induló közt látta a nézőközönség Lintont is, Shorland szívós ellenfelet. A starthoz kiállottak, Duanip, Masclat, Arlaud, Williams, Huret, Parmentier, Bazé, Hoden, J. Allard és Linton. Az indítás revolverlövéllyel történt pont 5 órakor Doselle által.

A vezetést rögtön Linton és Bazé vették át, ez utóbbi fekete szemüveget viselt a villamos fény miatt. A pacemekerek gondoskodtak az érdekeségről és az iram sebességéről. Eleinte Linton vezetett, de a 22-ik kilométernél Baras által vezetve, előretör Williams és heves iramot diktál, közvetlen mellette vannak Duanip, Huret, Arlaud, Bazé és Linton. A mezőny lassankint széthúzódik, elől egy trias jár: Williams, Duanip, Huret. A második óra végén a versenyzők következőleg vannak helyezve: Duanip, Huret, Hoden, Arlaud, Linton és Williams 66 km. 110 m. együtt; utánuk jönnek Bazé 65 km. 503 m.; Allard 64 km.; Parmentier 62 km. 513 m. és Masclat 59 km. 846 m.-rel. Huret gépet cserél, mi által ellenfelei nagy előnyt nyernek. A harmadik óra végén így állanak: Duanip, Williams és Huret együtt 98 km. 413 m.; Hoden 97 km. 490 m.; Arlaud 97 km. 160 m.; Bazé 96 km. 80 m.; Linton 95 km. 826 m.; Parmentier 88 km. 826 m.; Masclat 87 km. 746 m. Egy pacemaker ügyetlenségéből felfordítja Parmentiert, a ki körülbelül egy kört veszít. A 100 km.-t Williams érte el először 3 ó. 2 p. 4/5 mp. alatt. A negyedik óra végén Williams, Duanip és Huret még mindig együtt vannak 128 km. 746 m.-nél. A többiek: Hoden 127 km. 80 m.; Arlaud 126 km. 80 m.; Bazé 125 km. 866 m.; Linton 125 km. 80 m.; Masclat 112 km. 533 m. és Parmentier 110 km. 865 m.

Williams, Huret és Duanip folyton fej-fej mellett haladnak és az ötödik óra végén egész együtt vannak 158 km. 760 m.-nél. Hoden jön utánuk legközelebb

157 km. 93 m.; Bazé 155 km. 906 m.; Arlaud 155 km. 746 m.; Linton 155 km. 60 m.; Parmentier 138 km. 80 m.; Maselet 133 km. 413 m.

100 angol mérföldet 5 óra 3 p. 30 mp. alatt tették meg, tehát messze vannak Linton recordjától (4 óra 29 p. 39 1/5 mp.). Linton határozottan nincs disponálva.

A versenyzők óránként 28—35 km. átlaggal haladnak. Williams remekül hajt, lassankint egyedül vezet, fél kör előnyt szerzett Huret, jó két kör előnyt Duanip ellen. A 172-ik kilométernél Linton leszáll, megmassiroztatja magát és a versenyt így folytatja.

A 6-ik óra végén este 10-kor: Williams 190 km. 513 m.; Huret 190 km. 180 m.; Duanip 188 km. 666 m.; Hoden 187 km. 513 m.; Bazé 184 km. 766 m.; Arlaud 182 km.; Linton 181 km.; Parmentier 161 km. 333 m.; Masclat 160 km. 513 m.

Williams a 200 kilométert 6 óra 19 perc 58 másodperc alatt tette meg. (Világreord: Desgrange 5 óra 52 perc 7 másodperc.)

Linton éjjel előtt leszáll, de igéri, hogy a versenyt folytatja.

Williams meglepően jól hajt, erősen hiszik, hogy leveri a világreordot, annyival inkább, mert Lesna ideje fölött 2 km. előnye van. 241 km. 398 m.-t 7 óra 42 perc alatt tette meg.

Hoden massiroztatja magát, de folytatja a versenyt.

A 8-ik óra végén első Williams 249 km. 960 m.; 2-ik Huret 249 km. 587 m.; 3-ik Duanip 248 km. 253 m.; 4-ik Bazé 241 km. 333 m.; 5-ik Hoden 240 km. 586 m.; 6-ik Parmentier 214 km. és Masclat 199 km. 333 m.

250 kilométert Williams 8 óra 3 másodperc alatt tett meg.

Huret be akarja hozni Williams előnyt, de hiába. Csak heten vannak már a versenyben, 3 kiállt.

300 kilométert Williams 9 óra 45 p. 81 mp. alatt tesz meg.

A 10-ik óra végén: Williams 306 km. 768 m.; Huret 306 km. 120 m.; Duanip 303 km. 786 m.; Bazé 295 km. 453 m.; Hoden 293 km. 786 m.; Parmentier 262 km. 413 m.; Masclat 244 km. 453 m.

Williams mind jobban megy, Huret szintén.

11-ik órakor: Williams 334 km. 463 m.; Huret 333 km. 767 m.; Duanip 331 km. 130 m.; Hoden 320 km. 797 m.; Bazé 317 km. 130 m.; Parmentier 290 km. 586 m.; Masclat 258 km. 796 m.

Bazé, Parmentier, Maselet sokszor leszállanak gépeikről.

350 kilométert Williams 11 óra 29 perc 57 másodperc alatt futott be.

A 12-ik óra végén: Williams 364 km. 180 m.; Huret 363 km. 514 m.; Duanip 360 km. 846 m.; Hoden 350 km. 373 m.; Bazé 338 km. 100 m.; Parmentier 310 km.; Masclat 281 km. 637 m.

Hoden 353 kilométernél gépet cserél.

A 13-ik óra végén: Williams 392 km. 200 m.; Huret 391 km. 534 m.; Duanip 388 km. 866 m.; Hoden 377 km. 100 m.; Bazé 363 km. 80 m.; Parmentier 337 km. 750 m.; Masclat 290 km. 330 m.

Williams gyönyörű stylumban megszerzi a 3-ik kör előnyt Huret fölött és 400 kilométert 13 óra 14 perc 23 másodperc alatt tesz meg.

Bazé és Masclat lefeküdtek.

Williams a 14-ik órában kezdi leverni Shorland idejét, ugyanis 14 óra alatt 420 km. 826 m.-t tett meg, míg Shorland 420 km. 150 m.-t. Ettől fogva Williams pacemakerei arra törekednek, hogy Shorland további idejét leverjék, a mi sikerült is.

15 óra alatt tett Shorland 448 km. 135 m.-t; Williams 448 km. 705 m.-t. Huret kitűnően megy szintén.

A 16-ik óra végén: Williams 477 km. 300 m.; Huret 473 km. 250 m.; Duanip 466 km. 370 m.; Hoden 444 km. 370 m.; Bazé 412 km. 96 m.; Parmentier 407 km.; Masclat 339 km. 420 m.

Itt már Huret is veri úgy Shorland, mint Lesna recordját. (Shorland 469 km. 684 m.; Lesna 473 km.) 500 kilométert Williams 16 óra 49 perc.

Shorland recordját Williams 23 óra 50 perc alatt éri el. A velodrome-ot elfoglaló mintegy 20,000 főnyi tömeg egész entusiastva volt, a zenekar Marselaise-t kezdte játszani, a két pacemaker Baras és Marland óriási virágcsokorral kezükben mentek ettől fogva Williams előtt.

Hányadik óra végén	Shorland	Williams	Huret	Duanip	Hoden	Parmentier	Maselet
17.	495 km. 16 m.	504 km. 846 m.	501 km. 180 m.	492 km. 374 m.	469 km. 49 m.	427 km. 846 m.	—
18.	521 km. 585 m.	532 km. 906 m.	528 km. 906 m.	511 km. 666 m.	488 km. 240 m.	448 km. 345 m.	—
19.	545 km. 957 m.	560 km. 140 m.	553 km. 330 m.	537 km. 240 m.	514 km. 638 m.	470 km. 333 m.	—
20.	570 km. 113 m.	587 km. 201 m.	577 km. 578 m.	558 km. 674 m.	534 km. 90 m.	480 km. 340 m.	396 km. 370 m.
21.	595 km. 628 m.	614 km. 180 m.	601 km. 500 m.	581 km. 513 m.	552 km. 840 m.	506 km. 513 m.	412 km. 840 m.
22.	621 km. 731 m.	640 km. 879 m.	—	—	—	—	—
23.	652 km. 154 m.	665 km. 666 m.	654 km. 660 m.	633 km. 333 m.	598 km.	553 km. 200 m.	453 km. 333 m.
24.	685 km. 968 m.	689 km. 666 m.	681 km.	658 km. 333 m.	624 km.	575 km. 333 m.	486 km. 666 m.

Williams orvosilag meg lett vizsgálva és a vizsgálat szerint nem volt túlságosan fáradt, csupán az utolsó percek izgalmai látszottak meg rajta, melyek közbejötté nélkül valószínűleg elérte volna a 700 km. recordot.

Williams 26 éves magas ember, széles vállakkal, rövid, de erős tagokkal. Arczifejezése nagyon energikus. Williams Hurtu-féle kereket használt Dunlop pneumatic-kal; Huret Gladiator-kereket szintén Dunlop pneumatic-kal. Duanip Rochet keréket ment Dunlop pneumatic-kal; Hoden Humber-gépen Dunlop-pneumatic-kal. Parmentier azonban Clément-kereket és gummit használt és nem cserélt gépet az egész verseny alatt.

Még ha megemlítem, hogy Huret volt szemre nézve legjobb conditionban és véleményem szerint Williams nagyon oda volt, nyitott szájjal erősen liheget, úgy hiszem elég hü képet adtam a 24 órás record történetének, melylyel az 1893-ik év dicsősége a francziáké lett, mint a mult évben.

A Velodrome d'Hiver az 1889-ik világitállítás palais de liberaux-jában van elhelyezve. A futópályá 333 m. hosszú, 6—7 m. széles és pubafa-burkolattal bir. A fordulók igen jók. A világitást villammal, a fűtést nagy széntartókkal eszközlik.

Legközelebb december 31-én lesz egy 12 órás verseny; január 6-án a Corre-Stefan, január 14-én pedig a Linton-Dubois matchek. Ezekről is fogok bő értesítést küldeni. Dr. B. O.

A »Magyar Kerékpáros« ezen előnyösen ismert kerékpár-szaklap, nézetünk szerint nagyon túlbecsüli az osztrákok, illetőleg a bécsiek értékét. A legutóbbi számban egy a bécsiekről szóló hírét e szavakkal végezi: »mikor fogjuk mi a bécsieket elérhetni«. Nekünk az a szerény véleményünk, — s a jövő nekünk fog igazat adni — hogy épp úgy a mint evezőseink egyáltalán nem tekintik ellenfelekknek a bécsieket, úgy fogják talán már a kuszabőn levő idényben a mi kerékpárosaink a bécsieket legyőzni, mert mondhatjuk, már elértük őket, ha azon mostoha viszonyokat tekintjük, a melyek közt mi vagyunk, és azon eredményt, melyet a legutóbbi versenyeken felmutattunk.

A két francia matador Stephane és Corre 1000 kilométeres matsche csakugyan létre fog jönni. Épp úgy, mint az elmúlt februárban a Terront-Corre matschnél óriási volt az érdeklődés, úgy most is sokan lelkesednek e küzdelemért, noha pl. a Terront-Corre küzdelemnél a két küzdőnek a beérkezésükre éppen nem volt lelkesítő külseje, inkább szánalomra voltak méltók.

A küzdelem föltételei az 1000 kilométeres versenyre vonatkozólag a következő szerződésbe vannak foglalva:

»Alulírottak között

1. Corre János úr (lakik Levallois-Perret, Chaptal út 43. sz.) között egyrésztől.

2. Etienne Ágost úr — köznéven Stephane — (lakik Raincyben (Seine et Oise), Nicolas Carnot-út 26. sz. a.) között másrésztől a következő megegyezés jött létre, a mint következik:

Corre úr kihívást intézvén egy 1000 kilométeres versenynek zárt pályán való megfutása iránt Stephane úrhoz, ő elfogadta ezen küzdelmet, mely 1894. ja-

nuár 6. és 7-én a »Velodrome d'Hiverben« fog megtartatni a szabad művészetek palotájában.

Indulás pontosan január 6-án, szombaton, reggel 6 órakor lesz.

A gépek váltása és a vezetők meg vannak engedve. Az utóbbiakról való gondoskodás, illetőleg azok díjazása Corre és Stephane urak teendője.

Mindenik versenyzőnek legfeljebb két vezetődöz van joga. A tandem egy vezetőnek számítatik.

Angol-francia küzdelem. A Shorland-Lesna közti match elmarad. Az angol kerékpár-szövetség ugyanis azon megokolással utasította vissza a francziák ajánlatát, hogy a sportra nem volna üdvös befolyású az ilyen amatőr és professionista közti verseny. Magunk részéről csakugyan nem tudjuk belátni, hogy két jól ismert egyén, minő Shorland és Lesna, ha egymással küzdenek, mennyiben gyakorolnak a sportra káros befolyást!

A küzdelem rendkívül érdekes lett volna, ha meggondoljuk, hogy Shorland a 24órás világrecord jelenlegi ura, Lesna pedig a legutóbbi francia 24órás verseny első díját nyerte, s bár a számítás körül hiba volt, s így nem tudjuk pontosan mily eredményt ért el, de alig maradt sokkal Shorland eredménye mögött.

A francziák az angol kerékpárszövetség visszatartását úgy magyarázzák, hogy Shorlandra nem lett volna üdvös a verseny megtartása; ez talán — igaztalansága miatt — az angolokat a match megengedésére fogja szorítani.

Amerikai Sportviszonyok. Hogy milyenek az amerikai sportviszonyok az európaiakhoz képest, azt az alábbi adatok bizonyíthatják.

Már maguk a legutóbbi hetek record-eredményei arra engednek következtetni, hogy ott a sportviszonyok rendkívül fejlettek lehetnek. S főleg a gyorsaság — a spurt — az, miben az amerikaiak mesterek.

Igy 100 yardot 5" alatt tett meg Dirnberger (világrecord).

Mindenesetre páratlanul áll azonban az, hogy júliusban a brooklyni verseny egy napján a programon kitézött 6 díjért — első díjat értünk — 360 versenyző jelentkezett, s csupán egy handicapa 97 nevezés folyt be. Természetesen a díjakat többnyire oly emberek nyerték, mint Zimmermann, Sanger, Tyler és Windle, kiknek bármelyike Európában, mindenütt biztosíthatja magának rövid versenyben az első helyet, mondjuk úgy, négyen az első négy helyet.

Igy talán nem fog túlzásnak látszani azon állítás, hogy az ideai szezónban körülbelül 3000 versenyző jelent meg az Egyesült-Államok pályá- és országúti versenyein.

Páris, december 10.

A téli versenypályán ma lefolyt versenyek a következők:

Suffren-díj. Tav 2000 m. Handicap. A 4 előfutam győztesei a végső mérkőzésben, az eredeti térelőnyök fenntartása mellett így jöttek be:

1. Alderton (60 m.); 2. Dubois (80 m.); 3. Kuhling (20 m.)

Hely nélkül maradt Harry (40 m.). Idő 3' 26¹/₅". Könnyen nyert verseny.

A katonai iskola díja. Tav 30 km.

1. Kuhling; 2. Loste; 3. Dubois; 4. Nerland. Hely nélkül maradtak: G. Lambert, Vasseur, A. Fossier s még hatan. Idő 54' 39¹/₅". Könnyen 3 hoszzsal nyerve.

Tandem-verseny. Tav 40 km.

Nyolcz pár indult. A két favorit: Medinger—Fossier és Dubois—Kuhling elesett. 1. Merland—Fossier jun.; 2. Gigolo—Girardot; 3. Aldeiton—Delancey. Küzdelem után öt hoszzsal első. Idő 1 óra 8' 30¹/₅".

Párisban december 17-én tartatott meg a **12órás verseny** a »Velodrome d'Hiverben«. A nevezések általában jól sikerültek és 32-en, közöttük a legjobbak jelentek meg a startnál. 10 óra után néhány perczel adták meg a jelt és négyes sorokban indultak:

Merland, Baraquin, Gigolo, Kuhling, Maselet, Ninod, Gilbert, Meline, Graviere, Dodds, Williams, Bozé, Beaugendre, Arlaud, Link, Genet, Berthier, Grosjean, Cathy, Pelletier, Hoden, Wagneur, Mars-

halle, Huret, Duani, Parmentier, Beaugrand, L. Dubois, Corre, Bernard és Guot.

Az indulás után rögtön kitudt, hogy mily hanyagul rendezték e jelentős versenyt. Az időmérők, illetőleg körszámolók kis számuknál fogva nem kísérhették figyelemmel a versenyzők nagy tömegét, a kis pályán pedig amúgy is nagyon sok kört kellett volna számolniok; úgy történt, hogy egyes versenyzők egészen elhanyagoltattak, másoknak többet jegeztek föl a körszámoló urak villásgelíjük és ebédjük alatt, szóval igen nagy rendetlenség uralkodott.

Éppen ezért nem lehet hitelt adni az eredményeknek; az bizonyos, hogy L. Dubois lett első, de az eredményért senki sem fog jót állani.

A harmadik órában már elől van Dubois, második Kuhling 2 kör hátránnyal, Merland harmadik. Időközben kiálltak: Genet, Bernadat, Link és Marshalle.

A verseny második felében — a 7-ik órában — L. Duboisnak nyert ügye van, utána még Arlaud és Hoden jönnek körülbelül 5—6 kilométerrel hátrább; Kuhling a negyedik helyre szorult, azután Parmentier, Duani, Corre, Berthier, Huret, Gigolo és Merland.

A 9-ik órában Corre és Duani adják föl a versenyt.

A 11-ik órában már csak kilenczen vannak a következő sorrendben. Dubois, Arlaud, Hoden, Meline, Parmentier, Huret, Berthier, Gigolo és Merland.

Az utolsó órában Dubois megtartja szabályos egyforma tempóját, meg jó vezetői is vannak; ellenfelei — kik azonban most már egyáltalán nem veszélyesek ő reá — elkecseregett harezott vívnak egymással.

A sorrend a verseny végén a következő:

1. L. Dubois	366 km. 999 méterrel
2. Arlaud	360 »
3. Hoden	358 » 333 »
4. Melin	358 »
5. Parmentier	356 » 666 »
6. Huret	313 » 666 »

Utánok: Merland, Gigolo, Berthier, Gilbert.

Szegény Huret, ő vele ugyancsak mostohán bántak el a körszámolók; de hát az élet az első — gondolja magában az ő neki kirendelt körszámoló — az élethez táplálkozni kell s valószínűleg kétszer evett dejeunert s így történt, hogy neki vagy 30 kilométerrel kevesebbet számoltak!

Dubois Lajos győzelmé oriási meglepetés. Ő a 19 éves ifjú, ki az idén 1893-ban tanult kerékpározni, megverte ma Kuhlingot, Páris bajnokát, Bazé-t, a ki az idén megjavította a 6órás világrecordot, Corre-t, a seniörök kiválóját.

A „Hunnia“ M. B. C. február 7-én bált rendez az összes tagok közreműködésével a vígadó teremben.

A „Hunnia“ M. B. C. háromtagú bizottságot küldött ki a magyar kerékpárszövetség alapszabálytervezetének kidolgozására. A tervezetet már jövő számunkban alkalmasint közzétehetjük.

Új üstökös jelent meg a kerékpáros pálya reménylő egén. Lukács Gyula közlekedési minster ugyanis január 15-ére egy értekezletre összehívta az összes fővárosi sportegyleteket, hogy a millenniumi kiállítás alkalmával rendezendő nagyszabású nemzetközi versenyeket és azok előkészületeit megbeszéljék. Nem tartják sokan lehetetlennek, hogy ez alkalommal csakugyan sikerülni fog az államtól vagy fővárostól telket nyerni a pálya építésére. Csak azután ez is ne legyen szappanbuborék.

A „Velodrome d'Hiverben“ december 21-én borzasztó összeütközés történt Corre, Barden és Guery közt, mely alkalommal Corre egyik fülét erősen beszakította a pályát övező korlát vashegyein.

A Brüsselből Antwerpenbe menő bicyclistákat utóbbi időben este a csavargók már többször megtámadták; ez okból a városi hatóság érélyes rendszabályokat fog alkalmazni.

A »National Cyclist Show« és a párisi »Salon du Cycle«-ról a legközelebbi számunkban hozunk értesítést, mert mai számunkba térszűke miatt nem tudtuk beszorítani.

Megczáfolására annak a vádnak, mintha a székes főváros kerékpáregyletei széthúznának, a »Hunnia« M. B. C. és Nemzeti Kerékpár-Egyesület kölcsönösen meglátogatták egymást heti összejövetelükön.

Weehler, az amerikai professionista champion, vagy mint őt nevezik »a professionisták királya« december 18-án Párisba érkezett, s rövid tartózkodás után tovább utazik Olaszországba, hol február közepén fog Genuában és Florenzben versenyezni.

Ez alkalommal nem lesz érdektelen fölemlíteni egyet mást az amerikai chapiónról. Weehler 172 cm. magas, izmos, 21 éves fiatal ember. Ellen-téte igen sok tekintetben Zimmermannak, jó barátjának, kivel az elmúlt júliusig sokszor mérkőzött, s őt kétszer meg is verte. Természetesen mióta professionista, nem mérkőzhetik vele.

Igy pl. míg Jimmy — mint röviden nevezik — nem sokat ad külsejére, addig Weehler igen elegáns külsejű (naponta körülbelül hatszor is öltözik).

De a fő ellentét köztük a trainirozás módjában van.

Weehler ugyanis nem tartóztatja magát vissza semminemű szabály által. Egyben tart szabályt: rendes időben gyakorol és ugyancsak mindig rendes és ugyanazon időben eszik, különben dohányzik, eszik mindent és a mi a legfurcsább, folyton hölgyek társaságában van.

Másrészt azonban igen nagy gondot fordít a massage-ra és külön emberét — ki ismeri a mesterségnek minden csinját — egy négert, magával visz mindenüvé.

Két trainerje van: C. Bruel és M. Bowden.

A párisiak különben el vannak ragadtatva ülési módjától és remek spurtjától, egész másképp ül a gépen, mint a francziák; de hogy miként, arról a lapok hallgatnak.

Azt hiszem, ha ide eljönne training-szabályait illetőleg szabálytalanságait hirdetni, tömérdek követőre találna.

A páris—bécsi útra akar recordot felállítani tavasszal Perrodil Eduard. Kisérni fogják őt Willaume és Dubois Jules, az igazi Dubois, ki a 100 kilométeres, egy év óta utól nem ért világ-recordot csinálta.

A mi állapotaink csakugyan »ázsiaiak«. Eddig ugyanis mindenütt a világon építettek versenypályát: Európa minden államában, Amerikában, Ausztráliában, Afrikában (most építik a másodikikat) csak Ázsiában és Magyarországon nem. Persze a tek. fő- és székvárosi tanácsnak mindenféle magángyár számára van telke és subventiója, sportcélra azonban nem hogy díjtalan adna, sőt pénzért, drágán is csak visszavonhatólag ad telket. Hogyne, ez csak másodrendű közcél!

Lehr Ágostról tévesen jelentették a »R. H.« után, hogy a Withwort gyárat fogja képviselni. A »Radfahr Humor« oda módosítja e hírt, hogy a »Raleigh« czég képviselőlet veszi át. Ugyancsak ő róla jelenti egy francia lap, hogy jövő évtavasán Weehlerrel fog együtt trainirozni, mert néhány francia versenyen akar részt venni.

KORCSOLYÁZÁS. SKI.

Milyen korcsolyát használjunk a műkorcsolyázáshoz?

Nehogy a szives olvasó a cím után indulva, az alábbiakban tanácsot keressen egy bizonyos korcsolyának mint legjobbnak választására, tartoznak legelőbb is azon kijelentéssel, hogy az ideális korcsolya, mely minden kiválómnak megfelel, nem létezik és hozzátehetjük, hogy nem is fog létezni, ha ez alatt oly korcsolyát képzelünk, mely minden műkorcsolyázó igényeinek egyaránt legyen hivatva megfelelni. Az egyéni sajátosságból folyó, valamint a különböző külső viszonyok által parancsolt igényeknek

változó volta miatt ez nem is lehet másképp. De megalkothatja mindenki, ha számot vet a saját igényeivel, a maga ideáljának képét. Merem azonban állítani, hogy itt is úgy mint más téren, ha mindjárt nyakába is veszi a világot, a legkevesebb fog ráakadni ideáljának a valóságban létező hasonmására; örülhet, ha oly korcsolyát talál a létező számtalan alak közt, melyből némi átalakítással olyan készíthető, mely legalább a lényegesebb követelményeknek — már tudniillik azoknak, a melyek nála a legfontosabbak — elegendően megfelel.

Az igényeknek és hozzátehetjük, hogy az izlésnek is változó volta mellett egynéhány többé-kevésbé általános tételt mégis felállíthatunk, melyek alapján kellene minden a művész által használt korcsolyának készítenie:

Elsőnek — nem mint a legfontosabbikat, hanem mint olyant, mely a forgalomban levő számtalan alaknak talán 99 százalékát és kirekeszti további választásunkból — állítjuk oda azon kívánalmat, hogy a sarok és lábfej közti tér a penge és cipőtalp közt üres maradjon, mert csak így birhat korcsolyánk elegáns, könnyed alakkal, a mellett hogy hó és jégpor se csomósodhatik össze oly könnyen rajta. Halifax-, Austria-, Mercur- és egyéb különben többé-kevésbé leleményes és czélszerű felerősítési szerkezeteknek tehát mind közös hibájául tekintjük, hogy srófjaik és emeltyűik ott foglalnak helyet, hol a pengén kívül semminek se szabadna lenni. A Halifaxot különben — bármily alkalmas legyen a nagy közönség számára — egyéb okoknál fogva is, melyekre később még visszatérünk, nem tartjuk arra teremtettnek, hogy a műkorcsolyázó sokáig híve maradhasson.

Hogy hó és jégpor össze ne csomósodhassék a korcsolyán — a mi különben csak ott birhat jelentőséggel, hol kénytelenek vagyunk kevésbé jól gondozott jégpályával beérni — ahoz még nem elégséges, a mit az elébb kívántunk, hanem szükséges, hogy a korcsolya többi részei is lehetőleg kevés zög-zúggal, kiálló részekkel birjanak, melyek különben a tisztogatást is megnehezítik. Ezen kívánalomnak legjobban megfelel a Jackson-Haynes. Egyszerűsége a súlyt, a mi pedig nem lényegtelen dolog, szintén csökkenti, de ebben a tekintetben például a »Columbus« nem sokat különbözik tőle. Nem hallgatható azonban el, hogy a Haynes könnyű és egyszerű, minden oldalról sima volta leg-többjénél a penge és a talp-, valamint a saroklemez közti összeköttetés szilárdságának rovására megy. Ezen összeköttetésnek, hogy hosszú időre megbízható legyen, mindig támogatva kellene lennie jobbról is, balról is odaszegecselt sarokvasakkal. Ez áll nemcsak a Haynesre, hanem minden más korcsolyaféleségre is.

De mit használ a pengének a többi részekkel való szilárd összeköttetése, ha maga az egész korcsolya nincs szilárdan a cipőhöz erősítve! Ezen tárgynál fontossága miatt kissé hosszasan kell időznünk.

Bizonyára senki sem gondol már manapság arra, hogy műkorcsolyázáshoz szíjjakkal erősítse lábára a korcsolyát. A szíjak nemcsak hogy rút kinézésűek, de oly erősen is meghuzandók, ha azt akarjuk, úgy korcsolyánk teljesen mozdatlan legyen, hogy lábunk többé nem birhat a műkorcsolyázáshoz szükséges érzékenységgel és mozgékonyossággal. Pedig szíjjal nagyon sok korcsolya fogyatékoságain kell segítenünk — a

Halifaxot sem véve ki. Ne arra gondoljunk itt, midőn a rosszul illő kampók miatt elül is szíjat köt 2 frt 50 kros Halifaxjára a vasárnapi műkorcsolyázó, hanem értem a sarokszíj használatát, mely bizony a legjobb gyártmánynál és leggondosabb kezeléssel sem mellőzhető teljesen, mert a sarokkampók, illetve azok fogai használat közben mindjobban belevésődnek a bőrbe, azután meg ott hagyott nyomukat lassankint mindjobban is tágítják. A bőr is tágul-összehúzódik átmedvesedés-kiszáradás alkalmával és a levegő melegebb vagy hidegebb állapota szerint, úgy hogy a Halifax és hasonló rendszerű korcsolyáknak nem épen fáradság nélküli beállításán tulajdonképpen nagyon gyakran kellene változtatni. Hátránya a Halifaxnak az is, hogy a rugó, a mint azt oda nyomtuk a pengéhez és ebbe beleakasztottuk, arra nyomást fog gyakorolni, még pedig meglehetősen erős nyomást, ha azt akarjuk, hogy a kampók mindenütt jó erősen fogjanak, úgy hogy pengénk többé nem lesz egyenes, hanem oly ívben meghajlott, melynek húrja a külső oldalban van. Ezt meg lehet ugyan szokni, de megmarad a baj, hogy a görbülés más és más mérvű lesz a szerint, hogy mily erővel kellett a jobban feladagdt vagy összeszáradt cipőnél a rugót helyére nyomni.

Ezen kitérés után visszatérve a sarokszíj használatának kérdéséhez, be fogjuk a mondotak után látni, hogy oly szerkezetnek, melynél csavarral szoríthatjuk mindenkor a legjobban megfelelő erővel a korcsolya kampóit a sarokhoz, előnyt kell adnunk az emeltyűs szerkezetek felett, aesthetikai szempontból ismét megfelelőbbnek tartva a kulcsra járó csavart, mint a szárnyasat, mely némelyik korcsolyának valószínűségi miniatúrpropeller képét kölcsönzi. Itt is azonban néznünk kell arra, hogy a kampók jól a bőrbe vésődő és egykönnyen le nem koptatható vagy éppen le is törő fogakkal bírjanak; másképp ismét csak a sarokszíjhoz kell nyúlnunk.

A talpat közbefogó kampókat szintén csavarra járóan látjuk készítenie némelyik korcsolyánál, azon hátránnyal, hogy a korcsolyának elejét nem hozhatjuk a szükségletnek legjobban megfelelő befelé vagy kifelé irányuló állásba. Erről, t. i. az állíthatóság kívánalmáról később még többet. Csak a múlt év őszén volt először olvasható egy német sportlapban oly új korcsolya leírása (»Kaiseradler«, Hens-től Remscheidben), melynél az összeköttetés kampó és csavar közt olyan, hogy a kampók nemcsak együttesen, hanem egyik a másiktól függetlenül is eltolható. Tapasztalataim ezen szerkezet megbízhatóságáról nincsenek, de több évi használat után jó lélekkel ajánlhatok egy másik rendszert arra nézve, hogy milyen legyen a korcsolya felerősítése elül a talpra; ez az úgynevezett »Victoria« rendszer; nem tudom, hogy ez elnevezés szelvében használatos-e, de joggal adoptálhatjuk, mivel egy régi, czélszerűtlen sarok-részre miatt feledésbe is ment »Victoria« nevű korcsolyáról maradt ránk, nálunk nem igen, de Németországban és a svédeknel sokféle kivitelben elég gyakran láthatóan. A »Victoria« rendszer lényege az, hogy a kampók, melyek a cipő talpát fogják közbe, nem egyenest, hanem ferdén fekszenek egymással szemközt — látni olyant, melynél a külső kampó fekszik előbbre mint a belső, de olyant is, hol ez meg van fordítva — és oly irányúak, hogy a cipő talpát a

ferdén tartott korcsolya kampói közé könnyen becsúszathatni, mely állásból azután a korcsolyát a lábbal egyirányú helyzetbe fordítva, a kampók jobbról-balról oda szoríttatnak a talphoz. És ez el van érve minden excenter vagy afféle mechanizmus nélkül, csupán a kampók sajátos állása által. A kampók úgy a fel- mint a lecsatolásnál nem mozdulnak meg, oda vannak csavarva a pengére felszegecselt talplemezre melynek egy vágányában szükség szerint beljebb vagy kijebb állíthatók, egyik függetlenül a másiktól.

Megjegyzem azonban, hogy a »Victoria« rendszer csak akkor tökéletes, ha a kampók úgy vannak meghajtvva, hogy a cipőtalp felső szélét is átfogják. Így el van érve a nagyobb fokú biztonság és nem szükséges, hogy a kampók nagy erővel szoruljanak a talphoz, tehát nem kell a korcsolya helyrefordításánál nagy erőt kifejteni, a mi nemcsak hogy a cipőt, ha az vékonyabb talpu, lassanként kihozhatná formájából, hanem a pengét is oly módon meghajlitaná, mint a Halifaxot a rúgó nyomása. Persze így a kampó magasságának és a cipőtalp vastagságának egymáshoz illőnek kell lennie.

Talán a kelleténél is tovább időztünk már azon korcsolyáknál, melyek kampókkal felerősítendők, de nem is ismerünk más szerkezetet, melynél el van érve az, hogy a penge a talp alatt tetszés szerint jobbra-balra állítható legyen. Legfeljebb a »Columbus«-nál lehetne még megpróbálni, hogy a talpba csinált mélyedés és ezt fedő lemez megfelelő átalakításával nem volna-e az állíthatóság követelményének elég téve, nélkül, hogy a korcsolya rögzítésének biztonsága szenvedne.

A pengét szabály szerint oly állásba kell hozni, hogy az ne mint eddig szokásos volt, a cipő orrának középvonala alá essék, hanem ettől beljebb körülbelül a nagy és második lábujj közé. Hangsúlyozandó, hogy csak körülbelül, mert a legmegfelelőbb beállítás minden egyes esetben többszöri próbálgatás eredménye kell hogy legyen. Ezen befelé irányítás már régóta alkalmaztatott a gyorsfutásra használt korcsolyáknál, hogy a lépések kevésbé kifelé irányulók, jobban a haladás irányához simulók legyenek; műkorcsolyázásnál csak újabb idő óta kezdik általánosan felismerni előnyét, mely az egy lábón álló test súlyának jobb alátámasztottságában rejlik, mi különösen a belső-külső élváltás könnyebb kivihetősége által válik szembe-tűnővé.

Magam azonban a korcsolya elejének befelé való irányításánál sokkal nagyobb súlyt kívánnék arra helyezni, hogy az a sarok alatt is beljebb helyeztessék. A testsúly jobban nehezedvén a sarokra, mint a láb elejére, nyilvánvaló, hogy a pengét a sarok alatt beljebb helyezvén, hathatósabban érvük el a jobb alátámasztottságot, mint csupán a talp alatti rész eltolásával. Azonkívül elérjük azt is, hogy az elül befelé állított, tehát a lábak párhuzamos állása alkalmával elül convergáló pengék ismét közelednek a párhuzamos állás felé, vagy ezen túl is menve — mint nálam — elül egy keveset divergáló, a minek nagy előnyét fogjuk érezni minden gyakorlatnál, mely a lábnek erős kifelé fordítását kívánja meg. Hogy mily mértékben legyen a sarok alatt befelé állítva a penge, az még inkább kell, hogy próbálgatás tárgya legyen,

mint a korcsolya elejének beállítása; nálam a sarok hátulján körülbelül $\frac{1}{2}$ cm. az eltérés a középvonalától.

Oly korcsolyát azonban, mely ezen kívánalomnak megfelelően, sarokban is állítható legyen, hiába keresünk a forgalomban levő számtalan alak közt. Magam erre a célra a »Columbus« sarokrészét a gomb alakjának megváltoztatásával és azon módosítással használtam fel, hogy a sarokba vájt mélyedést és az erre borított fedőlemezt a sarok belső oldaláig terjedővé és itt kiszáradzóvá csináltattam. Korcsolyám gombját nem alulról illeszttem a sarokba, hanem oldalról tolong be. Azon eleinte felmerült aggodalom, hogy a tányéros csavar nem fogja elegendő erősen szoríthatni a korcsolya gombját a sarokba mélyesztett lemezhez, hogy az helyzetéből ki ne csúszhassék, alaptalannak bizonyult. Lehet különben azokra való tekintettel, kik talán nem elég gonddal erősítik fel korcsolyájukat, a gomb és a fedőlemez egymással érintkező felületeit rovátkosra készíteni, mi a biztonságot fokozná. Jó a tányéros csavar és sarok közé egy az előbbinek nagyságával bíró gummilapot is helyezni.

A Jackson Haynes-féle korcsolya oly nagy becsben szokott tartatni mint par excellence művészkorcsolya, hogy nem tagadhatjuk meg tőle a tiszteletet, hogy a mondottak után is még egyszer vissza ne térjünk rá, de be kell látnunk, hogy az állíthatóság kívánalmának nem a legjobban megfelelő korcsolyát birunk benne. Azt meg lehet ugyan tenni, hogy először csak ideiglenesen felerősített korcsolyával keressük a helyes beállítást, de ezt nem elégséges egy pár gyöngébb csavarra bízva magunkat, csak úgy bent a szobában tenni; ki kell mennünk a jégre és ott megpróbálni különösen egy pár belső-külső élváltást, melyek pedig ugyancsak szilárd felerősítést kívánnak. Ha azután véglegesen fel akarjuk erősíteni a korcsolyát, a többszöri próbálgatás után annyi lyuk lesz sűrűn egymás mellett cipőnk talpában és sarkában, hogy annak megújítása szükségesnek fog mutatkozni, ha nem akarjuk kockáztatni korcsolyánk felerősítésének szilárdságát.

Annyi azonban elvitázhatatlan, hogy a Jackson Haynes felerősítése, ha egyszer jól eszközöltetett, valamennyi mód közül a legmegbízhatóbb és semmi további gondot nem igényelvén, a legkényelmesebb. De a jó felerősítésnek is megvannak a maga kellei: Első dolog az, hogy úgy a talp- mint a saroklemez jól a cipőre illő, egész lapjával ahhoz tapadó legyen; továbbá a csavaroknak mindig sárgarézből készülnöknek kellene lenni, nem vasból, melynek rozsdája kiharja a bőrt, úgy hogy a csavarok idővel meglazulnak. Ajánlatik az is, hogy a korcsolya felerősítése után a lemezek szélei viaszkkal körükenessenek, az itt-ott mutatkozó rések betapasztására, végül pedig a talp és sarok a rácsavart lemezekkel együtt vaslakkal bevonassanak, hogy így a nedvesség behatolása teljesen kizárva legyen. Különös figyelem fordítandó a cipő sarkának felrepedés elleni biztosítására, mely rendszeren azon síkban szokott bekövetkezni, a meddig a csavarok érnek. Ezért jobb ezeket oly hosszúra venni, hogy egészen keresztülmenjenek a cipő sarkán és a cipő belsejébe kiálló végüket azután laposra verni vagy pedig erre a célra külön 2—4 csavart alkalmazni. Ezt nem szabadna elmulasztani nemcsak a Jackson Haynes-nél, hanem általában egyetlenegy korcsolyánál sem.

Hogy a Jackson Haynes használata mellett mindig cipőt kell váltani, azt itt, a hol nem a nagy közönség, hanem a műkorcsolyázó igényeiről szólunk, nem róhatjuk fel annak hátrányára, mert először is oly jégpályán, a melyen érdemes műkorcsolyázást kezdeni, mindig meg szokott lenni az alkalom a cipő váltásához, másodszor pedig a műkorcsolyázó, ha már lecsatolható korcsolyát használ is, előbb-utóbb rá fog térni arra, hogy a jégrelépés előtt mindig cipőt váltson. Ennek indokai előhozásával rá kellene itt térnünk egy más tárgyra: a cipő és ruházat kérdésére; erről talán más alkalommal. Most, hogy szorosán tárgyunknál maradunk, csak arra kell még kiterjeszkednünk, hogy milyen legyen a korcsolya pengéje?

Erről azonban már kevés oly normatívumot állíthatunk fel, melynek általános érvényt tulajdoníthatnánk. Tág tért kell itt hagynunk az ízlés és megszokottság érvényesülésének. Emé két tényező előtt hagyjuk így nyitva azon kérdést is, hogy milyen legyen a korcsolya orra: hegyes vagy csigaszerű? Megjegyezzük azonban, hogy kiadó lökést csak hosszú korcsolya adhat és ennek jobban megfelel a Halifax, mint a Jackson Haynes, mert rendes alakot feltételezve, előbbi a hosszabbik, miként ezt az 1. ábra szemléltethetővé teszi. Lehet ugyan a Jackson Haynesnek is olyan alakot adni, hogy éppen oly hosszú lökést adjon, mint a Halifax (2. ábra), de ez már a csinosság rovására megy és hosszabbnak tünteti fel a lábat is. Mindenesetre azonban, ha már Jackson Haynest veszünk, ne válasszunk olyant, melynek csigája nagyon kurta. Arra is ügyeljünk, hogy a csiga vége és a talp hegye közt hézag ne legyen, melybe idegen korcsolya pengéje becsúszhatnék; különben is szükséges, hogy a láb hegyének szilárd támpontja legyen. E tekintetben igen gyakran látunk hibát elkövetve.

A Halifax-formát is gyakran látjuk hibás kivitelben: erősen felgömbült kurta orral, a mikor persze már nem lehet mondani, hogy hosszabb volna a Jackson Haynesnél. De a másik véletbe se szabad esnünk, mert a túl hosszú korcsolyának nehezebb a hegyére emelkedni, és ha ez nagyon alant van, közel a jéghez, akkor a korcsolya eleje a kelleitől egyenesebb, de meg abba könnyebben bele is botlunk. Egyáltalán a Halifaxnak azt szokták hátránya gyanánt emlegetni, hogy hegye sokszor beleakad a jégbe, a mikor is nemcsak, hogy nagy lyukat üt abba, de testi épségünket is veszélyezteti. Ezen vád nem is egészen alaptalan; az az előre és fölfelé irányult orr nem a legszerencsésebb alkotás: arra felé áll a hegye, a merre nem kellene. Próbáljuk egyszer megfordítani a dolgot és az orrnak hátra- és lefelé irányuló alakot adni (3. ábra). Látható, hogy így a korcsolya elejének jobb lekerékítetttségét érzük el; az a hátrafelé hajlott kampó pedig, éppen mivel hátrafelé van irányítva, a korcsolya előrecsúsztatásánál nem képez akadályt, de annál hathatósabb támasz az elrugásnál. Láttuk már a Jackson Haynes is ilyen a csigavonalból kiálló kampóval ellátva, leginkább azon célból, hogy legyen a korcsolyának egy pontja, melyet bizonyos gyakorlatoknál a jégbe lehet akasztani. Itt is nézni kell arra, hogy a kampó csakugyan kampó legyen, mely hátrafelé irányul, ne pedig a görbületi sugár irányában egyenest kiálló szög. Ha kampósra nem készítetjük Halifax- vagy Jackson

Haynes-pengénket, annyit legalább megtehetünk, hogy a csúcsból, illetőleg a csigavonalnak ezzel correspondáló pontjától kezdve hátrafelé körülbelül 2 cm.-nyi hosszúságban mély és éles

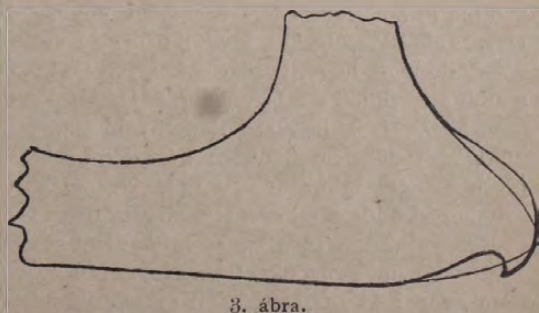
1. ábra.

homorúra köszörülhetjük, hogy biztos fogása legyen a korcsolya végének az elrugás alkalmával. Legelőször pedig mindkét éle a korcsolyának reszelővel jól legömbölyítendő; a gyárosok még mindig nem gondolnak az élek letompítására ott, hol élre nincs szükség, a hol az csak károssá válhatik. Hátra a pengének sarok alatti végét szintén szükséges letompítani; műkorcsolyázónak nincs szüksége a megálló végett arra, hogy korcsolyája a sarok alatt éles szögletben vég-

2. ábra.

ződjék; nála az csak veszedelmessé válnék a hátrafelé korcsolyázásnál. Ügyelni kell arra is, hogy a penge két vége ne legyen túlságosan elvékonyodó; 4 mm. a legmegfelelőbb; így ha egy véletlen rugás testet is talál, az ütés, különösen, ha az élek le vannak gömbölyítve, elég tompa, hogy nyomában »folytonossági hiány« ne támadjon. A penge vastagsága különben 6—7 mm. lehet és pedig úgy hogy hosszának középső harmadában mindenütt egyforma ily

3. ábra.

széles legyen a talp; tovább mindkét vége felé keskenyebbé válhatik egész a fent említett 4 mm.-nyi minimumig. Ez a vékonyodás azonban egyenletes, szögletnélküli legyen, a minek megvizsgálása alkalmával mindjárt arra is nézhetünk, hogy pengénk szép egyenes e. Ritka az olyan, mely nem volna kisebb-nagyobb mértékben elgömbölyve; ilyent ne fogadjunk el.

Szólanunk kellene még a penge helyes hajlásáról. Erről azonban csak annyit mondhatunk

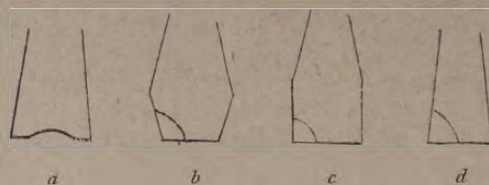
mint általános érvényűt, hogy az közepe táján legyen a leglaposabb és innen mindkét vége felé lassan fokozódó mértékben meghajtván. Ez azért szükséges, mert nyugalomban és nagy ívek leírásánál, mihez nagy görbületi sugár előnyös, a korcsolya középrészén állunk; fordulásnál, hurokvetésnél, a mihez erősebben görbült penge kell, annak jobban egyik végére állunk. Hibás az a korcsolya (a legtöbb Jackson Haynes), mely éppen a közepe táján mintegy meg van törve, mert ennél hiányzik a biztos bázis a nyugalmi helyzet számára; szintén nem alkalmas a műkorcsolyázáshoz az a penge, mely körív egyenletes hajlásával bír; a teljesen egyenes pedig csak versenyfutásra való. A mi azonban a görbületi sugár nagyságát illeti, még kevés megállapodottsággal találkozunk. A bécsi klasszikus könyve: »Spuren auf dem Eise« is hallgat e tárgyról. Az »Allgemeine Sport-Zeitung« egyik múlt téli számában azután a bécsi iskola egyik tekintélye kimondja, hogy a sarok közepe és a nagyujj bütyke közötti darab 180 cm. görbületi sugárral bírjon, de hozzátevé, hogy a korcsolyázó individualitása szerint ez 120 és 200 centiméter közt is variálhat. Innen előre a láb csúcsát és hátra a sarok domborulatát érintő vonalakig 50 cm. legyen a görbületi sugár (30-tól 70-ig az individualitás szerint). Az általam használt korcsolyán az a darab, melynek ezek szerint 180 cm.-es görbületi sugárral kellene bírnia, középső harmadában még a fenti maximumnál is nagyobb, 250 cm.-es radiussal van szerkesztve; a talp legszélesebb része és a sarok közepe alatt ez már csak 125 cm. és innen még erősebben fogy a két végpont felé, melyek egyike, a korcsolya orra 20 mm.-nyire emelkedik azon síklap fölé, melyre a szabadon álló korcsolyát helyezem. Orra 25, sarokvége 10 mm.-nyire nyulik túl a cipő két legvégét érintő függőlegesen.

Arról, hogy milyen magas legyen a korcsolya, nem találunk adatokat az irodalomban és ha végig tekintünk a használatban levő korcsolyák sorozatán, e tekintetben a legnagyobb különbségekre is fogunk akadni. Magam oly korcsolyát használok, melynek magassága a sarok közepe alatt a cipősarok magasságának hozzászámításával 65 mm., elül a talp legszélesebb pontja alatt a cipőtalp vastagságával együtt 52 mm. Mint normatívumot azonban ezt nem akarom oda állítani. Láttam is talán 2 cm.-rel magasabb korcsolyákat svéd műkorcsolyázóknál. Valószínű, hogy ily magas korcsolyával nagyobb a lendület, de bizonyára a bokaizületet erősebben is igénybe veszi. Alacsonyabbra pedig különösen elül nem ajánlatos készíttetni a korcsolyát, mert akkor erősen dült íveknél már érintkezésbe jön a talp széle a jéggel.

Nem utolsó kérdés az sem, hogy milyenre köszörültessek pengénket: sima, homorú vagy domborúra? E tekintetben azon szabály állítható fel, hogy a penge azon része, a melyen az élváltásokat szoktuk véghezvinni, tehát a középrész, mely a láb domborulata alá esik, homorúra legyen köszörülve, de csak egészen gyengén, 10 cm.-es radiussal, különben korcsolyánk túlságos éles lesz, a min egyébiránt úgy is segíthetünk, hogy a mélyebben kívájt penge széleit ismét lesimitjük (4. ábra a). A concav köszörülés azért szükséges, mert csak így kerülhetjük el az úgynevezett »holt pontot«, mely élváltásnál azon pillanatban áll be, midőn a lapos vagy

domború köszörülési korcsolyának egyik éle már fölemelkedett a jégről, másik éle pedig még nem fogott.

Két vége felé laposra legyen köszörülve a penge; itt a homorúság nemcsak fölösleges, de káros is, mivel a kisebb görbületi sugár mellett korcsolyánk amúgy is már mélyebben vág a jégbe; a homorú köszörülés azt túlságos élessé tenné Angliában még az által is igyekeznek elejét venni a korcsolya túléles voltának, hogy annak kétoldali lapjait alant összehajlólva, tehát

4. ábra.

tompá szögletű élt nyerve csiszolják (4. ábra b), vagy legalább párhuzamosra, derékszögű éllel (4. ábra c), mert megjegyzendő, hogy a rendes penge mindig hegyesszögű éllel szokott bírni (4. ábra d), a penge háta keskenyebb levén a talpánál; másképp korcsolyánk túlságos nehéz volna.

Ha felemlítjük még, hogy az élesítést ne engedjük azon kényelmes módon eszközölni, hogy korcsolyánk a forgó körre keresztben tartatik, a mi keresztbe menő rovatkákat okoz, hanem hosszába munkáltassuk meg azt, vagy élesítsük magunk, finom reszelővel és erre csavart reszelőpapírral, concav köszörüléshez domború reszelőt véve, akkor tárgyunkat, ha nem is teljesen kimerítettük, de elmondunk mindent, a mit figyelembe veendőnek tartottunk. A szíves olvasó pedig bocsásson meg, hogy sorainknak nem adtuk inkább azt a címet, hogy »milyen korcsolyát ne használjunk műkorcsolyázáshoz«; talán némi útmutatást mégis sikerült adnunk, hogy mire kelljen ügyelnie korcsolya választásánál, és hogy kikereshessen magának olyant, a melyet esetleg még egy ügyes mechanikus segítségével a maga igényeinek legjobban megfelelővé átalakíthat. A feltalálóktól és gyárosoktól függ pedig, hogy ha egyszer ismét visszatérünk tárgyunkra, kedvezőbb lesz-e savunkban a gáncs és az elismerés aránya. *Földváry Tibor.*

Határidők.

Budapest február 2-án.
Troppau január 20-án és 21-én (szöv. bajnokság).
Bécs január 27., 28. (műkorcsolyázásban európai bajnokság).
Frankfurt december 31-én és január 7-én.
Davos január 11-16-án.
Berlin január 14-én.
Stockholm (gyorskorcsolyázásban világbajnokság) február 10-én és 11-én.
Hamar (gyorskorcsolyázásban európai bajnokság) február 25-én és 26-án.

Nevezési zárnapok.

Troppau	...	január 17.
Bécs	...	január 25.
Berlin	...	január 11.
Stockholm	...	február 2, 3.

*

A., Budapesti Korcsolya-Egylet versenyföltételei 1894. február 2-án, péntek, d. u. 2¹/₂ órákor.

1. Junior-műverseny. I. rész. Tét 1 frt, d. u. 3¹/₂ órákor.
2. Síkverseny. 500 m. 3 emléktárgy. Tét 1 frt.

3. Ifjúsági verseny. 400 m. 3 emléktárgy. Tét 1 frt.
4. Record-verseny. 1500 m. Tét 3 frt. Aranyérem.
5. Akadály-verseny. 500 m. 5 gát. 3 emléktárgy. Tét 1 frt.
6. Juniorok műversenye. 2 rész. 2 emléktárgy. Tét 1 frt.
7. Nagy síkverseny. 10.000 m. 3 emléktárgy. Tét 1 frt.
Nevezési határidő 1894. január hó 31-én, este 6 órákor.
Bővebbet a részletes proposíciók a B. K. E. irodájában.

*

Azon idegen versenyek jegyzéke, melyeken a magyar egyesület tagjai résztvehetnek.

Berlin (Berliner Schlittschuhclub). Január 7-én, nemzetközi versenyek:

Síkverseny, 500 méter.
Juniorok síkversenye, 1000 méter.
Térlőny-síkverseny, 3000 méter.
Műverseny.

*

Davos (Svájc), (Internationaler Schlittschuh-Club). Január 6-án és 7-én, nemzetközi versenyek: Síkverseny, 500, 1500 és 5000 méter. Ifjúsági verseny, 500 méter. Műverseny a német-osztrák versenyszabályok szerint.

*

Ugyanott (Davos Branch of the National Skating Association of Great Britain). Január 8-án és 9-én:

Műverseny angol szabályok szerint. Nyitva bármely nemzetbeli úrkorcsolyázónak az egyesületbe való előleges belépés után.

*

Zwolle, Nemetalföld (Zwolsche Ijsklub). Január 10-én és 11-én. Profeszionális világ-bajnokság: Síkverseny, 500, 1500, 5000 és 10.000 méter.

*

Prága (Brušlarský Závodní Klub). Január 14-én nemzetközi versenyek:

Juniorok síkversenye, 500 méter.
Síkverseny, 1500 méter.
Gátverseny.
Január 15-én nemzetközi verseny: Síkverseny, 2000 és 10.000 méter.

*

Troppau, osztrák Szilézia. (Troppauer Eislauf-Verein.) Január 20-án:

Nemzetközi síkverseny, 1500 méter.
Január 21-én:
Juniorok nemzetközi műversenye.

*

Bécs (Wiener Eislauf-Verein). Január 28-án: Műverseny európai bajnokságért.

*

Stockholm (Stockholms Almäna Skridskoklubb). Február 10-én és 11-én:

Amateurok világ-bajnoksága; síkverseny, 500, 1500, 5000 és 10.000 méter.

*

Hamar, Norvégország. (Hamar Idraetsforening.) Február 25-én és 26-án.

Európai bajnokság, síkverseny, 500, 1500 és 5000 méter.

*

Európa műkorcsolyázó bajnoksága fellett a B. K. E.-nek is ajánlva megtartás végett, de ez visszautasította, mert nem volt a nemzetközi szabályok értelmében megtartható, miután a proposíciónak december 1-ig kell megjelenni. Anglia és Norvégia szintén visszautasították a megkeresést és így a német-osztrák szövetségre maradt a megtartás kötelezettsége. A szövetség Bécsset jelölte ki a verseny helyéül és a »Wiener Eislaufverein« a versenynek helyet adott január 28-iki verseny-programjában, mely ennek folytán természetesen változást szenvedett.

*

I. C. Aveling, Anglia amateur műkorcsolyázó bajnoka a profeszionisták közé csapott fel. Az áttérés okát főleg abból magyarázzák, hogy Avelingnek, mint a »National Skating Association« tagjának, nem lehet több nagy versenyben részt venni és azt

gondolja, hogy tehetségét kellőleg nem érvényesítheti és az kellő méltánylásban nem részesül.

*

A budapesti korcsolyázó-egylet választmánya ellen mind nagyobb a felháborodás és egész kis forradalom képét ölti magára. Az elégedetlenek felhívása a következő:

Tisztelt Tagtárs!

A budapesti korcsolyázó-egyesület alapszabályai sürgős reformálást igényelnek.

Gyülekezzünk ezért mielőbb, hogy az 5000 tag érdeke az alkotandó új alapszabályok által érvényesüljön.

A jelen állapot türehetetlen.

A jelenlegi választmány csak 30 tagból áll — az 5000 t. meghaladó tagokkal szemben. Az eddigi alapszabályok túlságosan nagy hatáskört biztosítanak a választmánynak, melynek intézkedései nincsenek a tagok óhajával összehangásban. A közgyűlés ez idő szerint a választmánynak csaknem alárendelt közege. Ez tovább így nem maradhat, hogy 30 ember domináljon 5000 tag felett.

A választmánynak jelenlegi absurd hatásköre:

1. hogy a *tisztviselőket* (igazgató, h. titkár, pénztáros stb.) választhatja.

Ez mindig csak közgyűlés hatásköre lehet.

2. Tagokat *kisárhathat* — minden további felelőségre vonás nélkül.

Példa jelenleg Áldási tag kizárata.

3. Ház- és rendszabályokat alkothat. De alkot is olyanokat, melyek alapos visszataszást szülnek, mert túlságosan terheknek rónak a tagokra.

Példa a volt jégünnepről, most pedig *Jakson Haynes* korcsolya-örzési díjnak 7 — hét — forintba emelése.

A választmány évről évre nehezíti a tagoknak a jégsporthoz tartozását, mert indokolatlanul *drágává* teszi azt — holott *olcsón* is nyújthatná azt a tagoknak.

Családnak szinte lehetetlenné teszi az élvezetet új intézkedései által. Pedig a cél ellenkezőleg csak az lehet: *minél többnek*, *minél olcsóbban* lehetővé tenni az élvezetet.

Gyülekezzünk. Reformáljunk.

1. Emeljük fel a választmányi tagok számát legalább 100-ra. Több szem többet lát. Több ember jobban tolmácsolja a közóhajt.

2. Reformáljuk az alapszabályokat.

3. Adassék meg a közgyűlésnek az a jog, hogy a választmány általános visszataszást keltő intézkedését szótöbbséggel megváltoztathassa.

4. 20 évesek választóképesek legyenek.

5. Hölgyek is választassanak be a választmányba.

6. Általában reformáljunk úgy, hogy érdekeink teljesen védve legyenek és óhajaink teljesüljenek.

Hírlapilag közzétesszük majd a tanácskozás idejét és helyét.

A rendkívüli közgyűlés ideje közölni fog.

Gyülekezzünk minél többen, saját érdekünk követelése miatt.

Éljen a reformatio.

*

Az „Internationaler Schlittschuh-Club Davos“ versenyei-feltételei.

Graubünden canton, Schweiz. 1560 m. a tenger színe felett.

1894. január 13. és 14.

Műkorcsolyázó pálya 16,000 m².

A gyorskorcsolyázási pálya 500 m. 4 hajlással a 20 m. sugár.

Szombat, 1894. január 13., kezdet d. e. 11 órákor.

1. Gyorskorcsolyázás rövid távolságra 500 m.

2. Műkorcsolyázás (kötelező gyakorlatok).

3. Döntő korcsolyázás rövid távolságra.

4. Angol figurák (tét nélkül).

5. Gyorskorcsolyázás középtávolságra. 1500 m.

Vasárnap, 1894. január 14., kezdet déli 12 órákor.

1. Döntő korcsolyázás középtávolságra. 1500 m.

2. Német műkorcsolyázás (tetszés szerinti gyakorlatok).

3. Gyermekgyorskorcsolyázása. 500 m.

4. Gyorskorcsolyázás hosszú távolságra. 5000 m.

A gyorskorcsolyázásban egyszerre ketten versenyeznek külön pályán. A döntő küzdelmeknél a két legjobb időt elért versenyző fog mérkőzni.

Az összes versenyek minden nemzetbeli úrkorcsolyázónak nyitva áll.

A gyorskorcsolyázásban az 1-ső ezüst, a 2-ik bronz-érmét nyer. A ki a 3 gyorskorcsolyázás közül ketten első lesz, annak még arany-érem 700 franc

értékben. Ha ilyen nem lenne, úgy a 3 győztes közt 1500 méterre döntő küzdelem tartatik. Tét mind a 3 versenyre 5 frank.

Műkorcsolyázásnál az 1-sőnek arany-érem és tiszteletdíj 500 franc értékben; 2-iknek ezüst-érem; 3-iknak bronz-érem. Tét 5 frank.

Kedvező idő esetén január 15-én és 16-án nemzetközi korcsolyázások lesznek két vándordíjért: a Symond-serlegért és Symond-pajzserért.

*

Január 11-én és 12-én a »Davos Branch of the National Skating Association« rendez műkorcsolyázó versenyt. Nemzetközi úrkorcsolyázás. Tét nincs. A győztes tulajdonosa lesz egy évre a »Davos Branch« vándordíjának (Challenge Bowl) érték 800 franc.

Győztes az 1892/93. évben Mr. J. Le

Fleming. Tonbridge.

A ki háromszor egymásután megnyeri a díjat, annak örökös tulajdonába megy át.

Bővebb tudósítással szolgál a »Davos Branch of the N. S. A.« titkára O. B. Hake.

EVEZÉS. VITORLÁZÁS.

A »Neptun« senior négyese, mint értesülünk, nem marad együtt. A választmány még az elmúlt tavasszal tervezte s most már bizonyosra vehető, hogy a négyes így fog összeállítani. Sroke Perger Ferencz, 3-mas Porteleky László, 2-es Dietz Gusztáv, 1-es Nessi Ernő és ezzel nyugodtan nézünk a bécsi verseny elé, a honnét megint egy pár köcsög és egy tuczt aranyérem vagy aranyozott ezüst, mert a bécsiek ilyet is adnak némely esetben, fognak hazajönni.

*

A »Maros« aradi evezős-egyesület, mely igen előkelő helyet foglal el evezős-egyleteink között jövő évre is készül a budapesti versenyre; s az idei eredményüket és haladásukat tekintve, azt hisszük, eredményyel.

LÓVERSENYSZPORT. VADÁSZAT.

VERSENYNAPTÁR.

Bécs, április 15, 17, 19, 22, 24, 29 és május 1, 3.

Budapest, május 6, 8, 10, 13, 14, 17, 19, 20.

Bécs, május 22, 24, 27, 29, 31 és június 3, 5, 7, 10.

Tátra-Lomnicz, július 29 és augusztus 2, 5.

Budapest, augusztus 12, 15, 16, 19, 20, 23,

26, 28, 30.

Tata, szeptember 2.

Bécs, szeptember 8, 9, 11, 13, 16, 18, 20, 23.

Budapest, szeptember 30 és október 2, 4, 7, 9,

11, 13, 14.

Bécs, október 16, 18, 21, 22, 25, 28.

*

NEVEZÉSEK.

1894. hétfő, május 14.

III. Gróf Károlyi Gy. emlékverseny. 20,000 frt, 950 m. 2éveseknek.

1. Gr. Apponyi A. p m. *Gounod*.

2. Ugyanaz p m Pásztor—Mauve.

3. Ugyanaz stp m *So and So*.

4. Ugyanaz sga k *Alegretta*.

5. Ugyanaz sga k *Kösölnet*.

6. Ugyanaz p k *Margit*.

7. Ugyanaz sga k *Pancake*—Si.

8. Gr. Batthyány E. p m *Sükkösöd*.

9. Ugyanaz sga m *Vicine*.

10. Blaskovich E. úr sga k *Arany virág*.

11. Ugyanaz p k *Húgom*.

12. Ugyanaz p k *Hüttelen*.

13. Ugyanaz p k *Lenke*.

14. Blaskovich M. úr p k *Szemre való*.

15. Chernel Gy. úr p m *Csirkefogó*.

16. Csernovits P. úr p m *Ginger*.

17. Dreher A. úr p k *Beesheap*.

18. Ugyanaz sga k *Zuckerbrot*.

19. Ugyanaz f k *Geküsst*.

20. Ugyanaz sga k *Irmgard*.

21. Ugyanaz sga k *Rasmer*.

22. Egyedi A. úr sga m *Alispán*.

23. Ugyanaz sga m *Gerely*.

24. Ugyanaz p m *Maharadsa*.

25. Gr. Esterházy M. p k *Spirifankerl*.

26. Ugyanaz sga k *Thema*.

27. Gr. Festetics P. sga m *Leporello*.

28. Gr. Festetics T. sga m *Ecclat*.

29. Ugyanaz p k *Dawn*.

30. Ugyanaz p k *Sylvia*.

31. Gr. Forgách I. stp m *Nem kell*.

32. Hg. Fürstenberg sga m *Engelbert*.

33. Ugyanaz sga m *Sujet-mixte*.

34. Ugyanaz stp k *Alpenveilchen*.

35. Ugyanaz p m *Girsegwald*.

36. Ugyanaz sga m *Fantast*.

37. Ugyanaz p k *Princilonesse*.

38. Gr. Hadik B. E. sga k *Barberry*.

39. Gr. Henckel A. p k *Gelinotte*.

40. Gr. Henckel Laura p k *Cenerentola*.

41. Jankovich Gy. úr p k *Gyöngy*.

42. Ugyanaz sga k *Mali*.

43. Gr. Kinsky Zd. stp k *Fable*.

44. Ugyanaz p k *Home*.

45. Kodolitsch A. tb. p m. *Aramis*.

46. Ugyanaz sga m *Ferdinando el Rey*.

47. Ugyanaz p m *Fiddler*.

48. Ugyanaz sga m *Unser Graf*.

49. Ugyanaz sga k *Imogen*.

50. Ugyanaz sga k *Loie Fuller*.

51. Krausz L. úr p m *Bodajk*.

52. Ugyanaz p m *Törös*.

53. Péchy A. úr stp. k *Corinna*.

54. Ugyanaz stp k. *Daisy*.

55. Br. Podmaniczky G. p k *Concordia*.

56. Robonczy G. úr sga m *Kezdet*.

57. Dr. Russo E. úr stp k *Duse*.

58. Lov. Scazighino F. p k. *Zazula*.

59. Schindler L. úr sga m *Egoist*.

60. Capt. Scott p m *Redd bizom*.

61. Söllinger R. száz. sga k *Kritik*.

62. Br. Springer G. p k *Drama*.

63. Ugyanaz p k *Galoca*.

64. Ugyanaz p k *Vinetta*.

65. Szemere M. úr stp m *Eltoli*.

66. Ugyanaz p k *Grandezza*.

67. Ugyanaz sga k *Kokárda*.

68. Ugyanaz sga k *Pampuska*.

69. Gr. Sztáray I. sga k *Ariadne*.

70. Gr. Teleki J. stp k *Kis barna*.

71. Gr. Trauttmansdorff I. sga k *Ideal*.

72. Ugyanaz p k *Kisbér öcsöcsé—Vicza*.

73. Báró Uchritz Zsig. sga m *Waisenknabe—Miss*

Herschell.

74. Ugyanaz p k *Craig Müller—Galante*.

75. Ugyanaz p k *Kisbér öcsöcsé—Kis böske*.

76. Capt. Violet p m *Tokio*.

77. Ugyanaz stp k *Biróné*.

78. Ugyanaz sga k *Magyar Kisasszony*.

79. Währmann R. úr sga m *Cornelius Herz*

80. Ugyanaz sga m *Solist*.

81. Ugyanaz p m *Wynand Focking*.

82. Ugyanaz p k *Grand Reserve*.

83. Ugyanaz p k *Marie Brizard*.

84. Ugyanaz sga k *Petite Marmite*.

85. Gr. Wenckheim D. sga m *Conjurer*.

86. Ugyanaz p m *Yuba Bill*.

87. Ugyanaz p k *Bon Appetit*.

88. Gr. Wenckheim I. sga m *Conti*.

89. Lov. Wiener-Welten p k *Abassi*.

90. Gr. Zichy A. p k *Vinea—Lady Bohun*.

91. Gr. Zichy B. sga k *Heartless*.

92. Gr. Károlyi I. sga m *Mirk*.

NEVEZÉSEK.

Bécsi versenyek 1894. Nyári meeting.

Metropole-díj. 20,000 korona a győztesnek, 3000 korona a másodiknak, 1000 korona a harmadik lónak. 2 éveseknek. Táv. 1100 m. (138 aláírás.)

1. gr. Apponyi A. p m. *Gounod* ap. Kisbér öcsöcsé a. Wundschmaid.

1. Ugyanaz p. m. ap. Pásztor a. Mauve.

3. » stp. m. *So-and-So* ap. Charibert a. She.

4. Ugyanaz s. k. *Alegretta* ap. Abonnet a. Allegra, Verneuil-tól.

5. Ugyanaz s. k. *Köszönet* ap. Rajta-Rajta a. Cyprienne.
6. Ugyanaz p. k. *Margit* ap. Zsupán a. Crown Jewel.
7. Ugyanaz s. k. ap. Pancake a. Si.
8. » s. k. *Razon d'or* ap. Művész a. Pluie d'or, Flibustier-től.
9. Blaskovics E. úr p. m. *Földi* ap. Pásztor a. Lionne.
10. Ugyanaz s. m. *Nem oda Buda* ap. Galaor a. Budagyöngye.
11. Ugyanaz s. k. *Aranyvirág* ap. Galaor, Craig Millar vagy Gunnersbury a. Kincs.
12. Ugyanaz p. k. *Hugom* ap. Gunnersbury a. Bájós.
13. Ugyanaz stp. k. *Lenke* ap. Waisenknabe a. Lenke.
14. Blaskovich M. úr p. k. *Arlington* ap. Bálvány a. Cabale.
15. Ugyanaz s. m. *Csapláros* ap. Charibert a. Ready money.
16. Chernel Gy. úr s. m. *Csobánca* ap. Illustrisimus a. Ladylike.
17. Dreher A. úr s. m. *Gogeri* ap. Livingstone a. Gay Lady.
18. Ugyanaz p. k. *Beesheap* ap. Pancake a. Banter.
19. Ugyanaz p. k. *Geh' weg* ap. Theodore a. Gekauft.
20. Ugyanaz f. k. *Geküsst* ap. Balvarran a. Getroffen.
21. Ugyanaz p. k. *Tim-Tam* ap. Pancake a. Tittle-Tattle.
22. Egyedi A. úr s. m. *Alispán* ap. Stronzian a. Black Agnes, Adventurer-től.
23. Ugyanaz s. m. *Billikom* ap. Filou a. Ben Ida.
24. Ugyanaz p. m. *Maharadsa* ap. Galaor a. Minever.
25. Ugyanaz s. k. *Gyopár* ap. Stronzian a. Gunhilda.
26. gr. Esterházy M. s. m. *Alterum tantum* ap. Ugod a. Viceversa.
27. Ugyanaz s. m. *Bombardon* ap. Stronzian a. Tuba.
28. Ugyanaz s. m. *Tođor* ap. Theodore a. Sollich.
29. » s. k. *Mauerblümchen* ap. Stronzian a. Rolla.
30. Fáy-Halász G. úr p. k. *Rózsika* ap. Pásztor a. Aranyos, Craig Millar-tól.
31. gr. Festetics P. s. m. *Loporello* ap. Bucsány a. Lovely Thais.
32. gr. Festetics T. s. m. *Eclat* ap. Fenék a. Echo, Craig Millar vagy Gunnersbury-től.
33. Ugyanaz s. m. *Secret* ap. Merry Andrew vagy Gunnersbury a. Enigme.
34. Ugyanaz p. k. *Adriana* ap. Eberhard a. Alma, Bajnok-tól.
35. Ugyanaz p. k. *Caresse* ap. Eberhard a. Coquine.
36. Ugyanaz p. k. *Dawn* ap. Gunnersbury a. Black Agnes, Barbillon-tól.
37. Ugyanaz p. k. *Sylvia* ap. Gunnersbury a. Spurs.
38. gr. Forgách L. stp. m. *Kurucz* ap. Insulaire a. Fickle.
39. Ugyanaz stp. m. *Nem kell* ap. Galaor a. Queen of the May.
40. hg. Fürstenberg p. m. *Aesculap* ap. Fulmen a. Carquois.
41. Ugyanaz s. m. *Engelbert* ap. Zsupán a. Engelsburg.
42. Ugyanaz s. m. *Fantast* ap. Pásztor a. Fantasie p. m. *Girzewald* ap. Chamant a. Rapina.
43. Ugyanaz s. m. *Nebelstern* ap. Weltmann a. Nellie Blair.
44. Ugyanaz s. m. *Sujet-mixte* ap. Abonnent a. Erzsike.
45. Ugyanaz stp. k. *Alpenveilchen* ap. St.-Gatien a. Achillesfese.
46. Ugyanaz p. k. *Princelonesse* ap. St.-Gatien a. Lucilla.
47. Geist Gáspár úr p. k. *Tündér-huga* ap. Kisbér öcsce a. Tunica.
48. gr. Hadik-Barkóczy E. s. m. *Toreador* ap. Waisenknabe a. Thorgunna.
49. Ugyanaz s. k. *Barberry* (fr. *Batty*) ap. Aaron a. Babona.
50. Harkányi E. úr p. m. ap. Chislehurst a. Lady Ida.
51. gr. Henckel A. p. k. *Gelinotte* ap. Kisbér a. Bissula.
52. gr. Henckel Laura p. k. *Cenerentola* ap. Abenadar a. Ceres, Digby Grand-tól.
53. Jankovich-Bésán Gy. úr s. m. *Paraszt* ap. Gunnersbury a. Primadonna.
54. Ugyanaz p. k. *Gyöngy* ap. Kisbér öcsce a. Gyöngyöm.
55. Keczer Miklós úr stp. m. *Mutineer* ap. Ercildoune a. Mutiny.
56. Ugyanaz p. m. *Sükkösd* ap. Pásztor a. British Queen.
57. Ugyanaz s. m. *Vicine* ap. Charibert a. Donna Christine.
58. gr. Kinsky Rud. stp. m. *Hradisko* ap. Zsupán a. Triesting.
59. Ugyanaz stp. k. *Blue Rock* ap. Gampbell a. Blue Black.
60. gr. Kinsky Zd. p. m. *Losér* ap. Chislehurst a. Lotterie.
61. Ugyanaz p. m. *Melk* ap. Pancake a. Milly.
62. » stp. k. *Fable* ap. Chislehurst a. Frisk.
63. Ugyanaz p. k. *Home* ap. Montpar a. Humming Bee.
64. Ugyanaz p. k. *Tussle* ap. Pancake a. Thalma.
65. Kodolitsch A. tb. p. m. *Fiddler* ap. Doncaster a. Fiddel.
66. Ugyanaz s. m. *Nectar* ap. Necromancer a. Corinthian Kate.
67. Ugyanaz p. m. *Norton* ap. Zsupán a. Accise.
68. Ugyanaz s. m. *Ossi* ap. Enterprise a. Sybil.
69. » stp. m. *Rève d'or* ap. Insulaire a. La Mascotte.
70. Ugyanaz s. k. *Imogen* ap. Potrimpos a. Caroussel.
71. Ugyanaz s. k. *Loie Fuller* ap. Hazlemere a. Colleen Dhas.
72. Ugyanaz vsz. k. *Maupel* ap. Philammon a. Miss Bessie.
73. Krausz E. úr p. m. *Bodajk* ap. Purde a. Eve.
74. Ugyanaz p. k. *Anicsa* ap. Waisenknabe, a. Tesis.
75. Cap. Little p. m. *Armer Peter* ap. Craig Millar a. Celia.
76. Ugyanaz p. m. *Veilchenfresser* ap. Gampbell a. Victoria.
77. Lossonczy Gy. úr p. m. *Báthory* ap. Biró a. Gaydene.
78. Moessinger W. úr p. m. *Calculant* ap. Pancake a. Catania.
79. Paget Ede úr stp. m. *Vedero* ap. Vedemero a. Catalpa.
80. Péchy A. úr s. m. *Hofnarr* ap. Abonnent a. Eva.
81. Ugyanaz s. m. *Janicsár* ap. Pásztor a. Jessica Jackson-tól.
82. Ugyanaz p. m. *Kegyencs* ap. Kegye-úr a. In flagranti.
83. Ugyanaz s. m. *Pettend* ap. Barcaldine, a. La Penitente.
84. br. Podmaniczky G. p. k. *Concordia* ap. Purde a. Conflagration.
85. lov. Postruski Wit. úr p. k. *Zazula* ap. Zsupán a. Très-chic.
86. Rohonczy G. úr s. m. *Kesdet* ap. St. Horat a. Bead-roll.
87. br. Rothschild Nath. s. m. *Heimweh* ap. Doncaster a. Patria.
88. Ugyanaz p. m. *Mystic* ap. Zsupán a. Novize.
89. dr. Russo E. úr stp. k. *Duse* ap. Insulaire a. Dreamland.
90. Ugyanaz s. k. *My Darling* ap. Gunnersbury a. Mistake.
91. lov. Scazighino F. úr p. m. *Gyerköcs* ap. Gunnersbury a. Fair Bridget.
92. Ugyanaz s. k. *Ninon* ap. Pásztor a. Niche, Ostreger.
93. Schindler L. úr p. m. *Compagnon* ap. Gunnersbury a. Nessi-Etti.
94. Ugyanaz s. m. *Egoist* ap. Zsupán a. Gamine.
95. Capt. Scott p. m. *Reud bisom* ap. Craig Millar vagy Gunnersbury a. Resolution.
96. Söllinger R. sz. m. *Simplon* ap. Abonnent a. Silvaplane.
97. Ugyanaz s. k. *Kritik* ap. Kisbér öcsce a. Kunst.
98. br. Springer G. p. k. *Drama* ap. Vinea a. Dracene.
99. Ugyanaz p. k. *Galoca* ap. Galaor a. Veronica.
100. Ugyanaz p. k. *Vinetta* ap. Vinea a. Illona.
101. Szemere M. úr fek. m. *Branyicskó* ap. Chislehurst a. Basta, Rustic-tól.
102. Ugyanaz s. m. *Culotte* ap. Cambusier a. Germandrée.
103. Ugyanaz stp. m. *Eltoli* ap. Ercildoune a. Mascotte II.
104. Ugyanaz s. m. *Gatya* ap. St. Gatien a. Schlibbecke.
105. Ugyanaz p. m. *St. Vertugarde* ap. St. Gatien a. Violine.
106. Ugyanaz p. k. *Grandeza* ap. Vinea a. Grille.
107. Ugyanaz s. k. *Kokárda* ap. Cambusier a. Tündér.
108. Ugyanaz s. k. *Pampuska* ap. Pancake a. Konotoppa.
109. gr. Tarnowski J. (Chorzelow) s. k. *Wiosna* ap. Biró a. Odsiecz.
110. gr. Trauttmansdorff L. s. k. *Ideal* ap. Fulmen, a. Lady Love.
111. Ugyanaz p. k. ap. Kisbér öcsce a. Vicza.
112. br. Uchtritz Zs. s. m. ap. Bálvány a. Ementia.
113. Ugyanaz p. m. *Britannicus* ap. Buck-a-boo a. Messalina.
114. Ugyanaz s. m. ap. Waisenknabe a. Miss Herschell.
115. Ugyanaz stp. k. ap. Craig Millar a. Galante.
116. Ugyanaz p. k. ap. Kisbér öcsce a. Kisböske.
117. Capt. Violet s. m. *Páratlan* ap. Gunnersbury a. Panique.
118. Ugyanaz s. m. *Toborsó* ap. Gunnersbury a. Torkos.
119. Ugyanaz p. m. *Tokio* ap. Talpra magyar a. Totleány.
120. Ugyanaz stp. k. *Biróné* ap. Talpra Magyar a. Birdcage.
121. Ugyanaz s. k. *Magyar kisasszony* ap. Pandúr a. Malescot.
122. Wackerow C. úr p. m. *Ginger* ap. Chislehurst a. Gift.
123. Wahrmann R. úr s. m. *Cornelius Herz* ap. Pásztor a. Mrs. Maybrick.
124. Ugyanaz s. m. *Solist* ap. Pásztor a. Donna Sol.
125. Ugyanaz p. m. *Wynand Poching* ap. Theodore a. Ginevra.
126. Ugyanaz p. k. *Grande Réserve* ap. Pásztor a. Jadwiga.
127. Ugyanaz p. k. *Marie Brisard* ap. Stronzian a. Pistache.
128. Ugyanaz s. k. *Petite Marmite* ap. Pásztor a. Vinaigrette.
129. gr. Wenckheim D. s. m. *Bálványffy* ap. Bálvány a. Csesznek.
130. Ugyanaz s. m. *Vincsi* ap. Vinea a. Fea.
131. » p. m. *Yuba Bill* ap. Bálvány a. Country Girl.
132. Ugyanaz p. k. *Bon appetit* ap. Campbell a. Aiguillette.
133. gr. Wenckheim I. s. m. *Conti* ap. Művész a. Cobweb.
134. lov. Wiener R. p. k. *Abassi* ap. Pancake a. Y. Tripaway.
135. gr. Wimpfen S. p. m. *Levente* ap. Livingstone a. Beatrix, Doncaster-től.
136. gr. Zichy A. p. k. ap. Vinea a. Lady Bohun.
137. gr. Zichy B. s. k. *Heartless* ap. Pásztor a. Artless.

Budapesti versenyek. 1895. őszi meeting.

Szt.-Leger-díj, 68.000 korona, 2800 m. 3é.

- 1-3. Gr. Andrassy p. m. Beaumont-Buzgó, s. m. Gunnersbury-Porcja, p. k. Ercildoune-Csipke.
- 4-7. Gr. Apponyi A. p. m. Gounod, stp. m. Soand-So, p. m. Pásztor-Mauve, s. k. Alegretta.
- 8-10. Gr. Bathányi E. p. m. Mutineer, p. m. Sükkösd, s. m. Vicine.
- 11-12. Beniczky G. úr p. m. Farsan, p. m. Monopol.
- 13-19. Blaskovich E. úr p. m. Földi, s. m. Nemoda Buda, s. k. Aranyvirág, p. k. Hajnal, p. k. Hugom, p. k. Hütelen, p. k. Lenke.

- 20—23. Blaskovich M. p. m. *Arlington*, s. m. *Bohócs*, s. m. *Csapláros*, p. k. *Farsang II.*
 24. Blottnitz száz. p. m. *Palmsweg.*
 25. Chernel Gy. úr s. m. *Csobáncs.*
 26. Csernovics P. úr s. m. *Albatros.*
 27—32. Dreher A. úr p. m. *Gogel*, p. k. *Beesheap*, p. k. *Geh' weg*, f. k. *Geküsst*, s. k. *Irmgard*, p. k. *Tim-Tam.*
 33—40. Egyedi A. úr s. m. *Alispán*, s. m. *Billikom*, s. m. *Gerely*, p. m. *Göbe*, p. m. *Maharadsa*, s. m. *Vitézlő*, p. m. *Zivatar*, s. k. *Gyopár.*
 41—43. Gr. Esterházy M. s. m. *Alterum Tantum*, s. m. *Bombardon*, s. m. *Todor.*
 44. Gr. Esterházy Mór p. m. *Theodora-Verona.*
 45. Fáy-Halász G. úr p. k. *Rózsika.*
 46. Gr. Festetics P. s. m. *Leporello.*
 47—53. Gr. Festetics T. s. m. *Falat*, s. m. *Florján*, p. m. *Halász*, s. m. *Secret*, p. k. *Dawn*, p. k. *Caresse*, p. k. *Dogaresse.*
 54—56. Gr. Forgách I. stp. m. *Kurucz*, s. m. *Labancs*, stp. m. *Nem kell.*
 57—62. Hg. Fürstenberg p. m. *Aesculap*, s. m. *Engelbert*, s. m. *Fantast*, p. m. *Girswald*, s. m. *Isolani*, s. m. *Sujét mixte.*
 63. Capt. George s. k. *Blondine.*
 64—70. Graditz ménes s. m. *Almenreusch*, p. m. *Mehlmeyer*, p. k. *Abrechtsburg*, s. k. *Hellebarde*, s. k. *Verfehlt*, s. k. *Vorhut*, stp. m. *Waschfrau.*
 71—72. Gr. Hadik B. E. p. m. *Prior*, s. m. *Toreador.*
 73. Harkányi A. úr p. m. *Chislehurst-Lady Ida.*
 74. Mr. J. Hatton p. m. *Pancake-Nekrolog.*
 75—76. Gr. Hunyady I. p. m. *Juniper*, stp. m. *Weatherstar.*
 77. Jankovich B. Gy. úr s. m. *Paraszt.*
 78—84. Gr. Kinsky Zd. stp. m. *Correggio*, s. m. *Elbrus*, p. m. *Loser*, p. m. *Magyardd*, p. m. *Melk*, p. m. *Tibor*, s. m. *Vasvár.*
 85—95. Kodolitsch A. tbk. p. m. *Aramis*, p. m. *Bayard*, s. m. *Dynast*, p. m. *Fiddler*, s. m. *Nectar*, p. m. *Norton*, s. m. *Ossi*, stp. m. *Reved'or*, s. k. *Loie Fuller*, sz. k. *Maupel*, s. k. *Mimie Pinson.*
 96—97. Krausz L. úr p. m. *Bodajk*, p. k. *Anicza.*
 98. Losonczy Gy. úr p. m. *Báthory.*
 99—100. Capt. Little p. m. *Armer Peter*, p. m. *Veilchenfresser.*
 101. Mariahalli m. p. m. *Calcula.*
 102—103. Br. Münhausen p. k. *Kati*, p. k. *Ordnung.*
 104. Br. Oppenheim s. m. *Merovinger.*
 105—110. Péchy A. úr s. m. *Hofnarr*, stp. m. *Kegyencs*, s. m. *Janicásár*, s. m. *Pettend*, stp. m. *Quit*, s. k. *Phryne.*
 111. Gr. Pejacevich J. f. k. *Vederemo-Gondola.*
 112. Rohonczy G. úr s. m. *Kesdet.*
 113—114. Br. Rothschild N. p. m. *Zsupán-Novice*, s. m. *Doncaster-Patria.*
 115. Dr. Russo E. úr stp. k. *Duse.*
 116—118. Lov. Scazighino p. m. *Gyerkböcs*, p. m. *Vital*, s. k. *Minon.*
 119—120. Schindler L. úr p. m. *Compagnon*, s. m. *Egoist.*
 121—123. Söllinger R. sz. s. m. *Anaklet*, s. m. *Simplon*, s. k. *Kritik.*
 124—129. Br. Springer G. úr s. m. *Baldwyne*, p. m. *Galamböcs*, s. m. *Pickarel*, s. m. *Sellinger*, p. k. *Drama*, p. k. *Vinetta.*
 130—138. Szemere M. úr f. m. *Branyiczko*, s. m. *Culotte*, stp. m. *Eltoli*, s. m. *Gatya*, s. m. *Csorna*, stp. m. *Pallos*, p. m. *St. Vertugarde*, p. k. *Grandezza*, s. k. *Pampuska.*
 139—140. Gr. Sztáray J. p. m. *Levente*, s. k. *Ariadne.*
 141—142. Gr. Tarnowski J. p. m. *Cham*, p. k. *Burza.*
 143—150. Br. Üchtritz Zs. s. m. *Pásztor-Vanity*, p. m. *Britannicus*, s. m. *Waisenknabe-Miss Herschell*, s. m. *Bálvány-Emerentia*, *Stronzian-Pelisse*, p. k. *Buk-a-boo-Baba*, p. k. *Kisbéröcsce-Kisböske*, p. k. *Insulaire-Danae.*
 151—154. Capt. Violet s. m. *Páratlan*, s. m. *Toborzó*, p. m. *Tokio*, s. k. *Angora.*
 155—158. Wahrmann R. úr s. m. *Cornelius Herz*, s. m. *Solist*, p. m. *Winand Focking*, p. k. *Maria Bricard.*
 159—164. Gr. Wenckheim D. s. m. *Bálványfi*, s. m. *Beni Amer*, s. m. *Pascal*, s. m. *Vincsi*, s. m. *Bulgár Ceres II.*, p. k. *Gunpowder.*

Budapesti versenyek. 1895. Tavasz meeting.

Alagi-díj. 30,000 korona. 2000 m. 3é.

1. Gr. Andrassy G. p. m. *Beaumont-Buzgó.*
 2—5. Gr. Apponyi A. p. m. *Gounod*, stp. m. *So and So*, s. k. *Alegretta*, s. k. *Pancake-Si.*
 6—8. Gr. Batthyány E. p. m. *Mutineer*, p. m. *Sükkösd*, s. m. *Vicine.*
 9—10. Beniczky G. úr p. m. *Farsang*, p. m. *Monopol.*
 11—15. Blaskovich E. úr p. m. *Földi*, s. m. *Nem oda Buda*, s. k. *Aranyvirág*, p. k. *Hugom*, p. k. *Lenke.*
 16—18. Blaskovich N. úr p. m. *Arlington*, s. m. *Bohócs*, s. m. *Csapláros.*
 19. Chernel Gy. úr s. m. *Csobáncs.*
 20. Csernovics P. úr p. m. *Albatros.*
 21—25. Dreher A. úr p. m. *Gogel*, p. k. *Besheap*, p. k. *Geh' weg*, s. k. *Geküsst*, p. k. *Tim-Tam.*
 26—29. Egyedi Arthur úr s. m. *Alispán*, p. m. *Maharadsa*, s. m. *Vitézlő*, p. m. *Zivatar.*
 30—32. Gr. Esterházy M. s. m. *Alterum-Tantum*, s. m. *Bombardon*, s. k. *Mauerblümchen.*
 33. Gr. Esterházy Mór p. m. *Theodora-Verona.*
 34. Gr. Festetics P. s. m. *Leporello.*
 35—38. Gr. Festetics T. s. m. *Eclat*, p. m. *Halász*, p. k. *Dawn*, p. k. *Dogaresse.*
 39—41. Gr. Forgách I. stp. m. *Kurucz*, s. m. *Labancs*, p. m. *Nem kell.*
 42—47. Hg. Fürstenberg p. m. *Aesculap*, s. m. *Engelbert*, s. m. *Fantast*, p. m. *Girswald*, s. m. *Isolani*, s. m. *Sujét mixte.*
 48—49. Gr. Hadik B. E. p. m. *Prior*, s. m. *Toreador.*
 50. Harkányi A. úr p. m. *Chislehurst-Lady Ida.*
 51—52. Gr. Henckel A. s. m. *Bysanthiner*, stp. m. *Etalemen.*
 53. Gr. Henckel Laura s. m. *Serezaner.*
 54. Comp. I. M. s. m. *Gunnersbury-Boss Craig.*
 55. Jankovich Gy. úr s. m. *Paraszt.*
 56—61. Gr. Kinsky Zd. stp. m. *Correggio*, s. m. *Elbrus*, p. m. *Loser*, p. m. *Melk*, p. m. *Tibor*, p. k. *Tussle.*
 62—69. Kodolitsch A. tb. p. m. *Aramis*, s. m. *Dynast*, p. m. *Fiddler*, s. m. *Nectar*, p. m. *Norton*, s. m. *Ossi*, stp. m. *Reve d'or*, s. m. *Unser Graf.*
 70—71. Krausz L. úr p. m. *Bodajk*, f. k. *Giza.*
 72—73. Capt. Little p. m. *Armer Peter*, p. m. *Veilchenfresser.*
 74. Mariahalli ménes p. m. *Calculant.*
 75—80. Péchy A. úr s. m. *Hofnarr*, s. m. *Janicásár*, stp. m. *Kegyencs*, s. m. *Pettend*, stp. m. *Quit*, p. m. *Tricky Boy.*
 81. Rohonczy G. úr s. m. *Kesdet.*
 82—83. Br. Rothschild N. p. m. *Zsupán-Novice*, s. m. *Doncaster-Patria.*
 84—85. Schindler L. úr p. m. *Compagnon*, s. m. *Egoist.*
 86. Söllinger R. sz. s. m. *Simplon.*
 87—91. Br. Springer G. s. m. *Baldwyne*, s. m. *Galamböcs*, s. m. *Sellinger*, p. k. *Drama*, p. *Vinetta.*
 92—96. Szemere M. úr f. m. *Branyiczko*, stp. m. *Ettoli*, p. m. *St. Vertugarde*, p. k. *Grandezza*, s. k. *Pampuska.*
 97. Gr. Stáray J. p. m. *Levente.*
 98. Gr. Trauttmansdorff L. s. k. *Ideal.*
 99—102. Br. Üchtritz Zs. s. m. *Pásztor-Vanity*, s. m. *Waisenknabe-Miss Herschell*, p. m. *Britannicus*, s. m. *Bálvány-Emerentia.*
 103—105. Capt. Violet s. m. *Páratlan*, s. m. *Toborzó*, p. m. *Tokio.*
 106—109. Wahrmann R. úr s. m. *Cornelius Herz*, s. m. *Solist*, p. m. *Winand-Focking*, p. k. *Maria Bricard.*
 110—114. Gr. Wenckheim D. s. m. *Bálványfi*, s. m. *Pascal*, s. m. *Vincsi*, p. m. *Yuba Bill*, p. k. *Gunpowder.*
 115. Gr. Wenckheim I. s. m. *Conti.*
 116. Mr. J. Hatton p. m. *Pancake-Nekrolog.*

Budapesti versenyek. 1895. Tavasz meeting.

Egyesített Nemzeti és Hazafi-díj 15,000 korona 1600 méter.

- 1—4. Gr. Andrassy G. p. m. *Beaumont-Buzgó*, s. m. *Gunnersbury-Porcía*, p. k. *Ercildoune-csipke*, s. k. *Pásztor-Frolick.*
 5—8. Gr. Apponyi p. m. *Gounod*, p. m. *Pászlor-Mauve*, s. k. *Alegretta*, s. k. *Pancake-Si.*

- 9—11. Gr. Batthyány E. p. m. *Mutineer*, p. m. *Sükkösd*, s. m. *Vicine.*
 12—13. Beniczky G. úr p. m. *Farsang*, p. m. *Monopol.*
 14—18. Blaskovich E. úr p. m. *Földi*, s. m. *Nem oda Buda*, s. k. *Aranyvirág*, p. k. *Hugom*, p. k. *Lenke.*
 19—21. Blaskovich M. úr p. m. *Arlington*, s. m. *Bohócs*, s. m. *Csapláros.*
 22—23. Csernovics P. úr s. m. *Albatros*, p. m. *Da Capo.*
 24—28. Dreher A. úr p. m. *Gogel*, p. k. *Beesheap*, p. k. *Geh' weg*, s. k. *Geküsst*, s. k. *Irmgard.*
 29—36. Egyedi A. úr s. m. *Alispán*, s. m. *Billikom*, s. m. *Gerely*, p. m. *Göbe*, p. m. *Maharadsa*, s. m. *Vitézlő*, p. m. *Zivatar*, s. k. *Gyopár.*
 37. Br. Erlanger L. fhd. s. m. *Moi.*
 38. Gr. Esterházy Imre s. m. *Böcsi.*
 39—41. Gr. Esterházy Miklós s. m. *Bombardon*, s. m. *Todor*, s. k. *Mauerblümchen.*
 42. Fáy Halász G. úr p. k. *Rózsika.*
 43. Gr. Festetics P. s. m. *Leporello.*
 44—49. Gr. Festetics T. s. m. *Eclat*, p. m. *Halász*, s. m. *Secret*, p. k. *Caresse*, p. k. *Dawn*, p. k. *Dogaresse.*
 50. 51. Gróf Forgách J. stp. m. *Kurucz*, p. m. *Nem kell.*
 52. Gr. Hadik B. E. s. m. *Toreador.*
 53—54. Gróf Hunyady J. p. m. *Juniper*, f. m. *Weatherstar.*
 55. Comp. I. M. s. m. *Gunnersbury-Bess Craig.*
 56—57. Jankovich Gy. úr s. m. *Paraszt*, p. k. *Gyöngy.*
 58—63. Gr. Kinsky Zd. s. m. *Elbrus*, p. m. *Loser*, p. m. *Melk*, p. m. *Tibor*, s. m. *Vasvár*, p. k. *Home.*
 64—69. Kodolitsch A. tbk. s. m. *Dynast*, p. m. *Elfenköning*, s. m. *Hugó Telepi II.*, stp. m. *Reve d'or*, s. m. *Unser Graf*, sz. k. *Maupel.*
 70—72. Krausz L. úr p. m. *Törös*, f. k. *Giza*, s. k. *Hedwig.*
 73. Losonczy Gy. úr p. m. *Báthory.*
 74—80. Péchy A. úr s. m. *Hofnarr*, s. m. *Janicásár*, stp. m. *Kegyencs*, s. m. *Pettend*, stp. m. *Quit*, p. m. *Tricky-Boy*, stp. k. *Corinna.*
 81—82. Br. Podmaniczky G. p. k. *Concordia*, s. k. *Csaplárosné.*
 83. Rohonczy G. úr s. m. *Kesdet.*
 84. Dr. Russo E. stp. k. *Duse.*
 85. Schindler L. úr p. m. *Compagnon.*
 86—91. Br. Springer G. s. m. *Baldwyne*, s. m. *Dunbar*, s. m. *Galamböcs*, s. m. *Sellinger*, p. k. *Galoca*, p. k. *Vinetta.*
 92—95. Szemere M. úr stp. m. *Ettoli*, s. m. *Culotte*, p. k. *Grandezza*, s. k. *Pampuska.*
 96. Gr. Teleki J. stp. k. *Kisbarna.*
 97—103. Br. Üchtritz Zs. s. m. *Bálvány-Emerentia*, p. m. *Buck-a-boo-Messalina*, s. m. *Pásztor-Vanity*, s. m. *Stronzian-Pelisse*, s. m. *Waisenknabe-Miss Herschell*, stp. p. *Craigellillar-Galante*, p. k. *Kisbéröcsce-Kisböske.*
 104—106. Capt. Violet p. m. *Tokio*, s. m. *Páratlan*, s. m. *Toborzó.*
 107—110. Wahrmann R. úr s. m. *Cornelius Herz*, s. m. *Solist*, p. m. *Wynand Fockink*, p. k. *Maria Bricard.*
 111—115. Gr. Wenckheim D. s. m. *Bálványfi*, s. m. *Pascal*, s. m. *Vincsi*, p. m. *Yuba Bill*, s. m. *Bulgár-Ceres II.*
 116—117. Mr. C. Wood s. m. *Hervad*, s. m. *Tajték.*

* TÖRLÉSEK.

1894. augusztus 16.

III. Szt. István-díj. 80,000 korona 1800 m. (96 aláírás).

1893. aug. 1-én törölve lettek:
 Agancsár, Ambassadeur, Andreas, Asteroide, Aviso, Borneo, Christof Columbus, Coeur d'or, Crackshot, Erfolg, Fenegyerek II., Fillér, For ever, Gárda, Gitta, Jutka, Kigyó, Korszak, Kortárs, Mauserl, Metty, Otero, Partisane, Sonora, Supplent, Szózat, Wallenstein.

1893. decz. 15-én törölve lettek:
 Adonis, Amulet, Betyár, Biebas, Csokor, Dämon, Demetrius, Detective, Distanzrit, Espoir, Floridor, Gar, Geier, Gourmand, King Milan, Murthen, Nagyságos, Raison, Salami, Schneewittchen, Supera, Tessék, Turul, Virad.

A nevezés érvénye megszűnt: Induló, Van Dyck.

Állva maradtak tehát:

3é Alegresse	4é Népda
3é Estrella	3é Makacs
3é Coalition	3é Grisette
3é Álmos	3é Barinkay
3é Gyöngyvér	3é Lindenberg
4é Clifford	3é Lovely boy
3é Geliebt	4é Absalon
3é Radieschenknabe	3é d'Artagnan
3é Tritsch-Tratsch II.	3é Hernani
4é Fílkó	3é Lustkandl
3é Philine	3é Nadine R.
4é Culloden	3é Ablegat
4é Duncan	4é Alag
4é Dornröschen	3é Kozma
3é Perle d'or	4é Ioro
4é Szélvész	3é Alföldi
4é Ruslight	4é Leonidas
3é Mindenes	4é Glennie
3é Nábob	4é Mirabelle
4é Mameluck	4é Sunflower
3é Hirtelen	3é Artful
3é Nem maradt	

Versenyrendszerünk.

Sportirodalmunkat egy fontos kérdés foglalkoztatja, melyben a vélemények többé-kevésbé eltérők. Ebben a kérdésben mi is ki akarjuk véleményünket fejteni.

Versenyrendszerünkben kell valami hátrányosnak lenni, mely a haladást megakadályozza és ez különösen az utóbbi években tapasztalható a német tenyésztéssel szemben, mely évről évre jobban kezdi megközelíteni a miénket. Úgy hisszük, nem csalatkozunk, ha versenyrendszerünk ezt a hibáját a versenyek távolságának mai beosztásában véljük feltalálni.

Felvetik ennek ellenében, hogy üdvösebb és jobb ugyan a sok hosszú verseny, de versenyistállóink érdekei úgy kívánják, hogy legyen több rövid verseny, mert a lóanyag ezt jobban kibírja, le nem török. Szerintünk ez nem helyes állítás, mert versenyistállóink érdeke külön nem választható a tenyésztés érdekétől (mint a V. és V. írja), ez a kettő egymáshoz tartozik oly annyira, hogy egyik a másik feltétele, egyik a másik nélkül fenn nem állhat, nem fejlődhet. Ha áldozatokkal is járna talán istállóink részéről a hosszú versenyek nagyobb számának meghonosítása, ha a tenyésztés érdeke ezt megköveteli, azt meg kell tenni. De tagadjuk ezt, mert minden lóban megvan a képesség, ha egészséges, mindenféle distantiára, csak egy-félre helyesen trainirozzák és ne kapkodjanak, ne próbálják szervezetét kétféleképpen nevelni, gyorsnak is, kitartónak is.

A mi pedig a hosszú versenyeken való gyakori letörést illeti, azt merő képtelenség a versenyek hosszúságával párhuzamba hozni, mert épp annyi letörést lehet kimutatni rövid versenyeknél, mint hosszúaknál. Természetes, ha egy gyenge constructiójú lovat kezdünk trainirozni hosszú distantiára 3 éves korában, mielőtt mindig rövidre trainiroztuk, az hamarabb le fog törni, mintha mindjárt hosszú pályára trainiroztuk volna. A mi pedig föltétlenül hátránya a rövid versenyeknek, az a nagy sebesség által elért rendkívül gyors légzés, mely minden esetre ártalmasabb, mint a hosszú pályán bekövetkező lassabb légzés. Ha pedig tényleg könnyebben tör le a ló anyagunk a hosszú versenyekre való training alkalmával, úgy annak oka megint csak versenyrendszerünk, mert a lónak már szülei is így trainiroztattak és a ló maga is már korán

tavaszzsal, 2 éves korában versenyre lesz küldve, a helyett, hogy nyáron engednék versenyezni, mint a francziák, kiknél a telivértenyésztés az utóbbi időben talán mégis legnagyobb mértékben haladt.

A mi pedig azt illeti, hogy lovaink közül a stayerek nyertek legtöbbet, a hosszú versenyekre vannak legnagyobb díjak kifizetve, erre megjegyzésünk, hogy ne ékeskedjünk más tollal. Hét legsikeresebb lovonk az idén Gourmand (60,900 frt), Patriot (39,160 frt), Duncan (31,550 frt), Primás II. (30,700 frt), Intrigant (22,160 frt), Turul (21,990 frt) és Virad (21,470 frt) volt. Ezek közül Gourmand nagy díjait Bécsben nyerte, Intrigant Bécsben és Krakóban, Turul Bécsben és Krakóban, Virad Bécsben; marad minékünk Duncan és Primás II., mert Patriot a Szt.-István-díj távján nyert, mely középtávolság, nem hosszú verseny és különben is Patriot nem éri meg azt az árt, a melyet nyert. Duncan és Primás II., két magyar tenyésztőnek és az egész magyar tenyésztésnek büszkesége, két oly ló, melyet a magyar tenyésztés régóta felmutatni nem tudott, nem bírt e két ló többet nyerni egy esztendő alatt — a mikor conditioja magaslatán állott mind a kettő — 62,250 forintnál. Nem igazságtalanság ez? Egy Patriot nyerhet Szt. István-díjat, egy Primás II.-nek carrierjét tönkre teszik a Szt. István-díjra való traininggel, mert nincs számára egy nagy díj se nálunk hosszú distantiára. A míg van Károlyi emlékversenyünk 950 m.-re, Szt. István-díjunk 1800 m.-re, Alagi díjunk 2000 m.-re, Szt. László-díjunk 1400 m.-re, addig 3 évesek számára 5000 frtnál értékesebb versenyünk 2000 méteren felül csak az egy St. Leger (20,000 frt) van. 3 éves és idősebb lovaink számára csak a »Budapesti díj« és »Lovaregyleti díj« állanak fenn 5000, illetve 8000 frt első díjjal. Hosszú distantiára nincs egy értékes kortether versenyünk, nincs egy handicapunk. Bécsnek megvan, ha aránylag kis díjazással is, a maga Buccaneer versenye és a freude-nau handicapje, Párisnak a sok között, a Grand Prix-je (3000 m.) és Prix rainbow-ja (5000 m.), Angliának megvan a Cesarewits-e (3600 m.), a Goodwood Cupje (4000 m.); nekünk ezzel szemben megvan a Széchenyi-díjunk (3000 m. 100 arany) és vagy két 3000 m. eladóversenyünk, hogy tenyésztésünk kiterjedjen a kitartó lovak nevelésére is. Hány jó lovonk nem tudott kellőleg érvényesülni a miatt, mert rövid versenyekre trainirozták kényszerűségből, holott talán kitünő lett volna a hosszúakon is. Álljon itt pl. Aranyka, mely rövid távon futtatva közönséges handicap lónak tartatott, holott évjárata legjobbjai közé tartozott és ha hamarabb trainirozták hosszú distantiákra, ki tudja, nem e hozzá fűződött volna az 1887-ik évjárat dicsősége? Ebben az évjáratban találjuk Villámot, melynek a 1 1/2 mértföld is rövid volt, kellőleg nem érvényesülhetett. Az 1885-ik évjáratban ott van Pity the blind, mely első rangú flyernek tartatott, de a bécsi 1 1/2 mértföldes kanczadíjban második lett és a roarer Királyné jó negyedik. Ki tudja ezen lovak más training mellett mire lettek volna képesek. A múlt évben Hires megnyerte a pesti oakst 2000 m.-en, második lett a 10,000 francos államdíjban 2400 m.-en. Durczás az idén — melyre szeretik azt mondani, mily kitünő flyer — négyszer futott 1800 m.-re vagy azon túl, háromszor nagyon szépen futott. Ezek az esetek eléggé bizonyíthatják a hosszú versenyek szükségességét,

mert részben azt bizonyítják, hogy legjobb lovaink nem mutathatják meg képességeiket a mai versenyrendszer mellett, részben pedig igazolják azt az állítást, miszerint minden lóban megvan a képesség a hosszú versenyek kibírására, csak idejekorán erre fektessék a főszűlyt és hosszú pályára trainiroztassanak.

Bizonyíték a hosszú versenyek mellett ezen felül a francia tenyésztés rohamos, a német tenyésztés lassú, de határozott emelkedése és a mi tenyésztésünk stagnálása az utóbbi években (Gaga, Espoir és Turul importált lovak) Reméljük, hogy a »Magyar Lovaregylet« tekintetbe véve a minden oldalról felhangzó szavakat és a tényeket átgondolva, meg fogja kezdeni mihamarabb versenyrendszerünk reformálását, mely tenyésztésünk sürgős érdeke. B. H.

Domino.

A vén Európában, ha valamely kétéves egy-két szebb versenyt nyer, mindjárt a század legjobb lovának lesz kikiáltva s tulajdonosa félti mint a himes tojást, nem indítja csak oly versenyben, mely lovára nézve holt bizonyos, nehogy elveszítse nimbusát, mely övezi. Daczára ennek, alig volt egy-két ló, mely ezen dicső elnevezést kiérdemelte volna s talán minden hízélgés nélkül elmondhatjuk: csakis egy volt, Kincsem, mely 54-szer futván mindenféle társaság és körülmények között legyőzetlen maradt. — Igaz ugyan, hogy mégis Ormondeot tartják a század lovának, de azt hiszem, hogy a 18-szori futásával — bár szintén veretlen volt — messze Kincsem mögött maradt, hanem persze Ormonde angolországi ló, Kincsem pedig magyar s ezzel azután minden meg van magyarzva. Amerikáról, mely az ó-világ löverseny sportját szintén átvette s most már hatalmas arányokban űzi, eddig még semmi rendkívüli dolgot nem hozott az újság. Volt ugyan nekik is egy Foxhalljuk, mely Angliában, a sport őshazájában, szép eredményeket vívott ki, de ez még nem volt fenomenalis. Az idén tünt fel az első ily csillag az amerikai turf-on. Domino ez, Mr. Jk. és F. Keene testvérek kétévese, mely az idén 9 versenyben vitte fényes győzelemre gazdái fehér színű dresszjé a kék pettyekkel. El Rio Rey óta nem volt ily jó kétéves az amerikai pályákon Domino — lásd képünket — történetét következőkben ismertethetjük: Major G. B. Thomas laxingtoni tenyésztő nevelte, s édes testvére volta Sprinter Correctionnak, melyet J. A. és A. H. Morris vettek meg. Az eladásnál testvére kitünőségeit véve alapul, élénk kíváncsiság tárgyát képezte, azonban sem a gazdák, sem Morrisék trainerének nem nyerte meg tetszését, mert kicsiny volt, az előlábai sem igen jók, szóval nem a legjobban fejlődött yearling benyomását tette a szemlélőre. Egyedül Foxhall Keenenek tetszett meg s potomáron kerül a két híres versenyistálló-tulajdonos testvér istállójába. Nincs is népszerűbb istálló az övéknél Amerikában, mihez most még sokkal járultak Domino, Himyar és Mannie Gray fiának győzelmei.

Már a saison elején járta a hír, hogy W. Lakeland egy kitünő kétévest trainiroz, mely a Brighton Beach pályán minden lovat le fog verni. Így történt, hogy első megjelenésekor már rá odds-sal favourite volt. Rövidség okáért felsoroljuk győzelmeit:

Gravesendben, május 22-én. Sweepstakes. Táv. 5 furlong (1000 m.). Idő: 1 p. 2 mp. 56 kiló súly alatt (lov. Taral) canterben első Figaro, Patrician és 10 más ellen. Díj:	dollár	895
Gravesendben, május 27-én. Great American Stakes. 5 furlong. Idő: 1 p. 1 3/4 mp. 59 kiló alatt (lov. Taral) Dobbins, Joe Ripley, Declare és más 4 ellen első. Díj:		18,675
Morris Parkban, június 10-én. Great Eclipse Stakes. Táv. 6 furlong. Idő: 1 p. 12 3/4 mp. 59 kiló súly alatt könnyen győzött Dobbins, Declare és 3 más ellen. Díj:		16,750
Sheepshead Bayben június 27-én. Great Trial Stakes. Táv. 6 furlong. 62 1/2 kiló súly alatt (lov. Garrison) Hyderabad, Dobbins és 6 más ellen első. Díj:		23,475
Washington Parkban (Chicago) július 13-án. Hyde Park Stakes. Táv. 6 furlong. Idő: 1 p. 14 mp. 61 1/2 kiló súly alatt (lov. Taral) könnyen első Peter the Great, Varsal és 6 más ellen. Díj:		17,000
Monmouth Parkban augusztus 19-én. Produce Stakes. Táv. 6 furlong. Idő: 1 p. 14 1/4 mp. Küzdelem után 64 kiló súly alatt (lov. Taral) első Discount, Declare és 9 más ellen. Díj:		19,875
Sheepshead Bayben augusztus 29-én. Futurity Stakes. Első lett 65 kiló súly alatt (lov. Taral) Galilee (57 1/2 k.) Dobbins (65 k.) és 17 más ellen. Díj:		49,350
Sheepshead Bayben augusztus 31-én Dobbins ellen egy matchben a Futurity Stakes távján holt versenyt futott Taral alatt. Díj:		1250
Morris Parkban szeptember 29-én. Matron Stakes. 6 furlong. Idő: 1 p. 9 mp. 64 kiló alatt könnyen (lov. Taral) első, Peacemaker, Jack of Spades és 11 más ellen. Díj:		29,460
9 győzelmével összesen: 176,730		

dollárt szerzett gazdájának.

Eddig még nem volt Amerikában ló, mely egy évben ennyit nyert volna össze díjakban s megközelíti összegre nézve a portlandi herczeg Donovanját, mely 3 éves korában 38,200 fontot (191,000 dollár) nyert Angliában.

De nemcsak díjakban nyert sokat össze, hanem a Matron Stakesben kétévesnek igen magas teher 128 font (64 kiló) alatt a 6 furlongot (1200 meter) 1 p. 9 mp. alatt futotta be, mi eddig recordot képez s ezt is ő érte el először, mert az eddigi legjobb eredmény 1 p. 11 mp. volt, mit El Rio Rey 126 font teher alatt alkotott egykor a White Plains Handicapben ugyanezen a távon.

Domino az egyedüli kétéves, mely a híres El Rio Rey nemcsak hogy megközelítette, de sőt túl is szárnyalta. Potomac, az 1890. év crackje, Morello az 1892. évjárat legjobbjá, mind elmarad mögötte.

Domino jövő pályája elé minden amerikai sportsman nagy kíváncsisággal néz, mert családja nagy része nem bir állóképességgel — pedig mint 3 évesnek a classicus versenyekben erre feltétlenül szüksége van — sőt testvére, Correction, csakis 1000 meter távig volt használható. Előnyére az szolgál, hogy rendkívüli hű ló s eddigi küzdelmeiben szíve soha el nem hagyta.

Domino.

Jockeyinkről.

(Csevegés).

Barrett! Barrett! — zúgott végig a lelkesedés moraja a »pálya belsején«, mikor az aranygombos fekete dress rohant el elsőnek a célpont előtt, hogy röpké villanással a szent magyar király nevével pompázó díjban is az északnémet kék szalag büszke viselője ragadja el a győzelem pálmáját.

És ezzel Barrett híre meg lett alapítva a brit szigeteken kívül is. A melyik ló nyergében a nagy Barrett ült, az »holt bizonyosság« volt; ha bejött a ló, akkor Barrett jött be, de ha lemaradt, akkor csupán csakis a »gebe« volt az oka.

Lón azonban, hogy a semita Hyams fejében olyatén gondolatok kezdének motoszkálni, hogy hátha mégsem Barrett úr találta fel a lovaglasi tudományt. Fogta magát a feketelelkű ifjonz és akként ravaszkodék Masqueradenak speedes ivadékán, hogy a hazafias Primás II. éppen csak egy nyakhossz mián volt kénytelen lemondani a főváros adózó polgárainak keserves ötezer forintjairól. És lón ekkor, hogy a nagy Barrett nevéhez csúnya jelzők kezdettek fűzetni, felmenő ágbeli rokonai illetlen modorban emlegettetvén. A hír koszorúja pedig a kis Hyams koponyája köré fonódott.

Különbén ezzel korántsem szándékolom a három királyság egyik derék szülöttét leczáfolni, csupán annak a tételnek igazolására hoztam fel mindezeket, hogy mégis csak többnyire a ló teszi a lovas, s nem a lovas a paripát. Mert hiszen derék jockeyink legnagyobb része kitünő lovas s nincsen köztük akkora különbség, hogy egyik lónak — mint ezt a laikus fogadó közönség nagy része cselekszi — minden egyéb esély tekintetbe vétele nélkül oda lehessen ígérni a győzelmet csupán azért, mert ez s ez a jockey ül rajta. Hanem mikor fej fej mellett vágat a célpont felé három-négy nemes telivér és szakad a tajték, csatog a korbács, piros vér serked a sarkantyú nyomán, akkor látszik meg azután, ki a legény a gáton. Itt már nem Hero nyer Perle

d'or ellen, hanem Adams veri meg Grayt, a paczczerek nagymesterét.

Tíz-tizenöt erőskezű jockeynek vajmi nehéz klasszifikálni, kettőtől azonban határozottan merem állítani, hogy kimagaslik a többi közül. Hiszen jó kezekben van az a paripa, melynek kantárszárát Bulford, Hyams, Huxtable, Barrett stb. erős marka fogja össze, de oly geniálisan, mint Vinall és oly correctül, mint Adams, nem hiszem, hogy egy is tudna lovagolni.

Mert Vinall, ez a kajlaszemű indus, mély tudománnyal lovagol. Hazai pályán jockeytől — talán az egy Soppot kivéve — alig láttam még, hogy oly remekül meg tudja ítélni az iramot, mint ez brahminba ojtott angol. Olyan lovat, mely már a befordulónál meg van verve, Vinall be tud vinni az utolsó ugrásoknál újra a küzdelembe s akárhányszor láttam, hogy pullolt lovat lendületbe hozva, nyakhosszal szerez meg második vagy harmadik helyet. És a végküzdelemben — ott a Vinall ökle csodát művel. Legszebb példa különben erre, midőn a canterező Parnell mellé kétségbeesett ostorcsapásokkal fel tudta hozni egy vonalba a favorite Ne nézz rémöt, vagy mikor Agancsárt húzta le a korbács alatt nyílként előre törő Kapitán. Ezek a tettek beszéljenek minden dicsőítés helyett.

Adamsnak két érdeme van: hogy csinos gyerek és hogy kifogástalanul lovagol.

Még Adamst »ellovagolni« senki sem látta, de a ki látta őt Heron a Károlyi memorialban avagy Primás II-n a Totalisateur-handicapban, az le fogja venni süvegét, mondván: Adams, tisztellek.

A mi a két champion Hyamst és Bulfordot illeti, — szerény nézetem szerint — egyik sem érdemli meg azt a dicsőséget. Hyams jó lovas, az igaz, de ne lett volna Butters oly hallatlan jó formában, sohasem viszi a fiatal annyira, hogy 32 győzelemmel elől canterezzen. Bulford pedig, a kétévesek routineos lovaglója, tudna lovagolni, mikor akar, de ha csak azt az egyet vesszük, mikor Benczúrral Filkó ellen »canterben lett második«, már csak ezért az egy hadi tényeért huszonötöt érdemelne, nem championságot.

Huxtable, a vén püspök, bizony már öregszik. Startolni még tud az öreg remekül; de már mikor Gourmondot Nemszabad lehúzta, szelvényhosszában az öreg Huxti gyöngye kezeit emlegették. A te napjaid meg vannak számlálva derék öreg; nem vagy már az az »ördögi Huxtable«, a ki Capt. Violet lovait diadalról-diadalra vezette, hanem vén bűnösnek neveznek rosszindulatú turfrókak.

Az ifjúság a jövő! S erre a jövőre te aspirálsz leginkább, angol nevű cseh apának cseh nevű angol magzatja: Pache! kinek még pár év előtt a füle tartotta a sapkát, mikor Gloucestershire benyargalt vele a zárhandicapban s kit most Derby-crackek hátán megnyugvással lát a tipster. Én különben Pachével egyáltalában nem rokonszenvezek, mert az ő egyénisége fölötté rejtélyes. Ő rajta is megesik az a baleset, hogy néha egy-egy lóval lemarad s valahol hátul kullog be sereghajtónak, hanem mindez Pachét nem izgatja, ő másnap ugyanazzal a lóval, jobb társaságban vidoran benyargal elsőnek, bő alkalmat nyújtván a fogadó közönségnek az elmélkedésre a dolgok változandósága fölött.

A finishek mestere, Wallace, a könnyű Brown, a nagy Barrett, a vaskezü Lemaire és Sharpe, a becsületes Smart, a peches Carlyle s az idén szerepelni kezdő Liddiard J. és a kis Ibbet: nem szorulnak dicséretre, s ha győzelmeik száma nem közelíti meg a championokéit, annak nem ők az okai, hanem az istállónak kevésbé jó formája.

Hanem szóljon az ének azokról is, a kik »önmaguk tépik le fejükről a babért«. Gray, Wilton, Peasall — mely gyönyörű háromlevelű lóhere! Wilton úr szerencsére már a német gyepet boldogítja becses személyével — a mivel nagy kő esett le a Henckel-istálló híveinek szívéből. Igazán elszomorító volt nézni, mint paczczolja el ez a boldogtalan Wilton egymásután egész sorát a biztos versenyeknek, a mihez még hozzájárult az a kellemetlen tulajdonsága is, hogy elvei voltak. Aut Caesar, aut nihil — mondotta ő. És ennélfogva, ha első nem lehetett, szépen letartotta lovát és nagy lelki nyugalommal hagyta, hogy vert lovak halásszák el orra elől a második vagy harmadik díjat. Ezért azután a helyrefogadók által nagy becsület adaték neki. Legszebb jelenet volt különben, mikor tavaly a nyári kísérleti versenyben Mirevaló úgy nekiindult, hogy míg Wilton úr azon gondolkozott, miként lehetne a versenyt elügyetlenkedni, addig a derék mén minden biztatás nélkül számtalan hosszakkal begyekezett elsőnek.

Gray már tudna némileg lovagolni, de ő meg mindig canterezési mániában szenved. A 2800 méteres startnál nagy büszkén átveszi a vezetést és canterben vágat befelé, míg aztán valami obscurus versenytárs mellette terem, akkor ő megijed, ütni is akar, sarkantyúzni is akar, kapkod, mint kutya a légyhez és mire a kantárszárát összeszedi, akkorra már a díjat elúszta.

És most jövel ő Peasall, érted rezdüljön meg dalomnak utolsó accordja! Szegény Peasallnak tán csak az az egy jó napja volt, mikor Sivel elvitte a Prince of Walest, azóta az ő csillaga leáldozott és az ő egén felhők boronganak. Még föl sem ült szegény a lóra, már szidják, ha rosszul startol, szidják, ha be nem jön, szidják és ha bejön, akkor is szidják. Pedig hát ő erőlködik, erőlködik — mit tehet ő róla, ha mindig akad

ló, a melyik az övénél gyorsabb. Malheureje van, ennyi az egész. Meg aztán csak kell valakinek lenni, a kit az ember szidhasson.

Kérlek, nyájas olvasóm, ha ezt az igénytelen kis causeriet unalmasnak találod, engem ne bánts érte; szídjad Peasallt, arra való.

Etienne.

Kettős bukás.

Nyugalankodva, szűkölve ugrálnak a porázt rángató agarak, a lovászlégény lovával formális tojástanácsot kénytelen járni, hogy az eltaposástól megóvja őket. A könnyű vadázkocsi előállt, a grófné kissé kivörösödött szemekkel — az éjjeli nem alvástól, könnyektől, vagy a regeli csipős szétlől, ki tudná megmondani? — társalgónője szokott unalmas arczával, felszállnak. Felnyergelt paripákat vezetnek az istálló felől s a négy tagból álló férfitársaság abban hagyva a diskurzust a lovak elé siet. A nap hőjelöltjein, a háziúr és Kevermesi lován koncentrálódik a figyelem. Weeser báró irlandija hatalmas, 16 maroknál jóval magasabb kancza, a kompakt vadászló ideálja, 80 kilót játszva visz, kifejlett, mély szügye tudó, a hatalmas far és erős csánk úgrási képességre vall. Vörösderes szőre ragyog, kiülő izmain, inain bőre rugalmasan feszül, körmein nincs egy repedés, lábain bár még oly parányi vízpók. Hatalmas arányai mellett szinte eltörlül Kevermesi erdélyi fajú félvére, bár szakértő szemnek azonnal feltűnő akciója, melylyel elpusztíthatatlan lábait emeli, szépen kapcsolt száraz feje, értelmes tűzű szemei. Pár pillanatig a kritika némán folyik. Persze Aladár gróf kappanhangja töri meg a csendet legelőbb. Lóhoz négyük közt legkevésbé ért ugyan, de büszkesége, hogy jockey-súlylyal lovagol. Elég czingár, teheti.

»Te Pista,« — sipog Kevermesi felé — »Miss ma alighanem lefőzi Tündért. Mintha bal elején kissé meredt volna? Te, ez a ló meg van hülvé, nincs olyan szörben mint máskor! Helyedben bánatot fizetnék és visszavezettetném az istállóba.«

»Sebaj, majd viszem én, te csak arra vigyázz, hogy táltosod ki ne törjön mint a multkor és a társaság háta helyett ma nyulat is láss.«

»Igaz«, kacag Draskóczy Iván, a legjobb úrlovás és négyezer hold névleges ura — »hol a pokolban jártál akkor a szőlők között?«

»Ne bánts Iván, ma cukrot tettem a zsebembe, majd átcsalogatjuk a nagy árkon« — csitítja rettentő komolyan Kevermesi.

Aladár gróf izgatottan hadonázik ostorával, nekiperült arcán, megvillanó zöldes szemlein látszik, hogy szeretné mindkettőt egy nagy ripszttal lefőzni, de míg rosszul idomított gondolatai után keresgél, a háziúr szava közbe recseg:

»Lóra uraim, lóra, múlik az idő!

Intésére a kocsi már kirobog, mihamar nyeregben ki-ki és lépésben mennek kifelé. Aladár gróf lova erős hajlandóságot árul el urát a rácskapunál lehorzsolni, de ez ma energikus hangulatban van. Még mindig dolgozik benne az epe és a ki nem adott tromf. Goromba kantárrántással oly erős fejállásba kényszeríti a makranczost, hogy nekihököl Draskóczy lovának. Az érintkezésből kedélyes ugrásváltás fejlődik, jó szerencse, hogy e tettegeskedésnek komolyabb következményei nem lettek. Draskóczy bosszús ironiával figyelmezteti Aladár grófot, hogy lovas

mutatványainak az ugar tágasabb és a mi fő a társaságra nézve biztosabb tere lesz. Weeser nehogy összevesszenek, ügetni kezd és a lovasok csakhamar eltűnnek a fásor hajlásában.

*

E reggelt megelőző este igen kedélyesen ültek a hosszúra nyúlt ebédnél. Habzó Mummál szorgosan telített poharak még szorgalmasabban ürültek, a hangulat emelkedett, a szemek csillogtak, a megjegyzések mind merészebbek, a derültségek hangosabbak lettek. Ló és kutya, telivér, félvér, sebes agár, győzős agár volt a thema, folyt is a pro és kontra hevesen. A grófné is részt vett a vitában, még pedig Aladár grófnál semmiesetre sem kisebb szakértelemmel.

Leány korában, gazdag rokonainál — mert szépségén és őseitől örökölt tiszta kék vérén kívül mi sem volt hozománya — minden parforsz vadászaton részt vett. Egy kill-nél találkozott először szemtől-szembe Weeser báróval; azaz nem egészen szemtől-szembe, mert ő egy sűrű magas sövényt repülve ugratott, mikor a báró 15 lépéssel odább egy süppedős vizes árokban hempergett. A báró kimászott az árokból és csurom vizesen, behorpadt cylinderrel gratulált a rókafarok elnyeréséhez. Akkor végig nézett rajta és ő gentlemenségét szörnyen rútnak, a helyzetet még inkább komikusnak találva, minden illem és jó nevelés daczára szemébe kaczagott. No de factum az, hogy két hét múlva megvolt az eljegyzés, hat hétre az esküvő.

A báró neve ugyan nem, de uradalma és kastélya fényes. Apja beamter volt, dúsgazdag leányt vett el, honosította magát és fia már királyi meghívó levelet kapott a főrendiházba. Most ugyan képviselő, mert ez a divat.

Igy lett a grófné rüt ember és szép vagyon úrnője, de a lovaglászról orvosai tanácsára le kellett modania. Aladár gróf, Weeser háta megett, megmerte ugyan kockázni a rossz viczcet, hogy a férj nem engedi lovagolni nejét, mert lóháton hódító szép és — könnyebb a bukás, de képzeljék az a hóbortos Kevermesi megbotránkozik ezen és Aladár gróf ritka elmésségét léha pimaszságnak nyilvánítja, sőt holmi szolid magyarázatok helyett két alapos külsőt vág másnap karjára, hogy két doktornak is dolgot adott, míg összefoltozta.

A már jelzett vitában is Kevermesi ellenzéskedett. A hazai lótenyésztést rostálgatták és ő a legsovínistább módon kijelentette, hogy a hazai anyag versenyez bármely külföldivel. Weeser czáfolni iparkodott, de hiába volt minden kölcsönös meggyőzési kísérlet. A szőnyegen szanaszét heverték a tekintélyek gyanánt összehordott és citált sportkönyvek és lapok. Mikor a tudásból már kifogytak, az élczelés és ingerkedes fegyvereit szedték elő. Draskóczy ironizált, Aladár sipítózott, a háziúr gúnyos prepotenciával mindent kinevetett; végre Kevermesi, hogy a már-már túl élesre váló vitát befejezze, 500 havannát ajánlott 100 ellen, hogy a holnapi agarászon erdélyi sárgájával lefőzi az irlandi derest. Ezzel a vita agyon volt ütve.

Thea után a grófné zongorázott, Kevermesi hűségesen forgatta a kóta-lapokat. Miután e classikus élvezet alatt az urak öblös karosszékeikbe mindjobban belesüllyedtek, a szivarok el-elaludtak s az ásitások már titkolhatóanokká váltak, — a grófné visszavonult. Csakhamar ők is követték példáját. Szobáikba tértek és pezsgőtől kóválygó fejüket álomra hajtották.

Felugrott a nyúl. Hangos hajrá! hangzik valamennyi torokból, sebes iramodással rohan a társaság a szabadon bocsátott agarak után. Első pillanatban a lovasok elmaradnak, nyúl és agarak ott hagyni látszanak őket, de a nemes állatok ráfeküsznek zabláikra és szántáson, tarlón, zombékon keresztül szélesebben nyomulnak utánok. Inaik, izmaik megfeszülnek, hortyaikból kódós pára fúva árad az őszi légbe, bőrük alatt láthatóvá dagad a legkisebb ér is.

Kevermesi és Weeser legelől vágatnak, pár hosszsza utánok Aladár gróf, ki nem meri és Draskóczy, ki kiméletből nem akarja lovát kieszesíteni. Szárba a lovat, jól leülni a nyeregbe, hogy a nyúl és agarak hirtelen mozdulatait követni lehessen és hajrá! hajrá! Hirtelen kis, de meredek nyílt árokra bukkannak. Nyúl, agár észrevétlenül suhant át felette, az irlandi egy nyúlabb galoppugrással, Tündér egy szökkenéssel túl van. Draskóczy az árok után hátranézve látja, hogy Aladár gróf lova sztoppol, ő nyakára, majd midőn a ló helyből elugrik, a nyereg mögé zökken. De felszedi az elvesztett kengyelvasat s egy sarkantyúnyomással gyorsított iramban vágat utánok.

A nyúl fárad, cselcse után igyekeznek az agaraknak vetni, de ezek szépen dolgoznak. A zsemlyeszínű már oda vágott, erre egy hirtelen fordulat, az agarak bukfenelzelve hemperegnek, a nyúl, erős vén kan, átugorja őket és pillanat alatt tételnyit nyer. A lovasok ingadoznak, szétszórdódnak, Aladár gróf kengyelét újból elveszti és kicsi hijja, hogy meg nem úszta a szántást. Az éles fordulatot nem csinálhatják a nyúlal, kört vágni kénytelenek. Kevermesi, ki oldalt lovagolt, keresztetzi az üldözöttet és legközelebb éri. »Hajrá Cziczke! hajrá Tigris!« A két agárnak mintha lába sem volna úgy elnyúl, hosszú, hegyes fejk előre nyújtva, farkuk propeller-csavarként forog. Weeser is irányba jöve felkeveri az irlandit és síkverseny iramban pótolja a vesztett tért, melyet Draskóczy már behúzott. Aladár gróf egészen elmaradva hátul evez, de seba, a nyúl újra fordult s most az ő irányában fut, így mind a négyen együtt vannak megint.

A lovas-izgalom a legnagyobb fokra hág, irlandi és sárka egymásnak fejhosszát sem engedve, erős kezekkel tartva repül. Szegény tapsifüles kétségbeesett szökésekkel iparkodik menekülni de hasztalan, már apró köröket vág, már csavarog, majd végső erőlködéssel, lihegve, lankadó, bukdácsoló ugrásokkal, kétségbeesetten tesz végső kísérletet a nem tágitó agarakat lerázni. nyakáról. Már-már éri fogaik szorítását, szemei véresek, szíve a megrepedésig dobog.

»A nagy árok!« — rikolt Draskóczy, ki az általános izgalomban egyedül vette észre az akadályt — »fáradt ló ne ugorja, mert nyakát törí!«

És ha törí? — ki fogja magát szégyennek kitenni és lovát feltartóztatni? Még jobban szárba a lovat, egy czombnyomás figyelmeztető felrissztésül, készenlétben a sarkantyúk és neki! Hopp! Hopp! Az irlandi Tündérral majdnem egyszerre ugrott a 15 láb széles, meredek csatornának s gyönyörű repülő ugrással elérik a a túlsó felhánt partot. Az irlandi megbotlik, sarkantyú oldalába vág, ostor csattan és lábra kapva vágat tovább. Draskóczy bravuros nyugalommal ugratott, sőt Aladár gróf is átjutott, — Draskóczy rossz nyelve azt mondja, akarata ellenére lova vitte a többiek után, — de Kever-

mesi az ugrás után eltűnt. Lovastól ott hever a felhánt part mögött. A mint Tündér elejével arra felkapni akart, gazdája kezében pillanatra meglazult a szár, ló és lovas a roham iszonyú röpítő erejétől cigánykereket vetett. Tündér csakhamar lábrakap, fejéből kicsúszott az elszakadt kantár, üres nyereggel, oldalaihoz verődő nyereggel megy világga, szegény Kevermesi pedig a földön marad, elnyúlva. Nem ájult ugyan el, de hatalmasan oda vágódott.

Kábult, ólomnehéz feje alatt dübörögni hallja a földet, majd valami meleg, lágy emeli, támogatja. Ajkát valami égeti . . . , nem, ez nem csók — cognac. Még egy korty, kezd érkekeinek ura lenni. Aggodalmasan csengő, csengőn lágy hang hat fülébe:

»Pista, az istenért szóljon, él?«

Persze hogy él, sőt kinyitja szemét, sőt felismeri — a grófnét.

»Nincs semmi baj . . . « motyogja; szeme kissé révedez, feje még mindig szédül, de jobb karja (a bal menykő mód fáj) és a grófné segélyével felül. Percz mulva könnyebben lélegzik és megkísérti a felkelést. Az oda siető inas segélyével felül a kocsira, a társalgónő szemközt, a grófné melléje ül és karjával támogatja, miközben aggodalmas szép szemeit le nem veszi Kevermesi sápadt, szép, férfias arczáról. És ez arcz lassan-lassan — talán tekintetének delejétől, vagy az ismételt cognac-adagtól, visszanyeri szokott élettéljes vonásait. Mire az erősen jukkoló fogat a kastélyhoz ér, annyira magához jő, hogy a kocsiról támogatás nélkül le tud szállni s felmenni a lépcsőköön. A grófné, valószínűleg tévedésből, bodoirjába vezette, a társalgónő karosszéket gördít és távozik.

Darabig némán ülnek, a grófné mintha zavarban volna, Kevermesi szemei pedig jobban kezdenek csillogni most, mint tegnap a pezsgőtől. Mohó vágygal legelteti tekintetét a szép asszonyon, mihamar feled fogadást, agarászatot, bukást, sajgó kart, mindent, csak azt tudja, érzi, hogy minden vére szívének tódul, hogy ennek az asszonynak bolondja már hónapok óta és sült bolond, ha ezt az alkalmat elszalasztja. Végig villan eszébe minden, mi bukása óta történt. Az a hang, az a nézés . . . lehetetlen, hogy másképp legyen. Arcza kigyulad az izgatottságtól, vére végig bizserget ereiben, előre hajol, megfogja a puha, illatos, fehér kezét és megcsókolja. A kéz nem szorítja vissza, de vissza sem húzódik, míg grófi úrnője arczát pipacspirosra festi a vér. Egy heves mozdulat, az izmos karok szilajul átölelik a szép asszony karcsú derekát, csókszapor éri arczát, szemét, ajkát.

»Szeretlek, imádlak, enyém vagy!«

És Elvira grófné? Meg van lepetve és — én istenem, hisz ez természetes — visszacsókolja . . .

*

Diadallal tért vissza a vadásztársaság. Szép futam, derék nyúl és fogás! Zajongva jönnek még a folyosón is vitatkozva: melyik agár dolgozott szebben?

»Szegény Pista, talán baja esett?« — szól Weeser pillanatig majdnem őszinte szájalommal tartva az előszoba kilincsét.

»Ah! dehogy!« — kotyog bele Aladár gróf — »puha volt a szántás és nem is került a ló alá.«

Csakugyan a szalonban egész kedélyesen társalognak a grófné és a bár kissé kimerült arczú,

de különben makk egészséges Kevermesi. Valami szőnyegmintát bírálgattak. Látva, hogy baj nincs, megindult a zajgás, láрма, disputa.

A grófnének élczelődve gratuláltak ápolónői első működéséhez, melyet mint vörös keresztet hölgy oly szakavatottan és sikeresen végzett. Kevermesit kinevették bukása és vesztett fogadása miatt. Persze Weeser kaczagott leghangosabban, bár elismerte, hogy a bukásig Tündér jól csinálta.

A villásreggelinél, pezsgő mellett, legmagasabb fokra hágott az általános jókedv. Draskóczy adomázott, Aladár gróf ugratásával henczegett, Weeser Kevermesivel élczelődött, a grófné ajka mosolygott, pillái félig beárnyalták villogó fekete szemeit és kipirult szende, szűzies arczával oly szép volt, mint egy megelevenült, klasszikus Venuszobor.

Weeser diadalmas jókedvében úgy ivott, mint egy angol lord. Rút arca kivörösödött, szemei keresztben álltak és roppant kedves volt. Alaposan berugott. Nem sokat beszélt, mert nyelve már nehezen forgott, koczcintva fel-felhatározott Kevermesi felé fújva a nyert havanna füstjét:

»No ugye megnyertem? . . . kapitális bukás volt!«

G. G.

Trick, a medvevadász.

— Humoristikus történet angolból. —

(Vége.)

»Ennyit a medvről. Most van-e szüksége valamelyiköknek ruhára, hogy vihessek posztót oda ki és megvarrhassam.«

»Tudja Isten, kell-e, vagy nem?« motyogott a digger, azon buzgólkodva, hogy önmagát hátulról végignézzze. »Bizony, siralmasan nézek ki. A bátyámnak is elkelne . . . Hanem most inkább gondoljunk a medvére. Ruhavarrásra aztán is telik idő.«

»Helyes. Most segítsenek lehordani a szerket, a melyeket mindjárt átadok.«

A deputatio eltávozott a nyiláson át a szabadba; aztán kézről-kézre adták azt a sok holmit, a melyet a szabócska nyujtogatott nekik át, hogy a földre szállítsák.

Volt közte egy gombolyag czérna, egy doboz varrókészlet, egy teáskanna, esernyő, szivar-skatulya, gyufák, takarók, s végül egy nagy kézi fecskendő.

Sehol azonban nem tudtak egy löfegyvert a holmi közt fölfedezni; sőt az indusok végtelen bámulatára még csak a nagy ollót sem hozta magával, miután az ajtót bezárta.

Még a »pinczé«-ből is került elő sok mindenféle. Egy láda erős vasrudakkal, s a hozzávaló csavarokkal és francia kulccsal, aztán több rendbeli titokzatos formájú papirtekercs és más tárgyak, melyeknek hivatása az egyszerű aranyásók előtt igen problematikus és rejtélyes volt. Megtetézte e gyűjteményt három óriási kőedény, mely szalmába volt takarva s a melyeket Trick apai gondoskodással fektetett a kocsiba.

Még egy kupicza brandyt hörpentettek fel, azzal »Isten nevében« előre!

Igen különös egy cavalcade volt ez! Elöl a két aranyásó lovon, melyek a kocsit is húzták. Ebben gubbasztott, mint egy nagy majom, a félelemnélküli medvevadász. Az indusok utánuk koczogtak per pedes apostolorum.

Trick nagy adag elménczséggel volt a természetől megáldva; s ennek hasznát vette. Az aranykeresők majd lefordultak a lóról egy-egy sikerültebb ötlet hallatára. Nemkülönböztetve igen ügyesen ki tudott bújni minden válaszába alól, mely az embereknek felvilágosításul szolgálhatott volna különös vadászatát illetően.

A külvárosban egy dísznókonda közül kiválogatta a legélesebb torkú malacot (a miről úgy győződött meg, hogy párszor jól megcsavargatta annak farkát), aztán ezt is a többi rakományhoz csatolta.

A telephez másnap este értek, hol már lázas izgatottságban várta őket a népség aprajagya.

Képzeltetni azt a megütközést és csalódást, mikor a képzelt és várt Herkules helyett Tricket látták ünnepélyesen bevonulni. Jégesőként hullott a sok rossz élc szegény fejére, a mit ő azonban kamatostul adott nekik vissza, úgy hogy általánossá lett a vélemény: »ha tettel is úgy győzi, mint nyelvel, a medvéknek nincs mit nevetniük«.

»Time is money« volt az elve neki és rögtön hozzá is kezdett az előkészülethez.

A telep csöndes bálulattal kísérte munkáját s csak akkor tört ki viharos derűtségbe, mikor látta, hogy az összerakott rudakból egy óriás papagályketrecz féle alkotmány kezd fejlődni.

Ennek közepén háló lógott, nagy vasgyűrűbe végződő szájjal, mely ismét úgy volt négy láncra felakasztva, hogy vízszintes maradt, bár merre forgatják is a kalitkát; azonkívül kívülről sehogy sem volt hozzáférhető.

»Ezzel akarja a medvéket megfogni« szólt az egyik.

»No, nem tudom, hogy fogja becsalogatni őket« vélekedék a másik.

Mikor végre szorgos vizsgálat után meggyőződtek arról, hogy minden rendben van: a lakatok, a gyűrű, az ajtó, kijelentette, hogy a vadászatot holnap virradatkor kezdi meg, s reméli, hogy délre már valamennyi medvét elpusztíthatja.

Viharos derűtség volt a válasz.

Az éjjel — a kíváncsiság miatt — senkisémm aludt a telepen.

Győrtörte őket a kérdés, mily fegyverrel indul a szabócska a medvék ellen?

Végre hajnalodik, mire mindenki talpon termett. Trick a három ködedényt bele helyezte gondosan a hálóba, aztán ugyan oda jutott egy ürüczomb egy brandys palaczkkal egyetemben (csalétek a medvéknek, mondák az okosabbak), azután előhúzta a félelmes fegyvert: — *a fecskendő volt az!*

Az a kevés, a ki ismerte ennek a fegyvernek igazi hivatását, nem volt képes felfogni, mit akarat Trick; a medvéknek nem árthat, az bizonyos. Az indusok ellenben megnyugodtak abban, hogy az egy különösen e célra szerkesztett ágyú.

Trick ezután még csak szivarját dugta szájába, a malacot pedig egy kis zsákba, aztán indulásra vezényelt.

Három órai menetelés után az emberek jelentették, hogy a medvék a közelben tartózkodnak.

A vadász ekkor megállította a menetet, s a ketreczet leemeltette a kocsiról. Aztán bele-mászott, erősen belakotolva maga után az ajtót. Egy lovasnak meghagyta, lovagoljon a malacz-

zal lehetőleg közel a grizzlykhez, birja azt minél hangosabb visításra; ha aztán a medvék ezt észrevették, siessen vissza, s dobja be a kis állatot a ketreczbe.

Aztán kezdődhetik a multság!

Míg a lovas e hajmeresztő küldetésben oda-járt, a többiek a szomszédos fákra telepedtek; Trick nyugodtan várt a kalitjában.

Hirtelen vágatva zúgott el mellette a medvék agence provocateur-je, bedobva hozzá a malacot. Benn aztán nagyon nyomorgathatták szegényt, mert szánalomra méltóan visított.

A közeli fákról az egész telep kontrázott neki különféle hangokon.

Trick most elhelyezkedett az örökké vízszintes vasgyűrűn. Púpja, melyben vézna testének súlya összpontosult, hosszú, a tücsökére emlékeztető lábai mind végtelen előnyére váltak abban, hogy a kalit leghóbortosabb dülöngéséhez is gyorsan, fáradság nélkül alkalmazkodjék. Aztán megtöltötte a vízi-puskát ama rejtélyes folyadékkal, melyet a három nagy ködedény rejtett eddig magába.

Az édes zenétől csábítva, a maczkók csakhamar feltűntek a láthatáron, s neki estek a vasalkotmányoknak, mely azonban Trick »erős vár«-ának bizonyult. A szó szoros értelmében »ott hagyták fogaikat«, melyek kitörték, midőn az erős vasrudakat kísérlették meg — eredménytelenül átharapni. Kaptak azonban ennek tetejébe még oly bőséges zuhanyt Trick úr vízi-puskájából, melyet bizonyára nem vártak és nem fogadtak örömmel; mert iszonyú trüszkölés, horkolás kelt nyomán, a hova csak jutott.

Ekkor kidobta közéjük a kis rózsaszín orrú malacot. Szegény jószágát a fenevadak egy pillanat alatt felfalták, egymás közt is harcot rendezve pár pillanatra annak egyes darabjaiért; mely idő alatt Trick ismét bőségesen gondoskodott lelocsolásukról.

Az apró természetű emberek szokásos merészségével folytatta aztán a medvék ellen ezen, inkább tűzoltóhoz, mint vadászhoz méltó harcot, mindaddig, míg az utolsó korszó is kiürült.

Ekkor előszedte zsebéből ama titokszerű, már említett papírhengert, végét szivarja égő feléhez értette s aztán nekitartotta a még mindig dühöngő, csuron nedves medvéknek, melyek most már egészen nekifeküdtek a ketrecznek s annak az oldalát akarták egysült erővel beroppanítani.

A következő pillanatban éjig ható diadalrivalgás tört ki százak ajkain. A hengerből vékony tűzcşik cikázott elő s — a medvék lángokban henteregtek, vonaglottak.

Most tudták csak a jámbor aranyások, hogy ama folyadék, melyet az inkább észszel, mint erővel dolgozó vézna szabócska szalmás korszóban rejtegetett: petroleum volt!

Mr. Tricket, ketreczével, fecskendőjével és a félig megszenesedett medvékkel együtt, a yankee doodle vidám hangjai mellett, diadalmenetben vitték régi telepükre, melyet tulajdonképpen ő szerzett nekik vissza.

Mikor pedig a »város« lordmájorja üdvözlő beszédjében feldicsérte amaz ügyességet, melylyel ő: Mr. Trick az előttük ismeretlen fegyvert kezelte, az félbeszakította őt, s az összegyűlt ünneplő nép előtt szerényen, de igazi yankee-élelmességgel jelentette ki, hogy van még egy fegyver, mely ismeretes is, nem is veszélyes és a melyet ő sokkal, de sokkal jobban tud forgatni,

mint az előbb felhozottat. Ime, ez az! — szólt, látólag csak a kíváncsi közönség sürgetésének engedve, s kivett a zsebéből egy csomagot.

A varrókészlet volt az.

Ezzel is szerzett még vagy kétszáz dollárt a másik háromszázhoz. Z. J.

Gr. Hunyady Kálmán főszertartásmester Nagy-Sáro és ehhez közeledő birtokain a szokott téli vadászatok megkezdődtek, melyeknek eddigi eredménye 1034 darab vad, köztük 6 őz, 881 nyúl, 135 fácán, 7 fogoly, 3 róka, 1 sas és 1 bagoly. A kitünően sikerült vadászatot a grófi családon kívül résztvettek báró Heller, a környékbeli intelligencia és több esztergomi vadász.

Schuster és Ernst bécsi bankárok, mint hírlík, megkezdtek Esztergom királyi városi erdejében a vadászatot; ennek eredményéről legközelebb beszámolunk.

Kodolits Alfons tábornok, a versenystállótulajdonosok egyik legnépszerűbbje meghalt. Kodolits volt egyike azoknak, kik legtöbbet áldoztak a ló-sportért. Az ő tulajdonát képezték oly kiváló telivérek, mint Alfons, Espoir, Villám és Van Dyck. Ez utóbbi a derby favoritja volt és így szép summa pénz veszett el rajta, mert a versenyszabályok értelmében tulajdonosa halálával indulási joga megszűnt. A tábornok halála annál nagyobb csapás a versenyügyre, mert istállóját épp most nagyobbította. Mint értesülünk, neje okvetlen fentartja az istállót továbbra.

Funny Face december 21-én Hurst-Parkban a Marlow Handicap Steeple Chase-ben Mr. Ch. Thompson alatt, a kinek trainingjében van a herélt, Angliában első lett egyetlen ellenfele, az idős Lopy ellen (lov. Mr. Pullen). Funny Face a legközelebbes canterben nyert, újabb bizonyágát adván kitünőségének és a német tenyésztés helyes irányának. Győzelme befolyással volt az angol handicapperre, a mennyiben a The Hampton Steeple Chase Handicapban 11 st. 12 font, a decz. 27-én futandó The Sunbury Steeple Chase Handicapban pedig 11 st. 8 font súlylyal lett handicapelve.

Igent az angol handicapper 2 fonttal tartja rosszabbnak Funny Face-nél. Így a december 29-én eldöntésre kerülő The Old Year Handicap Steeple Chaseben (2 mfd.) Funny Face a 9 ik helyre jutott 11 st. 3 fonttal (7 font extra), míg Igen a 12-ik helyen van 10 st. 8 fonttal.

Manchester 1894. január 1. The Manchester Handicap Steeple Chase. 200 font. Táv. 4000 m.

	st.	l.
Happy go Lucky id.	12	7
Whiskeroso id.	12	4
First Dragon id.	12	1
Royal Red 5é	12	—
Pumpnickel 5é	11	12
Grigon id.	11	10
Funny Face id.	11	9
Whitehead id.	11	8
Moss Trooper 6é	11	8
Marienbad 6é	11	7
Manifesto 6é	11	4
Barbette 6é	11	3
Igen 5é	11	2
Tupgill 5é	11	2
Lismore id.	11	1
Biscuit 6é	11	1
The Dream id.	11	—
Drumlina 5é	11	—
Folkingham 6é	10	10

Igen, Esterházy Miklós gróf kitünő steeplere Angliában a leicesteri meetingen a Broxhill steeplechaseben indult Morris alatt, azonban a harmadik akadálynál elbukott s így nem győzhetett, pedig tekintve, hogy a győztes The Pimate után egy 4 éves, Royal Red lett második, kitünő esélye volt. Fogadásokban mint outsider 10:1 ellen indult.

Rég nem volt sportmanjeink részéről oly élénk vásárlási kedv észlelhető mint az idén, mi sport-ügyünk fejlődésének legjobb bizonyítékát képezi, ugyanis különböző számlára 11 lovat vásároltak a newmarketi őszi árveréseken, de híre jár, hogy szabad kézből még több lovat vásároltak, azonban ezek neve csak később, az elszállításnál lesz meg tudható. Az eddig ismert vételek a következők:

Harvester, fedezőmn, ap. Sterling a. Wheatear, megvette Luczenbacher úr.....	830 fíton
St. Clara k. ap. Petrarch a. Marjone, fedezve St. Symphorien által, megvette lovag Wiener-Welten	400 fíton
Charity k. ap. Scottish Chief a. Virtue, fedezve St. Simon által, megvette Kodolitsch tábornok	700 fíton
Crimea m. ap. Albert Viktor a. Euxim, megvette hg. Esterházy Lajos	170 fíton
Sga k. ap. Reverberation a. Idun, fedezve Jesuit által, megvette gr. Gizyczki	25 fíton
Éves csikó ap. John Morgan a. Harmonie, megvette gr. Gizyczki	10 fíton
Counters Thorpe f. k. ap. Tibthorpe a. The Princess, megvette gr. Gizyczki.....	25 fíton
Sheepskin sga. k. ap. The Lambkin a. Reata, fed. Timothy által, megvette gr. Gizyczki	35 fíton
Display k. ap. Camballo a. Pompeia, fedezve Prince Rudolph által, megv. Mr. W. C. Waugh	80 fíton
Euchartress k. ap. Avoutes a. Ada, fedezve Irobar által, megvette Mr. Milne	40 fíton
1 éves csikó ap. Despair a. Euchantress, megvette Mr. Milne	55 fíton

Igent újabban számos nagy versenyre neveztek Angliában, ugyancsak azon versenyekre Eynard hadnagy, németországi sportsman kitűnő steeplere, Funny Face, is nevezve van. Ugy hogy összehalálkozásokra kíváncsiak lehetünk.

Újabb lóvásárlások. Az angol őszi lóárveréseken magyar számlára sportsmanjeink 8 értékes anyakanczát fedezve a legjobb angol apaménnel és több értékes csikót vásároltak.

Új apamén. Luczenbacher úr megvásárolta Harvester, ismert angol apamént, 830 fíton Sir J. Willoughbytól. Harvester mint versenyló igen hasznos állat volt, többek között 1884-ben az angol derbyt St. Gatiennel holtversenyben vitte el.

Kempton-Park. Szerda, december 27-én, The Sunbury Steeple-Chase Handicap Plate.

Mr. D. Robertson 4é. p. k. Holmwood	10 st. 4 f.	1
Mr. F. B. Atkinson 4é. st. m. St. Anthony	11 st. 4 f.	2
Mr. A. Lawson id. p. h. Fugleman	10 st. 7 f.	3
Eynard hdngy id. p. h. Funny Face	11 st. 8 f.	0
4 ló futott, 11:8 ellen Holmwood.		

Ausztráliai versenyhírek. Sokan vannak nagyon, kik azt hiszik, hogy a lóversenysport csak Európában van elterjedve s talán el sem hiszik, hogy nincs a világon oly művelt ország, hol e nemes sportot ne űznék, kivált az angolok által lakott helyeken, még ha az Afrika, Ázsia vagy Ausztráliában van is. Szokásos mondás, hogy a hol két angol összekerül, ott biztosan lesz valami verseny, ha két német kerül össze, valami egyet, s ha két dudás kerül össze, ott biztos a verekedés, de igaz is. Most is két nagyobb versenyről adnak számot a hozzátkérkezett angol lapok, s míg nálunk a lovak a téli pihenőt élvezik, a távol Ausztráliában a tavaszi versenyek javában folynak. Csak ilyenkor láthatja az olvasó, mily hatalmasan van ott is kifejlődve a ló-sport, ha látja azt a sok nagy díjat, mely az egyes versenyekre ki van tűzve. De térjünk át magukra a versenyekre. A háromévesek próbaköve a Derby, december 4-én került döntésre az angol gyarmatok legelőkelőbb közönsége jelenlétében s a flemingtoni pálya zsufolóság telve volt nézőközönséggel. A két szalagért 11 ló állott ki a gyepre s a favorit Mr. S. G. Cook The Sailor Prince lett 3:1 ellen téve, míg a tényleges nyertő Carnegie ellen 8:1 ellen volt a kínalat. A verseny lefolyását röviden

következőn ismertetjük: A kitűnően sikerült start után Projectile vezetett, erős iramban istállótársa Pulvil érdekében vagy 12 hosszal járván a csapat előtt, melyet mint utolsó Carnegie és Patron követte. Az egyenesbe érve, a nyertő oldalon Projectile kifújván magát, helyet adott társának Pulvilnek, melyet Light Artillerie, Patron, Sailor Prince és Pounamon követtek. A távoszlopnál a vezető visszaesik s úgy látszott, hogy Light Artillerie győz, de a többi is igen szép versenyben haladt befelé. A nyertőszlop előtt a vezető bajban van s visszaesés közben társait akadályozta az előremenésben, úgy hogy csak Pounamon, Sailor Prince és a külső oldalon előretörő Carnegie maradtak háborítlanul. Ezek fel is használják a nyert előnyt és szép verseny után Carnegie győz 1 $\frac{1}{2}$ hosszal Sailor Prince ellen, mely mögött $\frac{1}{2}$ hosszal maradt csak el Pounamon; az újra feljövő Patron nyakkal hátrább negyedik. Carnegie győzelme igen népszerű volt, mert tulajdonosa, Mr. W. R. Wilson, rendkívül kedvelt egyén. A verseny eredménye a következő:

The Victoria Derby a sweepstakes of 25 Sovs each with 1000 added II. 200 Sov. III. 100 Sov. 2400 meter (119 aláírás).

Mr. W. R. Wilson p. m. Carnegie ap. Nordenfeldt a. Mersey J. Gough 1.

Mr. S. G. Cook sga m. The Sailor Prince ap. Robinson Crusoe a. Water Lily Moore 2.

Mr. S. H. Gollan b. m. Pounamon ap. Newminster a. Beryl. White 3.

Futottak még Garcon, Light Artillerie, Patron, Pulvil, Projectile, Salient, Solanum és Trenchant. Fogadások: 3:1 ellen Saillor Prince, 4:1 Patron, 7:1 Pulvil, 8:1 Carnegie és Pounamon stb.

Bírói ítélet: 1 $\frac{1}{2}$ hosszal könnyen nyerve, $\frac{1}{2}$ hossz 2-3-ik, nyak 3-4-ik között. Idő 2 p. 39 mp.

A derby utáni napon került sorra Ausztrália egyik legnagyobb handicapja a Melbourne Cup, mely rendkívüli meglepetéssel végződött, még nagyobb, mint tavaly Glenloth győzelmével, pedig már azt is ritkaságnak vették. A meglepetést Tarcoola Mr. J. D. Levis idős lova okozta, mely 4-5 éves korában nyert ugyan egy-két versenyt, de az idén gyálázatosan futott mindig, itt pedig leverte a derby-nyertőt, 5-6 legjobb 3évest s az idős lovak színe javát. Istállója győzelmén vagy 3000 fontot nyert, de a győzelemből az oroszlanrész a lovat Crippset illeti, ki először lovagolt versenyben s mindjárt ilyen szép eredményt ért el. A verseny lefolyása következő volt: A derby-nyertő az indítás után rögtön az élre állott s a társaságot, mely eléggé zárt csoportban követte, egész a távoszlopig vezette, már mindenki győztesnek hitte, midőn Port Admiral feljött melléje, s szorítani kezdte, de a derbyhős csakhamar lerázta s lovása Moran diadalittan haladt befelé, midőn a céltől néhány méternyire előtört a csoportból Tarcoola s elfogja a vezetőt, mire elkeseredett küzdelem következik, melyben a derby-nyertő húzza a rövidebbet $\frac{1}{2}$ hosszal, az utolsó ugrásokban orrhosszal hátrább Jeweller 3-ik, Loyalty pedig $\frac{1}{2}$ hosszal mögötte 4-ik. Carnegie, a derby-nyertő veresége dacára is nagy lónak mutatta magát, mert dacára, hogy a 3200 méteres pályán folyton vezetett, csak fél hosszal lett legyőzve, egy alacsony terhű, idős ló által. A verseny eredményét itt alább közöljük:

Melbourne Cup handicap 10,000 Sov. és 150 Sov. értékű tiszteletdíj. II. 2000 Sov. III. 1000 Sov. 3200 meter.

Mr. J. D. Lewis Tarcoola id. 8 st. 4 f. Cripps 1. Mr. W. R. Wilson Carnegie 3 é. 7 st. 7 f. Moran 2. Mr. J. Earnshan Jeweller 4 é. 7 st. 7 f. Delaney 3. Mr. D. O'Brien Loyalty 3 é. 7 st. 7 f. C. Moore 4. Nem helyezve: The Admiral, Cremorne, Camovla, Malcolio, Portsea, Realm, Sternchaser, Oxide, Vaku, Port Admiral, Newman, Sainfoin, Tridentate, Light Artillerie, Trenchant, Lord Grenville, Patron, All These, The Sailor Prince, Pippin, Tim Swiveller, Pulvil, Straban, Polly Mohr, Vendetta, Dickens. Fogadások: 8:1 ellen Sainfoin, 9:1 Carnegie, Loyalty és Tim Swiveller, 14:1 Jeweller, 33:1 Tarcoola stb.

Küzdelem után fél hosszal nyerve, orrhossz 2-3 közt, $\frac{1}{2}$ hosszal hátrább a negyedik. Idő 3 p. 30 $\frac{1}{2}$ mp.

Nagy emberek és a lovaik. Az amerikai The Horseman érdekes összeállítást közöl arról, mikép

bántak el és jártak a történelem nagy férfiai lovaikkal. Egyet mást mi sem tartunk érdektelennek s a következőket közöljük is belőle.

Vilmos, Normandia hercege — később I. Vilmos Anglia királya — alatt a Hastings csatában 1066-ban — tehát mikor a lőfegyvereket nem is ismerték — 3 lovat ölték meg; ugyanígy járt Toulon ostrománál Napoleon is, csak hogy lovait ágyúgolyók ölték meg.

Cromwell élete utolsó éveiben (1658) a hollandi államoktól 6 szép sárga lovat kapott ajándékba. Egy napon távol tartván magát a kormányzás gondjaitól, befogatta a csikókat, Cromwell hajtotta a két hátulót, az első két párt pedig nyeregből egy-egy position. Alig indultak meg, midőn a még be nem tört csikók lovasaikat levetve, elragadták a kocsit, mely összetört s Cromwell jó darabon vonszolták, miközben pisztolya is elsült, de baja nem történt. Ekkor mondá, »könnyebb egy országot kormányozni, mint néhány lovat hajtani.« Itt a baj oka a lovak töretlensége volt, különben Cromwell, ki 40 évig volt már lótenyésztő, könnyen boldogult volna velök, máskép történt azonban egy alkalommal Napoleonnál, midőn maga akarta lovait hajtani, ügyetlenség folytán — hajtani nem tudván — a lovak elragadták s felfordították, pedig kitűnően behajtott lovak voltak.

Washington édesanyjának volt egy 4 éves töretlen lóva, mely oly vad és makacs természetű volt, hogy senki sem birt vele. A ló telivér és még hozzá jó származású volt, miért Washington anyja előtt nagy becsben volt.

A fiatal Washington — akkor még csak 15 éves — egy napon, ügyis passionatus lóidomító lévén, elhatározta, hogy ő majd betöri. Néhány pajtásával sikerült is a csikót megfogni, megnyergelni és felkantározni. Alig ült rá, megkezdődött közöttük a küzdelem, a ló ragadni akart, de Washington erős kézzel tartotta. A vége az lett, hogy a lónak erős felindulásában — nem bírva kedve szerint mozogni — egy véredény megpattant s megdőglött. Ha hagyta volna szabadon futni, talán megcsendesült volna a ló s nem esett volna ezen baj meg. Washington félt is anyjától s csak estefelé mert hazakerülni, de anyja hallván, hogy történt a baj, mit sem szólt neki érte.

FUTÁS. UGRÁS. LABDÁZÁS.

A futásról általában.

Egyike a legelterjedtebb atletikai gyakorlatoknak és bátran mondhatjuk, a legkedveltebb. Egyszerűsége és az a körülmény, hogy nem kell megtanulni, érthetővé teszik mindenki előtt azt a közkezdveltséget, melynek a sport ezen ága mindenütt örvend, a hol az atletika többé-kevésbé elterjedt.

A futásnak van egy rokon faja, a gyaloglás. Megkülönböztetni könnyű a két mozgást, de határvonalat vonni közöttük már bajorabb; a legjobb megkülönböztetés a következő: van a futásban minden egyes ugrásnál egy rövidke pillanat, a mikor egyik láb sem éri a földet. Természetesen nehéz a megfigyelés, de nem lehetetlen és ez elég ok — úgy hisszük — hogy ezt a definitióját a két mozgás megkülönböztetésének, mint helyeset elfogadjuk.

A futásnak két különféle ágát lehet megkülönböztetni, a gyors és lassú futást. A határt a futás ezen két faja közt kimutatni teljesen hiába való kísérlet; talán legelfogadhatóbb lehet még az, hogy a míg az egyes mozgások tisztán láthatók, addig lassú a futás, ha pedig elmosódnak, akkor a futás már gyors. De ez a meghatározás is helytelen, mert függővé van téve egy absolute nem állandó factortól, a néző szemének látóképességétől.

Hogy mily különbözők a vélemények, mutat-

ják az angol és a magyar athleta verseny-proposíciók, mert míg amazokon a 3 angol mértföldes futást gyors futásnak látjuk kiírva, a mieinken már sokszor az 1000 m-es futás is távfutás nevet visel.

A futást ugrások láncolata alkotja és igen érdekes, hogy mily egyenletesek — lehetne mondani egyenlők — ezen ugrások. Mennél gyorsabb a futás ugyanazon egyénnél, annál nagyobbak az ugrások (ezt igen fontosnak tartjuk megjegyezni, mert ennek ellenkezőjét olvastuk a »M. Sp.« november elseji számában). És ez igen természetes is, mert a futás gyorsulásával a roham is gyorsul, az ugrások is ennél fogva nagyobbodnak. Emez állítás valódiságáról bárki meggyőződhet, ha puha, lesimított talajon végig fut különféle sebességgel, mert csak a hátramaradt nyomok közti távolságot kell megmérnie.

A futásnemek közül a rövid távú futások inkább megkövetelik a természeti adományokat, mint a hosszú futások, bár ezeknél is igen fontosak azok, de azért könnyebben pótolhatók training által. A ki nem született gyorsfutónak, az nem is igen bírja magát azzá nevelni vagy neveltetni; ellenben a távfutás majdnem kizárólag a szorgalmas és helyesen kivitt trainingtól függ.

A gyorsfutásnál nincs befolyással a futó nagysága, mert a kis termetű futók — könnyebbek lévén — ugorhatnak csak oly nagyokat, és abban az esetben, ha ugrásaik kisebbek, pótolhatják azt az ugrások gyorsabb egymásutánja által, mire képesíti őket aránylag nagyobb beidegződésük. A távfutásnál azonban döntő fontosságú a futó súlya és nagysága, lábizmáinak ereje és tüdejének kitarása. Általában állíthatni, hogy minden jobb távfutó kelleke, hogy közép vagy alacsony termetű, ne egészen fiatal, izmos lábú, könnyű testű és jó tüdejű legyen; e mellett igen fontos körülmény a vér elegendősége. A távfutásnál ugyanis a fejből, májból, gyomorból elvonatik a vér a működő testrészekbe, különösen a lába és így ha nincs elég vére a versenyzőnek, vérhiány folytán zavarok állanak be egyes szervek működésében, melyek képtelenné teszik a futót nagyobb erő kifejtésre.

Első jele a vérhiánynak — nagyfokú elsápadásban nyilvánul.

Fontos a futásnál a légzőszervek működése. Nem szabad training nélkül semmi esetre sebesen futnunk hosszabb distantiákat, mert légzőszerveink nincsenek az így fokozódott gyorsabb légzéshez szokva, minek folytán a kellő levegőmennyiséget nem tudjuk az orron át beszíni, ki kell nyitnunk szájunkat és ekkor a külső hideg levegő közvetlen érintkezésbe jut a gégevel és tüdővel, mely ily felhevült állapotban könnyen meghülhet. Folytonos gyakorlat által meg kell tanulni minden futónak az orron át való lélekzést. Sokaknak igen nehezére esik az ilyen légzés, azoknak igen ajánlatos a külföldi kerékpárosok közt dívó azon szokás, hogy gummit vegyenek szájukba és azt rágják futás közben.

Hosszabb futásoknál előfordul a versenyzőnél a nagy nyálka kiválasztás, mely lehetetlenné teszi a tisztán orron át való légzést. Ennek van egy módja, melynek megtanulása azonban nagy gyakorlatot igényel, t. i. a belégzést az orron, a kilégzést a szájon kell végezni.

A futások különböző nemei nálunk nagyon fel lettek karolva és ez egyike azon sportoknak,

melyben már szép eredményeket is tudunk kiívni. Különösen a rövid futások azok, melyekben elsőrangú futókkal dicsekedhetünk; már a hosszabb futásoknál mindinkább gyöngye eredményeket tudunk felmutatni, mennél nagyobb távolságokra történtek azok. Legközelebbi számaink egyikében bővebben fogunk megemlékezni, a hazánkban maig elért legjobb futórecordokról és a futórecorderekről.

BILLIARD.

A londoni Egyptian Hall egyik vonzó erejét most J. Roberts jun. Anglia champion-billiárdjátékosja és H. Coles jó író billiárdjátékos játéka képezi, melyet 100 font díjért 24,000 pointre játszanak. A játék délután 3—5 óra és esti 7—9 óra közt folyik, rendszeren nagy közönség jelenlétében, mely szívesen fizeti a magas helyárakat, hogy a remek játékosok gyönyörködjen. Coles 10,000 point előnyt élvez, de Roberts szokásos ügyességével már a 3-ik napon megközelítette; jelenleg van Colesnek 17,636 pointje, Robertsnek pedig 12,308. — Robertsnek nagyobb seriái a 3-ik napon következtek voltak: 306, 132, 374, 165, míg Coles 200, 189, 70 és 110 (befejezetlen) pointot csinált. A küzdelem, ha csak valami baj nem éri a champion, előre láthatólag győzelmével fog végződni.

Lapunk t. előfizetői részére a szerkesztői posta és a sportközönséget érdeklő (kocsi, ló, kerékpár, korcsolya stb. kézalatti eladása) cím nélküli hirdetések 10 szó erejéig díj nélkül rendelkezésre állanak.

SZERKESZTŐI POSTA.

Ifj. B. I. Pécs. M. J. lakik: Budapest, Nagy János-utca 12. sz.

TALÁNYOK.

III		2000 m.	
1	2	3	4
Adams	Planner	Hyams	Elogg
5	7	8	9
Liddiard C	Bulford	Ballantine	Liddiard J.

Micsoda díj ez?

Megfejtés a jövő számban.

Multkori talányaink megfejtése a következő:

I. Sport.

II. Súly szerint rendezve: TÁTRA-LONNITZ.

		Forintért eladó	Kiló
1. Szemere M. úr	Tulipán	3000	60
2. Egyedi A. úr	Ármány	2800	59
3. Sir E. Paget	The Creole	2600	58
4. Dreher A. úr	Radieschenknabe	2500	57 1/2
5. Zichy B. gr.	Artful	2400	57
6. Üchtritz Zs. br.	Lady Anne	2200	56
7. Schindler R. úr	Otero	2000	55
8. Mr. R. True	Minister	1600	54 1/2
9. Péchy A. úr	Nábob	1400	53 1/2
10. Csernovics P. úr	Induló	1200	52 1/2
11. Üchtritz Zs. br.	Czobor	1000	51 1/2

A minden oldalról felhangzó óhajításoknak eleget teendő, lapunk februártól kezdve hetenként fog 1—1 1/2 ívnyi tartalommal megjelenni.

Figyelmeztetés!

MÜLLER DÁVID

előnyösen ismert tornász és bicyclista

a legközelebbi napokban

BICYCLI-

és egyéb sportárú üzletet nyit,

melyre már előre is felhívjuk a t. cz. közönség figyelmét.

Bővebbet a legközelebbi hirdetések.

Előfizetési árak:

Egész évre . 6 frt = 12 korona
Fél évre . . . 3 frt = 6 korona
Negyed évre 2 frt = 4 korona

Jelen szám ára 30 kr.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Sport-Világ

Minden sportot felölelő szaklap.

Megjelenik február 2-ától
kezdve minden vasárnap.

Szerkesztői záróra:
minden péntek délben 12 órakor.

Hirdetések a kiadóhivatalban
fölvétetnek.

Szerkesztő és laptulajdonos:

BALOGH HUGÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, II. kerület, Tölgyfa-utca 17. szám alatt.

Főmunkatárs:

TATICH PÉTER.

Lapunk legközelebbi száma február 2-án jelenik meg és ettől kezdve minden vasárnap.

Lapunk olvasóihoz.

Nem kezdtük nagyhangú reklámmal működésünket, mert azt gondoltuk, hogy többet ér minden reklámnál a kitűzött cél szükségessége és a cél elérése érdekében megkezdett irány helyessége, mert tudtuk azt, hogy szívesen fognak fogadni és pártolni, ha jó irányban haladunk, és elejtenek ellenkező esetben. — Nem csalódtunk — mi sem akarunk hálátlanok lenni és úgy véljük, kellemes meglepetésben részesítjük előfizetőinket azon elhatározásunkkal, hogy lapunk február hótól kezdve minden héten, vasárnap, meg fog jelenni.

Lehetővé tesszük ez által, hogy az érdekesebb sporthírek és mozgalmak gyorsabban jutnak t. előfizetőink tudomására, a legújabb híreket rögtön közölhetjük. Lapunk megmarad az eddig mutatott színvonalon és ezt lehetővé teszi munkatársaink újabb, jelentékeny erővel való szaporodása és úgy a vidéken, mint idegen országokban levő számos tudósítónk, a kik segítségével eddig is sikerült több fontos dologban (pl. a 24 óras kerékpár-record részletes leírása) nemcsak a hazai, hanem a külföldi szakirodalmat is megelőznünk.

Ezen felül lapunk képekben is be fogja mutatni a sportélet nevezetes alakjait és fontos mozzanatait.

Felkérjük egyúttal tisztelettel mindazokat, kiknek lapunkat eddig megküldtük, a mennyiben eddig elő nem fizettek és ez nem is szándékuk, azt a lap visszaküldése által adják tudtunkra.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Negyed évre . . . . . 2 frt.

A testnevelés ügye hazánkban.

Nem is valami régi hazánkban az állami, valamint a társadalmi tényezőknek az a törekvése, hogy az ifjúság testi nevelése tervszerűbben és fokozottabb mérvben eszközöltessék. A tornaszat kötelezővé tétele úgy az elemi, mint a középiskolákban egy hatalmas lépés volt az országos közoktatás vezetőinek részéről, a testedző és sportegyletek alapítása főképpen a fejlettebb ifjúság számára pedig a hazai társadalom részéről volt a testnevelés ügyének erőteljes előbbrevitele. S bár mind e törekvések és ez az általános iparkodás sokat használt a testedzésnek és fejlesztésnek, ennek dacára is valamennyi intézkedés és általában a testnevelés mai állapota valóban csekélyke és szerény képet mutat a nyugati előrehaladott kulturállamokéval összevetve. Ha leszámítjuk azt a természetes és általános elmaradottságot, melyben hazánk kulturviszonyai általában a nyugati külfölddel szemben vannak, akkor is látni fogjuk, hogy a testnevelés ügye emez általános elmaradottságot jóval felülmúló mértékben marad mögötte azon állapotnak, melylyé ez a nagyjelentőségű kérdés nyugaton fejlődött.

Való, hogy ott is csak ama két faktornak — az államnak és a társadalomnak — szövetkezése tudta létrehozni ama nagy eredményeket, hogy e kettő egymást támogatva és kiegészítve, e kérdést nemzeti kérdéssé emelte és saját fájának és nemzetének szeretetétől buzdítva, versenyzett egymással a közös cél elérésére.

Anglia különösen az az állam, a mely legtovább áldoz a testnevelés ügyére és éppen ezért a legmagasabb sportfejlődést tudja felmutatni. Az ő praktikus gondolkodásmódjuk már korán megteremtette azt a felfogást, mely a testnevelést az emberi élet egy feltétlenül szükséges alkatelemévé állítja oda. Nemzedékekkel előttek meg ezzel bennünket, s így mondhatjuk róluk, hogy vérükben van benn a sport utáni vágy. Ők a gyermekbe legfiatalabb korában oltják be az athletika iránti kedvet, hajlamot, már ab ovo szoktatják és edzik őket és a kedvnek ez a korai beoltása eredményezi azután azt, hogy napi teendőik közé sorozzák a test fejlesztését csak úgy mint élethivatásukkal járó egyéb dolgaikat. Sportversenyeik pedig még jobban kifejtik és növelik a képességeket és fokozzák az eredményeket. És éppen ezen képességek bemutatásánál és ezen eredmények pontos megmérésénél tűnik ki az a rendkívüli előrehaladottság és az emberanyagának az a kitűnősége, mely tényleg fenomenális azokhoz a számokhoz viszonyítva, a melyek a mi emberanyagunk képességeit jelzik. S hozzá tehető ezekhez még az is, hogy egyes ily nagyobb ver-

senyek valódi nemzeti eseményeket képeznek náluk, melyek hetekkel előbb lázba hozzák a közvéleményt és igénybe veszik a legmagasabb társadalmi osztályoktól le a legalsóbbakig az emberek érdeklődését.

Franciaországban katonai szellem irányozza a testnevelés ügyét. Az emberek ott úgy gondolkoznak, hogy a fiatalság az állam jövője oszlopa és ennek az oszlopnak erősnek és szilárdnak kell lennie. És élénken ébren tartják ők ifjaikban eme jövő hivatás nagy jelentőségének tudatát és a hazaszeretet érzetével párhuzamosan fejlesztik azt. Te katona vagy — mondják a francziák — kinek erősnek kell lenned, nemcsak magadért, de hazádért is.

Németországban az állam jelentékeny támogatása mellett az erős testületi szellem létesített oly tömémentelen tornaegyletet, melyek szigorúan hazai rendszer szerint képezik ki az ifjúságot. Elvük főleg az, hogy a tornaszat az emberi fejlettség egyenlenségét kell hogy egalizálja, hogy az egyoldalú szellemi kiművelés helyébe a testi és szellemi képzés ekvivalenciáját állítsa, és hogy ez a tornázás olyan legyen, hogy a mellett, hogy az egész embererőt felöleli és felkarolja, a tömeges és fegyvelmezett kiképzéssel érje el célját. E rendszer mellett a német tornaszat bámulatos fejlődést ért el. A polgári középosztály, különösen az, a melynek életelemet képezi a torna, bár tagadhatatlan, hogy a népnek legalsóbb osztályaiban is egy rendkívül népszerű intézmény, mely egykor még hazafias demokratikus mozgalmaknak is kiinduló helye volt.

E rövid áttekintés igazolja azt, hogy az előrehaladott külföldön magasabb szempontból lesz elbíráva a testnevelés kérdése, hogy ott a nemzet legelső kulturális feladatai közé sorozzák annak fejlesztését és hatalmas állami asszisztencia mellett fejt ki a társadalom köteles működését.

Hazánkban mindebből alig találunk valamit. Nálunk a testi sport fejlesztése nemzeti vagy hazafias kérdést egyáltalában nem képez, nálunk a sportüzés nem képezi az emberek életelemet, nem mondhatjuk, hogy a sport mint elsőrendű életszükséglet a köztudatban élne, hogy a köztudatnak ez az ereje mintegy önként teremtené meg az ifjúságban a sporthajlamot. Nálunk most is csak az újabb idők általános lendülete viszi előre a sportnak ügyét és természetesen, hogy a haladásnak ez a tempója csak nagy sokára fog oly állapot létrehozni, melyre büszké lehetnénk. Az egy Vasme gyét kivéve — a hol a sportnak csaknem minden hazánkban honos nemét nagy passzióval és élvezettel üzik — alig találunk vidéket, a hol a testi sport általánosan üzetnék. Az előkelőbb osztályok,

melyek különben annyi dologban keresik az angol mintát, igen nagy fogékonysággal bírnak a sport iránt, de előnyös vagyoni helyzetük adja meg nekik a szükséges eszközöket. A közép-, valamint a szegényebb osztály azonban nem részesülve magasabb támogatásban, nem jut ily könnyedén az eszközökhöz és nem élvezheti annak áldásait. A hazai társadalomnak oly kis körei, melyek pl. egy kis városban szorulnak meg, nem képesek saját erejükből valamit alkotni az államnak vagy községüknek anyagi támogatása nélkül. E kis körök — de a nagyobb körök is — melyek szívesen megtennék a magokét, bénítva vannak cselekvőképességükben, mert hiányzik a támogatás. És ez az egyik hiány: a pénznek, az anyagi segélyezésnek hiánya. De hiányzik a másik főkéllék is: a sport szükségének az a követelő érzete, mely buzgóvá tenné, a mely egyesítené és társítaná a társadalom különböző elemeit. A sport szükségének az általános vagyis köztudata az, a mi az anyagi kellékek hiánya dacára alkotásokat tudna létrehozni, és a mely minden tényezőnek közreműködését és támogatását biztosítaná. Ennek a köztudatnak megteremtése egyrészt, az anyagi támogatás másrészt képezik a fő- és pedig igen sürgős teendőit az államnak és községeknek. Addig, míg e két dologban köteles tisztókat az illetékes tényezők nem teljesítik, nem számíthatunk a sportügy nagyobb haladására.

Az állam, mely e kérdések megoldásánál kell, hogy a vezérszerepet vigye, az elmúlt időkben keveset tett e téren. A törvényhozás — elismerjük — a legutóbbi 15—20 esztendőben annyira el volt foglalva az ország gazdasági kéré-

déseivel, néhány év óta pedig az, éppen a közoktatási tárca keretébe tartozó, egyházpolitikai kérdéseknek megoldásával, hogy nem csoda, hogy ezen eléggé nem propagált kulturális kérdésemre figyelme jobban fenn nem akadt. És ha ez utóbbi kérdésekben be fog állani az annyira kívánt apály, erős a remény, hogy akkor — a mult hibáit jóvá tévén — fokozottabb mértékben fogja országgyűlés és ministerium jóakarátába és figyelmébe venni a sportnak ügyét. Az államnak pártfogása és irányítása az ő nagy hatalmával, pénzügyi és morális erejével bizonyosan zöld ágra viszi e kérdéseket. Tegye ezt az állam, és ha teszi, tegye ezt új és modern szellemben, a fejlődöttebb nyugatnak, főképpen Angliának ama magasabb felfogásával, mely e kérdés körüli teendőket oly nagy fontosságukhoz mérten, mint elsőrendű kulturfeladatot oldja meg.

John.

Versenyrendszerünk reformja.

Mai számunkkal kezdjük meg a fontos és nagy-szabású cikksorozatot, melyben minden eddig tapasztalt hiányra kiterjeszkedve fogjuk tárgyalni a reformálandó intézményeket s kérdéseket: a díjazás, az időmérés kérdéseit; a másodrendű erők szerepelhetésének feltételeit, az időkitűzésről való véleményünket s még apróbb hiányokat, melyeket a sport minden ágát illetően, az igazság föltétlenül elismerést követelő jegyével ellátva bocsátunk a nagyközönség bírálata alá, mindezekkel egy kitűzött czélnak akarunk szolgálni: a magyar sport fejlődésének.

S ha reformálásunkban idegen viszonyokat kell például venni, nem a legközelebbi német

vagy osztrák viszonyokat fogjuk tekinteni, hanem a sokkal fejlettebb angol és francia sport lebeg szemünk előtt: a magyar sportot arra a magaslatra akarjuk emelni; ha mindnyájan hozzájárunk, ha mások is segítenek, ha szavunk nem hangzik el eredménytelenül a pusztában, okvetlenül siker kíséri fáradságunkat, s ez legyen a mi jutalmunk.

A propositiók.

E kérdéstről, miután az általán nem szorul semminemű általános ismertetésre, csak némely különös oldaláról tekintve fogunk szólni.

Talán legelső és legfontosabb kérdésként a propositiók kibocsátásának idejéről (hogy még erről is kell beszélni!) fogunk szólni.

Nem csak azon általánosan hangoztatott kelleket akarjuk itt újra föleleveníteni, hogy kellő időben bocsátassék ki, hanem azon kelleket is, hogy az összes országos, esetleg külföldi versenyekkel összhangzóan úgy tűzzék ki a feltételeket, hogy egy-egy napra ne essék két vagy három verseny.

A mi az első kelleket illeti, ez ugyanis csak azt hozza magával, hogy a propositió hat-nyolcz héttel a megtartandó verseny előtt tűzessék ki, ennyi idő elég arra, hogy valaki elciget trainirozhasson. De ez még magában nem elég. Megtörtént ugyanis legutóbb, hogy két tekintélyes egyesület egy napra tűzte ki pálya-, illetőleg a másik országúti versenyét; s miután az utóbbi — az ő versenye kisebbszerű lévén — egy darabig gondolkozott, hogy egyáltalán megtartsa e versenyét, utóbb pedig a késő őszt dacára is elhatározta annak megtartását, történt, hogy a propositiók körülbelül két héttel a verseny előtt

A bajnok serlege.

— Egy percz még.

— Vajjon bejön-e?

— Aligha — nagyon neki indult az elein, Mihályi le fogja győzni.

— Biztosan bejön, hisz láttam már training alkalmával is futni.

— Hogy elmaradt mögöttük a többi.

Ilyen és ehhez hasonló beszédet lehetett hallani 188* május hó 15-én az Orczy-kert nagyméretű versenypályáján, melyen a Magyar Athletikai Club tartotta viadalainak egyikét. Az óriási számmal jelenlevő közönségen nagy izgatottság uralkodott. A fél angol mérföldes bajnoki futás eredményét leste minden szem. A bajnokjelölt, a kiről szó volt, már két ízben nyerte meg ezen versenyt, mindkétszer az előre kitűzött idő alatt futva meg a fél angol mérföldnyi távolságot. Ha harmadizben is eléri ugyan ezt az eredményt, akkor — a versenyszabályok értelmében — megkapja a bajnoki czímet.

A hat versenyző már egyszer körülfutotta a pályának nagy körét s következett a második — az utolsó kör.

Ha a kitűzött idő alatt egy sem ér a czélhoz, a bajnoki dicsőségből semmi sem lesz.

A bírói páholyon megkondult a harang — következett az utolsó 300 méter. Még nagyobb izgatottság vett erőt mindenkin; sokan idegesen szorongatták órájukat, melyen a másodpercet számlálták. A hölgyközönség hosszú soraiból szép fejcskék nyultak előre, hogy jobban lássák, mikor fog előbukkani a fasor mögül, a for-

dulónál a bajnokjelölt apollói termete. Némelyek felkeltek helyeikről, — mások a padokra állottak, melyek a nagy teher alatt recsegni kezdtek.

Psz-szt — hallatszott idegesen minden oldalról.

Maguk az Orczy-kert vén hársfái is, mintha zajtalanabban rázogatták volna örökké zörgő leveleiket. Minden elcsendesült s feszült figyelemmel várt.

A két küzdő odaér a fordulóhoz, mely után egyenessé válik a pálya egész a czélig.

Következik az utolsó 100 méter.

— Szoríts Edus! kiáltja el egy hang.

— Szoríts! zúdul fel egyszerre mintegy vezényszóra az óriás tömeg.

— Edus!

— Nem, Mihályi!

— Szoríts! S a ki valaha részt vett viadalon, az értette e szó teljes jelentőségét. Az athléta ilyenkor összeszedi még minden hátra levő erejét, összeszorítja fogait s önfeledten, eszeveszetten rohan előre.

— Elhagyta! elhagyta! kiállották egyszerre többen. Mindenki előretolakodott.

— Bravo Edus! szoríts még!

Edus, a ki 80 méterrel a czél előtt hirtelen elhagyta ellenfelét, minden utolsó csepp vérért működésbe hozta. Hátravetette szép fejét, miként a szarvas, mellét jobban kifeszítette s rohant szédítő sebességgel, nem látva maga előtt mást a czélnél kifeszített fehér szallagon kívül, — az is rezgett szeméi előtt.

Hatalmas éljen hangzott fel egyszerre száz és

száz torokból — s egétrengető tapsvihár keletkezett.

— Bejött.

Az időmérő megnézte óráját s ünnepélyesen kijelentette:

— Két percz, kilencz és egy ötöd másodperc!

Erre újra éljeneztek és tapsoltak. Tolongva rohant, a ki csak tehetett, a nagy sokaságban a győztes felé, hogy üdvözölje őt a bajnokság elnyeréseért.

Ez mosolygott, intett kezével az üdvözlők felé s két athlétával — a kik karon fogták — elindult, hogy kísértálja magát a középen elterülő nagy gyepen.

A következő verseny iránt már alig érdeklődött valaki, oly mély benyomást tett mindenkire az iménti esemény. Mindenki most csak a délczeg bajnokról beszélt.

*

— Edus!

A bajnok, a ki elhagyva társaitól egyedül sétált a zöld gyepen, visszafordult.

— Ida! Csodálkozva, mintegy lihegve ejtette ki e szavakat, ámbar pihent volt már s tüdeje rendesen lélegzett.

A fekete szemű, karcsú leány kezét feléje nyújtotta s igazi athlétásan rázta azt meg.

A bajnok alig tudott magához térni ámulatából. — De Ida, — mit fognak szólni, hogy ön ide jött hozzám egymagában?

— Hagyja ezt csak rám, nekem ma minden szabad.

BIRKOZÁS. ÖKÖLVÍVÁS.

I.

láttak napvilágot, daczára annak, hogy eredetileg hat héttel a verseny előtt készültek azt kibocsátani.

Egyrészt ebből a szempontból, midőn ugyanis, ha nem is tartatik meg ugyanazon napon több verseny az országban, de a kitűzés elhalasztása azt eredményezi, hogy csak közvetlen a verseny előtt látnak napvilágot a propositiók, vagy megtörténik másrészt az, hogy egy napon 2—3 verseny tartatik meg, e körülmények czélszerűnek mutatják azon külföldön általánosán divó, belföldön pedig fejlett evezősportunk által kultivált szokást, hogy még télen, az idény kezdetén tüzetnek ki, legalább is a versenynapok az egyes sportágakban olyformán, hogy az idény minden versenynapjára más és más helyen legyünk tanui sportembereink kiváló haladásának, mert csak ily körülmények közt lehet haladnunk.

S míg athletasportunk, az országunkat környező közvetlen tartományokban nem igen üzetik, addig evező- s kerékpársportunk az, melynél a versenynapok kitűzésével külföldre is tekintettel kell lennünk olyformán, hogy főbb versenyek azoknak versenynapjaival — természetesen közeli helyeket értünk — össze ne essenek.

A propositiók tartalmáról s az abban eddig erősen szerepelt felszeregek és azok orvoslásáról legközelebbi számunkban fogunk szólni.

Mai szavunk oda concludál, hogy még most a téli szünet alatt tűzzük ki, vagy tűzzék ki legtekintélyesebb egyleteink versenynapjaikat, hogy legyenek sportnapjainkban fix-pontok, melyekre a továbbiakban támaszkodni lehet, s hogy másrészt még a versenynapok esetleges megváltoztatására kellő idő maradjon.

A Corbet és Mitchell között megtartandó ökölharcz már ismét akadályba ütközött. A bajnokokat a múlt napokban letartóztatta a hatóság s csak fejenkénti 1200 dollár birságpénz lefizetése után helyezte őket ismét szabad lábra. A Florida állam kormányzója semmi áron sem akarja a küzdelmet megengedni s kész a leg-radikálisabb eszközökhöz is nyulni az esetre, ha ellentállásra talál. Így tehát hiába építik Jakson Villeben az óriási arénát, mert ott aligha fog a verseny végbemehetni. Az érdekeltek különben többféleképp akarnak a dolgon segíteni. A többi között Mexikóban akarnak szerencsét próbálni s egyszersmind az északamerikai Egyesült-Államok főtörvényszéke elé is felterjesztik az ügyet ítélethozatal végett. Legérdekesebb azonban azon furfangos — valóban amerikaián kiesztelt mód, melynek segítségével akarják a hatóságokat kijátszani. Elhatározták ugyanis, hogy azon esetre, ha semmiképp sem megy a dolog, titokban fogják tartani a küzdelem színhelyét s csak a verseny napján hozzák tudomásra.

De a versenyt minden nehézség daczára meg fogják tartani, még pedig lehetőleg január 25-én délelőtt 11 órakor.

A versenyző felek most vannak a legjobb kondícióban. Mitchell azt tartja, hogy győzelme biztos, s hogy a küzdelem 2—3 roundnál okvetlenül hosszabb lesz. Csak úgy ne járjon ez is, mint annak idején az óriáserejű Sulliván, a ki kicsinyelte Corbetet s mégis leveretett általa.

II.

Érdekes különben megtudni, miképpen trainiroz Mitchell. Reggel gyalogol vagy fut. Az utóbbi napokban pl. egy izben 15 mértföldet gyalogolt, egy más alkalommal pedig 40 perczig futott. A futás után birkozott és boxolt s végül a csuklóerősítő géphez ment — természetesen mindezt trainerje jelenlétében.

A négyheti training előreláthatólag jó lesoványította a két nehézsúlyú bajnokot, Corbet jelenleg 82 kilóval bír, de sem ő, sem ellenfele nem elégszenek meg ezen eredménnyel. Corbet 78, Mitchell pedig 77 kiló súlyra akarja magát lefogyasztani a verseny napjáig. Ekkép meg fog történni az a furcsaság, hogy a két nehézsúlyú matador a viadal napján középsúlyúvá lesz.

Az angol amateur-boxolók szintén gyakran mérik össze egymással ökleiket, így a múlt napokban — a mint lapjaik nyomán értesülünk — boxversenyek voltak a következő helyeken:

A londoni Lambert-tornacsarnokban többen boxoltak, mely alkalommal a küzdelem átlag 6 roundra ment. A Gradwin-clubban pedig (szintén Londonban) Tom Pop egy 12 roundos küzdelemben lett győztes. Nevezetes volt ez alkalommal az, hogy az illető jobb lábát téve előre, boxolt, holott az angol szabályok szerint a boxolásnál a bal láb áll elől.

Bermundseyben növendékek boxoló-versenye is volt. A fiúk, kik átlag 40 kiló testsúlyúak voltak, többen boxoltak egyszerre, még pedig négy pár állott egymás mellett.

Ezen versenyt, mely egy gymnasiumban ment végbe, nagy közönség nézte végig.

A fiatal ember még kevésbé értette most az egészet.

A leány megragadta kezét.

— Jöjjön, sétáljunk egyet, akarok önnel ma beszélni.

Edusnak feldobogott a szíve. Oly rejtélyes volt előtte ma e leány.

— Földessy magukkal van? kérdezte a leányt minden bevezetés nélkül.

— Igen, itt van, — felelé Ida egész közömbösen s azután hirtelen az ifjú felé fordult.

— Edus — hallja Edus, maga oly szép volt ma — olyan isteni! Mikor a nagy küzdelemben nekihevülve hátravetette fejét s fürtjei lebegtek a szélben — oly elragadó volt e pillanatban, hogy én — reszkettem.

A bajnok nem tudott erre mit felelni. Bámulva nézte végig a leányt, mert ilyennek soha sem látta még. Ida szemei szokatlan fényvel lángoltak, ajkai nagyon kipirosodtak, arca égett.

— Mondja Edus — az a nagy aranyserleg, a mi ott látható a bírói páholyban, az öné lesz ugye?

— Igen Ida — mért kérdi?

— Csak — szeretném tudni, mit tesznek az olyasmivel — isznak abból bort?

— Ma este a lakomán teletöltjük borral s azután iszunk belőle.

— Úgy? És kinek az egészségére?

Edus belenezett Idának csillogó szeméibe s sottogva mondotta:

— A kit legjobban szeretek.

— Igazán — és ki az?

— Közel, nagyon közel van hozzám.

A leány körülnézett, azután elpirulva az ifjú szeme közé nevetett.

— Nézze, keresnek már, el kell mennem. Isten önnel!

Hirtelen megfordult s mint az őzike oly könnyedén tünt el, magára hagyva az ifjút.

*

A versenynek vége lett. A közönség haza széledt s csak a szolgálk meg a fiatal iskolás gyerekek maradtak még ott, a kik egymás között utánozták az athlétákat. Ugrottak, kezükbe vették a vasgolyót, dobtak vele s még egyéb mást.

Edus nézte ezt, mintha nagyon érdekelné, pedig gondolatai egészen másfelé jártak...

... Elérte tehát azt, a miért annyit fáradozott, annyit küzdött...

Bajnok lett.

Abban a pillanatban több volt előtte ez a cím mindennél a világon. Elgondolta, mily kellemes lehet, ha az embernek ily emlékei maradnak meg ifjúságából, melyek arról tanuskodnak, hogy kitartó, bátor, elszánt volt.

Eh, dehogy elszánt! Hát elszánt, hát bátor ember ő?

Hiszen annyit sem mert megtenni, hogy annak a lánynak megmondta volna komolyan — szándékát, hogy oda állt volna a szülők elé s megkérte volna kezét.

Úgysem adták volna hozzá, gazdag embernek szánták, most is Földessy udvarol neki.

De hisz ez hazugság — nem próbálta meg, nem győződött meg róla. Azután a leány, hisz

az a fő, ha az szereti őt, úgy nincs akadály a földön. Igen, igen, ő volt a gyáva, ő nem mert.

Hej pedig micsoda élet ez, a mit most folytat, s milyen volt az még csak egy évvel is ezelőtt.

Eszébe jutottak azok az éjjelek, melyeket a szivarfüsttől fojtós játékszobákban a kártya-asztal mellett töltött. Az átdorbézolt éjszakák s mind ama kiélt, sápadt alakok, kiknek egykor cimborája volt.

Sohase hitte volna, hogy ebből az érzéki világból ki tudja valaki ragadni s megmérgezett ifjú szíve ismét ideáljára találjon.

Pedig úgy történt. Azok a varázserejű szemek kiragadták őt abból az örvényből, mely csaknem elragadta már, ezért imádtá ő annyira azokat a szemeket...

Már sötétedni kezdett, mikor haza felé indult. Az Orczy-kert már teljesen el volt hagyatva, csak egy-egy elkésett bicyclista rohant el mellette, lámpájának fényével megtörve a félhomályt.

— Edus! mit váratod magad, — szólalt valaki mellette — elfeledted, hogy ma athlétabanket van?

— Meg kell innunk az áldomást, — adta a másik hozzá — jer csak hamar, a serleg már ott áll az asztalon, csak a bort kell még belé tölteni.

Edus, a ki maga is csodálkozott, hogy ennyire elábrándozott, társaihoz csatlakozva velük ment.

*

A vendéglő tágas külön helyiségében számos ifjú és idősebb athléta gyült össze, kedélyesen,

III.

Eddig csak jó oldalukról ismertük az amerikai és angol boxolókat, de most már arról is meg kellett — sajnos — győződnünk, hogy bizony azok között is sok a drukkoló fráter és a szemfényvesztő. Georges Dixon egy könnyű súlyú néger a jelen esetben 110 fontos boxoló bajnok kihívott egy híresebb angol könnyű súlyú boxolót, Billy Plimmert matchera. Csak hogy az ánglusnak sehogyan sem volt kedve néger ellenfele ökölcsapásainak magát kitenni s inkább mindenféle kifogással élte, hogy csak kikerülje a mérkőzést. De a néger nem hagyta abban a dolgot s megtudván, hogy az angol a williamsburgi Grand Theaterben magát produkálja, »legyőzhetetlen« címén, mint ismeretlen jelentkezett, hogy kész megverekedni Plimmerrel. Ez még nem látván ellenfelet, ráállt, de mikor azután vele szemtől szembe került, felismerte őt. Elsápadt s kijelentette, hogy nem vereszkedik, mivel jelenlegi conditioja meg nem engedi, hogy oly ellenféllel boxoljon, mint a minő Dixon.

A dolog azonban nem maradt abban, mert a két fél mégis csak előbb-utóbb — nagy díj mellett — meg fog mérkőzni egymással — ha ugyan Plimmer Anglia szegényére ismét meg nem hátrál.

IV.

Külön rovatunk nem lévén, mint amerikai ujdonságot, itt közöljük a kutyaküzdelmet.

Amerikában már annyira megy a versenyzési mánia, hogy majdnem minden élő és mozgó lény számára rendeznek versenyt.

A kakasviadal már egészen közönséges dolog,

valami új, valami izgatóbb kellett nekik s felalálták — a kutyaversenyt. De nagyon csalakoznék, a ki azt hinné, hogy ez alatt valami agárversenyt kell érteni, mely nálunk is nagyban szokásos. Nem is gyorslábú kutyák futóversenye ez, hanem egészen más valami, a szó szoros értelmében küzdelem, harc élet-halálra két jól betrainirozott kutya között. Olyasféle mint mikor a szállási komondorok egymással összekapnak s egyik a másikat véresre marja. Csak hogy a szállási komondor addig veszekszik ellenfelével a míg azt neki kedve tarja, s ha sejtja a veszélyt, hát bizony meg is futamodik; de a szegény amerikai »champion-kutyáknak« sokkal keservesebb a dolguk, nekik bekerített helyen — a melyről meg sem szökhetnek — kell egymással verekedniök s a küzdelemtől való elállás sem függ tetszésüktől, hanem addig birkóznak, marják egymást, míg az egyik ott nem hagyja a fogát. A harcra természetesen jól előkészítik őket s a versenynapkor — amerikaiasan — óriási számmal jelenik meg néző közönség a színhelyen, a mely természetesen nagy fogadásokat is köt.

Így történt ez nem régebbsen is, kutyaversenyt rendeztek s 1000 dolláros tiszteletdíjat tűztek ki a győztes kutya (illetve annak gazdája) számára. »Czibb« a »hires« kutya champion állott ki a porondra egyik »kevésbé hírneves« vetélytársával szemben. Küzdöttek vala pedig ők két és egy negyed óra hosszáig és a harc eredménye az lett, hogy a kevésbé híres ellenfél átharapta Czibbnek, a championnak torkát!

Nemsokára tán a csigákat és rákokat is versenyztetni fogják s mily szép lesz hallani, ha ezen állatkák Amerika vagy pedig Anglia baj-

nokságért fognak egymás ellen síkraszállni s lesznek különféle fajú és súlyú championcsigák és rákok. Ezeknek a leendő sportsmaneknek azután az lesz a nagy szerencsájük, hogy nem fog kelleni versenypályáról gondoskodniuk, mint például a magyar bicyklistáknak. Rák- vagy csigaversenyt egy simára gyalult konyhaasztalon is végig lehet csinálni s hozzá még szükségtelen folyamadványokat írni a versenytér beszerzése végett.

KARD- ÉS TÖRVÍVÁS.

Hires párbajok.

Merész gondolat ötlött eszünkbe: összevonni e helyen a párbaj történetét. Nehéz eleget tenni a tárgynak és az olvasó érdekének, hogy hű képét adjuk előbb említett szándékunknak, mert a tárgy bősége és érdekessége alig engedi annak összevonását. Nem is terjeszkedünk ki a párbaj részletes történetére, hanem annak eredetétől kezdve a mai korig tartó átalakulásait és nevezetesebb phásisait akarjuk igen t. olvasóinknak tudomására hozni. Ezt úgy véljük legkönnyebben elérni, hogy a valóhoz lehetőleg hűen leírjuk a leghíresebb párbajokat, melyek különféle időkben, különféle körülmények közt vívattak. Nem akarunk a párbaj fölött elmelkedni, nem vitatjuk annak helyességét, alkossa meg arról mindenki saját magának ideáit, mi csak a tényeket soroljuk el. Mielőtt azonban a párbajok leírásához hozzáfognánk, meg kell emlékeznünk azokról a sajtóságtól küzdelmekről, melyek a lovagkor virágkora előtt, a germánok-

felköszöntők, élczek és dalok mellett mulatva amúgy isten igazában.

Mikor Edus társaival belépett, már tömve volt a terem. Majdnem minden hely el volt foglalva az asztalok körül.

Harsogó éljen fogadta a belépő bajnokot. Többen felugrálva helyeikről oda rohantak hozzá, hogy vállakra emeljék.

— Éljen a bajnok, éljen!

Csak úgy rengett a terem. A mikor letették, mindenkivel külön kellett kezdet fognia s mikor ezt is elvégezte, ünnepélyesen beültették a számára fentartott helyre. Az aranyserleg ott állott előtte, eszébe juttatva tépelődéseit.

— Bort a serlegbe! — kiáltották többen.

Eleget tett kívánságuknak, teletöltette a serleget.

— Halljuk hát a felköszöntőt!

Abban a pillanatban egy pinczér jött be s levelet adott át neki.

Felbontotta s elkezdte olvasni:

»Ma este 1/2 10 órakor a pályaudvarban várom.« Alá volt írva — Ida.

Elsápadt. Mit jelenthetett ez?

Ezután kijelentette, hogy el kell távoznia a társaságból. Eleinte természetesen nem akarták elbocsátani, de midőn megígérte, hogy biztosan visszatér — elengedték.

*

A mint az utcára kiért, bérkocsiba ült s lóhalálban hajtatott ki a központi pályaudvarra. Útközben folyton az órát nézegette s habár még elég ideje volt, reszketett, hogy elkésik. Pedig találkoznia kellett vele minden áron.

Végre megérkezett. Leszállt a kocsiról, berohant a pályaházba, összejárta a folyosókat, a várótermeket, az éttermet, de sehol sem akadt rá. Már azt kezdte hinni, hogy rossz tréfát üzenek vele, — de azért tovább kereste.

Bement magába a pályaudvarba.

A mint itt egy kevésbé megvilágított részen haladt előre, valaki megragadta karját.

Megfordult — s ott látta maga előtt Idát.

Ütiöltözék volt rajta. Arcza be volt fátyolozva.

— Mért késelt ily soká — szólott hozzá halak, — fellebbentve arczáról a fátyolt.

— Most kaptam csak levelét.

— Későn adták akkor át, — no de mind egy — a mint látja, utazom, — szüleim is velem vannak.

— Nem tudom sehogyan sem megérteni.

— Rögtön meg fogja tudni. Gyerünk arra, ott senki sem fog meglátni — s a mondott irányban elhúzta magával az ifjút.

— Edus, — én férjhez megyek.

— Úgy? Az ifjú szomorúan horgasztotta le fejét.

— Igen, — Földesyhez, most utazom le a birtokára, a hol az esküvőt fogjuk megtartani.

Edus csaknem eltántorodott a leány ezen kegyetlen szavaira.

— De hát szereti ön azt az embert?

— Hogy szeretem-e? Megmondjam? — Nos hát szeretem! Ezt mondva bátran nézett az ifjú szemei közé.

— Tehát akkor engem sohasem szeretett?

— Önt is szerettem és szeretem még min-

dig! Ezen szavaknál — Ida szemeiben ismét megjelent az a szokatlan tűz, arcza kipirosodott, — ajkába harapott — s Edus úgy vette észre, mintha a leány hangja remegett volna.

— Edus, — folytatta a leány, látogasson el hozzánk, akarok még önnel találkozni —

— Ida! Ida! hallatszott távolról a kiáltás. Épp akkor csengettek is.

— Hallja, már csengetnek, — mért jött ily késő?

Az ifjú a mint hosszasan nézte a leányt, kit most látott először ily szenvedélyesnek, szemei megvillantak, vére erősebben kezdett lüktetni ereiben s egy hirtelen gondolat villant meg agyában.

Meg akarta ragadni őt, karjaira venni s megszökni vele — ha akarata ellenére is, — erőszakkal. Mozdulatot tett feléje, de a leány megelőzte, átfogta két kezével fejét s ajkára nyomva ajakát, hosszan, édesen csókolta azt meg. Majd hirtelen elrántotta magát tőle s elfutott.

Edus csaknem esztét veszítette, — utána akart rohanni, — de ő már akkor jó messze volt. Egyedül csengő hangját hallotta még a mint feléje kiáltott:

Azután eszébe jussak, ha isznak a serlegből.

A harmadik csengetés is elhangzott már, a vonat fűtyült, azután zakatolva megindult.

Merően nézett a távozó vonat után s úgy érezte, hogy az magával viszi mindazt, a mi a legdrágább előtte. A varázsérő, a mely eddig visszatartotta minden rossztól, mely megjavította irjú romlásnak indult szívét, megmentette a bukástól, most rohan el tőle szédítő sebességgel

nál dívtak és inkább vérengzések voltak egyenlőtlen fegyverekkel, mint nemes küzdelmek. Míg az igazi lovagias párbaj az egyéni viszályok elintézésére egyenlő fegyvereket választ, hogy védhesse a megsértett becsületet és annak igazságot szolgáltatasson, addig a germánoknál már a VI. században az ú. n. birói párbaj divatozott, melynek egyik legnevezetesebbje és legrégibbje a következő.

A VI. században, Childebert germán király uralkodása 15-ik évében egy vadászat alkalmával a vogesi erdőben elejtett bivaly tetemére bukkan. Roppant felháborodott ezen és maga elé hívatta erdészét s megkérdezte, vajjon nem tud-e arról, ki merte ezt az ő erdejében megcselekedni. Az erdész elárulta Cheudon-t, a király kamarását, kit Childebert rögtön elfogatott és Châlons-ba vitetett. Szembesítve lett a király jelenlétében az erdész és kamarás, ez tagadta az ellene emelt vádat, mire a király ítéletnek

a zárt területen való páros viadalt mondta ki az erdészre és ellenfeléül a kamarás unokaöcsését jelölte ki mint annak képviselőjét. A viadalt rövid, de irtózatossá volt. Az ifjú lándzsát dobott az erdészre, mely lábát szúrta át és esése közben rávetette magát, hogy késével torkát elmetse; az erdésznek azonban még volt ereje, hogy kését az ifjú gyomrába döfje. Mindketten holtan rogytak össze, mincként látására Cheudon futásnak eredt, hogy St. Marcel templomát elérje, ott menedéket találandó. Charibert emberei azonban még előbb elfogták, fatörzshöz kötötték és agyonkövezték. A királynak később — egykorú források szerint — nagy lelkifurdalásai voltak az egész eset miatt és hasonló birói páros viadalt több uralkodása alatt elő nem fordult.

*

Azon időben, midőn az utolsó arabok európai birodalmának romjai katolikus királyok által szorongatva, már-már összedűlni készültek, a hatalmas mórcsaládok a helyett, hogy szövetkeztek volna, egymással viszálykodtak. A granadai khalifa, Boabdil, idejében a leghatalmasabb családot az Abencerage-ok képezték, fejük Aben-Hamed volt, a khalifa kegyencze, úgy okossága, mint hősiessége miatt. Irigyei közül különösen kiváltak a Zegri és Gamete családok tagjai. Egy nap a keresztények iránt való nagylelkűségét korholták, Aben Hamed eléjük ment s mondá: »Allah kívánja, hogy alamizsnát adjatok, én szeretem ezt a foglyokkal tenni, voltam már fogoly a keresztényeknél és ki tudja, nem leszek-e újra; a győzők jól bántak velem, én is jól akarok bántani a legyőzöttekkel, mint mohamedán nem akarok könyörületességben hátrább

állani a keresztényeknél, és a ki ennek az ellenkezőjét meri állítani, az nyomorult és hazug«. E szavakra egy a Zegri-ek közül felemelte kezét, hogy arcul üsse az Abencerage-t, de ez megelőzte és kardjával megsebesíti a vakmerőt, ki őt ekként akarta sérteni. Véres küzdelem vette erre kezdetét a két család ottlévő hívei közt, melyet a khalifa közbelépése szüntetett meg. Ki akarta békíteni a két családot, a mi látszólag sikerült is, de a kik fegyverrel nem tudtak győzni, azok az álnoksághoz folyamodtak.

Egy este ezután Boabdil Mohameddel, a Zegri-ek fejével sétált és kifejezte abbeli kívánságát, miszerint szeretné, ha valaki véle őszintén beszélne. Mohammed erre bevádolta Aben-Hamedet, mint összeesküvőt, ki a khalifa trónjára vágyik és mint házasságtörőt, ki a sultana kegyeit élvezzi. Boabdil nem akart hitelt adni szavainak, de Mohammed tanukat állított elő, kik vádját igazolták. E közben az Abencerage újabb diadallal tért vissza Granadába, mi — vádolta Mohammed — csak növelni fogja vakmerőségét; Boabdilban felébredt a féltékenység trónja és neje iránt és hajtva a Zegri-ek vádjára, beleegyezett az egész Abencerage nemzetség kipusztításába.

Egyenkint hitták a palotába az Abencerage-okat, legelőbb Aben-Hamedet, egyenként léptek a palotába, a honnan az oroszán-udvarba vezették őket és a hóhérok hamarosan végeztek mindegyikkel. 36-an véreztek el már, mikor a kijelölt következő áldozat észrevette az egész vérfürdőt; rohanva ment a városba tudtul adni a vérengzést, csakhamar összegyűlt a győztes hadsereg, az egész város, hogy megboszulja sze-

s vész el a homályban a gomolygó füstfelhők mögött.

— Az ő jobbik éne — a megjavult, a derék Edus, a ki a kéjsóvár életből kirántotta magát s eszményt állítva maga elé, a jó útra tért, ott tünezzet el most a végtelen messzeségben, hogy soha, de soha többé vissza ne térjen.

... Úgy érezte, hogy valaki rá teszi vállára kezét.

Megfordult s mintha megijedt volna, hátra lépett.

— Lola — te itt?

Eszményi szépségű énekesnő állott előtte, feléje mosolygva.

Úgy érezte, mintha multja jelent volna meg előtte e leány személyében — az a könnyelmű életű egyszer már eltemetett mult.

Összeszedte még egyszer utolsó csepp erejét, hogy ellentállhasson a csábítónak, mely vonzotta vissza az örvény felé.

És a bajnoknak nem volt ehhez már ereje!...

— Lola — te itt?

A pokoli szépségű énekesnő csak mosolygott feléje, mutogatva fehér fogsorát, majd csábító hangon csicseregte:

— Mit csinált maga itt? Olyanféle mozdulatot tett az előbb, mintha a robogó vonat alá akarta volna magát vetni, — tán csak nem azért a karesú gazelláért, a ki az imént utazott el?

— Ah, Lola — te neked nagyon rossz nyelved van, — hallgass!

Azután mintha pompás eszméje támadt volna, arcán az öröm kifejezésével a leányhoz közeledett s megfogta annak karját.

— Lola, — velem fogsz jönni!

— Hogyis ne, és ha nem akarok? felelt kaczerán az énekesnő, a kiért akkoriban annyian rajongtak s annyian mentek tönkre —

— Jer csak!

— De hova?

— Ne kérdezd, csak jöjj!

Magával vitte.

Azután beültek a kocsiba s egyenesen a vendéglőbe hajtattak vissza.

Ott már a társaságnak nagyon magas fokra szállott a jó kedve. Türelmetlenül várta mindenki a bajnok visszatértét, hogy felszenteljék a serleget.

— Nini itt a bajnok — bravó — éljen, hangzott minden oldalról a mikor belépett.

— És Lola is vele van — a szép Lola.

— Ah, azért távozott el tőlünk a kis hamis, — no de mindegy, ide vele, leülni, — Lola is üljön ide közénk.

Lola is, a bajnok is asztalhoz ültek.

— A serleget, a serleget — hadd járjon körül, kiabáltak minden oldalról.

— A bajnok felemelkedett helyéről.

— Csend, — halljuk a bajnokot!

Ez intett a cigánynak.

— Te Sándor, — tudod az én régi nótámat?

A cigány vigyorogva hajtotta meg magát.

— Húzd hát el Sándor, ma kitűnő kedvemben vagyok!

A cigánybanda a primás köré sereglett, ez pedig felkapta hegedűjét.

— Közelebb hozzám, Sándor, egész közel!

Sándor felemelte vonóját s erre az egész banda rázendítette.

... Volt nekem egy szép szeretőm, kőkény szemű barna kis lány — —

Sírt a hegedű, a hogyan csak Sándor cigány keze alatt sírhatott. Mindenki áhitattal hallgatta.

A bajnok megfogta az előtte álló aranyserleget s felemelte azt. Mindenki feléje nézett, ő meg csengő, harsány hangjával a cigányok zenéjén túl kiáltotta:

— Lola! — a te egészségedre ürítem e serleget, élj boldogul Lola — s reszkető kézzel emelte ajkaihoz a serleget.

— Éljen Lola — éljen — kiáltotta számtalan hang, Lola pedig integetett fejével, mosolyra húzva szét pokoli szép ajkait.

A bajnok ezután neki nyujtotta át a serleget...

... Te Sándor, — mondtam neked, jer egész közel hozzám, — így ni, a fülembé... Húzd csak még egyszer az eleit, hogy is volt az —

A cigánybanda újra kezdte. Most már mindenki énekelt:

— Volt nekem egy szép szeretőm — — —

— Soha sem halunk meg! — kurjantott egy közbe.

— Te Lola, mit nevezsz úgy a szemem közé — kiáltott a bajnok csengő hangján, — te ki nevezsz engem, — te átkozottul szép ördög! Lola most még jobban szeme közé nevetett a fiatal bajnoknak.

— Bravo Lola, éljen Lola — visszhangzott számtalan ajakról s a serleg kézről kézre járt...

— Kasztor. —

KERÉKPÁROZÁS.

A „National Cycle Show“.

retett vezérét. A khalifa testvérének közbenjárásával szóhoz jutott és előadta a vérengzés okát a nép előtt. Elmondta, hogy így kellett történni mindennek, mert megkövetelte ezt trónjának biztonsága és férji becsülete s nehogy büntetlen maradjon a sultana, ő is elevenen fog máglyán elégettetni. Ez még jobban felingerelte a tömeget, mert a sultana a szegények istápolója volt; már-már megrohanták az alhambrát, mikor a khalifa öcscse lecsöndesítette őket az a kijelentésével, hogy igazságot szánt a khalifa a sultanának: 30 napi határidőn belül jelentse ki lovagjait, kik az ő ártatlanságáért készek síkra szállani vádlóival. A tömeg lecsendesült, szétoszlott.

A sultana 30 nap múlva sem tudta megnevezni lovagjait, Boabdil ki akarta végezni, de öcscsének sikerült még 15 napi halasztást kieszközölni. A sultana kétségbe volt esve férje hajthatatlanságán, vigasztalhatlan volt az Abencerage-ok távozásán és már öngyilkos akart lenni, nehogy egy embertelen és érdemtelen büntetés által haljon meg. Rabtársainak egyike, egy castiliai nemes leánya megszánta és azt tanácsolta, hogy forduljon a keresztények istenéhez, ha a mohamedánok istene nem segít rajta. Irjon Carthagená urának, a fiatal hős don Juan Chaconnak, ő okvetlen síkra fog érette szállani. A sultana meggyőzve a gyöngéd esdek lések által, írt titokban Chaconnak, hogy őt választotta lovagjává.

A határnap elérkezett, a városban uralkodó izgatottság tetőpontját érte el. A sultanát a résztvét és rokonszenv kísérte ki a bírák által kijelölt helyre, hol készen állt a máglya és jelen voltak már a vádlók is. A bírák előtt négy vádló jelent meg, kiknek bátorsága és tagadhatlan büszke fellépése megremegtették a királyné híveit annál is inkább, mert a sultana lovagjai jelen még nem voltak. Az órák multak, a végzetes idő közelgett, midőn négy mór lovag síkra akart szállani a sultana ügyéért, de ez még habozott, várta a keresztény lovagokat, kik az utolsó perczen már fegyvertelenül megjelentek, csupán a sultanának fedezvén fel kilétüket. Ezen lovagok voltak Don Juan Chacon, d'Arcos herceg, don Alonso d'Aguillar és cordovai Ferdinánd.

Szembe állottak az ellenfelek és a jelek megadása után ki-ki ellenfelével kezdett viaskodni. A viadal kimenetele sokáig kétes volt, de a Zegri-ek egyike, Mahandin, erős csapást mért Chacon felé, ki ezt elhárítván, Mahandint leszúrja. Kardját hüvelyébe tolva, nézője maradt az elkeseredett küzdelemnek, melyből d'Arcos herceg, mint Ali Hamet és Aguillar lovag mint Mahandon legyőzői kerülnek ki. Csak egy pár viaskodik még, cordovai Ferdinánd és Mahomet Zegri, itt is azonban a keresztény lovag győz, de mielőtt megadná Zegrinek a kegyelemdíjást, ez kijelenti vádjai hamisságát, mire a khalifa bocsánatot kér nejétől, de a sultana nem bocsát meg, mert egy pillanatra is kételkedett a khalifa az ő és az Abencerage-ok hűségében. Eltávozik a keresztény lovagokkal Granadából és kereszténynek lesz. Ez a története az első nagyobb szabású lovagi küzdelemnek Hispaniában.

(Folyt. köv.)

Ugyanazzal a benyomással távozott mindenki a National Show-ról is, a milyennel a Stanley Show-ot ott hagyta — mint ezt már mult számunkban említettük — hogy feltűnő ujdonságot nem produkált az elmúlt év. Azt már szintén említettük, a váznak csőszerkezete sokkal nagyobb átmérőjű csövekből van összeállítva, ez képezte úgyszólván az egyedüli általános ujdonságot.

A megnyitás még december 1-én ment végbe minden nagyobb szerű ceremónia és ünnepélyes actus nélkül. A kiállításon, mely a Krystall Palastban volt, 256 czég vett részt és mintegy 20,000 forintnyi nyereséggel végződött be.

A *Triumph Cycle Co. Ltd.* Coventry-ből 28 gépet állított ki. Gyönyörűen kivitt munka volt egy versenygép, melynek súlya nem egész 8 és $\frac{3}{4}$ kiló volt. A kerekeken Palmer-féle pneumatic és fakeréktalp volt és kiváló gyorsnak látszik. Ez a »Champion Triumph«. A csövek igen szélesek, az áttétel fogaskereke levehető és általán a legnagyobb igényeknek mindenben megfelel. A könnyű turagép mindenben a versenygép mintájára készült, s nem több mint 13 $\frac{1}{2}$ kiló.

A *New-Howe Machine Co.* Glasgow, a világ legnagyobb kerékpárgyára, igen szép dolgokat állított ki. Ennek gyártmányai minálunk eddig két okból nem voltak ismeretesek: egyrészt magas árak, másrészt a miatt, hogy a gyár, mely nem szorul reklámra — Angolországban általános elismertetésnek örvend — híre mihozánk nem igen jutott el.

A brilláns gépek, miket ez a gyár kiállított, érdemessé teszik, hogy nálunk is felkaroltassanak gyártmányai, annál inkább, mert most tetemesen olcsóbbak lettek árai.

A »New Howe« tandem hasonló a Humber tandemhez: két parallel cső köti össze a két kereket, az alsó csőszerkezet kettős. Az egész igen erősnek és solidnak látszik. A czég saját találmányú gear case-ja rendkívül praktikus; ez ugyanis ellentétben azzal, mit eddig a New Howe gépeken láttunk, a Harrison-Carter-félével egyszerű kiakasztással a lánczot hozzáférhetővé teszi, sőt ha a láncznak meghosszabbítása válnék szükségessé, a lánczvédő széthúzható és megfelelőleg meghosszabbítható.

Mint kiváló olcsóságot kell megemlítenünk, hogy a 4-es turagép, melynek eddigi ára 15 font volt, ezentúl csak 12 font, azaz 150 forint lesz, angol gépnél még eddig nem létezett ily jutányos ár.

Nem lesz tán érdektelen még ez alkalommal felemlíteni, hogy Lésna a hivatalosan ugyan el nem fogadott, de többek — köztük tekintélyes francia lapok — által igaznak tekintett 24 óras verseny eredményét (696 km.) New-Howe-gépen csinálta.

A *Surrey Machinist Co.*, Great Suffolk Street, London, a nálunk egyidőben igen jól ismert Surrey-féle magasgépek gyára, a kiállításon igen előkelő helyet foglalt el. Két kiállított versenygép igazán könnyű és erős, nemkülönben általános tetszésben részesültek a női gépek, melyeket a gyár ezúttal egyenes vázzal készített.

Az *Allard & Co. Ltd.* Coventry-ből 8 gépet állított ki. Kiváló gondot fordított a női gépekre. Az egyes gépeken már látható a régebben emlegetett ujdonság, hogy t. i. a lábpihentetőt nem fogják ezentúl a »villára« erősíteni, hanem a váznak elülső csövére, vagyis a fej alá, ez úgy látszik azon előnnyel bír, hogy nem teszi mint amaz, bizonytalanná a kormányzást. A többit tekintve, a gyárnak gépei egészen lépést tartanak a legnagyobb gyár produktumaival. Gépeik gummifékkal, kiválóan ügyes és alkalmas szerkezetű sárvédőkkel vannak ellátva.

A *Beeston pneumatic Tyre Co. Ltd.* Garfield Road Coventry kiállítása kiváló érdekléssel bír. Ezen pneumatic azon kiváló előnnyel bír, hogy bárminő keréktalpra alkalmazható és úgy pl. 92-ös Dunlop vagy Cushion-nal ellátott kerekeknek pneumaticusokra való átváltoztatására igen alkalmas és a levegő kieresztésével kézzel lezedhető. A gyár versenygummikat, valamint turagépekre valókat is készít; s nem éppen drága, egy gummi 1 font 10 shilling, azaz körülbelül 18 forintba kerül. A »beeston« különben eléggé el van terjedve, a mennyiben több nagy gyár, jelesen Quinton Cycle Co. Coventryből ezen pneumatikot alkalmazza gépeire.

Singer & Co. Coventryből ismeretes már Magyarországon, hiszen az első pneumatic-gépeket a Singer-gyár szállította hazánkba. A gyár 33 gépet hozott a kiállításra; köztük egy tandemet, mely elől a nő, hátul a férfi számára van szerkesztve, s minden könnyűsége mellett — körülbelül 22 kiló — igen erősnek látszott. A »Modele de Luxe« különféle géppel van képviselve: a jellemző sajátosságuk a feltűnő nagy átmérőjű csövek, igen szűk csapágy a pedáloknál, s általán gépei könnyűk és erősek.

A *St. Georges Engineering Co.* Pope Street, Birmingham 37 gépet mutatott be. Ki ne hallotta volna a »New Rapid« gépek híreit? Kiváló szerepet vittek magas gépei: ahhoz hasonló elterjedtségnek örvendenek safety-jei is, melyeket a gyár 10 kilótól egész 19 kilóig mindenféle súlyban készít. A kiállításon méltó feltűnést keltett egy versenygép, mely lánczvédő tokkal felszerelve erősebb országúti gummival együtt nem nehezebb 10 és $\frac{1}{2}$ kilónál.

Hogyha még a *Humber & Co. Limited* nagy-szerű kiállításáról hozunk részletesebb tudósítást, befejezhetjük rövid áttekintését a National Show-nak. Óriási forgalmának, elterjedtségének és népszerűségének megfelelőleg a kiállításon is kétségkívül a főhelyet foglalta el.

A Humber 1. számú turagép a jövő szezónban van szerepre hivatva. A lánczvédő a gyár saját találmányú »Humber-Carter«-je, keskeny tengelyszerkezet a pedáloknál, gummi-fék, levehető fékszerkezet és a hátsó keréken különös küllő-összeállítás: a fogaskerek oldalán keresztküllők, a másik oldalon egyenes küllők, továbbá egy kitűnő ruganyos nyereg, mindent összevéve minden igényt kielégíteni hivatott gép. A verseny-tandem Osmond és Stroud számára az alsó részen dupla csőszerkezettel csupán az első által kormányozható. A másodiknak kormányrúdja nem az első nyereg alatt, hanem e mögött van alkalmazva.

Két versenygép 6. számú »Beeston« Harris és Eduard számára minden lehető újítással ellátva, nem egész 9 kiló súlyúak. A csövek nagy átmérőjűek, a pedálnál a tengelyszerkezet igen szűk, a pedálok végleg vannak beerősítve a

kurbliba, szóval minden mi előnyös, a súly csekélysége, az erősebb szerkezet szempontjából, mind az megtalálható a gépeken.

Röviden összegezhetjük a National Cycle Show fő újdonságait tehát, ha felemlítjük az itt látott széles átmérőjű csöveket, a keskeny tengelyszerkezetet, főleg versenygépeknél a lábpihentetőknél a fej alatt a vázra való alkalmazását, az országúti gépeken a láncvédő tokok különféle fajait, melyeknek szüksége azonban föltétlenül elismert (nálunk még alig ismert ezen praktikus találmány), a levehető féket kombinálva gummi fékekkel, illetőleg a fék kanálának gummival való kitérését, hogy a pneumatikot ne rongos anyyira, mindezekben azt hisszük nagyjából hű képét adtuk azon újdonságoknak, melyek egyáltalán figyelemre érdemesültek. Megjegyezzük még, hogy kiváló gondot fordítottunk arra, hogy olvasóink az egyes gyárak pontos címét nyerjék, hogy esetleg levélbelileg személyesen fordulhassanak a fölemlített cégekhez árjegyzékek vagy felvilágosítások iránt.

Új 1000 méteres világrecord: Stephane 39 ó. 28 p. 8 mp.

Páris, január 7.

Régóta tartotta már izgatottságban a Velodrome d'Hiver tulajdonosa a párisiakat a Stephane-Corre match hirdetéseivel, melyek a nagy esemény lefolyását január 6-ikát hirdették.

Végre elérkezett a kijelölt idő. Január 6-án éjjeli 2 óra 5 perczkor állottak fel a versenyzők, körülöttük pacemakereikkel, kiknek soraiban ott voltak az angol Linton és az amerikai Wheeler is. Az éj daczára volt vagy 500 néző is. A mint elindultak, már sejteni lehetett, hogy Stephane fog nyerni és Corre nem számít. Már az első órában 1 1/2 km. előnyt szerzett Stephane, melyet minden órában csak mind nagyobb mértékben növelt. Alaposan blamázták magukat a francia szaklapok Corre egyhangú tippelésével, a ki ugyancsak rútul cserben hagyta őket. A verseny vége felé lassan hajtotta a pedálokat, különben is komoly arcát még komolyabbá tette a fekete pápaszem; úgy ült gépén, milyennek egy fiatalista török bicyclistát képzelek. Vele ellentétben Stephane folyton mosolygott, különösen mikor Corret el-elhagyta. Nem írom le a verseny lefolyását, legjobban kitünteti azt a record-táblázat, csak annyit említek meg, hogy Stephane-on — különösen ha az ember csak lábait nézte — az utolsó kilométernél sem látszott a fáradásnak semmi jele, mit bizonyít az is, hogy a végén egy finishben az összes pacemakereket mind elhagyta.

Beérkezését mintegy 25,000 ember orkászertű éljenzése és tapsvihara fogadta.

Stephane Phebus-gépet használt, Nivet-féle pneumatikával, mely végig a legkisebb miseria nélkül kitartott.

	Stephane		Corre	
	kil.	m.	kil.	m.
1-ső óra	34	373	33	240
2-ik »	66	240	64	240
3-ik »	96	838	94	090
4-ik »	125	826	121	826
5-ik »	153	498	148	165
6-ik »	181	272	173	938
7-ik »	210	473	201	260
8-ik »	239	556	227	746
9-ik »	267	686	253	488
10-ik »	296	223	278	223
11-ik »	313	598	303	791
12-ik »	351	960	326	893
13-ik »	381	811	353	253
14-ik »	409	443	379	333
15-ik »	436	746	401	225
16-ik »	463	333	426	145
17-ik »	490	180	450	490
18-ik »	515	716	472	050
19-ik »	539	846	486	180

	Stephane		Corre	
	kil.	m.	kil.	m.
20-ik óra	566	513	510	513
21-ik »	590	686	534	160
22-ik »	617	110	558	155
23-ik »	639	333	575	766
24-ik »	672	666	596	966
25-ik »	685	365	617	186
26-ik »	705	605	619	—
27-ik »	727	839	640	—
28-ik »	748	684	»	»
29-ik »	765	540	»	»
30-ik »	781	283	»	»
31-ik »	800	240	653	—
32-ik »	818	070	678	070
33-ik »	841	916	701	916
34-ik »	866	826	720	160
35-ik »	885	333	729	666
36-ik »	909	240	741	573
37-ik »	932	405	764	075
38-ik »	957	120	786	453
39-ik »	985	814	814	—
39-ik » 28 p. 8 mp.	1000	—	828	—

Dr. B. O.

Új amerikai recordok. Bliss és Dirnberger december 11. és 12-én a következő recordokat érték el:

1/2 mértföld álló starttal Bliss	56 3/4"
2/3 » álló starttal Bliss	1' 17"
3/4 » repülő starttal Dirnberger	1' 12 3/4"
3/4 » álló starttal Bliss	1' 26 3/4"
3/4 » repülő starttal Dirnberger	1' 21 5/8"
1 » álló starttal Bliss	1' 54 1/2"
1 » repülő starttal Dirnberger	1' 51"

Bliss és Dirnberger pacemakerekül két lovat használtak. A Racing board ezeket a recordokat nem ismerte el. Bliss, Dirnberger és M. Atkins, a versenypálya igazgatója erre vonatkozólag kijelentették a bizottság előtt, hogy a szigorú időmérő-bizottság, valamint a közönség maga is, melynek soraiban is számtalan ember mért időt, mind igazolják recordjaikat. Azt hiszik, hogy ez által igazolhatják eredményeiket és a bizottságot hasonló szigortól — minőt Johnson recordjával szemben is gyakoroltak — vissza fogják tartani. Az utóbbinak hitelességét állítólag csakugyan az egész közönség bizonyította.

Páris, decz. 24. A 24 órás versenyt megelőzőleg tartott meg:

Karácsonyi-díj. 1000 m. Az 5. csoport győztesei: Medinger, Harry, Fossier, Kuhling és Alderton közül a végküzdelemben 1. Medinger, 2. Fossier. Idő: 1' 49 1/2".

As év végső díja. 3000 méter. Handicap. Tandemek részére. A handicap nagyon igazságtalan volt s minden csoportban a legtöbb előnyt nyertek nyerték meg egyszerűen a versenyt. A csoportgyőztesek közül 1. Coquelle—Lamberjack jun. (300 m. előny), 2. Nuscapur—Goujon (300 m.). Hely nélkül maradt Goujon—Brebaut. Idő: 4' 25".

Végverseny. 5000 m. 1. Mercier, 2. Michelet. Idő 10' 15".

Páris, decz. 28. A közönség gyéren volt jelen a mai versenyen; pedig a 30 kilométeres verseny igen érdekes volt. Medinger kitűnő formában van, s ezt a versenyt is igen könnyen nyerte meg. A 3-ik versenypontot képezte a vegyes tandem-verseny hölgyek és urak számára; azonban nem igen érdeklődtek ez iránt. Részletes eredmény:

I. Verseny. Jena-díj, oly versenyzőknek, kik még helyre nem jutottak. Táv 3000 m. A 3 csoportgyőztes Pingov, Jacquelin, Genet és a legjobb második Pingault közül 1-ső Jaquelin, 2-ik Ninov, 3-ik Genet. Idő: 5' 17".

II. Verseny. Táv 30 kilométer. 1-ső Medinger, 2-ik Harry, 3-ik Kuhling, azután Pelletier, Stella, Portos s még 7-en. Idő: 51' 59".

III. A vegyes versenyben 1-ső Savigny—Fossier pár igen könnyen.

Páris, 1894. január 2-án. Kevésbé érdekes versenynap, kicsiny közönség, egyhangú versenyek. Medinger megerősítette a felsőbbbégéről táplált jó véleményét.

Maubeuge-díj. Táv 1000 m. 3 csoport győztes közül 1-ső Medinger, 2-ik Jaquelin, Ascanio és Fossier hely nélkül maradtak.

Januári-díj. Táv 30 km. Tandem-verseny. 1-ső Fossier-testvérek 4 kör előnnyel 49' 8", 2-ik Merland—Williams.

A hatnapos professzionista-verseny, melyet New-Yorkban a Madison-Square Garden-ben tartottak meg, a múlt év decz. 24-től 30-áig a következő eredménnyel végződött:

1-ső: Schock, ki 1600 a. mértföldet, vagyis 2575 kil. 173 métert futott be. 2-ik: Waller 1484 mértfölddel. 3-ik: Martin 1430 mértfölddel. — Minden esetre igen tiszteletreméltó eredmények, főleg Schock-é.

Zimmerman legutóbb azt a kérdést intézte egy francia sportmanhoz, hogy mennyit lehet a francia pályákon egy évben nyerni? Mert ha 30,000 frankot nyerhet, nem lehetetlen, hogy ott hagyja a L. A. W.-t, az amerikai amateurséget és eljön Franciaországba; annál valószínűbbnek látszik ez, mert azt a választ kapta, hogy Cassignard három hónap alatt 28,000 frankot nyert.

Williams Edmond, a 24órás verseny nyertője, tagbaszakadt erős fiatal ember, erőlyes tekintettel, barna szemekkel, 25 éves, foglalkozására nézve mechanikus Neversben, 1 m. 66 cm. magas, rendes súlya 68 kiló, teljes formában azonban csak 61 kiló nyom. Ez sportszerű leírása a 24órás recordernek.

Williams 1884-ben tanult bicyklizni; először 1889-en mutatott fel eredményeket, megverve az akkori bajnokokat: Grandjeant, Dubuisson, Szándékában van 2 hónapi pihenés mulva a bordeaux-párisi versenyre trainirozni s utóbb a 12- és 24órás recordokat megjavítani. Trainingje elég csodálatos és nagy akaratőre vall: éjjelenként megy, hogy az álmatlansághoz kellőleg hozzászokjék.

Páris mint központ. A viszonyok úgy alakulnak, hogy legközelebb az összes jeles versenyzők Párisban lesznek. Ha az angolok közül: Harris és Edwards, az amerikaiak közül: Wheeler és Zimmerman, a német Lehr és Breitling s a kitűnő francia menők mind Párisba mennek, a francziák fogják az irányadó szerepet vinni a kerékpár-sportban, a melyben eddig is igen előkelő szerepet vittek.

Huret Constant, a ki a 24órás versenyben második lett, nagyszerűen bebizonyította szívósságát. A 24 éves fiatal ember, ki különben egyszerű péklegény volt eddig, ezentúl egészen a kerékpár-sportra adja magát mint professzionista. Öt év előtt kezdett kerekézni, s azóta már néhányszor adta tanujelét kiváló szívósságának s legutóbb a 12órás versenyen az idő- és körmérők hanyagsága fosztotta meg a második díjtól. Tényleg ő volt a legkevésbé kimerülve a verseny végén és ez a körülmény feljogosít arra a reményre, hogy neki sikerülni fog új 12- és 24órás recordot teremteni.

Medinger visszavonul. Ez a hír terjedt el legutóbb Párisban; s a legcsodásabb, hogy éppen most, mikor formájának teljében sorra veri a többi

versenyzőt. Úgy hírlik, hogy 200,000 frank tőkével fog üzletet nyitni, a melyben csak elsőrangú gépeket fog tartani. Már is sok előkelő sportsman kijelentette, hogy a jövő ilyenben csak »Medinger« t fog használni, s úgy látszik ezek brillans szerepet fognak játszani 1894-ben.

A »Nemzeti kerékpár-egyesület« is Sylvester-ünnepélyt rendezett, mely igen szépen sikerült. Az egyesületnek díszes, de ily célra igen szűk helyiségei annyira megteltek az egybegyűlt közönséggel, hogy a működő dilettánsok számára alig maradt hely. Pedig valóságos Orpheumot csináltak ott, természetesen a tagok és néhány vendég sorából alakult a műkedvelő művészek csoportja. Láttunk ott bohócot, akrobatát, búvást, táncost, zenészt és énekest, mindannyi igen ügyesen utánozta az efféle »világhírű művészeket«. Nem volt hiány sem toasztokban, sem alkalmi ajándékokban, melyek közül legemléstésre méltóbbak ifj. Rémi Róbert elnök úr díszkancsója és Porta János úr egyleti címere, miket az egyesület felajánlottak. — Az újévet pazar tűzijáték mellett az »Isten áldmeg« himnusz elnevelése mellett üdvözölték, mire a közreműködött négyeszenekar a Déry Gyula úr által az alkalomból komponált és Réminek ajánlott »Nemzeti kerékpár indulót« mutatta be nagy taps közepette, melyet a nagy közönség kívánatára hatszor ismételni kellett. A társaság még az újévben is jó sokáig együtt maradt.

Wheeler, az amerikai champion, visszatért Olasz-honból Párisba. A szabadelvű versenyző el van ragadtatva az olasz hölgyektől. Természetes, mondá ő: »az ember nincs elvégre fábul!«

A Velodrome d'Hiverben jan. 1-én 2 óraker egy 1000 m. handicap folyt le. A versenyzők 4 csoportban indultak. A csoportgyőztesek Kuhling 1'35", Pingault 1'29", Harry 1'31" és Jaquelin 1'30" között döntő verseny volt, melyben résztvettek még Stella és Pelletier, mint a legjobb eredményt elért 2 második.

- I. Pingault 75 m. előny,
- II. Jaquelin.
- III. Stella.

Ezután következett egy 100 km. verseny, melyben tizenhatan indultak, ú. m. Fouques, Arlaud, Baraquin, Garin, Lohmüller, Gilbert, Pelletier, Philbois, Kuhling, Soibud, A. Fossier, Alderton, Marshalle, Lamberjack, Merland és Meline.

Időmérők voltak E. de Perrotil és F. M. Hermosa. Soibud veszi át a vezetést, nyomában Arlaud és Lamberjack, azonban elesik és benne felbuknak emezek is. Most Fossier van az élen, vezetve Stephane és J. Dubois által. A leesettek közül egyedül Arlaud folytatja és győnyörűen behoz 1 kört az előtte menők ellen, kik azonban még mindig előtte vannak. Az első óra végén megtett Fossier 36'233 km.-t; Merland 36'183 km.-t; Kuhling és Arlaud 35'883 km.-t. A verseny ettől kezdve roppant izgatónak lesz; Merland és Kuhling utóléri és elhagyják Fossier-t és hevesen küzdenek egymással, végre is Kuhling elhagyja Merlandot és elsőnek érkezik. Harmadik Fossier, negyedik Arlaud, ötödik Baraquin.

Kuhling ideje: 10 km.	16' 41"
20 »	33' 11"
30 »	49' 35"
40 »	1 ó. 6' 9"
50 »	1 ó. 23' 33"
60 »	1 ó. 43' 27"
70 »	1 ó. 59' 38"
80 »	2 ó. 18' 3"
90 »	2 ó. 47' 9"
100 »	2 ó. 58' 53"

(Világrecord: 2 ó. 41' 56³/₆.)

A H. M. B. C. Sylvester estjén kellemes szórakozással lepte meg az egylet iránt érdeklődő közönséget. Az »Európa« szálloda díszterme zsufolásig megtelt a meghívottakkal. A közreműködők közt első sorban említendő Szilágyi Arabella, a ki visszavonult a színpadtól, de a kerékpár-sport iránt való tiszteletből, melyet maga is űz, résztvett az ünnepélyen. Opera-áriát énekelt, melyet a közönség oly lelkesen fogadott, hogy énekszáját több zamatos magyar dallal kellett megtoldani. Szirovatka Károly,

operánk jeles tenoristája, a »Carmen« opera egy áriájával ragadta el a közönséget, Szikla Adolf kísérette zongorán és diskret játékával kiérdemelte a lelkes tapsokat. Kitűnő volt Hetényi Béla, a nemzeti színház tagja, a ki Gabányi »A föld és népe« humorisztikus és szellemes előadásával kacagattatta a közönséget. Feltűnést keltették Schodl Katicza k. a. zongora- és Rózsa Imre gordonkajátéka, Goszleth Géza zongorán, a kis Watterich Gusztáv hegedűn produkálták magukat. A koncertet 10 óraker egy kacagató négyessel fejezték be Rózsa Imre, Tettau Gyula, Krause Alfréd és — az idős, de kedélyére mindig ifjú Watterich Ödön, a Hunnia derék pénztérosa.

A koncertet tánc követte, melynek az »Európa« szálloda díszterme ugyancsak szűknek bizonyult. Résztvettek asszonyok: Dr. Hudomel Józsefné, dr. Kelényi Imréné, Jelfy Gyuláné, Schütze Ottóné, Prüchner Nándorné, Gém Károlyné, Zsigmond Lászlóné, Watterich Ödönné, Huline Henriné, Aussim Edéné, Spiegel Albertné, Ratzek Ignáczné, Szalkay Róbertné stb. Leányok: Heimloch Irma, Aussim Augusztia és Irma, Hicke Elza (Chemnitz), Szilágyi Ágota, Hudomel Aranka és Ilonka, Glazer Róza, Mann Ervin, Szám Anna, Dobner nővérek, Babay Erzsike, Schönfeld nővérek, Weiss nővérek, Fadgyas Erzsike stb.

A sport Amerikában. Az utolsó hetekben mindenütt lehetett olvasni azt az indítványt, melyet az amateurség új szabályozását illetőleg a Racing board terjesztett a L. A. W. elé. Ennek meghatározása hivatva lenne minden ez ügyet illető kérdésnél zsinórmértékül szolgálni.

A maradiak két osztályát ismerik a versenyzőknek: az amateuroket és professionistákat. A Racing

board ellenkezőleg még egy harmadik osztály felállítását proponálja, az amateuroket 2 osztályra A és B osztályra különítvén. Valószínű, hogy az előbbi egyszerű osztályozás, mely elegendő a többi sportnak, nem elégséges a már nagyon fejlett kerékpársportnak.

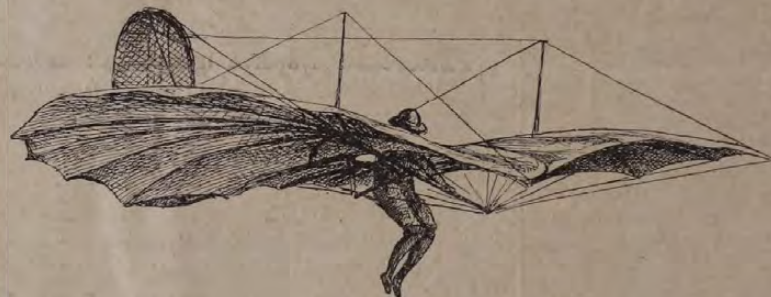
A Racing board ugyanis olyanoknak kíván engedélyt adni, a kiket eddig amateur versenyre sem bocsátott sem a N. C. U. (angol) sem a L. A. W. (amerikai szövetség), a kiket ugyanis a gyárosok szolgálatukban tartanak és díjaznak, a kik minden idejüket a trainirozásnak és record alkotásnak szentelik. Nyilvánvaló azonban, hogy az ilyen szabályozása az amateuroknek, tulajdonképpen annyit jelentene mint a professionistáknak B) amateur nevet adni, míg az amateurok A) osztályának szabályai, hogy 50 dollárnál nagyobb értékű tiszteletdíjért nem versenyezhetnek, oly megszorítás, a melyet józan észszel semminemű bizottság el nem fogadhat.

Sokkal helyesebb a N. C. U. már régebben említett szabályai; különben a L. A. W. még nem határozott és újabb ismét más indítványok adatnak be, melyek felől csak legközelebb fog határozni.

Dubois, a 12 órás verseny nyertese és *Williams* a 24 órás új recorder mindketten elismerőleg nyilatkoznak a Dubois-féle pastillákról a melyek — mint mondják — igen jó erőben tartották őket. Corre és Stephane is ezeket használták a matschuk alatt. — *Le Velo*. —

A. C. Eduards az új angol professionista folyó hó 5-én Párisba érkezett. A kitűnő versenyző a Rudge-czéghez szegődött s ezentúl annak gépein fog versenyezni. — *Le Velo* —

LÉGSPORT.

Föld, tenger és levegő — e három őselem jellemzi globusunkat a nagy világtérben és úgy látszik e három együttesen képezi kritériumát az élő lény létezésének is, a mely oly jelentős sajátossága földünknek.

Az élő lények legtökéletesebbike — az ember, nem elégszik meg csupán azzal, hogy hatalmába ejtse a földet, a melyre szervezeténél fogva rendeltetve van, hanem uralmába hajtja a tenger és a levegő birodalmát is. Kiaknázza őserőjüket, szabad működési kört nyit magának földön, tengeren, a levegőben azonban mind-egyik nem.

Aczélsínek szövvényes hálózata borítja be már a földet, hajók ezrei hastíják a tenger hátát, de a levegő birodalma még érintetlen és csak az emberi fantázia légváraival van benépesítve.

A levegő, e csalóka, bizonytalan elem, az emberi szem, a legtökéletesebb szerv előtt rejtve marad, súlyával reánehazodik az emberi testre, de nem nyűgözi le az emberi szellemet, nem fékezi meg képzelete szárnyait!

A légtérben való közlekedés egy nagy lépéssel közeledett megvalósulásához, midőn a léghajót feltalálták. Fel tudunk emelkedni az óta a levegő birodalmába, de urai nem tudunk lenni,

mert hiszen a földtől elváló léghajó nem engedelmeskedik többé ura akaratainak, a levegő szeszélyének lesz alávetve és a szél elsodorja oda, hová a léghajó detronizált ura gyakran legkevésbé sem akarja.

A kormányozhatóság kérdése ez, s e kérdés foglalkoztat utóbbi időben laikusok és hivatott egyaránt.

A laikusok e kérdés megoldásánál még mindig a léghajót veszik alapul, de a hivatott tudósok a megoldás e módját, mint kivihetlent, már elvetették és a dinamikus repülőgépekre fordították figyelmüket.

Nem tartozik tárgyunk keretébe ennek okát bővebben kifejteni, csupán a következőt kívánjuk megjegyezni:

A léghajó, minthogy a levegőnél könnyebb test, óriási felületű s e felületénél fogva a levegő ellenállásával szemben megküzdeni nem tud a legnagyobb erő kifejtés mellett sem. Ha pedig az erő kifejtést forcirozzuk, ez a léghajó súlyát fogja szerkezeti okoknál fogva növelni, úgy hogy a megoldás e módjáról le kell mondanunk.

Vannak azonban a levegőnél nehezebb testek, melyek fel tudnak emelkedni a levegőbe és ott aránytalanul kisebb erő kifejtéssel képesek előre hatolni. Itt van az egész madár- és repülő rovarvilág, ki ne ismerné a gyermekek kedves játékszerét: a sárkányt és a gyors forgással felrepített szárnyas csavart.

Ez a dióhéjba foglalt elmélet képezi kiindulási pontját a dinamikus repülőgépeknek. Vége-hossza nem volna a sok képtelen terv felsorolá-

sának, a melylyel olvasóink türelmét fárasztanám csak; de két tervről meg kell emlékezni, Wellner brünni tanár vitorlakerekű repülőgéperől és Lilienthal berlini mérnök vitorlaszárnyú repülőgéperől.

Wellner találmánya óriási feltűnést keltett napjainkban nemcsak a laikusok között s mégis mi, a kik mindenütt csak a sport szempontot kell hogy tekintsük nagyobb érdeklődéssel, Lilienthal találmánya felé fordulunk, bár ez a repülőgépek problémájának megoldásához nem jár olyan közel. A két szerkezetet szembeállítva s megengedve e laikus összehasonlítást Wellner gépe ugyanaz a levegőben, mint a gőzhajó a vízben, a földön a vasút, míg Lilienthalé a csolnak vagy a kerékpár ezzel szemben.

Wellner gépénél motorikus erőt használ, hogy gépe közlekedési eszközzül szolgáljon a levegőben; Lilienthal gépe két szárny, melyek mozgására az emberi erőt akarja felhasználni; nem akar gépével terheket nagy távolságokra szállítani, de alkalmat ad az embernek, hogy erejével és ügyességével repülni tudjon.

Wellner gépével e lap keretében csak röviden óhajtunk foglalkozni, s csak annyiban, a mennyiben az okozott szenzáció ezt indokolta teszi.

Lényegében két főrészből áll: a hordozó szerkezetből és az emelő s hajtó szerkezetből. A hordozó szerkezet egy szivaralakú test, melynek belsejében az utasok és a hajtómotor helye van kijelölve.

Az emelő szerkezetet vitorlás kerekék képezik, a melyek a hordozó szerkezet két oldalán páronként vannak elhelyezve. A hajtó szerkezetet e kerekék csavarszerűen kiképezett küllői szolgáltatják.

Ez a vázlatos leírása Wellner találmányának s őszinte örömmel üdvözlönlök, ha a várható kiviteli nehézségek ellenére e gép csak embriója volna is a jövő század egyik fontos közlekedési eszközének.

Lilienthal a madarak és rovarok repüléséből kiindulva, két vitorlaszárnyat konstruált, a melyek mozgására egyelőre csak karjai erejét használja fel. Szemközti szél esetén képes a földről 6—8 méternyire emelkedni és szárnycsapásokkal 15—20 méter távolságra előre szállni.

Ha azonban magasabb helyekről ereszkedik le, akkor 150—500 méternyire tudott elrepülni minden nagyobb erőfeszítés nélkül.

Lilienthal eredményei eltörpülnek Wellner tervei mellett; szerkezete nem korszakalkotó a repülőgép megoldása terén, de a sport barátaira annál nagyobb fontosságot nyer repülőgépe az által, hogy egy új sportágat teremtett meg: a repülést.

A sport minden feltétele megvan a repülésben s előre várható, hogy e sport gyorsan utat fog törni magának.

Segédesszüközei könnyen megszerezhetők lesznek, az újdonság ingere sok vállalkozó fiatal embert nyer meg s nem telik bele sok idő, hogy új rovatot kell majd nyitnunk e címmel: repülés, hogy számot adjunk a szerkezet tökéletesbüléséről, az elért recordokról etc.

Pedig e szerkezet tökéletesbülni fog, hisz emberi ügyesség és erő csodával határos eredményt ért el a kerékpáron s így az egyenes irányban, egyenlő magasságban való repülés sem lesz pusztán agyrem.

Legközelebbi számunk egyikében részletes ismertetését fogjuk adni a szerkezetnek, addig is elégedjenek meg olvasóink egy pillanattelvétellel, mely a merész feltalálót leszállása pillanatában mutatja.

Robur.

KORCSOLYÁZÁS. SKI.

Az új csarnok.

Végre csakugyan valósággá lett, hogy a budapesti korcsolyázó egyesület az ez idő szerinti összes korcsolyaépületek közt a legszebbnek birtokosa! Már előre örülünk a fenséges látványnak, melyet ez a szép épület kivilágítva fog nyújtani. Egy új nevezetességet nyert a főváros, és az itt időző idegennek, kivált ha sportember, ennek megismerése nélkül a várost itt hagynia nem szabad.

Az épület egy főépületből és két oldalt épített szárnyépületből áll. A főépület emeletén van a gyönyörű szalon, a honnét a mamáknak és gardedamoknak rengeteg tömege nézheti ezentúl a korcsolyázókat. Nincs többé lefagyott orr és fül! Mert eddig egy-egy jól látogatott vasárnapon bizony nem igen fértek el a szegény gardedamok, mert a szalon — köznéven aquarium — tömve volt. Most azonban mind az aquariumban (tessék csak alulról nézni, hogy nem tesz-e olyan benyomást), mind az onnét megközelíthető két terrasszon pl. egy verseny alkalmával igen sokan férnek el.

Az, a mi tán nem egészen felel meg egy tökéletes korcsolyapálya igényeinek: egyrészt a a tó mélysége s másrészt az épületben a szűk melegedő s a sokat emlegetett ominosus szekrények a férfi Jackson Haines korcsolyák számára.

De ha felemlítjük, hogy a kiállítás alkalmából tervbe van véve a tó szabályozása, ha tekintetbe vesszük, hogy a melegedőnek kiegészítő része a tágas és csakugyan jutányos buffet, s ha végre nem csalódunk, maga az egylet is belátja, hogy a szekrények így nem felelnek meg, s mint sok oldalról felhangzik, megfelelőbb hosszúság alakú szekrényeket fog készíttetni, melyben a kabátok felfüggeszthetők, akkor csakugyan kifogástalan lesz a jégpálya, annál is inkább, mert az épületben elhelyezett ruhatárak, női korcsolya-táruk, közkorcsolya-tár mind megfelelők, s mindenkinek igényét kielégíthetik.

S midőn esténkint a jóval megszorított vilamos lámpák tündéri fénybe varázsolják a jégpályát, a melyen hol a »műkorcsolyázók«-ból a »tánczoló« tarka tömege, hol a »Fröbel«-ben tanulók bukdácsolása s végre az egymáshoz simuló párok »körbeszaladása« gyönyörködteti szemünket, a jó zene lelkesítő indulója mellett nem tudjuk megérteni, hogy mikép lehet némely ember — hogy is mondjam szeliden — oly indolens s nem megy korcsolyázni!

Mint értesülünk folyó hó 21-én az állatkertben fog korcsolya-verseny tartatni. Részletes proposíciókat még nem láttunk, s csak hallomás után közölhetjük, hogy 2 gyorskorcsolyázási és 1 műverseny azok a pontok, a melyekben idegenek is résztvehetnek. A verseny különben nem igen látszik sportszerűnek.

*

A B. K. E. jegén — mint halljuk — nem igen lelkesednek a jelmez estély tartása iránt. Különben is a mozgalmat már meg kellett volna kezdeni, ha valami eredményre óhajtának jutni.

*

Földvár Tibor kitünő műkorcsolyázónk f. hó 2-án, kedden reggel, Davosba utazott, hogy az ott 14-én tartandó műversenyben részt vegyen. Onnét Troppauba megy, itt azonban nem versenyez, csupán versenybírói tisztet fog Ehrlich Jánossal együtt vállalni, hogy az általános nézetet, a mely ott uralkodik a műkorcsolyázást illetőleg, megismerje. Ezen ismereteket a 28-án Bécsben Európa bajnokságáért tartandó műversenyben szándékozik felhasználni. Reméljük, hogy mint többszörös győztest fogjuk őt viszontlátni.

*

A B. K. E. tagjai azon része, mely a mult számunkban közölt felhívást s forradalmat csinálta, lassankint belenyugszik helyzetébe, s mint biztos forrásból értesülünk, memorandumban óhajtja az orvoslandó ügyeket nyilvánosságra hozni. Ez tán célravezetőbb út lesz, mint a minő a forradalmi kiáltvány volt.

*

A korcsolyaversenyekre erősen trainiroznak legjobb erőink. A Budapesti Korcsolyázó-egyletben ott látjuk naponként Dáni Nándort, Modlt, Tóth Jenőt, mindannyian Harald-Hagen-féle korcsolyával. Már is szépen haladnak, különösen Dáni. A műversenyre ez idő szerint még nincsen biztos vállalkozó, vagy pedig rejtőzik.

*

Palicson e hó 7-én érdekes kirándulást tettek lábszánkóval Veres Lajos vezetése alatt a Vojnich, Zsuevits és Nagy testvérek. Korán reggel elindulva Szabadkáról 10 km. sebességgel haladva a horgosi pusztákra értek, hol megreggelizve, visszafordultak és a Ludas és Palics tavakon át érkeztek vissza Szabadkára. Útközben két farkast hajtottak fel és ezeket üzőbe véve, oly közel jutottak hozzájuk, hogy sikerült revolverlövésekkel megsebesíteni egyiket, mint a hátramaradt vérnyomokból következtetni lehet.

Határidők.

Budapest február 2-án.
Troppau január 20-án és 21-én (szöv. bajnokság).
Bécs január 27., 28-án (műkorcsolyázásban európai bajnokság).
Stockholm (gyorskorcsolyázásban világbajnokság) február 10-én és 11-én.
Hamar (gyorskorcsolyázásban európai bajnokság) február 25-én és 26-án.

Nevezési zárnepok.

Troppau	...	...	...	január 17.
Bécs	...	...	...	január 25.
Budapest	...	...	...	január 31.
Stockholm	...	...	...	február 2. 3.

EVEZÉS. VITORLÁZÁS.

A Neptunra vonatkozó mult számunkban közölt hírluket illetékes helyről vett értesülésünk nyomán oda módosítjuk, hogy a »Neptun« választmánya az első csapat alakításával nem foglalkozott, nemcsak mivel időelöltti lenne, de mivel erre nincs is szükség. Az eddigi megállapodások szerint a régi csapat teljesen megmarad eddigi összeállításában s e mellett a második crew megerősítése van tervbe véve.

*

Portelek László dr., mint halljuk, a verseny-evezéssel teljesen fel szándékozik hagyni. A sport érdekében kívánatos lenne, hogy ez a szándék minél később váljék valósággá.

*

A magyar evezős-egyletek országos szövetsége Budapestén (az István főherceg szálló dísztermében), 1894. január 28-án, délelőtt 11 órakor fogja 11. rendes évi közgyűlést megtartani. A tanácskozás tárgyai: a) Az igazgatóság évi jelentésének

és a pénztári kimutatásnak felülvizsgálása és jóváhagyása. b) A folyó évi költségvetés megállapítása. c) Az elnök, az igazgatóság és a számvizsgálók megválasztása. d) Esetleges indítványok.

A „Neptun“ evezős-egylet választmányának évi jelentése sok érdekes dolgot tartalmaz, melyből többet közzé teszünk. Volt a Neptunnak a lefolyt évben 2 tiszteletbeli, 14 alapító, 43 pártoló és 59 rendes, összesen 118 tagja. Az egylet vagyona ez idő szerint 5702 frt 23 kr.; miből 1033 frt 51 kr. készpénz, mely a múlt évi bevétel-többletből ered.

Az első indulás március 1-én, az utolsó november 9-én történt. Legtöbbször szállott hajóba Szendey Béla 355-ször, legtöbbet evezett be Perger Ferencz 2397 km-t A sok kirándulás közt felemlítendő a Regensburg—Budapest közti 760 km-es út, melyet Gyulányi Béla, Khayll Elemér, Perger Ferencz és

Procopius Béla 6 nap alatt tettek meg a »Hullám« kétevezős, belvillás hajóban.

Az egylet 10 versenyben vett részt Budapesten, Bécsben és Balaton-Füreden, ebből 3-szor lett első és 2-szer második Budapesten; 3-szor első, 1-szer második Bécsben és 1-szer első Balaton-Füreden. Trainer az idén is C. H. Harding volt, ki április 26-tól június 18-ig képezte ki a versenyzőket.

Az egylet fennállása óta tagjai közül elsőik lettek: Ádám Károly 15-ször, Degré Miklós dr. 2-szer, Dietzl Gusztáv 7-szer, Egyed Sándor 1-szer, Hoffmann János 1-szer, Kleiner Gyula 13-szor, Mészáros Ferencz 16-szor, Nessi Ernő 7-szer, Pekár Gyula dr. 5-ször, Perger Ferencz 15-ször, Perger Ignác 13-szor, Porteleky László dr. 3-szor, Rauchsauer Antal 4-szer, Stettner László dr. 8-szor, Szabó Gyula 4-szer, Szendey Béla 4-szer.

Közöljük még az általános kimutatást az 1885-ik évtől az 1893-ig bezárólag, mely leghatásosabb bizonyítéka ezen derék egylet állandó haladásának.

Év	Tiszteletbeli Alapító Pártoló Rendes				Indult		Létszáma		Első	Utolsó	Nyilvános versenyben			
	tagok				hajó	tag	a magán- az egyleti hajóknak	indulás			részvett	indult	győzött	vesztett
1885	2	1	—	32	585	1478	3	7	márcz. 5.	novemb. 8.	Budapest Bécsben	1	1	—
1886	2	1	5	34	626	1362	4	8	márcz. 25.	októb. 31.	Budapest Bécsben	1	1	—
1887	2	2	4	30	645	7660	6	8	márcz. 5.	novemb. 9.	Budapest Bécsben	2	1	1
1888	2	5	3	38	919	2547	3	11	márcz. 18.	decz. 31.	Budapest Bécsben	4	3	1
1889	2	5	14	45	1034	2470	4	12	január 1.	novemb. 8.	Budapest Bécsben Szegeden	3	1	2
1890	2	6	18	46	1058	2445	4	10	márcz. 11.	decz. 4.	Bécsben Budapest	3	—	3
1891	2	9	24	48	1307	2938	6	14	márcz. 16.	októb. 29.	Bécsben Budapest	5	4	1
1892	2	12	33	48	1207	2991	3	15	márcz. 21.	nov. 13.	Bécsben Szegeden	5	4	1
1893	2	14	43	59	1762	4721	5	19	márcz. 1.	novemb. 9.	Budapest Bécsben B.-Füred	4	3	1
											Összesen	51	33	18

USZÁS.

Berlinben február 25-én nemzetközi úszóverseny tartatik; a nagyobb németországi versenyek határnapjai már is meg vannak állapítva, így a német bajnoki versenyek július 8. és 9-ikén lesznek, nevezési határidő június 30-ika.

Dr. Robinsen, angol orvos, igen érdekes magyarázatát adja azon körülménynek, hogy míg a négylábú állatok képesek mintegy benső ösztön által segítve úszni, addig az ember tanulás nélkül nem képes magát a vízben fentartani. Az angol orvos ezt úgy fejt meg, hogy az állatok vízbeesés esetén ösztönszerűleg a legmegszokottabb mozgási módjukhoz fordulnak s a vízben is mintha száraz földön volnának, négy lábbal iparkodnak haladni s ezen mozgás elegendő is arra, hogy a víz színén maradjanak, sőt hogy haladhasanak. Nem így azonban az ember, a mely őseredetileg az erdőben élt és ösztönszerű mozgása a mászás, a kézzel lábbal fölfelé kapaszkodás, a mi pedig nem elegendő arra, hogy fenntartsa magát a vízben. E magyarázat a legelfogadhatóbb s igen szellemes.

LÓVERSENYSZPORT, VADÁSZAT.

VERSENYNAPTÁR.

Bécs, április 15, 17, 19, 22, 24, 29 és május 1, 3.
 Budapest, május 6, 8, 10, 13, 14, 17, 19, 20.
 Bécs, május 22, 24, 27, 29, 31 és június 3, 5, 7, 10.
 Tatra-Lomnicz, július 29 és augusztus 2, 5.
 Budapest, augusztus 12, 15, 16, 19, 20, 23, 26, 28, 30.
 Tata, szeptember 2.
 Bécs, szeptember 8, 9, 11, 13, 16, 18, 20, 23.
 Budapest, szeptember 30 és október 2, 4, 7, 9, 11, 13, 14.
 Bécs, október 16, 18, 21, 22, 25, 28.

NEVEZÉSEK.

Bécsi versenyek 1895. Október-meeting.

Austria-Preis. 100,000 korona. 1800 meter. (289 aláírás.)
 1. Gr. Andrassy G. 3é. p. m. Beaumont—Buzgó.
 2. Ugyanaz 2é. p. k. Metallist—Cspike, Cambusantól.
 3. Gr. Apponyi V. 3é. p. m. Gounod.
 4. Ugyanaz 3é. stp. m. So-and-So.
 5. Ugyanaz 3é. sga. k. Alegretta.

6. Ugyanaz 3é. sga. k. Pancake—Si.
 7. Ugyanaz 2é. stp. m. Kegyr—Julie.
 8. Ugyanaz 2é. sga. m. Triumph—Nickel.
 9. Apponyi Mária grófnő 2é. sga. m. Briolet Stronzian—Crown Jewel.
 10. Alsó-kemenczei ménés 2é. p. m. Beaumont—Dreamland.
 11. Ugyanaz 2é. stp. m. Insulaire—Lady Ormonde.
 12. Ugyanaz 2é. p. k. Beaumont—Peeress.
 13. Ugyanaz 2é. p. k. Beaumont—Vale Royal.
 14. Ugyanaz 2é. stp. k. Insulaire—Doralice.
 15. Ugyanaz 2é. stp. k. Insulaire—Lady Macduff.
 16. Ugyanaz 2é. stp. k. Insulaire—Marden Agnes.
 17. Ugyanaz 2éves p. k. Insulaire—Beaumont Coureuse.
 18. Ugyanaz 2éves p. k. Insulaire—Beaumont Teresina.
 19. Balogh K. úr 2éves p. m. Abonnet—Lady Fishguard.
 20. Ugyanaz 2é. p. m. Kegyr—Inflagranti.
 21. Ugyanaz 2é. p. m. Kegyr—Jane Shore.
 22. Ugyanaz 2é. p. k. Hastings—Justina.
 23. Ugyanaz 2é. p. k. Kegyr—Niniche Ostregertől.
 24. Ugyanaz 2é. p. k. Kisbér öcsce—Kunst.
 25. Ugyanaz 2é. sga. k. Pásztor—Vivienne.
 26. Baltazzi A. úr 2é. sga. m. Abonnet—Annie.
 27. Ugyanaz 2é. p. m. Abonnet—Attaque.
 28. Ugyanaz 2é. sga. m. Abonnet—Engelburg.
 29. Ugyanaz 2é. sga. m. Abonnet—Vindobona.
 30. Ugyanaz 2é. p. m. Campbell—Sybilla.
 31. Ugyanaz 2é. sga. m. Galeotto—Hippokrene.
 32. Ugyanaz 2é. sga. m. Galeotto—Hippokrene.
 33. Ugyanaz 2é. sga. m. Zsupán—Beatrix, Doncastertől.
 34. Ugyanaz 2é. p. m. Zsupán—Fantasie.
 35. Ugyanaz 2é. sga. m. Zsupán—Ironie.
 36. Ugyanaz 2é. sga. m. Zsupán—Kedvesem.
 37. Ugyanaz 2é. sga. m. Zsupán—Saba.
 38. Ugyanaz 2é. p. k. Abonnet—Accise.
 39. Ugyanaz 2é. sga. k. Abonnet—Angelique.
 40. Ugyanaz 2é. p. k. Arcadian—Renata.
 41. Ugyanaz 2é. sga. k. Zsupán—Blitz.
 42. Ugyanaz 2é. sga. k. Zsupán—Eilgut.
 43. Ugyanaz 2é. sga. k. Zsupán—Erzsike.
 44. Ugyanaz 2é. sga. k. Zsupán—Hedwig.
 45. Ugyanaz 2é. sga. k. Zsupán—High and Mity.
 46. Beniczky G. úr 3é. fek. m. Farsang II.
 47. Ugyanaz 3é. p. m. Monopol.
 48. Blaskovits E. úr 3é. sga. m. Nem oda Buda.
 49. Ugyanaz 3é. sga. k. Aranyvirág.
 50. Ugyanaz 3é. p. k. Húgom.
 51. Ugyanaz 3é. stp. k. Lenke.
 52. Ugyanaz 2éves sga. k. Gunnersbury—Buda gyöngyc.
 53. Blaskovits M. úr 3é. p. m. Arlington.
 54. Ugyanaz 3é. sga. m. Csapláros.
 55. Ugyanaz 2é. sga. m. Bátor Bálvány—Csalfa.
 56. Ugyanaz 2é. p. m. Buckingham Gunnersbury—Cabale.
 57. Ugyanaz 2é. p. m. More Morgan—Flory.
 58. Ugyanaz 2é. sga. k. Aranyos Abonnet—Aram.
 59. Blottnitz kap. 3é. p. m. Palmweig.
 60. Bottka B. úr 2é. p. k. Finess Filou—Conundrum.
 61. Chernel G. úr 3é. p. m. Csirkefogó.
 62. Dreher A. úr 4é. p. k. Tritsch-Tratsch II.
 63. Ugyanaz 3é. p. m. Gogeri.
 64. Ugyanaz 3é. p. k. Beesheap.
 65. Ugyanaz 3é. p. k. Folichonne Vederemo—Fairly Queen.
 66. Ugyanaz 3é. p. k. Geh weg.
 67. Ugyanaz 3é. sz. k. Geküst.
 68. Ugyanaz 3é. sga. k. Armgard.
 69. Ugyanaz 3é. sga. k. Ras' mer.
 70. Ugyanaz 3é. p. k. Tim-Tam.
 71. Egyedi A. úr 2é. p. m. Maharadsa.
 72. Ugyanaz 3é. sga. m. Vitéső.
 73. Ugyanaz 3é. p. m. Zivatar.
 74. Ugyanaz 2é. sga. m. Pancake—Activity.
 75. Ugyanaz 2é. p. k. Galaor—Tarc.
 76. Gr. Esterházy F. 2é. sga. m. Harsona Stronzian—Tuba.
 77. Gr. Esterházy Móricz 2éves f. m. Galaor—Geneva.
 78. Ugyanaz 2é. f. m. Galaor—Votige.
 79. Ugyanaz 2é. sga. m. Stronzian—Borealis.
 80. Ugyanaz 2é. sga. m. Triumph—Jadwiga.
 81. Ugyanaz 2é. sga. m. Triumph—Vinaigrette.
 82. Ugyanaz 2é. p. k. Morgan—Parabl.
 83. Ugyanaz 2é. p. k. Stronzian—Lady Mildred.

84. Ugyanaz 2é. sga. k. Stronzian—Mrs. Maybrick.
 85. Ugyanaz 2é. sga. k. Theodore—Mandoletti.
 86. Gr. Esterházy Miklós 2é. fek. m. Theodore—Himmelblau.
 87. Ugyanaz 2é. sga. k. Stronzian—Rape of the Lock.
 88. Ugyanaz 2é. sga. k. Theodore—Sollich.
 89. Br. Falkenhausen E. 3é. sga. m. *Impuls*.
 90. Ugyanaz 3é. sga. k. *Királyvár*.
 91. Fáy-Halász G. úr p. k. *Rössika*.
 92. Gr. Festetics Tassilo 4é. p. k. *Perle d'or*.
 93. Ugyanaz 3é. sga. m. *Eclat*.
 94. Ugyanaz 2é. p. m. Gunnersbury—Caledonia.
 95. Ugyanaz 2é. p. k. Gunnersbury—Black Agnes Barbillontól.
 96. Ugyanaz 2éves sga. k. Gunnersbury—Bonnie Aggie.
 97. Ugyanaz 2é. sga. k. Pásztor—Hilda.
 98. Gr. Forgách L. 3é. stp. m. *Nem kell*.
 99. Br. Fürstenberg E. 3é. p. k. *Hermenau*.
 100. Ugyanaz 3é. p. k. *Indra Potrimpos—Lotus*.
 101. Hg. Fürstenberg 3é. sga. m. *Engelbert*.
 102. Ugyanaz 3é. sga. m. *Fantast*.
 103. Ugyanaz 3é. p. m. *Girschwald*.
 104. Ugyanaz 3é. sga. m. *Spiritist*.
 105. Ugyanaz 3é. p. m. *Sport*.
 106. Ugyanaz 3é. sga. m. *Sujet mixte*.
 107. Ugyanaz 3é. p. k. *Princillonese*.
 108. Graditz porosz királyi főménes 4éves pej mén *Milchmann*.
 109. Ugyanaz 3é. sga. k. *Verfehl Chamant—Vision*.
 110. Ugyanaz 3é. stp. k. *Waschfrau St. Gatién—Warnung*.
 111. Lov. Guttman Mór 4é. f. k. *Miecherl*.
 112. Gr. Hadik-B. E. 3é. sga. m. *Toreador*.
 113. Ugyanaz 2éves sga. m. *Carmelit Abonnet—Caroline*.
 114. Mr. J. Hatton 2éves sga. m. Waisenknabe—Coerulean Belle.
 115. Ugyanaz 2é. p. k. Abonnet—Hydra.
 116. Gr. Henckel A. 4é. f. m. *Mindenés*.
 117. Ugyanaz 3é. sga. m. *Byzanthiner*.
 118. Henckel L. grófné 2é. p. m. *Czigánylegény Aaron—Ceres, Digby Grandtól*.
 119. Ugyanaz 2é. p. k. *Melitta*.
 120. Ugyanaz 2éves p. k. *Sorella Gloucestershire—Satanella*.
 121. Jankovich-Bésán Gyula úr 2é. p. m. Kisbér öcsce—Herczegnő.
 122. Ugyanaz 2é. p. m. Phil—Mistake.
 123. Ugyanaz 2é. p. k. Phil—Gyöngyöm.
 124. Ugyanaz 2é. sga. k. Pihl—Helena, Pásztortól.
 125. Ugyanaz 2é. p. k. Phil—Hogyan volt.
 126. Ugyanaz 2é. sga. k. Phil—Margarethe I.
 127. Ugyanaz 2é. p. k. Phil—Primadonna.
 128. Keczer M. úr 3é. stp. m. *Mutineer*.
 129. Ugyanaz 3é. sga. m. *Vicine*.
 130. Ugyanaz 2é. p. m. *Garache Galopin—Red Hot*.
 131. Ugyanaz 2é. p. m. *Morgó Morgán—Almádi*.
 132. Ugyanaz 2é. p. *Páddr Pásztor—Lilla*.
 133. Ugyanaz 2é. sga. k. *Merveilleuse Triumph—Mutiny*.
 134. Gr. Kinsky R. 3é. stp. k. *Hradisko*.
 135. Ugyanaz 3é. stp. k. *Blue Rock*.
 136. Gr. Kinsky Z. 3é. p. m. *Melk*.
 137. Ugyanaz 3é. p. k. *Home*.
 138. Ugyanaz 3é. p. k. *Tussle*.
 139. Ugyanaz 2é. p. m. *Medici Zsupán—Misfit*.
 140. Ugyanaz 2éves sga. m. *Pietro Gunnersbury—Promesse*.
 141. Kisbéri m. kir. állami ménes 2éves p. m. Galaor—Peffar.
 142. Ugyanaz 2é. sga. m. Gunnersbury—Nova.
 143. Ugyanaz 2é. sga. m. Gunnersbury—Spinning Jenny.
 144. Ugyanaz 2é. sga. m. Gunnersbury—Zelica.
 145. Ugyanaz 2é. p. m. Pásztor—Gaydene.
 146. Ugyanaz p. m. Pásztor—Romp.
 147. Ugyanaz 2é. sga. m. Pásztor—Scythian Princess.
 148. Ugyanaz 2é. sga. m. Satiety—Altona.
 149. Ugyanaz 2é. p. m. Sweetbread—Csallán.
 150. Ugyanaz 2é. sga. m. Sweetbread—L'Eclair.
 151. Ugyanaz 2é. p. k. Galaor—Capella, Cathedraltól.
 152. Ugyanaz 2é. sga. k. Galaor—Edith.
 153. Ugyanaz 2é. p. k. Galaor—Miss Maria.
 154. Ugyanaz 2é. stp. k. Galaor—Snapshot.
 155. Ugyanaz 2é. sga. k. Kisbér öcsce—Pallas, Wisdomtól.
 156. Ugyanaz 2é. f. k. Pásztor—Cataclysm.
 157. Ugyanaz 2é. p. k. Petrarch—Princess Matilda.
 158. Ugyanaz 2é. stp. k. Sweetbread—Rom.
 159. Kodolitsch A. tbnok 3é. p. m. *Fiddler*.
 160. Ugyanaz 3é. p. m. *Norton*.
 161. Ugyanaz 2é. sga. m. Fullerton—Very Wise.
 162. Ugyanaz 2é. p. m. Goldsecker—School Room Maid.
 163. Ugyanaz 2é. p. m. Hazlehatch—Chatain.
 164. Ugyanaz 2é. sga. m. Royal Hampton—Clifden.
 165. Ugyanaz 2é. sga. k. Stronzian—Queen of Trumps.
 166. Krausz L. úr 3é. p. m. *Törös*.
 167. Ugyanaz 3é. p. k. *Anicza*.
 168. Ugyanaz 3é. sga. k. *Hedwig*.
 169. Lebaudy R. úr 2é. pej. k. *Berouse Trayles—Ramette*.
 170. Ugyanaz 2é. sga. k. *Brunehilde Trayles—Isaura*.
 171. Capt. Little 3é. p. m. *Veilchenfresser*.
 172. Lossonczy Gy. úr 3é. p. m. *Báthory*.
 173. Br. Laudon E. 2é. pej. mén. *Aide-toi Arcadian—Enttäuschung*.
 174. Ugyanaz 2é. sga. m. *Ertkönig Arcadian—Esther*.
 175. Ugyanaz 2é. p. m. *Vyborny Zsupán—Victoria*.
 176. Ugyanaz 2é. stp. k. *Aigrette Zsupán—Aida, Recordtól*.
 177. Ugyanaz 2é. sga. k. *Vanda Zsupán—Veglia*.
 178. Monostori ménes 2é. p. m. *Purdé—Árviz*.
 179. Ugyanaz 2é. sga. m. Waisenknabe—Magpie.
 180. Ugyanaz 2é. sga. m. Waisenknabe—Thorgunna.
 181. Ugyanaz 2é. p. m. Waisenknabe—Zukunft.
 182. Ugyanaz 2é. sga. m. Morgan—Beauty II.
 183. Mössinger V. úr 3é. p. m. *Calculant*.
 184. Ugyanaz 2é. sga. mén. *Bajazzo II. Stronzian—Baldrick*.
 185. Br. Münchhausen 3é. sga. k. *Ordnung Bend Or—Lizzie Agnes*.
 186. Ugyanaz 3é. p. k. *Katy*.
 187. Ugyanaz 2é. p. k. *Goldregen Amphion—Pluie d'or Bend Otól*.
 188. Ugyanaz 2é. p. m. *Oriol Kisbér—Lizzie Agnes*.
 189. Br. Oppenheim E. 3é. sga. m. *Merowinger*.
 190. Ugyanaz 2é. sga. mén. *Monte Carlo Charibert—Esterel*.
 191. Ugyanaz 2é. stp. k. *Hermione Kendal—St. Hilda*.
 192. Gr. Pálffy J. 2éves stp. m. *Balmoral Bálvány—Hummlng Bee*.
 193. Hg. Pálffy Miklós 2é. fek. m. Pásztor—*Allegra, Verneültól*.
 194. Péchy A. úr 3é. sga. m. *Hofnarr*.
 195. Ugyanaz 3é. sga. m. *Janicár*.
 196. Ugyanaz 3é. p. m. *Kegyencz*.
 197. Ugyanaz 3é. sga. m. *Pottend*.
 198. Ugyanaz 3é. stp. k. *Corinna*.
 199. Lov. Postruski W. 3é. p. k. *Zazula*.
 200. Gr. Redern V. 2é. sga. m. *Kalibán*.
 201. Ugyanaz 2é. p. m. *Katahdin Fulmen—Felucca*.
 202. Ugyanaz 2é. sga. m. *Komet Fulmen—Spangie*.
 203. Ugyanaz 2é. sga. k. *Khamsen Fulmen—Comtesse Karoline*.
 204. Ugyanaz 2é. p. k. *Komödiant Basnäs—Künstlerin*.
 205. Rohonczy G. úr 3é. sga. m. *Kezet*.
 206. Br. Rothschild N. 4é. p. m. *Barinkay*.
 207. Ugyanaz 3é. p. m. *Mystic*.
 208. Ugyanaz 2é. sga. m. Zsupán—*Patria*.
 209. Ugyanaz 2é. sga. m. Zsupán—*Trixie*.
 210. Gr. St. Genois Eleonora 2é. sga. m. *Pancake—Cambrian*.
 211. Ugyanaz 2é. p. m. *Pancake—Duchess of Albany*.
 212. Ugyanaz 2é. p. m. *Pancake—Lily*.
 213. Ugyanaz 2é. sga. m. *Pancake—Pleasaunce*.
 214. Ugyanaz 2é. sga. m. Stronzian—*Kisbaba*.
 215. Ugyanaz 2é. p. m. Y. *Buccaneer—Donita*.
 216. Ugyanaz 2é. sga. m. Y. *Buccaneer—Gerona*.
 217. Ugyanaz 2é. p. k. Gunnersbury—*Armard*.
 218. Ugyanaz 2é. sga. k. Stronzian—*Trudom*.
 219. Ugyanaz 2é. stp. k. Y. *Buccaneer Camilla*.
 220. Lov. Scazighino F. 3é. sga. k. *Nimon*.
 221. Ugyanaz 2é. p. m. *To-on Stronzian—Tosca*.
 222. Capt. Scott 3é. p. m. *Reád bisom*.
 223. Gr. Seilern F. 3é. sga. m. Abonnet—*Diva*.
 224. Ugyanaz 2é. sga. m. Abonnet—*Heureuse*.
 225. Ugyanaz 2é. sga. m. Galeotto—*Golden Rose*.
 226. Ugyanaz 2é. sga. m. Livingstone—*Barége*.
 227. Ugyanaz 2é. sga. m. Livingstone—*Jour et nuit*.
 228. Ugyanaz 2é. sga. k. Galeotto—*Blue Black*.
 229. Ugyanaz 2é. p. k. Orwell—*Bonne Bouche*.
 230. Ugyanaz 2é. sga. k. Zsupán—*Aqua viva*.
 231. Ugyanaz 2é. sga. k. Zsupán—*Contremine*.
 232. Ugyanaz 2é. stp. k. Zsupán—*Triesting*.
 233. Söllinger R. száz. 2é. stp. m. *Aequator Kegy-ur—Afrikanerin*.
 234. Ugyanaz 2é. sga. m. *Meridian Abonnet—Mondschein*.
 235. Ugyanaz 2é. sga. m. *Splügen Abonnet—Silvapiana*.
 236. Br. Springer G. 2é. sga. m. Galaor—*Vero nica*.
 237. Ugyanaz 2é. p. k. Galaor—*Italy*.
 238. Gróf Stubenberg J. 2éves sga. k. Gunnersbury—*Anodyne*.
 239. Szemere M. úr 4é. p. m. *Lustkandl*.
 240. Ugyanaz 3é. stp. m. *Eltoli*.
 241. Ugyanaz 3é. p. k. *Grandessa*.
 242. Ugyanaz 3é. sga. k. *Pampuska*.
 243. Br. Uechtritz Zs. 4é. sga. m. *Kosma*.
 244. Ugyanaz 3é. p. m. *Birtannicus*.
 245. Ugyanaz 3é. p. m. Kisbéröcsce—*Analogy*.
 246. Ugyanaz 2é. sga. m. Pancake—*Balletouse*.
 247. Capt. Violet 3é. p. m. *Tokio*.
 248. Ugyanaz 2é. sga. k. Galaor—*Thecla*.
 249. Ugyanaz 2é. p. k. Sweetbread—*Angela*.
 250. Wagner F. úr 2é. p. m. Chislehurst—*Marie*.
 251. Ugyanaz 2é. p. m. Chislehurst—*Merle*.
 252. Ugyanaz 2é. p. m. Chislehurst—*Savigny*.
 253. Ugyanaz 2é. fek. m. Chislehurst—*Strasidlo*.
 254. Ugyanaz 2é. p. k. Chislehurst—*Alma, The Palmertól*.
 255. Ugyanaz 2é. p. k. Chislehurst—*Frisk*.
 256. Ugyanaz 2é. fek. k. Chislehurst—*Lady Ida*.
 257. Ugyanaz 2é. fek. k. Chislehurst—*Yokohama*.
 258. Wahrmann R. 4é. sga. k. *Chrysantheme*.
 259. Ugyanaz 4é. sga. k. *Mauserl*.
 260. Ugyanaz 3é. sga. m. *Cornelius Herz*.
 261. Ugyanaz 3é. sga. m. *Solist*.
 262. Ugyanaz 3é. p. m. *Wynand Focking*.
 263. Ugyanaz 3é. p. k. *Grande Réserve*.
 264. Ugyanaz 3é. p. k. *Marie Brizard*.
 265. Ugyanaz 3é. sga. k. *Petite marmite*.
 266. Ugyanaz 2é. fek. m. *Barcaldine—Ravissante*.
 267. Ugyanaz 2é. p. k. Goldsecker—*Intrigue*.
 268. Ugyanaz 2é. p. k. *Barcaldine—Piccadilly*.
 269. Ugyanaz 2é. p. k. Galliard—*Lady Hermione*.
 270. Ugyanaz 2é. sga. k. *Marden—Princess Maud*.
 271. Ugyanaz p. k. *Merry Hampton—Narcissa*.
 272. Gr. Wenckheim D. 3é. sga. m. *Bálványffy*.
 273. Ugyanaz 3é. sga. m. *Beni Amer*.
 274. Ugyanaz 3é. sga. m. *Pascal*.
 275. Ugyanaz 3é. sga. m. *Vincsi*.
 276. Ugyanaz 3é. p. m. *Yuba Bill*.
 277. Ugyanaz 3é. stp. k. *Bon Appetit*.
 278. Ugyanaz 3é. p. k. *Gunpowder*.
 279. Lovag Wiener-Welten 2é. sga. m. *Kendal—Petrarchina*.
 280. Ugyanaz 2é. p. m. *Kengal—Sweetness, Xenophontól*.
 281. Gr. Wimpffen S. 3é. p. m. *Levente*.
 282. Mr. C. Wood 2é. p. m. *Bendigo—Junia*.
 283. Ugyanaz 2é. p. m. *Bendigo—Temeraire*.
 284. Ugyanaz 2é. p. m. *Ledér—Jessica, Jacksontól*.
 285. Ugyanaz 2é. sga. k. *Ledér—La Penitente*.
 286. Ugyanaz 2é. sga. k. *Morgan—Petroleuse*.
 287. Ugyanaz 2é. p. k. *Morio—Falaise*.
 288. Ugyanaz 2é. sga. k. *Thurio—Philtre*.
 289. Gr. Zichy A. 3é. p. k. *Vinea—Lady Bohun*.

NEVEZÉSEK.

Liverpool, 1894. március 30-án, péntek.

The Grand National Steeplechase. 2500 font. Handicap. Távolság 4 1/2 mfd. (7200 m.)

Capt. M. Hughes' id. *Aesop*.Mons. Holtzer id. *Cadix*.Ugyanaz id. *Rákos*.

Mr. L. Phillips id. *Varteg Hill*.
 Mr. G. A. Ralli 6é. *Troubler*.
 Mr. W. T. Roden 6é. *The Miner*.
 Ugyanaz id. *Tichburne*.
 Mr. M. Firth id. *Musician*.
 Crawley 6rn. id. *Van der Berg*.
 Mons. G. Stern id. *Grossmann*.
 Mr. F. D. Leyland 6é. *Priorese*.
 Mr. G. Mastermann id. *Hex*.
 Mr. C. J. Cunningham id. *White Cockade*.
 Ugyanaz 5é. *Clauricarde*.
 Capt. Aitkin 6é. *Redhill*.
 Mr. F. B. Atkinson 6é. *Warrington*.
 Mr. J. A. Miller 5é. *Royal Red*.
 M. F. B. Atkinson 5é. *Nelly Gray*.
 Mrs. Childe 5é. *Skadaddle*.
 Lord Shattisbury id. *Carrollstown*.
 Mr. G. Grant id. *Cloister*.
 Mr. A. G. 6é. *Torcross*.
 Mr. W. Low id. *Impeyan*.
 Mr. Ch. de Csespigny 6é. *Correze*.
 Mr. Molesey id. *Colne George*.
 Mr. W. Murray-Treipland id. *Frontier*.
 Mr. H. Salvin 6é. *Claverhouse*.
 Mr. G. H. P. Taylor id. *Shortbread*.
 Mr. B. Benison 5é. *Caustic*.
 Mr. C. Greuffell id. *Father O'Flynn*.
 Duke of Hamilton 5é. *Fanatic*.
 Ugyanaz id. *Tommy Shaw*.
 Capt. Whitaker 6é. *Ormerod*.
 Mr. A. Browne id. *The Primate*.
 Mr. E. P. Wilson id. *Fortune*.
 Lord Essex id. *Kidar*.
 Mr. Lancashire id. *Brunswick*.
 Capt. C. H. Fenwick id. *Why Not*.
 Mr. A. Poole id. *Covert Side*.
 Lord Hastings 6é. *Anthony*.
 Mr. T. Cannon 5é. *Horison*.
 Sir J. Miller id. *Excelsior*.
 Mr. M. A. Maser id. *Whitehand*.
 Ugyanaz 6é. *Shooner*.
 Sir H. F. de Trafford id. *Chouffler*.
 Mr. H. L. Powell id. *The Midshipmite*.
 Mr. J. Stoddard id. *Lucky Admiral*.
 Mr. J. Dashwood 6é. *Apostle*.
 Mr. Boyd id. *Lugton*.
 Lord Orkney id. *Rouser*.
 Bunbury 6rn. 6é. *Thurles*.
 Mr. Widger 6é. *Wildman*.
 Mr. J. T. Hartigan 6é. *Paul*.
 Mr. H. E. Linde id. *Ardcarn*.
 Ugyanaz 5é. *Red Prince II*.
 Lord M. Beresford 6é. *Marcellus*.
 Mr. J. M'Kinlay 6é. *Lady Ellen II*.

Miss J. C. Leslie id. *Calcraft*.
 Mr. F. V. Gooch id. *Pearl Diver*.
 Mr. E. Storey 6é. *Dawn*.
 Eynardt hdu. id. *Funny Face*.
 Duke of Hamilton 6é. *Trouville*.

A budapesti és bécsi versenypropositiók.

Úgy a magyar lovar-egylet, mint a bécsi jockeyclub kiadta az 1894-ik évi versenypropositiókat. Megelégedéssel tekinthetünk mindkét propositióra úgy a beosztás, mint a díjazás emelkedése tekintetében. A budapesti versenyekre 806,300 korona díj lett kiírva, míg a bécsiekre 1,391.000 korona, melyek a meetingek szerint következőleg oszlanak meg: Budapest tavaszi meeting 8 versenynap, 245,900 korona; nyári meeting 9 nap, 272,800 korona és az őszi meeting 8 nap 287,600 korona. Van a 25 versenynapon 175 futam, melyekből 157 sikverseny és 18 gátverseny. Bécsben van 31 versenynap, melyek közül a 8 napos tavaszi meetingre esik 318,200 korona; a 9 napos nyári meetingre 421,200 korona; a 8 napos szeptemberi meetingre 353,200 korona és a 6 napos októberi meetingre, mely aránylag a legjobban van dotálva, 307,400 korona. Bécsben van 160 sik- és 32 gát- és akadályverseny, mely utóbbiakra 126,400, illetve 135,200 korona díj esik. Nevezetesebb díjemelések Budapesten csak a nyári kísérleti versenynél, mely 4000 koronáról 10,000-re emeltetett és a totalisateur handicapnál mely 8000 korona helyett 24,000-re lett kiírva, történtek. Bécsben októberben lesz a 100,000 koronás Ausztria-díj, a Trial-Stakes 30,000 koronára lett felemelve, a Buccaneer-verseny, Freudenaui és Wiener Handicap pedig egyenként 15,000 koronára. Október 23-án lesz lefutva az ujonnan alapított 12,000 koronás Primás II verseny 2800 m. távolságra. Egy örvendetes eseményről kell még számot adnunk, t. i. a pesti propositiók több 2000 méteres és ennél hosszabb sikversenyt írnak ki, mint a bécsiek. Ez különben az

alábbi táblázatból kitünik, de sajnos, hogy a versenyeknek még csak egy negyedét sem teszik ki.

Távolság méterekben	Sikversenyek száma Budapesten	Sikversenyek száma Bécsben
900	—	4
950	54	—
1000	—	36
1100	—	5
1200	2	34
1300	21	14
1400	17	—
1600	25	29
1800	3	10
2000	13	12
2400	11	10
2600	3	—
2800	6	2
3000	1	—
3200	1	4
Összesen	157	160

Meg kell még emlékeznünk a magyar lovar-egylet legújabb alkotásáról, a tátra-lomniczi versenyekről, melyek 3 napon át tartanak, naponta 5 versenyponttal. Díjakra 54.000 koronát szavazott meg a lovaregylet, melyből az első napra 28,000 korona, a másodikra 12,000 korona, a harmadikra 14,000 korona esik. A megnyitó nap lesz lefutva a 20,000 koronás tátrai handicap 3 éves és id. lovaknak 1600 m-re; a második nap piéce de resistance-a a 4000 koronás lomniczi díj lesz 1100 m. 2 éveseknek; a harmadik nap érdekességét pedig a 6000 koronás szepesi díj fogja képezni, mely 2500 m. távon 3 éves és id. lovak által lesz kortheser alatt lefutva.

Végeredményképen mindenki meg lehet elégedve a propositiókkal, melyek élénk megcázolnak minden telvér tenyésztésünk hanyatlásáról világgá bocsátott hirt.

Harvester.

Régen érezzük már hiányát egy elsőrangú apalónak, mely hivatva lenne tenyésztésünket újra azon niveaura emelni, melyen akkor állott, mikor még Kisbären Verneuil, Buccaneer stb.

Válság előtt.

A nyergelő bokrai mögöl egymásután tűnek ele a pompás telivérek, hátukon a ríktó dressés jokeykkal. A turftudósok, vállukon óriási messzelátókkal, fűrkésző tekintettel vizsgálják az elhaladó paripákat és siető léptekkel hagyják el a nyergelőt, hogy a próbatutamnál jelen lehessenek.

A nagy tér lassankint megürül, a tribün felől felhangzik már a közönség moraja, a bookmakeerek rekedt kiabálásától megszakitva.

A téren már csak egy világos ruhás hölgy állott két idősebb úr társaságában s első pillanatra meglátszott rajtok, hogy a verseny kimenetele vajmi kevésbé érdekli hármukat.

A fiatal leány vagy talán asszony hosszúnyelű napernyőjére támaszkodva érdeklődés nélkül hallgatta kisérői társalgását; karcú termetéhez művészi szabású ruha simult, fehér csipkekalapja kaczerán rejtette el arcát s mégis szépségére meg lehetne esküdni, mert hisz alakja fiatal és elegáns, a mi a modern szépség legfőbb kelléke.

A bokrok sűrűjéből e pillanatban egy fehér-fekete dressés jokey lovagolt ki egy nemes telivéren, az istállófiú szaladó léptekkel vezet magán után a pompás mént.

A tulajdonos Sármay gróf a jokeynak halk hangon ad utasítást a versenyre. A jokey vézna tagjai, butaságig nyugod arcza élénk ellentétet képez, a gróf athleta, erőteljes termetével, a melyen a sötét ruha pompásan feszült meg annál jobban kiemelve arcza lázas sápadtságát.

A fiatal hölgy legelőször vette észre az érdekes csoportot és félbeszakítva a két úr beszélgetését, az éltesebb felé fordult:

— Nézze papa, Sármay gróf!

— Csakugyan, Pali öcsénk, adj isten, Pali — kiált a gróf felé.

A megszólított elleplezvé bosszúságát a váratlan találkozás felett, intett jokeyjának s a kis csoport felé tartott.

A leány felragyogó szemekkel nézte a közeledő ifjút, egykori játszótársát, mi alatt a gróf melegen kezét fogva atyjával udvariasan megemelte előtte kalapját. A leány önkéntelen heveséggel nyújtotta felé keztyűs kezét s arcza biborszint öltött az erős kézzorítás alatt.

— Szépen felcseperedett a leányom, a kis vadmacska, — szólt büszke tekintettel az öreg úr, söt völegénye is van már — büszkélkedett tovább a másik öreg úr felé fordulva.

Sármay leküzdötte meglepetését, a mikor a völegénynek, Kreutzstein bárónak bemutaták

és a legtökéletesebb udvariasság hangján gratulált neki.

Majd a bárónót keresték szemei, a ki háttal fordulva egy orgonabokor virágait verdeste le napernyőjével.

— Fogadja bárónó ifjúkori legjobb barátja őszinte szerencsekívánatait eljegyzéséhez — szólt melleje lépve a gróf.

A leány némán nyújtotta felé kezét és csipkekalapja védelme alatt egy csodás tekintetet vetett a fiatal gróf férfias arczára. E tekintet megmagyarázott sokat, megmagyarázott a grófnak mindent — végtelen szerelmét és bánatos lemondását.

— Nos, de nem akarunk feltartóztatni, — szólt a grófhhoz a bárópapa, csak ne mentegesd magad, nektek sportsmaneknek ilyenkor sok a dolgotok. A viszontlátásra.

Sármay gróf e felszólítás után izléstelennek találta, ha továbbra is társaságukban időzik és udvariasan köszönve a tribünök felé távozott.

A leány némán köszöntötte, apja felé fordítva arcát közönyös hangon búcsúzott: Au revoir.

Sármay a leány előbbi csodás tekintetének hatása alatt folytatta útját, bolond gondolatok kergetőztek agyában, midőn hirtelen feltűnt

híres apamének voltak felállítva. Történt ugyan az újabb időkben néhány kísérlet úgy az állam, mint magántenyésztők részéről egy-egy kiválóbb apamént szerezni, de nem valami jó sikerrel; e tekintetben Németország szerencsésebb volt St. Gatien, Charibert, Gouverneur stb.

mikor egy-egy mént olcsón lehetett volna megvenni, így azután drágán vásároltak s nem is jól.

Luczenbacher Miklós urat, ki a lovak vásárlásánál nagy szakértelemmel jár el, illeti a dicséret, hogy egy új fedezőmént, mely semmi esetre sem áll classis dolgában az eddig vásároltak mögött,

lovakban az angolok, kitünik abból, hogy 1884-ben, midőn Ld. Falmouthtól Sir J. Willoughly mint 3é. csikót megvásárolta, 8600 guineát fizetett érte, tehát tizannyit mint a mennyiért most meg lett véve. Harvester ap. Sterling a Wheatear 1881-ben született s Ld. Falmouth nevelése

megvételével s már is kezdik szomszédaink a mi nagyobb díjainkat elvinni a helyett, hogy mi tennénk meg, mint az eddig rendszeren meg is történt. Ennek fő oka az, hogy a kiválóbb mének ára rendkívül magas, másrészt pedig nem tudták tenyésztőink az időt megválasztani,

vásárolt és még hozzá olcsón. Az új fedezőmént, mely Egyedi úr, passionatus sportsmanünk számára lett megvéve, Harvester — lásd képünket — az 1884. évi fél angol derbynnyerő.

Harvester a nagyrabecsült Sterling-családhoz tartozik, s hogy mennyire becsülik ezt a vért a

volt. Mint 2é. első megjelenésre második lett 7 ló közül Superba után a Chesterfield Nursery Stakesben. Ezután kétszer helyezetlenül futott. Első győzelmét Newmarketben aratta, hol a 36-ik Triennial Produce Stakesben nyolcz társát verte le, nyomban ezután a Clearwell Stakes-

előtte a pálya mozgalmas képe. A hosszú sorban felvonuló paripák a tömeg monoton moraja, a bookmakerek recsegő hangja s a totalizátor gépének csattogása ismét a valót, a rideg valót juttatták eszébe. A poetikus intermezzo után a kontraszt annál ríkítóbb színekkel domborodott ki előtte.

Kábuló fejjel, csupán ösztönétől hajtva lépett a bookmakerek elkerített helyére s néhány szót váltott mindegyikükkel. A bookmakerek ijedt arczzal törölték le oddsaikat s a kívül álló közönség csodálkozva látta, hogy az eddigi favoritok oddsait nagyobbra írják ki s az első favorit helyét egy sötét ló, Sármay gróf »Hidalgó«-ja foglalja el.

— Kolossalis coup — hangzott mindenfelől s az óvatos fogadók rohantak a totalisateurhoz, hogy minden eshetőség ellen biztosítsák magukat.

Sármay a köréje gyűlő sportsmaneket kitérő feleleteivel lerázta nyakáról s idegesen járt fel s alá a hullámzó embertömegben. Ismerőseit nem köszöntötte s néhány női szem bosszúsán mérte végig udvariatlanságáért.

Igen, most kockára tett mindent, e verseny döntélete sorsa felett. Vagy visszanyeri ősi birtokait, melyeket esztelen pazarlása folytán már

már elvesztett vagy elveszti mindenét, kastélyát, földjeit és legdrágább kincsét, becsületét. Becsületét legalább a világ előtt meg kell mentenie s erre csak egy módja lesz: lekötöni magát egy érdekházasság kötelekeivel, nőül venni egy dús-gazdag kereskedő egyetlen leányát. A leány szereti és — milliomos, gyermekeik nem lesznek kamarások, de különben az sem bizonyos, hogy lesznek. All right!

Keserű ironiával nézett végig a tribün színgazdag képén s csakhamar megpillantotta jövődöbéljét. Most látta csak igazán, hogy fiatalság és divatos öltözet még nem teszi széppé a nőt, kell ahhoz más is, a mi itt hiányzik: előkelőség.

Elkedvetlenedve fordult el, mintha a nyárs-polgáriasság szaga idáig is elhatolt volna onnan is. E pillanatban figyelmét egy sugárteremtű leány vonta magára; a tribün kissé magas lépcsőin bámulatos könnyűséggel lépdelt felfelé és világos ruhája alól kaczer ellentétül villant ki fekete harisnyás piczi lába. Kísérőiről felismerte; Ila volt, a kis vadmacska, az ő gyermekkori pajtása, kivel együtt kergették a lepkéket a park ősi fái között s a ki most mint délczeg hajadon egy tekintetével oly sokat elárult neki.

Valami ellenállhatatlan ösztön vonta a kedves lény közelébe.

Ragyogó szemekkel fogadta őt a leány, kísérői még mindig egy politikai kérdést pertraktáltak hevesen.

A leány arczzáról eltűnt a mélabús kifejezés s egyszerre minden iránt kezdett érdeklődni, a mi előbb oly végtelenül közönyös volt.

— Melyik a maga lova? — csacsogott a barónő. — Én, lássa, először vagyok a lóversenyen; nem ismerem a színeket.

— Az a fehér-fekete dressés, a sorban a harmadik, — szólt Sármay.

— Az a sovány? — kérdezte imádandó naivitással Ila.

— Igen, az az, — felelt Sármay a laikus ítélten mosolyogva.

— Tudja mit? Nézze, itt a tárczám, — s evvel feléje nyújtott egy lehetetlen apróságú gyöngyházfényű tárczát, — van benne egy ötvenes, magam keresménye, — szólt elpirulva, — megtakarítottam a gombostűpénzemből. Kérem tegye a lovára, hadd legyen én is érdekelve.

Sármay a gentleman correctségével ellentét nélkül vette át a tárczát.

— Engedelmelemmel a magam tétéhez csatolom az önét is . . .

ben győzött négy társa felett. Mint 26. utoljára a Dashurst Plateben jött ki, de helyet sem kapott a versenyben, melyet Queen Adelaide nyert meg Busybody ellen.

Ld. Falmouth 1884-ben visszavonult az activ löversenyzéstől, aggkora miatt s lovait elérvezetette, ekkor vásárolta meg Sir J. Willoughby, kinek színeiben futott azután Harvester már a kétezer Guineasben, hol harmadik lett Scot

Harvester 1881	Sterling 1868	Oxford 1857	Birdcatcher 1833	Sir Hercules	Whalebone Peri
				Guiccioli	Bob Booty Flight
		Whisper 1857	Honey Dear 1844	Plenipotentiary	Emilius Harriet
				My Dear	Bay Middleton Miss Letty
		Y Melbourne	Flatcatcher 1845	Touchstone	Camel Banter
				Decoy	Filhs da Puta Finesse
	Wheatear 1867	Silence 1848	Melbourne	Humphrey Clinker Cerventes kancza	
				Secret	Horusea Solace
	Swallow 1855	Y Melbourne	Melbourne 1834	Humphrey Clinker	Comus Clinkerina
				s. kancza	Cervantes Columbus kancza
		Wheatear 1867	Clarissa 1848	Pantaloon	Castrel Idalia
					névt. kancza
Swallow 1855		Cotherstone 1840	Touchstone	Camel Banter	
				Emma	Whisker Gidside Fairy
Swallow 1855	The Wrynek 1842	Slane	Royal Oak Orville kancza		
			Gitana	Tramp Mrs Fry	

Frec és St. Medard után. Ezután legyőzte a Payne Stakesben Scot Frec és négy más ellenét. Ezután következett a Derby, melyben mint outsider indult, azonban rendkívül erős küzdelem után holtversenyt futott az első helyre St. Gatiennel, a favourite Queen Adelaide pedig harmadik lett utánuk. A Hardwicke Stakesben Tristan mögött harmadik lett, ezután pedig a Gatwicke Stakest vitte el. A Drawing Room Stakesben második lett nyakkal Cormeille után, a St. Legerben pedig helyet sem kapott.

Futott összesen 13-szor, ebből első volt 5-ször, 2-szer második és 2-szer harmadik. Mint apaló — a hozzá beosztott rossz anyag miatt — nem tűntethette ki magát, bár egy-két jobb kancza jó ivadékot származtatott utána, mint pl. Lanwade Lars. Nálunk Harmados eléggé jó hírnevet szerzett neki s azt hisszük, rövid idő múlva kedvelt apamén lesz nálunk. Származási táblája a fentebbi táblázatból látható.

Egy és más a lovak árairól.

Ezen a czímen érdekes cikk jelent meg a Chicago Horseman című amerikai sportlapban, melyből mi a következő érdekesebb részeket vesszük át.

Az angol csodaló Ormonde megvétele, melyért Mr. W. O'Brien Mac Dorough californiai milliomos fejedelmileg 150,000 dollárt (k. b. 400,000 frt) fizetett, eszünkbe juttat néhány hasonlóan sensatiós vételt, még pedig nem az újabb korból, mert itt számos ily eset fordul elő, mint például Axtell megvétele, melyért Robert Bonner 105.000 dollárt adott, hanem az ókorból, mikor még talán olvasóink nagy részének nézete szerint a lovak iránt a civilizált korban tanúsított ezen extravagancia nem lehetett úgy elharpózza.

Egy tudós nem régiben valamit keresve, régi latin könyvekben kutatott s rájött, hogy bizony a régiak sem voltak mentek eme gyöngeségtől s a jó lovakat ők is sokra becsülték, sőt annyira

mentek, hogy a lovat és embert egy származásúnak tartották, mint ezt a görög satyrok — fél ember és fél ló — ránk maradt rajzai is megerősíteni látszanak.

Már az egyiptomiak is rendkívüli árakat adtak a lovakért, mint ezt egy a VXIII-ik dynastiabeli királytól reánk maradt papyrus-tekercs igazolja, elöadván, hogy egy idegen nemzettől — mesopotamiaiaktól — egy falka kitünő vérfű lovat vásárolt magas árért. A mesopotamiaiak, mint tudjuk, a mai Arábiát is birták s így nem valószínűtlen a következtetés, hogy az arabs ló már Abrahám ideje előtt ismert és nagyrabecsült volt az egyiptomiaknál.

Homer szintén írja, hogy Agamemnon király Achillesnek 12 lovat ajándékozott, melyekről azt állította, hogy versenyekben nagy vagyont fognak majd szerezni gazdájuknak.

A későbbi években a bölcs Salamon királyról mondja a krónika, hogy kitünő lovakat tartott s Egyiptomból akárhányszor vásárolt lovakat 8000—10,000 frtnyi magas áron.

Nagy Sándor, mint Plutarch állítja, 30,000 frtot adott Bucephalusért, az ókor leghíresebb lováért, Glinius szerint plane 36,000 frt lett volna az ára. Már itt is feltaláljuk a játékszenvedélyt az emberben, mert midőn a thessaliai Philonicus a lovat Fülöp királynak felajánlotta — Nagy Sándor atyjának — a király és udvara kiment, hogy a később oly híres ló gyorsaságát és tanulékonyágát megsejmelje, a ló oly vad és zabolázhatlan volt, hogy Fülöp lemondott megvételéről. Ekkor Sándor, ki közelben állott, s úgy látszik, több lóismerettel bírt, mint a többi, észrevéve, hogy a magas származású állat saját árnyékától ijedt meg, azt a megjegyzést tette, hogy nem is tudja, milyen kitünő lovat vesztenek el így azért, mert ügyetlenek és nincs bátorságuk meglovagolni. A király kinevette az ifjút, mire az megnehezelt s ajánlatot tett, hogy ő meglovagolja. A király elfogadta az ajánlatot, de a ló árát tette fel fogadásként, s a ló árát kifizettette Sándorral az esetre, ha tönkre tenné

— Nem, nem ... tegye meg külön, ha nem terhelem vele, — szólt ismét elpirulva Ila.

Sármay sietve ment le a tribün lépcsőin a reabizott küldetés teljesítése végett, midőn hirtelen egy kar fonódott az övébe. Jövendőbeli apósa, a vastag terménykereskedő fújtatta tüdejéből feléje e szavakat:

— Csak be fog jönni a lóva? mi is tettünk reá.

— Ha elvész a tété, csak nem fogja megbánni? — szólt idegesen gróf Sármay.

— Dehogy, hogy is bánám meg, tehetjük, hisz van miből, — szólt parvenu hangján a vastag úr aranylánczán babrálva.

A gróf bosszúsán hagyta őt a faképnél s mély utálatot érzett az egész család iránt, melynél a pénz szagát semmi parfüm eloszlatni nem képes. Szemei Ilát keresték, s vágyteljesen tekintett fel a karcsu leány alakjára, a mint az az előkelő szépség symboluma gyanánt állt a tribün legmagasabb lépcsőjén.

Gyorsan megváltotta a ticketet s a következő pillanatban a bírói harang megkondulása jelezte a verseny kezdetét.

Nagyot dobbant szíve, élete döntő pillanata megérkezett s ő álomjáróként haladt fel a tribün lépcsőin. Nem mert a pályára nézni.

— Hídalgó vezet, persze, hisz pacemaker, —

szólt egy laikus sportsman körülötte levő társainak.

— Jól csinálja a pacet, vezet vagy harmincz lóhosszal a mezőny előtt, — referált tovább ez, de kezd már visszaesni, utolsókból lesznek majd az elsők. Ariel nyeri meg a versenyt.

Sármay szerette volna megfojtani a kolosszust, feje zúgott, képzeletében már verve látta a fekete-fehér dresszt. Nem, soha nem fog a nyárspolgári családba belházasodni, inkább a pisztoly hideg csövét szorítja homlokához. Az élet utáni vágy azonban felkeltette reményét, az ős gyávaság csodás képet rajzolt szemei elé: elvesztve vagyonát és becsületét, szegényen és becstele nélkül fog egy angyali lény elé lépni, elé nyújtja kezét: „Becstelen kezét nyújtok feléd, de munkabíró kezét, a munka megszerzi számomra a becsületet, légy enyém.” A bájos leány feledve mindent, oda borul keblére...

— Befordultak; Hídalgó még jön elől, — kiállt a fogadatlan tudósító, — de ütök már, Ariel jön, bravo Ariel.

A bírói páholy csengője a távoszlopot jelzi, a néző közönség moraja egy pillanatra elcsendesül, hogy a következő pillanatban az izgatottság deliriuma ezer és ezer torokból hangoztassa a lelkesült, kétségbeesett, biztató hangokat.

Hídalgó, Ariel hangzik csupán és a gróf szomszédsága elkeseredetten kiált fel:

— Szorítsd Ariel!

Sármay gépiesen tekint a pályára s ott látja a fehér-fekete dresszt utolérhetetlenül elől nyargalni a zárt mezőny előtt. Még egy pillanat és Hídalgó — az ő lóva — könnyű szökenésekkel, madárként repül át a célpontra.

— Ariel szorítsd! — hangzik az elkésett sportsman hangja.

Sármay agya zúg, gondolatait nem tudja rendezni, tágrányított szemei még mindig a karcsu mént követik, egyszerűen az Ariel szó eszméltre téríti. Gunyosan tekint az elkeseredett sportsmanra s örülként rohan le a lépcsőn.

Hídalgó győzött, a coup sikerült.

*

Egy évre reá Sármay éppen téli afrikai kirándulásáról mesélt a kaszinóban, a mikor a club pletykahordozója Muki rohant be e hírrel:

— „Kreutzstein báró állandóan le fog telepedni Budapesten bájos, szöke nevével — hisz ismeritek — Ilával, hódító lesz az az asszony feketében, hisz tudjátok, hogy Ila apja, az öreg báró félve meghalt.”

a lovat. Ez volt az első lóversenyfogatás, melyről tudunk, mert ez igazi verseny volt a ló és Nagy Sándor között, hogy melyik győzi le a másikat. A versenyt s a ló árát, mint tudjuk, Sándor nyerte meg. Mellesleg megjegyezve, sok trainer vagy úrlovással nem ártana szintén előbb kifizettetni a ló árát hasonló körülmények között, mennyi jó lovat lehetne így a tönkrevéstől megóvni.

Nagy Sándor, ki természetből nemes lélekkel volt megáldva, nemcsak Bucephalust győzte le, hanem számos nemzetet, melyek később meg is szerették. Ebből látható, hogy a lónál rendkívül sokat tesz a jó bánásmód. Bucephalust később öreg korában kimélte s más lovakon ült, de midőn Dariust Arbelánál, a világ ama döntő ütközetében legyőzte, mégis csak öreg lovára bízta életét.

A mi pedig a mostani recordokat illeti, melylyel pedig a mostani kor folyton dicsekszik, sokkal a rómaiak mögött vagyunk lóverseny dolgában. Épp így elmaradtunk mögöttük a fényűzés, erkölcselenség és extravaganciák tekintetében, természetesen a Caesárok korát értve. Caligula, a leghaszontalanabb emberek egyike, lovát akarta királyi utódnak választatni s lovát elefántcsont-jászolból zabbal etette. Nem lehetetlen, hogy lova jobban uralkodott volna nálánál, értékére nézve Varró latin író azt írja, hogy a római senator Axius vásárolta 400,000 sesterciáért (mi körülbelül 34,000 frtnak felel meg).

A Circus Maximus, melybe 285,000 ember fért el, volt a legnagyobb lóversenypálya, mely valaha a világon volt; s a híres jockey Diocles, kinek arczképe számos Pompeiben kiásott gyermekversenykocsi érczkerekén van megörökítve, évi jövedelme, mint mondják, mai pénzben 3 millió forintot tett ki. Azt hisszük, hogy már az akkori időkben számos lovat vettek magasabb árért, mint a minőt Ormondeért adtak, de talán oly nagy árért is a milyent talán sohase fognak látni. Néger jockeyt sem Amerikában alkalmaztak először, mert Crescens afrikai jockeyről is olvashatunk, kinek jövedelme évenként 80,000 sesterciárúgott. Valóban nemcsak a lóárakra nézve, de másokra is elmondhatjuk — semmi sem új a nap alatt.

Tövísi.

Andrássy Géza és Tivadar grófok versenyistállója istállójockeynek Bloggot és Seffset szerződtette erre az évre.

Smith, a jockeyship nagymesterét, Festetich Tassiló gróf szerződtette istállójához. Mi ehhez a választáshoz csak gratulálhatunk, mert egy ily kitűnő tisztán hazai tenyésztés sikeréhez csak jó lovas kell és véleményünk szerint Smith a legjobb.

Wahrmann Ernő úr másodsorban istállójához E. Morrisset szerződtette jockeynek.

Funny Face-t nevezték a liverpooli nagy akadályversenyre, tehát daczára meghülésének, kinn marad Angliában.

Igent nem neveztek a Liverpool Grand National Steeplechasere, mert már a kis angol akadálypályák akadályait sem tudja jól ugrani.

Cloister, a liverpooli nagy akadályverseny tavalyi győztese, gondos előkészítésben részesül erre a versenyre az idén is és trainere, Swatton, nagy bizalommal néz a verseny elé. Nem utolsó record volna, ha Cloister úgy mint tavaly, canterben nyerné a

versenyt topweight alatt. Mikor lesznek nekünk ily steeplereink?

Az új kétéves pálya már elkészült a városligeti versenytérén. A hirtelen forduló nem lesz ezentúl, de jelen formájában sem teljesen egyenes a pálya, hanem mintegy 400 m-rel a cél előtt van egy győnge hajlás. Nem egész tökéletes tehát a pálya, de az adott viszonyok közt jobbat előállítani képtelenség és így mindenesetre elismerést érdemel a lovaregylet, mely itt is megmutatta, hogy tőle lehetőleg mindent megtesz.

Németországban a most lefolyt ivadéknevezéseknél 181 kanczát neveztek, melyek közül legtöbbet, 18-at, a Graditz kir. ménés nevezett. Nem érdektelen a kanczák beosztását előtüntető statistika, melyet alább közlünk:

Chamant	22
Fulmen	18
Stronzian	14
St. Gatien	14
Charibert	10
Aspirant	9
Kisbér	8
Whitefriar	7
Dalberg	7
Pumpernickel	7
Trachenberg	6
Carmaut	6
Bandit	5
Parsee	4
Flibustier	4
Anarch	3
Freimauser	3
Challili	2
Le Sancy	2
Donovan	2
Flageolot	2
Xaintrailles	2
Timothy, Botschafter, Weltmann, Chitabob, Martini, Master Kildare, Architekt, Amphion, Pásztor, Milord, Gaillard, Albion, Partagas, Forest Dancer, Satiety, Sarabrand, Mephisto, Lord Ernest, Valauris, Hampton, Flageolot v. Daudin, Pumpernickel v. Bandit, Chamant v. Flageolot, Stronzian v. Ugod	1

December 30-án Németországban igen sok verseny nevezése záródott, köztük a Renard-Rennen (Berlin) 133, a Silberner Schild (Berlin) 64, a Hamburger Criterium 76, a Grosser Hansa-Preis (Hamburg) 52 nevezéssel.

Dorn, a németek legjobb idős lova, nincs nevezve az 1894-iki Hansa-díjban, melyet tavaly Espoir ellen megnyert. Úgy látszik, még nincs teljesen rendben.

Kodolits tábornok versenystállójának vezetését özegeve dr. Russora bízta. A lovak egy része nálunk, egy része Németországban lesz kihasználva és a mostani németországi nevezéseknél is jelentékeny löanyag lett a német versenyekre kötelezve. Az istálló színe a régi marad és Captain Black név alatt fognak a lovak futni.

Az 1895-iki baden-badeni jubilaum-díj december 30-án 116 nevezéssel záródott, miből a német istállókra 62, a magyar-osztrák istállókra 23, a francziákra 30, az angolokra 1 nevezés esik. Tőlünk nevezve lettek: Capt. Blacktól Aramis, Bayard, Fiddler, Nectar, Ossi, Maupel, Réve d'Or; Eszterházy Miklós gr. Bombardonja; Festetich Tassiló gr. Duncan, Eclat, Dawn; Henckel Laura grófnőtől Nacló, Sal Chali; Péchy Andor úrtól Adonis, Hofnarr, Janicsár, Pettend; Wahrmann Richárd úrtól Cornelius Herz, Solist, Wynaud Focking, Grande Reserve és Marie Brizard.

Az angol őszi árverésen Magyarország részére vásárolt lovak T. Mc. Lean felügyelete alatt már útban vannak új hazájuk felé, köztük van Harwester, Crimea fedezőmén és a kétéves Faultless is.

A Nizzában lefutandó »Prix de Monte Carlo«-ra Miroir de Portugal, a híres Le Sancy testvére, favorit 4:1 oddssal; utána Lapsis 5:1, Grenat és Cleanthe 8:1, Mauvais Signe 10:1 oddssokkal a legkedveltebbek. A »Prix de Monaco«-ra 4:1-el Chatillon a favorit.

T. Mullen, egyik jobb angol középterhű jockey, Angliában 28 éves korában kimúlt. A szerencsétlenül járt lovas egy Draghant alkalmával felbukott lovával, koponyáját összezúzta s 3 híres orvos minden segítsége daczára egy heti kínlődás után meghalt. Az elhunyt számos classicus versenyt nyert s ügyessége miatt igen kedvelt lovas volt; tavaly 31-szer győzött.

Funny Face erősen áthült és ennek tulajdonítandó rossz futása január 1-én Angliában, a mikor is az egész verseny tartama alatt utolsó volt. The Manchester Handicap. Steeplechase. 218 font. 2¹/₂ angol mtf. jan. 1-én.
Mr. J. A. Miller s. m. Royal Red a. Thurio a. Blood Red 5 é. 12 st. lov. Halsey 1
Mr. Thane p. m. Marienbad 6 é. 11 st 7 f. Williamson 2
Mr. W. Newton s. h. Whiskeroso id. 12 st. 4 f. Thornton 3
Capt. H. B. Purefoy p. h. Grigon id. 11 st. 10 f. Shanahan 4
Lord Shrowsbury p. h. Happy-go-Lucky id. 12 st. 7 f. W. Woodland 0
Eynard h. p. m. Funny Face id. 11 st. 9 f. Bes 0
Mr. W. C. Keeping p. h. Biscuit 6 é. 11. 1 f. Pullen 0
Mr. Strowsbury p. h. The Dream id. 11 st. Mr. Sheil 0
9:4 Royal Red ellen, 10:3 Grigon ellen, 4:1 Marienbad ellen, 6:1 Funny Face ellen, 8:1 Whiskeroso, 10:1 Happy-go-Lucky és The Dream, 100:6 Biscuit. Royal Red elejétől fogva vezet és 8 hossal canterben nyer.

Igen a Tradford Park Steeplechase-ben január 2-án mint első favorit indult, de eredmény nélkül.

The Tradford Park Steeplechase. 150 font, 2 mrtf. jan. 2-án.
Mr. B. Goodall p. k. Lady of the Glen a. Lord Gough a. The Glep id. 10 st. 10 f. 1
Lord Shrowsbury s. h. Surprise 5. é. 10 st. 10 f. 2
Mr. Winter s. m. Careless id. 11 st. 8 f. 3
Eszterházy Miklós gr. Igen 5é. s. h. 11 st. 2 f. 4
13:8 Igen, 7:1 Lady of the Glen. Mással hossal könnyen nyerve. Igen roppant gyors tempóban vezet, de a vizesároknál felbukik. 7 ló futott.

Angol statistika. Az angol illegitim sport — vagyis az akadályversenyek — december végével fejeződött be, miből fogalmat alkothat magának az olvasó, hogy a sikversenyek mellett mily roppant kifejldésű az akadálysport is. Míg a sikversenyekben az angol úrlovások csak ritkán ülnek nyeregbe s a lovalást átengedik a professionatus jockeynek, eddig az akadályverseny nemes sportjánál megfordítva áll a dolog, s azt hisszük, eleget mondunk, ha felemlítjük, hogy a statistikába felvett körülbelül 110 jockeyval szemben több mint 250 úrlovás van felvéve s ezeken kívül több 100-ra rúg azok száma, kik győzelmet nem arattak ezen statistikába Irhon bele sincs véve. Azt hisszük, nem untatjuk az olvasót, ha röviden közlünk erről egyet-mást. A 10 legjobb úrlovás a következő:

	I	lovag.
Mr. G. S. Davies	42	108
Mr. R. Woodland	35	102
Mr. H. M. Ripley	32	118
Mr. G. B. Milne	26	120
Ld. Molyneux	23	86
Capt. Bewicke	22	84
Mr. J. C. Cheney	20	76
Mr. W. Woodland	20	76
Mr. P. Tippler	19	69
Capt. Pease	20	26

Az akadályverseny-jockeyk élén az idén A. Nighthingall áll, ki nálunk is ismeretes; gróf Kinsky Zdenko Schönbrunnját vitte győzelemre a Grosse Wiener Steeplechaseben; a nálunk alkalmazva volt

Barkernek 14 elsősege van, G. Williamson pedig 3-ik a sorban. A 8 első jockey lovaglási eredménye a következő:

	I	ült.
A. Nightingall	42	137
F. Lawton	31	110
G. Williamson	28	139
W. Sensier	25	99
W. Halsey	25	78
W. Dollery	24	121
F. Hassal	24	102
S. J. Woodland	17	72

Fdi.

Gaga és Primás II. Nem lesz érdektelen a t. olvasóközönségre az alább közölt kis táblázat, mely mutatja a fenti két apaménhez az 1894-ik fedezési időnyre beosztott telivér-anyakanczákat. Feltűnő az alanti táblázatban, hogy a kanczák túlnyomó része nem a legkiválóbb multtal bír, pedig igazán kívánatos lenne, hogy ilyenekkel tegyenek kísérletet a két apaménél, mert csak így várható tenyésztésünk nagyarányú felhívása. Gagához 16, Primás II-höz 20 kanczát osztottak be. Előbbihez Oroszországból 5-öt, köztük a tőlünk exportált Cassandrát és Rozi ninit. A Primás II-höz beosztott kanczák közt már több kiváló találunk, ú. m. Lady Patronesse, Si, Vertumna. Érdeklődéssel várhatja mindenki különösen a Si és Arabella után származó csikókat, mert ezekben fog találkozni négy legjobb törzsménünk vére, ú. m. Cambuscan, Buccaneer, Doncaster és Verneuilé; ha képességüket is örökölni fogják, úgy igazán örvendhetünk, mert Verneuilnek ivadékaik közül még eddig egyik sem tudott a ménesben eredményt felmutatni. A táblázat különben bő alkalmat nyújt a pro és contra vitakozásnak; mi csak annyit jegyzünk meg, hogy a fent említett négy kanczával történt keresztezési kísérletet tartjuk legreménydúsabbnak.

Gagához beosztott anyakanczának tulajdonosa: neve:

Kisbéri m. kir. álladalmi ménes	Zelica
	L'Eclair
Ilowaisky Serge (orosz)	Egy még meg nem nevezett kancza
	Cassandra
Liphart-Rathshof lovag	Hypothesis
	Rozi nini
Batthyány Elemér gróf	Lilla
	Mutiny
Blaskovich Miklós	Árvaleány
Gróf Festetich Tassilo	Gioconda
	Caledonia
Wahrmann Richard	Princess Maud
Chernel György	Isa
Gróf Zichy Béla	Artless
Gróf Bobrinskij Alexius (orosz)	Mandoline
Neuhoffi ménes	Caltha

Összes kanczaszám 16.

Primás II-höz beosztott anyakanczának tulajdonosa: neve:

Kisbéri m. kir. álladalmi ménes	Vertumna
	Fortunes Wheel
Blaskovich Ernő	Lady Patronesse
	Csintalan
Gróf Andrássy Sándor	Nayade
	Daphne
Gróf Károlyi Tibor	Si
Özv. St. Genois grófné	Agnes Primrose
Wahrmann Richard	Narcissa
Lovag Scazighino Felix	Tosca
Luczenbacher Miklós	Borostyán
	Water-rose
Chernel György	Szilva
Gróf Stubenberg József	Tänzerin
Gróf Pejacevich János	Dongola
Monostori ménes	Arabella
	Árvíz
Gróf Nemes Nándor	Marianne
Ostoa Osztaszewsky lovag	Lauda
Dostoevsky Fedor (orosz)	Hydra

Összes kanczaszám 20.

Plebeian angol fedezőmén, mely Mr. Graham híres angol tenyésztő tulajdonát képezte a Jardley-Studban karácsony napján kimult; mint versenyló egyszer futott csak, mikor is mint két éves meg-

nyerte a Middle-park platet fejfel Per Se, Galopin és 22 társa ellen, melyek között még több híres ló volt, mint Stray Shot, Holy Friar, Balfe Chaplet és Maud Victoria. Ivadékaik igen hasznos állatok voltak; nevezetesebb közülök Match Girl, Matchbox anyja

Következő jockeyk kaptak nálunk és Ausztriában az 1894. évre lovaglási engedélyt:

R. Adams,	A. F. Lemaire,
G. Blogg,	J. May,
J. Brown,	R. Morris,
A. Bulford,	F. Pache,
S. Bulford,	J. Pache,
T. Busby,	F. Peake,
T. Carlyle,	J. Peasnell,
J. Ellis,	W. Phillips,
R. Emery,	C. Planner,
R. Fletscher,	R. Robinson,
F. Hesp,	G. Salter,
E. Geoghegan,	Fred. Sharpe,
W. Horton,	G. Sheybal,
H. Huxtable,	R. Smart,
G. Hyams,	W. Smith,
H. Ibbett,	E. Tinsley,
M. Iwanow,	J. N. Vinal,
A. Kapousek,	D. Wallace,
L. Krikawa,	J. Westlake,
J. Lasnik,	G. Williamson.

FUTÁS. UGRÁS. LABDÁZÁS.

A párisi téli versenypályán (Velodrome d'Hiver) érdekes matsch volt a mult héten. F. de Baeder, francia amateur és Waburton angol szaladtak versenyt. Az utóbbi 1 és 1/2 kör előnyt kapott a 310 méteres pályán 15 körnél. F. de Baeder tehát 4650 métert, Waburton 4185 métert tett meg. Az utóbbi — ki ismert angol sportsmann — éppen hogy megnyerte a versenyt egy testszelességnyíval. Baeder eredménye igen kiváló, a mennyiben a távot 16' 34" alatt tette meg (a francia record 4827 méterre, 3 angol mértföldre 16' 19", tartja Bord, a Racing Club tagja), s így nem sokkal maradt a francia legjobb eredmény mögött.

BILLIARD.

A nagy billiardverseny — melyről mult számunkban megemlékeztünk — J. Roberts és H. Coles között 11 napi játék után J. Roberts, a champion győzelmével végződött. H. Colesnek mint tudjuk 10,000 point előnye volt a 24,000 pointre menő játszmában, de ennek dacára is Roberts 425 pointtal verte le az 1200 frtos díjban. Coles szépen játszott, de Roberto még szebben; egymásután csinálta a szebbnél szebb seriákat mint 559, 545, 171, 367, 180, 236, 106, 217, 108 és 134 az az utolsó napon s így sikerült neki az utolsó perczben legyőzni szívós ellenfelét.

Roberts, Coles legyőzése után, jövő héten E. Diggle ismert billiard-játszóval fog mérkőzni 200 font díjért egy 24,000 pontos versenyben, melyben ellenfelének 9000 point előnyt ad.

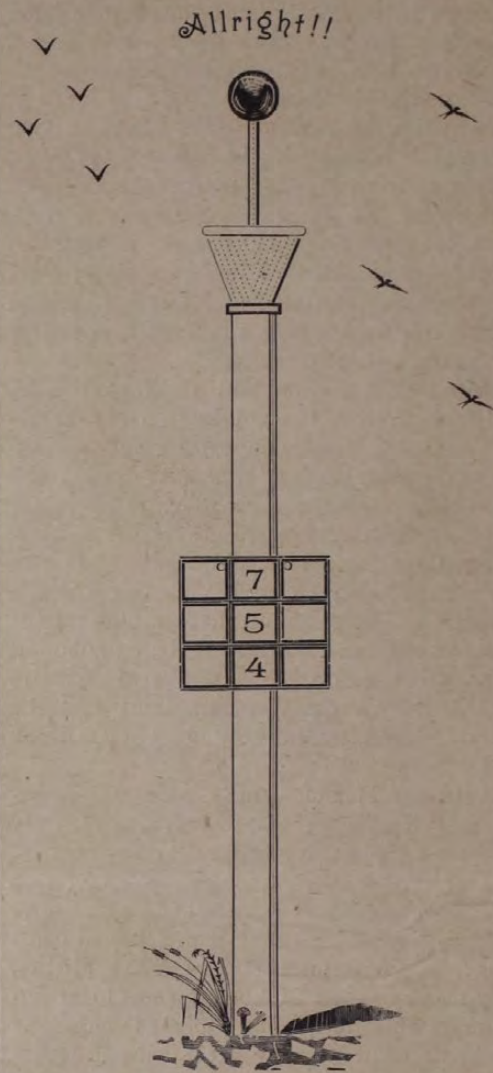
Lapunk zártakor érkezett hírek.

Mitchell és Corbett viszontagságos küzdelme elé újabb akadály gördült. Mint a Dalziel ügynökség távirata jelenti, Mitchell birkózás közben január 8-án könyökét erősen megsértette. A sérülés fájdalmas, bár nem nagyon súlyos.

A National Skating Association a Davosban tartandó professionista és amateur bajnoki versenyeit bizonytalan időre elhalasztotta a nagymérvű esőzések miatt, Davosban még ennyi híres korszoló eddig együtt soha nem volt. Ott vannak Georg See champion és James Smart exchampion, Tőlünk is ott van Földváry Tibor úr.

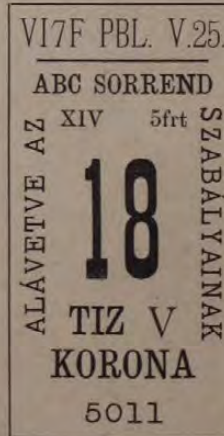
TALÁNYOK.

JELZŐ-OSZLOP.

Melyik ló nyerte a versenyt?

VESZTETT TIQUET.

Melyik lovon vezett el e tét?

A multkori talányok megfejtése:

- I. Alagi díj.
- II. Lóverseny.